هكذا من الأصل

ידיעות אחרונות

היום 104 עמודים

YEDIOT AHARONOT | המחיר 1.60 ל״י | העורך האחראי: נח מוזס ● העורך המערכת: דב יודקובסקי ● המו״ל: ידיעות אחרונות בע״מ ● יהודה גלזר בע״מ, רח׳ י. מוזס 5 ת״א | מעורך: ד״ר ח. רוזנבלום | יום שישי, ד׳ תמוז, תשל״ה 13.6.1975 — גליון מס׳ 12287

נגרית יצחקי
ארונות קיר, חדרי־שינה ומטבחים בסגנון סקנדינבי מהיצרן לצרכן
ת״א, מסילת העלמה 42 טלפון: 823589

קיסינג׳ר: מסתיימת המחלוקת עם ישראל; תהיה תנופה חדשה במזה״ת

„לא היינו יכולים לחיות עם עצמנו אילו פגענו בשלומה ובטחונה של ישראל; גם כאשר אין בינינו הסכמה של 100 אחוז — זוהי רק מריבה משפחתית" □ האמריקנים פותחים במגעים עם סאדאת וקיסינג׳ר יבוא, כנראה, למזה״ת במחצית ראשונה של יולי □ רבין: „טרם קיבלתי את כל התשובות הדרושות לי מקהיר. יש בסיס למשא־ומתן ותקווה להסדר, אך אל תצפו לתנופה מהירה" □ נערכו דיונים על רכש

— מלנ׳ מאת נבים קיותי, כתבנו בוושינגטון —

ראש הממשלה יצחק רבין, והד״ר קיסינג׳ר קיימו הבוקר, לפי שעון ישראל, פגישת סיכום שלא מן המניין, לקראת צאתו היום של ראש הממשלה מוושינגטון.

הפגישה נערכה מיד בתום סעודת ערב חגיגית בביתו של השגריר, שמחה דיניץ, שבה נשא קיסינג׳ר נאום בנימה חמה ביותר. קיסינג׳ר אמר: אני מאמין שהשיחות שקיימנו קרבו אותנו לתנופה חדשה בביזה״ת״התיכון. אני מאמין, כי מתקרבת לסיומה תקופת חילוקי הדעות בין ישראל לבין ארצות־הברית.

קיסינג׳ר הוסיף: לא היינו יכולים לחיות עם עצמנו אילו פגענו בשלומה ובטחונה של מדינת ישראל. שורי הקיום של ישראל צרים יותר מאלה של ארצות הברית. ואם ישראל תעשה טעות — עלולות תוצאותיה להיות חמורות יותר.

זו היתה מריבה משפחתית

לרבין אמר קיסינג׳ר: „באת לכאן בזמן חשוב. עברנו תקופה המבונה הע־רכה־מחדש. היו לנו חילוקי דעות לגבי ניתוח המצב ב־מזרח התיכון, אבל הסיפו־רים שהפיצו כותרות לא נגעו ללבו של עניין. אפילו כאשר אין אנו מסכימים ב־מאה אחוזים אל לנו לשכוח שזוהי רק מריבה משפחתית. יש גבול שאותו אי־הסכמות אינן יכולות לחצות".

שר החוץ האמריקני הת־בדח על חשבון מכתב 76 הסנאטורים: הוא אמר בפ־נותו אל השגריר דיניץ: אני מודה לך על הזמנתך לשבת בחדר המסוגל להכיל פחות מ־76 איש".

בנאום־התשובה שלו הוד־דה ראש ממשלת ישראל לשר החוץ האמריקני על „התמיכה בישראל ועל הד־הבנה לעמדותיה". הוא הו־דה באותו מעמד גם לאנ־שי הקונגרס על ההבנה שגילו לישראל בעיתות משבר. „אנו בישראל לא נשכח מה שעשתה מדינה גדולה זו בשבילנו" — אמר.

רבין העניק של לפורד: חנוכיה

מלנ׳ מכתבנו בוושינגטון

בסיום שיחותיהם העניק ראש הממשלה יצחק רבין לנשיא פורד שי: חנוכיה, עשויה מנורות־שבת עתיקות. כל אחד בתקופה שונה. הנשיא פורד העיר, כי המנורה היא יפה ומרשימה מאד.

מגעים עם סאדאת

שרהחוץ האמריקני, הנרי קיסינג׳ר, יגיע כ־נראה למזה״ת־התיכון ב־8 או ב־9 ביולי, כדי לנסות להשלים השתדלויותיו הישראליות־מצריות.

[illegible]

מגעים באמצעות שגרירים

האמריקנים מתכוננים כי יקבלו את איחורו של סאדאת, ...

[illegible]

ניטרול צעד סורי

[illegible]

(סוף בעמוד אחרון)

בדרך (הקשה) להסכם

מאת אראל גינאי, פרשננו המדיני

[illegible]

דבר אחד ברור: הן כב־רים והן ישראל רוצות ב־הסכם כזה. ...

[illegible]

(סוף בעמוד אחרון)

רבין: מצאתי אצל פורד הבנה עמוקה לבטחוננו

מלנ׳, מאת כתבנו בוושינגטון

במסיבת העתונאים שלו אמש בוושינגטון אמר ראש הממשלה יצחק רבין: ...

[illegible]

מבט מרפסת בנין ה„סטייט דיפרטמנט" לעבר וושינגטון העיר יצחק רבין וד״ר קיסינג׳ר דקות ספורות לפני ארוחת־הצהרים המשותפת אתמול (בתמונה משמאל); בעוד שאשת ראש־הממשלה, לאה רבין, החליפה רשמים עם אשת הנשיא, בטי פורד (מימין), בעת ביקור בבית הלבן. (הצלומי רדיו „אי.פי.")

מומחי־צבא סוריים באו לירדן; יקבעו מקומות להצבת טילי נ.מ.

מקורות מודיעין אמריקניים: הסכם הצבת טילים הושג בין חוסיין ואסד □ בתום ביקור נשיא סוריה בירדן פורסמה הודעה על הקמת „ועדה עליונה משותפת" לתיאום התיכנון הצבאי והמדיני

מלנ׳ מאת כתב „דיילי אכספרס" בוושינגטון, מיוחד ל„ידיעות אחרונות"

[illegible]

רבין: תודות לתמיכת הסינאט נוכל לגלות יותר גמישות

השיחה האחרונה של ראש הממשלה עם פורד היתה ידידותית מאד ונערכה בחלקה ב־4 עיניים

— מלנ׳ מאת גרשון יעקבסון, וושינגטון —

אחרי שקיים שיחות משך 8 שעות עם הנשיא פורד ועם שר־החוץ קיסינג׳ר, הצהיר ראש־הממשלה יצחק רבין בפני עתונאים בכירים בוושינגטון, שהוא מרוצה מאד מהמגעים שהיו לו.

[illegible]

פחת אמון האמריקנים ביכולתו של קיסינג׳ר

לעומת 58% שסברו כך לפני הפסקת השיחות 49% סבורים שביכולתו להביא שלום למזה״ת

— מאת כתבי סוכנויות הידיעות בניו־יורק —

[illegible]

56 אחוזים מן הנשאלים מעריכים באורח חיובי את פעילותו של ד״ר קיסינג׳ר. רק 19 אחוז של הנשאלים סבורים שהיה זה טובה של קיסינג׳ר ... ר־37 אחוז מעריכים אותה בשלילה.

אוה״ב: קבלת אש״ף לאירגון העבודה — „החלטה טראגית ובגידה באירגון"

נציגי ישראל וארה״ב עזבו הדיונים בז׳נבה כמחאה על הענקת מעמד „משקיף" לארגון המחבלים

— מאת סוכנויות הידיעות בז׳נבה —

ועידת ארגון העבודה הבינלאומי קיבלה אתמול את אש״ף כמשקיף בארגון.

[illegible]

אבדוד
2 תמונות שמן גדולות
[illegible]

הדלקת הנר

פרשת השבוע: חוקת

	עו״ש	מוצ״ש
ירושלים	7.07	8.25
תל־אביב	7.25	8.28
חיפה	7.16	8.31

תוצאות ההגרלה של האגודה למען החייל
ראה בעמוד 38
מוסף „7 ימים".

לזוגות צעירים הפתעה!!!
ברהיטי א. גלילי
רחוב סירקין 13, גבעתיים, קומה ב׳.
ראו עמ׳ 6, מוסף לשבת

הרכב ופרק בעצמך. לפי טעמך ולפי כיסך. ריהוט מודולרי. חדיש ותכליתי. במחירים עממיים מסרי־תקדים.
GALAK MODULE INTERNATIONALE

טעם אותה כמו שצריך!

סיגריה דלת ניקוטין כ„אירופה" חייבים לטעום אותה בזיהותא ואז יתגלה טעמה המיוחד והעדין — להנאה מלאה.
נסה וטעם אותה כמו שצריך — ותוכח.

האמריקנים שאלו: האם אפשר לדבר ללא הדלפות?

— מלנ׳ מאת נבים קיותי, כתבנו בוושינגטון —

יצחק רבין הבחין אצל הנשיא פורד במשקע לא מבוטל של מרירות ומורת־רוח, אם כי משקע זה לא התבטא בשיחות — מדגיש אצא.

סיבה אחת למשקע זה מיוחסת לכשלון שליחותו של ד״ר קיסינג׳ר בחודש מארס. הנשיא ציפה להצ־לחה — והתאכזב. אכזבה זו לא נבעה מהגורמים לכש־לון, אלא מעצם הכשלון. ר תחושת אכזבה זו התחזקה דווקא כשום שישראל היא ידידה.

סיבה שניה היא „מכת ההדלפות". האמריקנים, נ־רגעו מהדלפות חמורות נוסח מכתב הנשיא נספרו של מיני מכון שאלו: „האם ניתן לנהל עם הישראלים שיחות משמעותיות שלא תתפרסמנה? כיצד אפשר לדבר בגילוי לב, אם מב־נוגעה של שיחות עם חבר־כה שרים נעשית נחלה ה־כלל?"

משה נוידרפר, הממונה על הכנסות המדינה, בראיון ל„ידיעות אחרונות":

„מעלימי־מס שיחזרו בתשובה יתקבלו בסבר־פנים יפות"

— מאת רפאל בשן, כתב „ידיעות אחרונות" —

„כל אדם המוכן להצהיר על הון או הכנסות שהעלים, יתקבל על ידי פקיד השומה בסבר פנים יפות", אמר בראיון מיוחד ל„ידיעות אחרונות" הממונה על הכנסות המדינה, משה נוידרפר, עם הגשת הצעת הרפורמה במיסוי לכנסת.

עם זאת יש, לדבריו, שני תנאים לכך: האחד — ש־טרם נפתחה חקירה כלשהי נגד אותו אדם; השני — שהגישום ישלם על ההב־נסה שהועלמה את סיקודי המס המלאים הקבועים ב־חוק.

לדעת מר נוידרפר, אף כי רוב אזרחי המדינה הם משלמי מס טובים, הגיע ב־1972 שיעור העלמות ה־מס לכ־700 מיליון ל״י. לנישומים הכפלים ב־תשלומיהם, מציע מר נוי־דרפר להסדיר ולסלק את החוב המגיע מהם בתוספת של כ־15 אחוז, כי בצהיר הם עלולים לשלם יותר.

צד סיפר הממונה, כי 50 אלף נישומים כבר קיבלו הודעות שעליהם לנהל ספ־רים ועד 1977 ייכללו כל העצמאים במדינה במעגל החייבים לנהל ספרי חשבו־נות. עם זאת אמר, כי אדם שינהל ספרים, מובטח לו שברוב המקרים יתקבל הד״וח שלו כפי שהוא.

מר נוידרפר הדגיש, כי הוא מקווה שהרפורמה ב־מסים תביא לשיפור ההוני במישור החברתי וכי דווח אמת ומס אמת ייחפכו ל־נורמה חברתית מקובלת ב־מדינה. הראיון המלא — בעמוד 5 של המוסף ל־שבת.

היום

מתפרסם תלוש חידון במבצע הפרסים החדש

חפש ומצא

הפרסים המיוחדים

2 מכוניות

מיני - סובארו

[illegible]

ישראל מביעה דאגה מעיסקת קהיר־לונדון

משלחת רכש מצרית לבריטניה תרכוש נשק ב־450 מיליון ליש״ט

— מלנ׳ מאת אורי עלית, כתבנו בלונדון —

[illegible]

נשיא בריה״מ, ניקולאי פודגורני:

„הישראלים מנציחים מצב בלתי־נסבל"

— מאת סוכנויות הידיעות במוסקבה —

הנשיא הסובייטי ניקולאי פודגורני האשים את מנהיגי ישראל בכך ש„הם מנציחים מצב בלתי־נסבל במזרח־התיכון".

[illegible]

המצילים בת״א שובתים היום ומחר

תובעים תוספת ביגוד לחורף

מצילי תל־אביב שובתים בקיץ על „תוספת ביגוד. כלא ניתנה להם בחורף. ההל בשעה 1.30 היום אוה״ש ועד יום ראשון בבוקר. השביתה התחת הצלה. לאורך חופי תל־אביב — מבקשים בהן נוקטים המצילים נגד הנהלה העירייה, שלא נענתה ל־13 תביעות שהגישו לה.

בין התביעות: הענקת בגדי ציד למצילים לעונת החורף בחורף, במקום בגדי בד. המצבק להם ...

בלונדון נעצרה יפנית החשודה כמחבלת

— מלנ׳ מאת אורי עלית, כתבנו בלונדון —

[illegible]

هكذا من الأصل

קיסינג'ר

(סוף מעמוד 2)

[illegible]

דאגת הצדדים

[illegible]

מהי אובייקטיביות

[illegible]

ספורט

44 נקודות של מיקי מילאו הסל הטורקי

— מאת ראול טאו, שליחנו המיוחד לבלגראד —

כדורסלני ישראל הגנו אמש הן בפעם: את יובל 200 המשחקים הבינארציים של נבחרת הכדורסל הישראלית — ואת הנצחון הגבוה על טורקיה 77:101 (38:53), ב"בית התהילה" של אליפות אירופה.

ישראל	101	(53)
טורקיה	77	(38)

מיקי ברקוביץ

"הוא שחקן נפלא"

[illegible]

● ללא דפיקות-לב...

● מסי המאמץ

● בישורות נלהבות

אתמול באליפות אירופה

● בית ג'-1: בריה"מ — איטליה 65:69; יוגוסלביה — צ'כוסלובקיה 68:64.

טבלת בית א'

.1	יוגוסלביה	3	213:165	6
.2	בריה"מ	2	146:160	4
.3	ספרד	2	172:161	3
.4	בולגריה	2	155:160	3
.5	צ'כיה	3	261:219	3
.6	איטליה	2	152:134	2

● בית ב'-1: ישראל — טורקיה 77:101; יוון — פולין 74:79.

טבלת בית ב'

.1	ישראל	3	141:272	6
.2	טורקיה	3	242:234	5
.3	רומניה	2	148:147	3
.4	יוון	2	145:140	3
.5	הולנד	2	152:144	2
.6	פולין	2	169:158	2

היום ומחר באליפות אירופה

● בית ג'-1: היום: בולגריה — בריה"מ; ספרד — איטליה. מחר: צ'כוסלובקיה — איטליה; ספרד — בריה"מ; יוגוסלביה — בולגריה.

● בית ז'-12: היום: יוון — הולנד; פולין — רומניה. מחר: הולנד — רומניה; יוון — ישראל (13.15 שעון ישראל); פולין — טורקיה.

רוט שברה במוקדמות שיאה ב־200 מ'

כסף לזולוצ'נקו בקרב 5; אדד לשוזיפי ב־5000 מ'

הסעודים ירקו לעברה של חנה שזיפי — ראש המשלחת הכוויתית התנצל בפני ראש המשלחת הישראלית

[illegible]

לב ושהרבני יחוייבו להיבדק ב"מכונת־אמת"

— מאת איתן עבות —

[illegible]

ההצלחה באדה"ב בלא עזרה לכדורגלנים באולם־המכס

— מאת משה שיינמן —

[illegible]

"ברכת הגוגל"

"עלבונו בשכונה"

תשלומים במטבע זר

המטרה הבאה בבלגראד - מחר - יוון

— מאת שליחנו המיוחד —

[illegible]

הרוסים לא ישתתפו בעונה הבאה במפעלים האירופיים

— מלנ. מאת שליחנו המיוחד —

[illegible]

ההכרעה לא תיפול בנסיעה אחת לארה"ב

[illegible]

משרדי מס רכוש פתוחים עד שש בערב

[illegible]

זכו בפיס

בהגרלה הרגילה של מפעל הפיס מס. 24/75 שהתקיימה ביום 13.6.75 זכו הכרטיסים הבאים:

בסך — 500.000 ל"י זכה מספר 221540

בסך — 100.000 ל"י זכה מספר 125518

בסך — 10.000 ל"י זכו מספרים: 653644 402052

בסך — 5.000 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 022842 063 ... 187112 157721 ... 373502 336034 ... 749873 661559 43148

בסך — 1.000 ל"י זכו ... 24169 17055 ... 59445 58256 51650 3873 ... 95030 94788 6185

בסך — 500 ל"י זכו הכרטיסים ... 14328 13284 13025 ... 41445 26970 14872 1461 ... 99091 82798 82798 8248

בסך — 200 ל"י זכו ... 9452 6169 0708

בסך — 100 ל"י זכו ... 0459 0108 0002 ... 2312 2233 1408 0805 ... 3100 2977 2735 2689 ... 3819 3690 3676 3524 ... 5151 4682 4478 4478 ... 6431 6196 6183 5847 ... 6878 6752 6654 ... 8629 8582 7610 7312 ... 9975 9314 9780 ...

בסך — 6 ל"י זכו כל הכרטיסים ... 0

בסך — 30 ל"י יזכה כל ... 379 037

בסך — 12 ל"י יזכה כל ... 61 52

בסך — 6 ל"י יזכה כל ... 15 07 05 01 00 ... 39 38 34 26 23 ... 65 59 55 50 48 ... 96 91

במלאות שנה למות בעלי, אבינו, אחינו ובנינו היקר והאהוב

נחוסי חלפון ז"ל

שנפל במילוי תפקידו

התקיים אזכרה ועליה לקבר ביום שלישי, ח' בסיון תשל"ה (17.6.1975), בשעה 3.30 אחה"צ, בבית הקברות הישן, בחלקה הצבאית, בחדרה.

האזכרה בבית המנוח, בשעה 7.00 בערב, בשכונת אולגה, רח' קק"ל 62.

המשפחה האבלה

במלאות שנה לנפילתו של

רס"ן

יצחק פז

(גולדברג) ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שני, ד' בתמוז, תשל"ה (16.6.1975), בשעה 15.30, בבית העלמין בפרדס־חנה, בחלקה הצבאית.

אוטובוס ייצא מבית המשפחה, בשכ' נוה אשר, רח' הדקלים 33, בפרדס־חנה, בשעה 15.00.

המשפחה

משרד יהלום - צור

מתאבל יחד עם

דן והמשפחה

במות האב

דוד פוקס

ז"ל

הגן על בני משפחתך תן להם מקלט טרומי מפלדה*

(ניתן להתקנה ביום אחד)

- המקלט עשוי מפלדה בצורת גליל אופקי.
- נועד לשמוש של עד 2 משפחות ומאפשר ישיבה נוחה ל־10 אנשים.
- ניתן להגדלות וצרופים למספר גדול יותר של אנשים.
- כולל 4 משטחים מרופדים לישיבה ושינה, 2 משטחי אכסון גדולים, מתקן אוורור, מתקן תאורה ויציאת חירום.
- קוטר — 2.20 מ'. אורך — 2.70 מ'.
- אטום לרטיבות, אנטי קורוסיבי, התנגדות לפגיעות מכניות.

* מאושר ומומלץ על־ידי הג"א.

לקבלת יעוץ ופרטים נוספים:

אמפאר סחר בינלאומי בע"מ
AMPAR INTERNATIONAL TRADE Ltd.

תל־אביב, רחוב סוקולוב 24, טלפון 226615.

לעקיבה ינוב ובני משפחתו

משתתפים בצערכם

על מותו של

אביך ז"ל

עמק מפעלי סריגה בע"מ

ההנהלה והעובדים

אזכרה לזכרו של

משה גרוסמן ז"ל

תתקיים ביום ראשון, ו' תמוז, תשל"ה 15.6.75, בשעה 4 אחה"צ, בבית העלמין בחולון. נפגשים בכניסה לבית העלמין.

המשפחה

שלושים יום עברו מאז נלקח מאתנו היקר לנו

בני קריב ז"ל

נעלה לקברו, בבית הקברות בנהלל ביום ראשון, 15.6.1975, בשעה 3.30 אחה"צ. תחבורה תצא מביתנו, רח' אהרון 10, קרית־מוצקין, בשעה 2.30.

[illegible]

בילי קריב

והילדים — אופיר ושרית

ל ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הסתדרות המהנדסים

מהנדסים, אדריכלים, אגרונומים, כימאים, גיאולוגים חוקרים, מטאורולוגים

הרשימה העל־מפלגתית המאוחדת לקידום המהנדס

חבר/ה הסתדרות המהנדסים!

בבחירות למוסדות הסתדרות המהנדסים המתקיימות ביום א' זה, 15 ביוני 1975, תבחר/י בנציגך ל־4 השנים הקרובות, הם יקבעו מדיניות ההסתדרות, ובהם תלויה הכנסתך המשפחתית ומעמדך במקום עבודתך.

אם הנך רוצה להיות מיוצג/ת ע"י נציגים מבקיאים בבעיות המהנדסים [illegible] ציבור המהנדסים, ולא להיות מיוצג/ת ע"י [illegible] עליך [illegible] היום בבחירות להסתדרות המהנדסים.

הנך/הני קולך ל־ל — לקידום המהנדס.

אם הנך רוצה שהסתדרות המהנדסים תהיה משוחררת מלחץ פוליטי ולא משועבדת למפלגות [illegible] — הנך/הני קולך ל־ל — לקידום המהנדס.

ל הצביע/י לקידום המהנדס!

מדינת ישראל

משרד הבטחון אגף השיקום

המחלקה להנצחת החייל

סמ"ר מייזלר גיורא

שנפל במלחמת יום הכפורים

יובא למנוחת עולמים

ביום שני, ד' בתמוז תשל"ה (16.6.75), בשעה 16.00, בבית הקברות הצבאי בהר הרצל.

יקירנו

סמ"ר מייזלר גיורא

שנפל בקרב במלחמת יום הכפורים

יובא למנוחות

בבית הקברות הצבאי בהר הרצל, ירושלים, ביום שני, ד' תמוז תשל"ה (16.6.75), בשעה 4.00 אחה"צ.

הוריו ואחיו

פנינה, דוד

וגיל מייזלר

במלאות שלושים

לפטירת יקירנו

יוסף קריסטל ז"ל

תתקיים אזכרה

בבית־העלמין קרית־שאול

ביום שלישי, ח' תמוז, תשל"ה — 17.6.75, בשעה 16.00

נפגשים על־יד השער.

המשפחה המתאבלת

במלאות שלושים לפטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

זילברמן שלמה ז"ל

רומניה — חולון

תערך אזכרה והסרת מצבה

ביום ראשון, ו' תמוז, תשל"ה (15.6.1975), בשעה 4.00 אחה"צ.

נפגשים ליד השער החדש של בית־העלמין בחולון.

המשפחה

[illegible] על פטירת אשתי ואמנו היקרה

הלנה (הינדה) גרינבלט ז"ל

לבית מנוביטש, בעולדה — סיגעט

ההלוויה תצא היום, יום שני, ד' תמוז, תשל"ה (13.6.75), בשעה 12.30 [illegible] רח' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

[illegible]

אהובנו

יוסקה כהן

איננו

[illegible]

ההלוויה תערך היום, יום שני, ד' תמוז, תשל"ה (13.6.75) [illegible]

במלאות 11 חודש לפטירתו של בעלי, אבי, אבינו, סבנו, המיטב ודודנו היקר

ציון גרבי ז"ל

תיערך אזכרה

ביום שלישי, ח' בתמוז, תשל"ה (17.6.1975), בשעה 7 בערב, בביתנו במושב ניתן, בית מס' 36.

המשפחה

והגיס משה עידן

(15.6.1975) ביום ראשון, ו' תמוז, תשל"ה

ארבע שנים לפטירתו של יקירנו

הסופר והמחזאי

אברהם יצחק רז

(רוזנברג) ז"ל

תתקיים עליה לקברו והאזכרה בשעה 5 אחה"צ, בבית העלמין בפתח־תקוה.

המשפחה

האוניברסיטה העברית בירושלים

אבלה על פטירתו של

יוסקה כהן

[illegible]

למשפחת מילשטיין

אתכם אנו בצערכם העמוק בנפול בנכם — חברנו לנשק

סמל נחמיה מילשטיין

ז"ל

מפקדיו וחבריו ליחידה

במלאות שנה לפטירת אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

יוספה ארנסטי ז"ל

לבית קורנפלד

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ראשון, ו' בתמוז, תשל"ה (15.6.1975), בשעה 16.00, בהר המנוחות, גבעת־שאול, ירושלים.

נפגשים ליד שער הר המנוחות.

המשפחה

هكذا من الإصل

המסע לוושינגטון

חילופי חיוכים בין ראש הממשלה יצחק רבין לד"ר הנרי קיסינג'ר ועוזרו ג'וזף סיסקו (בתמונה מימין) — נתחלפו מאוחר יותר בשיחה רצינית יותר בין רבין והנשיא ג'ראלד פורד (משמאל). (תצלום „אי.פי.")

קיסינג'ר: כבעל־נסיון אני מעיד – הישראלים אינם מוותרים בלי תמורה

שר־החוץ האמריקני היה אתמול במצב־רוח מרומם במסיבת־העתונאים שערך ☐ „תהליך הערכה־מחדש מגיע לסיומו" ☐ „בעיית ה־פ־15' היא בעיית אימון צוותים ולא עיכוב ציוד"

— מאת גרשון יעקבסון, השינגטון —

ד"ר קיסינג'ר היה במצב־רוח מרומם כאשר נכנס לאולם, בו התקיימה מסיבת העתונאים שלו, בעקבות שיחות פורד־רבין בוושינגטון. הוא גם מיהר לומר לכתבי העתונות, כי ברצונו לדבר 15 דקות בלבד.

האופוזיציה בהודו תובעת התפטרות אינדירה גאנדי

נמצאה אשמה בשחיתות בניהול הבחירות ב־1971; אינדירה: לא אתפטר!

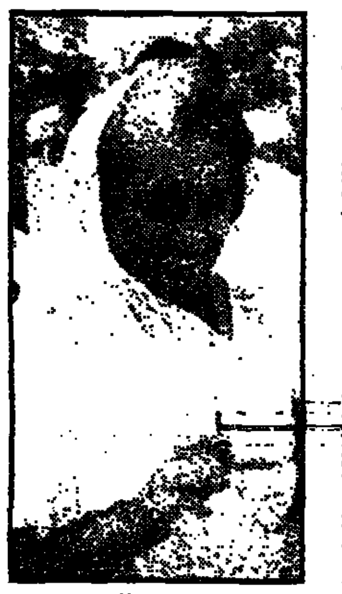

אינדירה גאנדי

האופוזיציה בהודו הפעילה היום לחץ על ראש הממשלה אינדירה גאנדי שתתפטר מכהונתה, לאחר שבית־המשפט הגבוה באלאהאבאד מצא אותה אשמה בשחיתות בניהול הבחירות בשנת 1971, בהן זכתה לניצחון מכריע.

הפעם הראשונה

ממתקים לתומכים

„בכיתי יחד עם עמוס ברנס בעת מסירת הודעתו"

סיפר רס"ל ימין, איש צוות החקירה בפרשת רצח החיילת רחל הלר, שהעיד אתמול במיסגרת „משפט הזוטא" ☐ העד הכחיש כי הפעיל על הנאשם לחץ בלילה שקדם לגביית ההודעה

— מאת צבי גיל, כתבנו בחיפה —

לא רק עמוס ברנס, הנאשם ברצח רחל הלר, פרץ בבכי כאשר מסר את הודעתו לחוקרים. אתמול התברר כי החוקר עצמו לא עצר בעד דמעותיו.

שמירה, או לחץ?

נאסרה הצבעה גלויה במועצת סניף מפד"ל בת"א

בית המשפט המחוזי שהוציא צו מניעה זמני האוסר לקיים את ישיבת המועצה נימק את החלטתו, בין השאר, בכך שהצבעה גלויה עלולה לפגוע בפרנסת המצביעים

— מאת משה רונן, כתב „ידיעות אחרונות" —

ספיר דוחה התקפת שליחי הסוכנות

טוען שאין לקבל את הביטוי „בוסיזם והשתלטות גבירים" כשהמדובר באדם כמייקל סאקר. השליחים לספיר: „תלינו תקוות במנהיגותך — והתאכזבנו על שלא העוקת גיבוי והפקרת את האיש שביצע מדיניות המחלקה"

— מאת מנחם ברש, כתבנו בירושלים —

„הציעו לחטוף את ג'עברי כבן־ערובה לג'ון נאצר"

זאת גילתה אתמול במסיבת עיתונאים אחותו של עורך „אל־פג'ר" שנחטף ונעלם. היא מאשימה את השלטונות באזלת־יד ובחיפוי על ראש־עירית חברון ומקורביו

— מאת תאופיק הורי, כתבנו בירושלים —

מחקר שנערך ביוזמת הבנק העולמי:

„ניצול ההון והציוד בתעשיה הישראלית מהנמוכים בעולם"

— מאת ישראל תומר, כתב „ידיעות אחרונות" —

ד"ר ה. רוזנבלום

הסוף המחריד

רצונו להביא פה כמה ציטטות, ש־אולי תענייננה את קוראינו.

ב„סאמיזדאט", הוצאת המחתרת הדמוקרטית ברוסיה, הופיעה לא מזמן רשימתו של מיכאיל אגורסקי על „סכנת הניאו־נאציזם ברוסיה" שבה מגלה המחבר דברים מסמרי שערות ממש (הציטוטים לקוחים מהירחון החשוב „גוו רביו" באמריקה):

שורה שלמה של פרסומים (כותב אגורסקי), שהופיעו באחרונה בעתוני בריה"מ...

אלכס

Alex

Auto Air Conditioning

אלכס אוריגינל למיזוג אויר מושלם במכוניתך

"אלכס אוריגינל" המזגן המקורי והיחיד המותאם ומיוצר לכל סוג מכונית בנפרד.

פיתוח, תכנון, ייצור, התקנה ושירות הכל תחת גג אחד

חב' אלכס בע"מ – מזגנים לרכב.

רח' היצירה 18, רמת־גן, טל. 723625

באיזור הדרום להשיג אצל: "שירותי בכר" באר־שבע,

איזור התעשיה, דרך חברון, טל. 057-76812

ידיעות אחרונות
המוסף בשבת

המפתח האמריקני להסדר: ויתור ישראלי - תמורת תמיכה חזקה

פורד לוחץ על ישראל להגיע להסדר גם אם הוויתור המצרי יהיה קטן יותר ★ לדעתו, יש לחזק ידי סאדאת המתון, המוכן להכיר בישראל — מול הקיצונים הערבים ★ ארה"ב מתקשה עתה לצאת לעימות עם מדינות הנפט — וגם אינה יכולה להרחיק לכת בתמיכתה בערבים, בגלל ישראל ★ עם זאת, מעוניין הנשיא האמריקני בישראל חזקה, שתבלום השפעה הסובייטית באיזור ובחיזוק הגוש האנטי־קומוניסטי

מאת אראל גינאי

הנשיא ג'ראלד פורד ויצחק רבין באווירה נינוחה בוושינגטון
האם יעמוד ראש הממשלה בלחצים?

חוגים מדיניים בירושלים הוהירו מפני אופטימיות יתרה, לפני צאתו של ראש הממשלה לוושינגטון. ואכן, הידיעות הראשונות מהבירה האמריקנית מצדיקות אזהרה זו. הנה יצאו, לפני שעה, מידע כי ד"ר קיסינג'ר משיחות פורד־רבין, נוצרת ההרגשה הברורה, ששיחות אלו אינן נוחות.

בהצהרתו בתום הפגישה הראשונה עם מר רבין, ובדברים שאמר בהרמת־כוסית לכבוד אורחו בסעודת בבית הלבן, האיץ מר פורד במר רבין לעשות צעד להחזרת התנופה המדינית לקראת מו"מ למען הסדר. לדבריו, תהיה זו טראגדיה אם המו"מ הנוכחי ייכשל. כן הדגיש לא רק את תמיכתה החזקה והנמשכת של ארה"ב במדינת ישראל, אלא גם את ההבנה מצד ישראל לאינטרסים הבסיסיים של ארה"ב.

זהו, כנראה, מישפט־המפתח. „האינטרסים הבסיסיים" של ארה"ב המחייבים כי יהיה הסכם עכשיו, רצוי הסכם־ביניים שיושג בתיווך אמריקני.

סיכויים לא מזהירים

ישראל, כבעלת ברית של ארה"ב, שהאינטרסים הבסיסיים שלה מקבילים לאלה של וושינגטון — כדברי ד"ר קיסינג'ר — חייבת לעשות ויתורים כדי להשיג את מטרת ההסדר.

בתמורה תספק ארה"ב „תמיכה חזקה ונמשכת" — דבר שפירושו, כנראה, כי אמריקה תהיה מוכנה להיענות בחיוב לרוב הבקשות הישראליות בדבר סיוע לטווח ארוך בתחומי האספקה הצבאית והעזרה הכלכלית.

נראה בבירור, כי הדבר שהאמריקנים רוצים מישראל הוא ויתורים טריטוריאליים תמורת ויתורים מצריים פחותים, לא שווי־ערך, אך עם תמורה אמריקנית, אשר תאפשר לישראל לקיים את מאזן־הכוחות, למרות קווי־ההגנה הפחות־נוחים.

דברי ראש הממשלה רבין, תוך הרמת כוסית באותה מסיבה — דברים שבהם הדגיש, כי ניתן להשיג התקדמות, אם כל הצדדים יוותרו על מלחמה — מצביעים על כך, שחילוקי־הדעות ניכרים עדיין.

מה שחסר בכל הניחושים היא מידע ברור לגבי מה שמצרים מוכנה לתת בתמורה למה שהיא דורשת.

פרשנים חוזרים ואומרים, כי קהיר תסכים להאריך בשלוש שנים את המנדט של כוח־החירום של או"ם בסיני, אך לזאת אין אישור רשמי. אם נשפוט מדברי סגן נשיא מצרים, חוסני מובארק, במסיבת עתונאים בפאריז ומדברים שאמר בראיון לעתון „לה־מונד", הרי שמצרים „אינה מוכנה לשום ויתורים נוספים. כי בפתיחת תעלת סואץ לשיט היא כבר ויתרה כל שיכלה לוותר, והיא לא תחתום על הסכם, אם לא יהיה [illegible]

שתי מטרות מנוגדות

[illegible]

ישראל — גורם מפריע

[illegible]

בהקשר הבינלאומי יש עוד גורם שמשפיע על האמריקנים לנסות ולכונן עינינות ערבי־ישראל חדש: הנשיא פורד הצליח, במידה ידועה, ליצור אווירה טובה יותר ביחסי ארה"ב עם בעלות־בריתה בנאט"ו. ואילו משבר מזרח תיכוני חדש יעמיד סולידריות חדשה זו במיבחן קשה, כפי שזה היה באוקטובר 1973.

אווירה ריאליסטית יותר

במישור האיזורי חזקים מניעי האמריקנים להשיג הסדר במזרח התיכון עוד יותר מאשר במישור הבינלאומי. פתיחתה לשיט של תעלת סואץ, המשרתת בראש ובראשונה את האינטרסים הסובייטיים, היוותה, בכל זאת, מחווה ידידות מצרים כלפי אמריקה. אוניית־הדגל של הצי הי"ו היתה בין חונכות המעבר בתעלה, בעוד שהרוסים לא זכו לכבוד זה.

ברור, על כל פנים, כי ההתקרבות הסובייטית־לובית מדאיגה ומרגיזה את הנשיא סאדאת ודוחפת אותו, יותר מאי־פעם, לרזועותיה של ארה"ב.

האמריקנים מעריכים, כי בהשיגי מהאלד, מלך סעודיה, הצהרה בקשר לזכות קיומה של המדינה היהודית, בהצהירו בכוונות — שהפלשתינאים בה חוזקים כי כך — כי ישראל היא עובדה מוגמרת וכי אי־אפשר להשמידה, ובהשמיעו שורה של הצהרות אחרות, מתונות יחסית, בזלצבורג — תרם הנשיא סאדאת ליצירתה של אווירה ריאליסטית יותר לפחות בחלק של העולם הערבי.

על כן, גורסים האמריקנים, יש לחזק את ידי סאדאת, להוכיח כי מדיניותו מישתלמת, ולא לתבוע ממנו ויתורים, אשר יחלישו אותו יתר על המידה.

האמריקנים מבחינים בהתקרבות הסורית־ירדנית היבטים שליליים וחיוביים בעת ובעונה אחת. שליליים — כי ההתקרבות הזאת מחזקת את סכנת העימות הצבאי בחזית המזרחית ודוחפת את המלך חוסיין לנקוט עמדה מתונה הרבה פחות מזו שהוא נקט בשנים האחרונות. חיוביים — כי התקרבות דמשק־רבת־עמון מבודדת את „ארגון השיחרור הפלשתינאי", מבטיחה כי לחוסיין יהיה מה לומר בכל פיתרון לשאלת הפלשתינאים, אחרי שירוכבו השפעותיהן של החלטות ועידת הפיסגה הערבית ברבאט. וישפיעו על חאפז אסד לנקוט, בכל הנוגע לישראל, עמדה פחות תוקפנית מזו שבעבר.

מלבד זה, האמריקנים מעריכים, כי חאפז אסד הוא המנהיג הסורי הריאליסטי ביותר שאפשר לצפות, והם להוטים לכך שישראל תסכים לוויתורים בגולן, הן כדי לאפשר למצרים לחתום על הסכם־ביניים איתנו בסיני, והן כדי להבטיח את הישארותו של אסד בשלטון, ולהשפיע עליו שיקרב את דעותיו הדרגתית לעמדה הדומות לאלו של מצרים ושל ירדן כלפי ישראל.

סיכויי ההצלחה בבחירות

אין צורך להתעכב במיוחד על החשיבות שמייחס הנשיא פורד להשגת הצלחה למדיניות האמריקנית במזרח התיכון, ערב ההודעה הצפויה על הצגת מועמדותו לבחירות הבאות לנשיאות ארה"ב, שיתקיימו בשנה הבאה.

זו הפעם הראשונה כראים סקרי דעת־הקהל, שהוא מסוגל לגבור על אדוארד קנדי המועמד הפוטנציאלי של הדמוקרטים בעל הסיכויים הטובים ביותר (שמרבה להכריז, אגב, כי לא יהיה מועמד בבחירות).

אם יצליח פורד להבטיח נצחון למדיניות האמריקנית באיזורנו בחודשים הקרובים, יהפוך נצחונו בבחירות לנשיאות לכמעט ודאי.

לעומת זאת, האפשרות של מלחמה נוספת במזרח התיכון, שתהיה מלווה בחרם־נפט ערבי ובסיכונים אחרים — תעיער את סיכויי ארה"ב להיחלץ מהמשבר הכלכלי ומהמנסיגה הכלכלית, ואז יהיו פוטים סיכויי ההצלחה בבחירות דווקא למועמד הדמוקרטים.

מלבד זה, האמריקנים סבורים — בצדק או שלא בצדק — כי יצחק רבין, אחרי שביצר את החזית הפנימית שלו, לאחר שאמר „לא" להנרי קיסינג'ר, בסיבוב הקודם של המשא־ומתן, ולאחר ש„השתיק" את אריאל שרון במנותו ליועץ לו — עשוי יהיה לקבל על עצמו החלטות, שלדעת האמריקנים יהיו אמיצות. מה עוד שסקרי דעת־הקהל בישראל מראים, כי יצחק רבין פופולארי כיום יותר משהיה אי־פעם, מאז היה לראש הממשלה.

כל זה מסביר את הלחצים המופעלים עתה על יצחק רבין, לחצים המשווים לביקור הנוכחי בוושינגטון אופי מיוחד במינו.

אבל רבין כבר הוכיח, כי הוא יודע לעמוד בלחצים. כרגע אין דבר שעשוי להצביע, כי הוא יוותר על דבר כלשהו, ללא ויתורים שווי־ערך, פחות או יותר, לא רק מצד מצרים, אלא חלקית לפחות גם מצד ארצות־הברית.

هكذا من الأصل

هكذا من الإمل

עצרו 8 טכנאי־טלפון שהפעילו שיטה לשיחות־חינם להם ולחבריהם

„פטנט" זכה להצלחה כה רבה, עד שהשמועות הגיעו אל קצין הבטחון של הדואר — אשר חשף את הפרשה □ לדברי המשטרה, נגרם למשרד התקשורת נזק של חצי מיליון ל"י

— מאת צבי טל, כתבנו בחיפה —

שמונה טכנאים במשרד התקשורת בחיפה נעצרו בחשד שלשום להקירה, בחשדים בכך ש„פיתחו" שיטה שבה יכלו הטלפונים באופן שאיפשר להם להשתמש בקווים של הדואר ללא תשלום.

לדברי המשטרה, הגה את הרעיון אחד מהם, ולאחר שכל העצורים הגוסו השתמשו ב„פטנט" של שיחות־חינם, הם שיתפו בכך את משפחותיהם, חבריהם וידידיהם.

בהתאם להשד, התקין כל הרעיון קווים בכור כות הטלפונים ולא חיבר אותם למונים. בדרך זו ניתן היה להתקשר מכל טלפון ברחבי הארץ אל מספרים במוסדות...

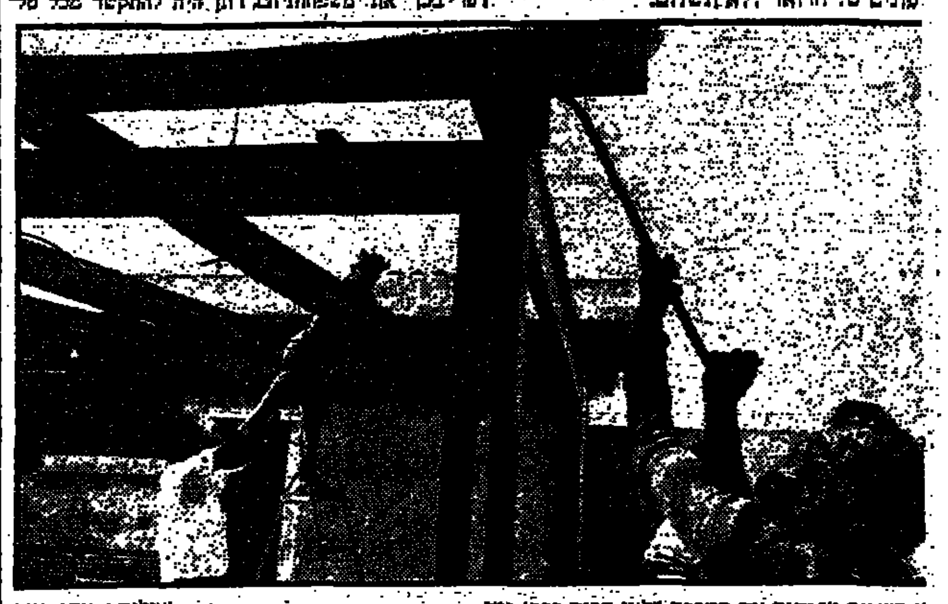

ו' העירייה מפרקים את הסככה על גג חבית ברח' רמז. (צילום: יוסי רוט)

והריסה בוצעה ללא התנגדות

יסת הסככה הצנועה ברחוב רמז, בהתאם לצו הריסה, נמשכה רבע שעה בלבד, והחיפוי המשטרתי הגדול נשאר ללא תעסוקה

— מאת ביגה ברזל, כתבת „ידיעות אחרונות" —

המאשימים בגבעתיים חזרו מהאשמותיהם

הביטוח הכיר ברצח גיורא רביב כבתאונה

„יובל" שילמה לאלמנתו סכום כפול — 240 אלף לירות

— מאת צבי עמית, כתב „ידיעות אחרונות" —

3 הבנקים הגדולים - בין 300 הגדולים בעולם

לא הועברו כספים לבתי כנסת באמצעות הרב מנחם הכהן"

טען אתמול דובר משרד הדתות בעקבות טענת ח"כ פת

— מאת מנחם ברש, כתבנו בירושלים —

אסירה ערביה זכתה בתואר כלת תנ"ך

ניצחה בחידון התנ"ך לאסירים

— מאת לשום שאלום, כתבנו בבאר־שבע —

פקחים שסרבו לבצע צו הריסה בבת־ים - הושעו

עורך סי"צ נפצע קשה בפיצוץ בפאריז

המרכז העצמאי שולל „דיפלומטיית דילוגים"

מרכז העבודה מעדיף:

סיבוב אחד בלבד בבחירת ראשי־ערים

— מאת אריה אבנרי, כתב „ידיעות אחרונות" —

נאסר לקיבוצניק שפצע את נהגו של אריק שרון

— מאת נסים מאיר, כתבנו בבאר־שבע —

קיסינג'ר: מסתיימת המחלוקת עם ישראל

באורך־רוח, ללא חיפזון

רבין הביע אמון בקיסינג'ר

בדרך הקשה

איבי גורש ממצרים

הזדמנות אחרונה

שלא היתה דוגמתה בת"א במחירים מזעזעים

כדאי לכם לבוא ולקנות

בבוטיק המרתף

רח' המלך ג'ורג' 2 פינת רח' אלנבי, ת"א

במכירה מטורפת החל ממוצאי־שבת, 14.6.75

רק ל"י	מקודם	
10	58	חולצות טריקו, לילדים
10	49	חולצות טריקו, לנשים
15	49	מכנסים שורטס, לילדים
20	67	חולצות דיאולן, במבחר גדול לילדים
20	53	חולצות ממבו, לילדים
25	78	מכנסים ארוכות, לילדים, במבחר מגוון
20	67	חצאיות לילדות, ג'ינס, דיאולן, מקושטות
25	120	חולצות לנשים
25	99	חולצות לגברים, במספרים מ־38—46
30	120	חצאיות שנל, דוגמאות מרהיבות
20	75	חצאיות ג'ינס משופשף, מידי
40	120	מכנסים לנשים, גברדין, ג'ינס משופשף
40	130	מכנסים לגברים, גברדין, ג'ינס
60	315	חליפות מרהיבות, לנשים

ועוד אלפי פריטי הלבשה במחירים לא נורמליים

הדו"ח שחיכית לו!

דו"ח נאדל על מס־הכנסה בישראל

● הספר השוחט את „הפרה הקדושה" החדשה שקמה לישראל — „דו"ח בן־שחר"

● הספר החושף את העלמות המס של יהלומנים וקבלני קו בר־לב, רופאים ואופים, קבלנים וקבלני־מישנה, נגרים ותגרים, בעלי מוניות ומחלקי גז, יבואנים, בעלי־מוסכים וחברי־מושבים.

א.ל. הוצאה מיוחדת

הפצה: „גד", צ'לנוב 13, ת"א

דו"ח נאדל

המכירה המטורפת בבזור פוסיקט

נמשכת

במחירים הזולים ביותר בארץ עם מלאי חדיש

חיפה, רח' החלוץ 4

המכירה תחל במוצאי־שבת ה־14.6.75

רק	במקום	
10	—	3 תחתונים לילדים
10	—	2 גופיות לילדות
40	120	חולצות לגברים תוצרת חוץ
10	59	שורטים חדישים לילדים/ות
40	115	חצאיות שנל תוצרת חוץ
20	95	חולצות קרטה לגברים/ות
15	85	אוברולים לילדים/ות חדישים
10	45	חולצת גופיה לגברים/ות
15	105	חולצה עם תחתון לגברות
		בגדי־ים לגברות
40	135	מודלים חדישים מכנסים גברדין
55	145	בגזרות צרפתיות שמלות כלה בכמעט חינם

למכירה ולהשאלה

ועוד אלפי פריטי הלבשה לגברים ולגברות לילדים/ות בכמעט חינם

הלמי שלוחים יום לפטירתו הפתאומי של בננו, אחינו, נכדנו היקר

אריה שלום ז"ל

נפלה לקברו לגוילד המצבה בבית העלמין בגדרה, אי"ה ביום א', ר' תמוז 15.6.75 בשעה 5.30 אחה"צ. בערב התקיים אזכרה בבית הורי הבנוח ברח' מנשה 27, גדרה.

המשפחה

הפתעה

באופנת אביהו חיפה

המכירה תחל במוצאי־שבת, ה־14.6.1975

חיפה שד' בת־גלים 15 (ליד קזינו בת־גלים)

לחיילות במדים מתנה חינם - חולצה עם תחתון - בואו לקחת

רק ל"י	במקום	
10	59	שורטים אוברול לילדים/ות
5	34	תחתונים מודפסים לגברות, תוצרת חוץ
20	95	מכנסים ארוכים עם אוברולים לילדים/ות
5	31	תחתונים לגברים מסטרץ', בכל המידות
40	145	בגדי־ים שלמים, לגברות, עד מס' 54
20	95	שורטים לגברים מג'ינס, גברדין עד מס' 50
10	59	שורטים לילדים/ות, בכל המידות
10	54	חולצת גופיה לגברים/ות
2	14	גופיה לילדים ולילדות, מודפס
ממש חינם	95	מכנסים לילדים/ות, גברדין, ג'ינס
35	125	חצאיות שנל, לגברות מבדים תוצרת חוץ
10	59	חולצות לילדים/ות, עם ציור עונן

ועוד אלפי הפתעות שלא תאמינו למראה עיניכם

בואו תראו תקנו ותהנו

אופנת אביהו חיפה, שד' בת־גלים 15 (ע"י קזינו בת־גלים)

ישר מהיבואן לצרכן

פינות מבריקות לקיר פינות עם לקיר מ־P.V.C. פנלים לריצפה פנלים „ברייק" פנלים מ־P.V.C.

מבחר עשיר בכל הצבעים

הדרכה להדבקה חנם

הילפריד בע"מ

רח' רצנן 2 טל. 55606 יפו־ת"א (ליד „ליברי")

הגיע חדש

לבזר חיפה

הדר, רח' שבתאי לוי 9, חיפה (ע"י קולנוע הן מול השק"ם)

עכשיו רק	מקודם	
15	55	חולצות עם תחתונים
5	20	גופיות ילדים
		חולצות וואל לנשים
30	75	בשלל צבעים חצאיות ומכנסי ילדים
9	35	חולצות גברים
35	80	דומים חדישים חולצות טריקו
		לנשים וגברים בשלל דוגמאות כמעט חינם
30	95	בגדי ים לגברות מודל 75
		מכנסי גברדין אמיתי
60	110	בגזרה צרפתית
45	110	מכנסים לגברים מודל 75
35	80	חצאיות שנל קיימי נפלא
24	54	חליפות ילדים עד מס' 6
75	175	חולצות משי לגברים

ועוד אלפי פריטי הלבשה לגברים, גברות ילדים/ות

המחירים כמעט חינם

— בואו ותיווכחו —

המכירה תחל במוצ"ש ה־14.6.75

האזינו!

מחר, שבת, 14.6.75 בשעה 4.00 אחה"צ ב„גלי־צה"ל"

„הנה מה טוב ומה נעים"

שירי תנועות הנוער

המרכז לתרבות עדי ההסתדרות

לתושבי ירושלים, באר־שבע והדרום

התחילה מכירה מיוחדת של מוצרי הלבשה מעולים — במחירים זולים ביותר

באופנת אליצור

ירושלים — רחוב יפו 56, טלפון 221291

באר־שבע — רחוב קרקריבה 45, ע"י רהיטי שק"ם

עכשיו	במקום	
10	49	חולצות טריקו מיני, לצעירות
15	52	חולצות טריקו, לגברים
7	19	חולצות טריקו, לילדים, סוג מעולה
15	39	חולצות דיאולן סריג, לילדים
30	79	חולצות סריג, תוצרת חוץ
30	79	וסטים לנשים, תוצרת חוץ
30	79	חולצות וואל, תוצרת חוץ
25	49	מכנסיים קצרים, ג'ינס אמריקאי
15	39	מכנסיים קצרים, גברדין, לילדים
40	119	מכנסיים ג'ינס — דקרון — ליינן ואחרים
55	129	מכנסי גברדין, גיזרה חדישה
35	78	חולצות דיאולן, לגברים

למכירה

עסק מבוסס לבגדי ילדים ונוער ברמת השרון

השקעה כ־300,000 ל"י

לפנות: טל. 03.473769

בית הארחה

(מקודם ברודר־ברנן)

בית ברנן

ארוחות עסקיות

תל־אביב, שד' רוטשילד 64

כשר

חדרי־שינה חצי־חינם

ישר מאירופה לביתך!

כל שבוע מלאי חדש

במחסנה, אזור התעשייה חולון רחוב המלאכה 21/23 (מאחורי בית"ר „נופר" ליד „טמפו") וב„אירופה", רחוב אלנבי 74, ת"א

* מיטות זוגיות
* ארונות קיר
* ארונות לחדרי ילדים
* רהיטי־סלון

אספקה מיידית! הקודם זוכה!

המכירה יום־יום מ־11 בבוקר עד 6 אחה"צ ובמוצאי־שבתות — משעה 16.00

נתקבל יבוא בלעדי

סדינים וציפיות

THOMASTON U. S. A.

ללא גיהוץ

2 ציפיות 50×80

1 סדין כפול 185×250

145 ל"י

שנידמן

זמנהוף 25 (פ' המלך ג'ורג' 99 ת"א)

דיזנגוף 128, תל־אביב

מהנדס! אדריכל!

איחוד בין שני ארגוני המהנדסים יחזיר לך את מעמדך ויוקרתך

תן קולך לאיחוד!

הצבע

אמ

הרשימה לאיחוד מיידי

כה לחי

לאמנו וסבתנו היקרה

מיכל פישצנר

בהגיעה לגיל שבעים — עד מאה ועשרים

מאחלים:

ישעיהו ורחל זמיר, באר־שבע

יונה ושונה זמיר, רמת־גן

רחל ומרדכי רויכמן, חדרה

עליה ומשה קורן, רמת־גן

וכל הנכדים והנינים

אגודת הציירים והפסלים

הערב, 20.6, שעה 21.30

הפנינג

„גשרי הירדן"

אפרת נתן — מיכל נאמן

ביתן האמנים, אלחריזי 9, ת"א

— דמי־כניסה 5 ל"י —

שאלות אישיות

עם הרב

עקיבא נוף

(מרכז הפקי)

מחר, בשעה 1.05

בגלי צה"ל

מראיין

יעקב אגמון

דמים רוסום

מגיע לישראל!!!

ראה עמ' 9, ספרות

פורד היה מתוח וקפוא — אך יועצי רבין מרוצים מהאירוח

טלג. מאת
נסים קויתי
כתבנו בוושינגטון

לפני שמונה חודשים היה ראש הממשלה, יצחק רבין, [illegible]

פורד השתנה

[illegible]

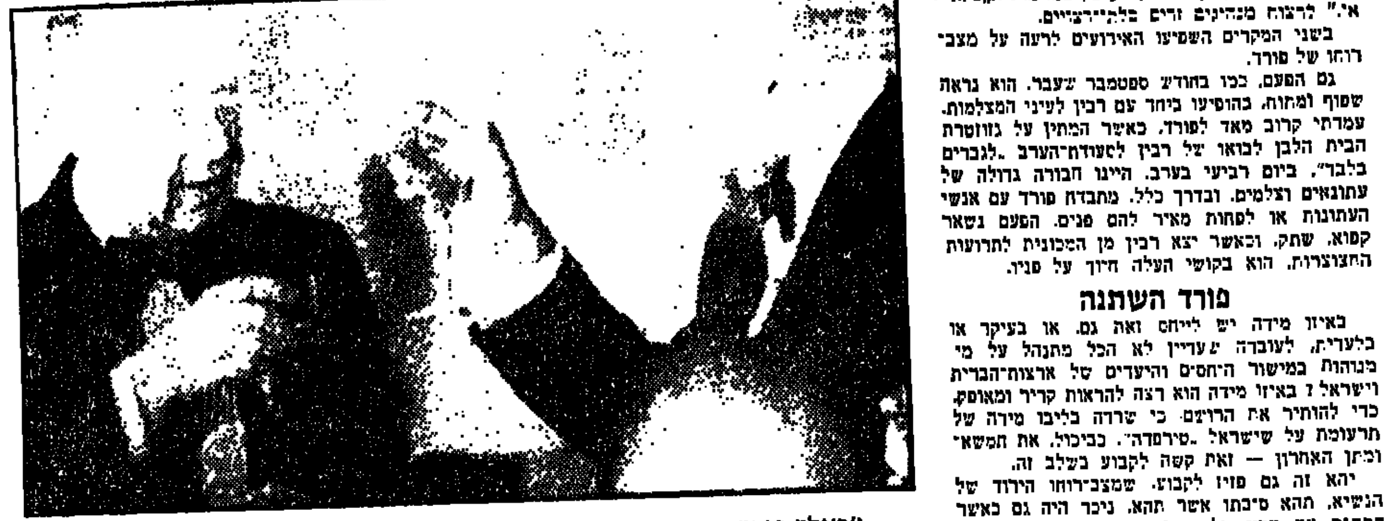

ג'ראלד פורד ויצחק רבין מרימים כוסות בסעודה „לגברים בלבד" בבית הלבן
העתונאים חיפשו רמזים לשינוי־לרעה במדיניות ארה"ב כלפי ישראל

אין ספק, שראש הממשלה הבחין בתמורה שחלה באיש בשמונה החודשים שעברו מאז הביקור האחרון. ואין ספק, שפורד עשה כמיטב יכולתו להדגיש את השינוי.

עם זאת, נשאר פורד בסיסית אדם ישיר מאוד, פשוט ונוח. אלה הן תכונות שקשה להשתחרר מהן. וכך הוא יכול היה לחזור מזלצבורג ולהודות במה שהדיפלומטים הישראליים בוושינגטון חששו מפניו: כי הלך שבי אחר קסמו של סאדאת. מעייניתו האפשרית של רבין, בשני ימי הדיונים, היתה להתיר את ספקותיהקסם ולהחזיר את פורד לתנאי המציאות.

שאלות מטרידות

פרשת זלצבורג היכתה גלים גם אצל העתונאים האמריקניים, המחפשים בנרות אחר כל רמז וסימן לסטייה בקו המדיניות האמריקנית לדעת ישראל. בעוד פורד יושב עם רבין, בפגישתם הראשונה, הופגז דובר הבית הלבן, רון ני. בחדר־העיתונות בשאלות מתגרות על הפלייתו־לרעה, כביכול, של רבין בכל הנוגע לגינוני הטקס, בהשוואה לרוחב הלב שאיפיין את הפגישה עם סאדאת בזלצבורג. הדובר, שלא התכונן למטח כזה, נדהם, ונזקק להתייעצות דחופה עם איש הסטייט דיפרטמנט, ג'ורג' שרמן, כדי להכין תשובה לשאלות, כגון: מדוע לא היה טקס מלא בקבלת־הפנים? מדוע הנשיא לא נעתר להזמנה לסעודה בבית דיניץ? האם זה נכון שהוא רצה לצמצם את היקף סעודת־הערב בבית הלבן, ולהסתיר את תוכן הברכות בה?

כמה מן השאלות היו מגוחכות ויצרו סערה בכוסימים. איש מהם לא טרח לבדוק מראש, אם הישראליים התלוננו על סידורי הביקור או על המעמד. איש מהם לא שאל מראש אם הנשיא הוזמן בכלל למסיבת דיניץ. ואם זה נהוג שנשיא הולך לבית שגריר כאורחו של שגריר ולא ראש מדינה?

הובהר, כי לא היתה כל משמעות פוליטית לכל אחד מן ההבדלים בין שני האירועים, שעליהם הצביעו העיתונאים. בזלצבורג עשו האוסטרים את רוב הסידורים. היתה זו היכרותם הראשונה של סאראת ופורד. ובכלל, הם לא התארחו זה אצל זה. לא ניתן לעשות השוואות, אמר הדובר.

לאמיתו של דבר, מרוצים יועציו של רבין לא רק מן האירוח, אלא גם מן האופי שהביקור סיגל מעצמו. זה היה מראשיתו ביקור־עבודה. רבין זכה לביקור רישמי, טיקסי, לפני שמונה חודשים, שכללה אותה קבלת־פנים מפוארת על מידשאת הבית הלבן. אך בפינקסים המיוחדים, דמויי הדרקון, שהודפסו בשביל אנשי פמלייתו של רבין, היה כתוב בפירוש: ביקורו הרישמי של ראש ממשלת ישראל. אם לא היה טקס ואיש לא טרח לבדוק מדוע — הרי שבסיום בא פיצוי מספיק: שני מסוקים, הישר מן הבית הלבן, לשדות התעופה, ומטחי־כבוד.

מה חסר בביקור, כדי לשוות לו מעמד חגיגי? כמעט שום דבר: דגלי ישראל הונפו מסביב לבית הלבן ולסטייט דיפרטמנט. רבין שוכן ב„בלייר־האוס", נשלח מטוס מיוחד להביאו מניו־יורק ולהחזירו אליה, הוא סעד בבית הלבן ועל שולחן מחלקת המדינה, וכל „המי ומה" של וושינגטון באו לחלוק לו כבוד.

מה עוד אפשר לדרוש, כאשר באותה נשימה אנו ממשיכים לטעון, כי האמריקנים עדיין נוטרים לנו איבה על כשלון המו"מ הקודם?

חיטוטים מוגזמים

טוב אומנם שקיימים גם בקרב העתונאים האמריקניים, כמו בקונגרס וברחבי הציבוריות של ארה"ב, אותם ידידים שמינו עצמם, מתוך רצון טוב, לדאוג לאינטרסים של ישראל. אך לפעמים צריך לדעת להבדיל בין עיקר לטפל. הלקח הזה צריך אולי להיות מיושם גם על־ידינו. העיתונאים הישראליים, שלעיתים הגזימו בחיטוטים אחר סימנים בלתי־קיימים להרעה במצבנו.

מוקדם מדי להעריך אם זהו ביקור מוצלח. מה שבטוח הוא, שביקור הכרחי. ארה"ב עומדת לפרסם, תוך שלושה שבועות, את סיכומי ההערכה המחודשת של מדיניותה המזרח תיכונית. לא מן הנמנע שיימצא הבסיס לחידוש המו"מ על הסכם־ביניים עם מצרים, בסיכויים ריאליים להצלחה — ונראה במבט מיידי, כי אכן זו הדרך שתועדף עתה על־ידי ישראל. תמורת פיצוי אמריקני בנשק ובכסף על ויתורים מצריים פחות מוחשיים משקיווינו — יתכן שהעמדה האמריקנית לגבי הסדר כולל ופתרון סופי לא תמצא ביטוי.

אך אם ישראל תגיד לבסוף, מחוסר ברירה, „לא" גם לנסיון שני, הרי שיש לקוות, כי ביקורו של רבין, פלוס מיכתב 76 הסנטורים, פלוס דעת־הקהל האמריקנית, פלוס ידידינו בכלי־התיקשורת ששמעו את טיעוניו של רבין — יבטיחו שאותה התבטאות תהיה פחות חריפה וצורמת.

דירות מרווחות מתוכננות להפליא!
בתנאים כספיים ללא תקדים!
ראשון־לציון

במרכז הנוטרים החדש, והשקט במרכז ראשון־לציון, שכ' „צל־אלונים",
בבניינים רבי קומות של דירות ואכסקלוסיביות, עם 2 מעליות, חניה צמודה, ומרכז מסחרי במקום

נותרו מספר דירות מצומצם בשלב א' במחירים דלהלן:

3½ חדרים — 94 מ"ר החל מ־ **179,000 ל"י**
עם שירותים כפולים

4 - 4½ חדרים — 110 מ"ר החל מ־ **198,000 ל"י**
עם חדרי ארונות ושירותים כפולים

* **30.000 ל"י עם חתימת החוזה**
* 40,000 ל"י משכנתא לא צמודה
* 20,000 ל"י בכניסה
* היתרה בתנאי תשלום נוחים המותאמים לאפשרויות הרוכש
* בטחונות מלאים לכספי המשתכן
* אפשרות להסדר באשר לנוס ערך נוסף

צל אלונים
שד' דוד המלך 30, תל־אביב, טל: 265286, 268760 (בימים א'—ה')

השווה לאחרים, ותוכח בעצמך!

למכירה בהזדמנות
דירה חדשה
בשכונה חדשה
(טרום גרו בה)
בת 4 חדרים (130 ממ"ר)

חניון קמפינג החדש
בכפר חיטים
יפתח לקהל הרחב
החל מיום חמישי, 19.6.1975

נגנבה
כרמל גלבוע
לבנה
מס' 408—750
המוצא ישר
יבוא על שכרו
להתקשר 065-54286
נעוניינים

בוגרי בי"ס תיכון „חשמונאים"
ביום רביעי, 25.6.75, בשעה 8 בערב, תתקיים
פגישת מחזורים כללית
בחצר בית־הספר, לרגל
20 שנה לקיומו של ביה"ס

לחברת ש. גטר
(צרכי צילום) בע"מ
דרושים
1. **טכנאי שרות למכונות להעתקת מסמכים**
הנסיון הדרוש: עבודה מעשית של שנה לפחות.
2. **מתלמד**
אחרי שרות צבאי, בוגר בי"ס מקצועי בכיוון חשמל, אלקטרוניקה או חשמל.
[illegible]

דרושה
פקידה־מזכירה
לניהול משרד והדפסות
לפנות: א.די.ג. בע"מ
לוי אשכול 62, תל־אביב טל' 424131/2.

למכשירי תנועה בע"מ
דרושה פקידה כללית
למחלקת המכירות
הכישורים הדרושים:
* ידיעת הדפסה במכונת כתיבה עברית
* רצויה ידיעה בשפה האנגלית
* נסיון בעבודה פקידותית
לפנות בכתב לת.ד. 20215 ת"א

למפעל מתכת באשדוד
דרוש
מחסנאי טכני
הכישורים הדרושים:
נסיון קודם לפחות 5 שנים
אפשרי גם פנסיונר
לפנות ת.ד. 30106 ת"א

המכון ליעוץ ולמידע בע"מ
רח' האלונים 4, רמת־גן, טל. [illegible]
דרושים
כלכלנים בכירים
בעלי תואר שני בכלכלה או בשלבי סיום
לעבודה מעניינת בתחום העיון המדיניות הכלכלית — אפשרי גם חסרי נסיון בעבודה מעשית
מועמדים רציניים יפנו בכתב או טלפונית לפי הכתובת לעיל

לחברה ארצית בתל־אביב,
לייצור ושיווק מכשירי כתיבה ושרטוט
דרושים
* **מקדמי מכירות**
* **קניין**
* **מזכירה מעולה**
לפרטים ובפירוט נסיון קודם לפנות לת.ד. 14142 ת"א.
(עבור חברה ארצית).

לתשלובת מפעלי טקסטיל בקיסריה
דרושים:
1. **רואה חשבון**
בעל נסיון בתעשייה בתפקיד בכיר — רצוי תושב הדרה או חיפה
2. **מנהל/ת חשבונות**
3. **פקידות להנה"ח ולהפעלת מיכון.**
4. **אחראי על מחסנים וניהול מלאי**
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון למפעלי טקסטיל קיסריה ת.ד. 178 קיסריה או טלפונית 063—88570

לקונצרן גדול בתל־אביב
דרושים
ליום עבודה מלא
א. **מנהל/ת חשבונות**
עם נסיון של מספר שנים בעבודה.
ב. **פקידה כתבנית**
בעלת השכלה תיכונית ונסיון בעבודה
נא לפנות טלפונית 03—455593
כל יום עד שעה 14.00

ישפה סגלים מהנדסים בע"מ
דרושים לעבודה מלאה
שרטט/ת — טכנאי/ת תברואה
שרטט/ת — טכנאי/ת מיזוג אויר
שרטט/ת — טכנאי/ת בנין
נא לפנות טלפונית 03-455232
בין 8.00—16.00

המגפר — נעלי ירושלים בע"מ
למשרדנו בתל־אביב דרושות:
1. **פקידה להנהלת חשבונות**
עם נסיון של שנתיים
2. **מפעילה למכונת הנהלת חשבונות**
רצוי עם נסיון בעבודה במכונה.
לפנות בכתב לת.ד. 36511 תל־אביב

למשרד בחיפה
דרושה
כתבנית עברית־אנגלית
ידיעת שתי השפות על בוריין
נא לפנות בכתב לת.ד. 1868, חיפה עבור בס. 192

תעשיות והשקעות של
ספן בע"מ
דרושים
● **לספנית**
(לוחות דפים דקורטיביים)
הנדסאי או טכנאי כימיה
עם 3 — 5 שנות נסיון בשטח הפלסטיק
● **לספוכים בע"מ**
חברת־בת של ספן בע"מ
ביוכימאי (B.A. או M.Sc.)
1 — 5 שנות נסיון
הנדסאי בשטח הביוכימיה
1 — 5 שנות נסיון
סוג העבודה: א. עבודת ביוכימיה כללית
ב. בדוד וטהור של הורמונים
פפטידים
תאריך התחלת העבודה: אוקטובר 1975
● **לספוראד בע"מ**
חברת־בת של ספן בע"מ
פיסיקאי (B.A. או M.Sc.)
1 — 3 שנות נסיון
הכישורים הדרושים: ידיעה בסיסית בפיסיקה גרעינית ובאלקטרוניקה
טכנאי אלקטרוניקה
עם נסיון בתכנון וייצור מכשירי מדידה.
מקום העבודה: עמק הירדן
תנאים טובים לילדים המתאים.
תותו עזיקידה זר.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים אל מנהל כח אדם, מפעלי ספן, ד.נ. עמק הירדן. טלפון: 067—50275

דרושות
מוכרות
לחנות טקסטיל בנתניה
בבוקר פרטים לפנות לטלפון 887501 בין השעות 1600—800

דרושים עובדים
בגיל 35—45
לעבודה קבועה לשעשועות לילה ויום באריזה ומשלוח עתונים
לפנות: רח' מקוה ישראל 12 תל־אביב
ביום א' 15.6.75 בשעות 16—18

מוסד מחקר ופתוח באזור חיפה
דרושים הנדסאים/טכנאים
בוגרי בתי"ס מוכרים
לעבודה מלאת אתגר ועניין בשטחי פתוח של מערכות אלקטרוניות בחזית.
● הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכיר (משרה 52)
● הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכיר (משרה 53)
● הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכיר (משרה 54)
● הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכיר (משרה 55)
● הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה (משרות 56-60)
[illegible]

בנק לאומי לישראל בע"מ
דרושה
מפעילת נשיונל
עם נסיון לעבודה בשתי משמרות
על המעוניינות נא לפנות 52385 ת"א

חיפה כימיקלים בע"מ
לרגל ההגדלה וההרחבה **דרושים**
1) טכנאי/הנדסאי כימיה
2) מנופאי
3) מכשירנים
4) קבלן להפעלת מנוף הידראולי נייד
נא לפנות לת.ד. [illegible] חיפה
מורות מובטחות

באיזור התעשייה תפיות ירושלים
דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
בעל נסיון
למתאים תנאים טובים מאוד.
נא לכתוב לת.ד. 8298 ירושלים
או לטלפן 02—262657

בנק אגוד לישראל בע"מ
סניף אשדוד
זקוק ל:־
פקיד קהל/טלר
העבודה מפוצלת
מועמדים מתבקשים לפנות להנהלת הסניף

הכאן מן الأصل

רבין דחה הצעה שאלון יסע עימו לוושינגטון

* ראש־הממשלה נימק את סירובו להצטרפותו של שר־החוץ, בכך שאינו מעוניין בקבלת הכרעות מיידיות בארה"ב
* הממשלה קיימה דיוניה המרתוניים, כשהיא לוקה במידע על שיחות זאלצבורג וההתרחשויות בזירות אחרות
* האמריקנים העלימו מישראל את דבר ביקורו המיועד של שר־החוץ הסורי בוושינגטון
* האם ביקש פרס, בביקור־הפתע שערך אצל קרייסקי ,לאותת' לרבין על סיום ה„דיטאנט" עימו ?

מאת
אריה צימוקי

ראש־הממשלה יצחק רבין דחה את ההצעה, שהעלה אחד השרים, כי יגאל אלון ילווה אליו בביקורו בוושינגטון, בשים־לב לחשיבות הרבה שנודעה הפעם לשיחות עם פורד. שר זה הצביע על נסיעתם של סאדאת עם פאהמי, הוסיין עם ראש־הממשלה שלו, שמידט עם גאנשר ועוד. ראש־הממשלה נימק את התנגדותו לצאתו של אלון עימו, בטענה, כי אין הוא מעוניין להשיב מיד להצעות אמריקניות חדשות — אם תועלינה ע"י הנשיא פורד — אלא להרוויח זמן ולהביאן לבירור בישיבת הממשלה בירושלים. הוא הוסיף ואמר, כי נוכחותו של אלון בוושינגטון עלולה לחייב אותו לקבל הכרעות מסויימות במקום ואין הוא מעוניין בכך, בשלב זה.

האמת היא, כי מר רבין יצא הפעם לוושינגטון כשהוא, כיתר חברי הממשלה מגשש באפילה ואינו יודע מה עלה בפגישת פורד־סאדאת, שנערכה בזאלצבורג.

אחד השרים העיר, במידה מסויימת של רוגזה: במשך חודש ימים דחית קיום דיון מדיני לקראת הביקור בוושינגטון, באמתלה שנראתה סבירה, אשר אמרה, כי מוטב לדון בנושא זה לאחר שיוודעו פרטים על הפגישה בזאלצבורג. שר אחר היקשה לשאול, מה בדיוק אמר קיסינג'ר לדיניץ? משנוכח ראש־הממשלה, כי קיים ספק כלשהו לגבי המידע שנמסר להם על שיחת קיסינג'ר־דיניץ, שלף ניירות מתיקו והחל לקרוא אותם. היו אלה שני מברקים שנתקבלו מדיניץ על שיחתו עם קיסינג'ר. לקול צחוקם של חברי הממשלה, שאל השר יצחק רפאל: „מה נאמר במברק השלישי של דיניץ?" ראש־הממשלה התייחס, כנראה, ברצינות לשאלה הזו והשיב בלאו מסוקני — „לא קיבלנו מברק שלישי".

„תקר בתיקשורת"

אם כי השיחה עם דיניץ נמשכה קרוב לשעתיים, הצליח שר־החוץ האמריקני להתחמק מלמסור מידע כלשהו על פגישת פורד־סאדאת, תוך מאמץ שקוף להשאיר את העניינים לוטים בערפל.

שיחה זו הפגינה במידה מוחשית למדי את השינוי המהותי, שחל במערכת יחסי ישראל־ארה"ב. זו הפעם הראשונה בחמש השנים האחרונות, שראש ממשלת־ישראל נוסע לביקור רב־חשיבות בבית־הלבן, ולקראת צאתו לשם לא קויימה כל הידברות רצינית בין השגרירות הישראלית בוושינגטון לבין הממשל האמריקני.

מקרה נוסף שאירע בימים אלה מראה על הצללים המעיבים על מערכת היחסים בין הממשל האמריקני לבין הממשלה בירושלים. רק ממקורות ערביים נודע לישראל על ביקורו הקרוב של שר־החוץ הסורי חאדם בוושינגטון, במחצית השניה של חודש זה. משנשאלו אנשי הממשל האמריקני, מדוע לא מצאו לנכון להודיע לנו על ביקורו זה של שר־החוץ הסורי, השיבו מניה־וביה: כנראה היה „תקר בתקשורת.." טענה שלא פעם שומעים אותה מפי אנשי הממשל, כשאין מענה סביר בפיהם.

גם בלבי רבים מחברי ועדת־החוץ־והבטחון של הכנסת היתה הרגשה, כי אנו לוקים באחרונה בחוסר מידע מספיק על המתרחש בוושינגטון ובבירות־ערב השכנות. אין ספק, כי למרות ההבטחה, שניתנה ע"י קיסינג'ר לעמיתו אלון, טרם הופעלה ההידברות האמריקנית־ישראלית בדבר החלפת דיעות והערכות וכן מידע על ההתרחשויות באיזור ובסביבה. ייתכן גם שהאמריקנים מעוניינים להדגיש, כי מצב העניינים אינו כתמול שלשום, במערכת היחסים בין וושינגטון לירושלים, ואין הם מחוייבים לדווח לשגרירות הישראלית על פעולותיהם ותוכניותיהם הנוגעות לאיזור.

עם זאת רבות הידיעות הבאות ממקורות אמריקניים שונים, המאפשרות לנו לסמן כמה קווי־יסוד של העמדה האמריקנית בדבר התפתחויות באיזור. האמריקנים משוכנעים עד עומק ליבם, כי סאדאת מעוניין ברצינות בקידום הסדר־ביניים עם ישראל וכי עיקר ייעדו הוא להקדיש את המשאבים המצריים לשיקום ופיתוח ארצו ההרוסה, מבחינה כלכלית. הם בדיעה, כי סאדאת ממשיך להשליך את יהבו על המערב ובראש ובראשונה עליהם, כדי לקדם הסדר־שלום באיזור, כשם שהוא מעוניין בהשגת סיוע כלכלי מצידם למען פיתוח ארצו.

אינו יכול להינתק מברית עם סוריה וסעודיה וכי יאלץ לקשור הסדר־ביניים עם ישראל במתן הבטחה לפתוח במו"מ להשגת הסדר כלשהו עם דמשק. לדעת אמריקנים רבים, לא יוכל סאדאת להרשות לעצמו לעשות ויתורים משמעותיים בנוסף לאלה עליהם הסכים במו"מ עם קיסינג'ר במרץ, בגלל ההתחייבויות שנתן לסורים ולסעודים.

עם זאת סבורה וושינגטון, שניתן יהיה למתן את עמדתו של סאדאת בענין משך הזמן של תוקף הסכם־הביניים וכן בהתקנת סידורים בטחוניים מתאימים של הרתעה באיזור המיץ.

מכאן ניתן, איפוא, להבין שהאמריקנים עדיין גורסים שישראל היא אשר צריכה לעשות את הוויתורים המתאימים, לפחות במידה רבה יותר מאשר המצרים.

בינתיים מתרבים הסימנים לכך, שארה"ב עושה עתה מאמצים להקים ציר משולש של טאהרן־ריאד־קהיר, במטרה לחזק את ההשפעה המערבית בחלק זה של העולם. אין ספק כי הקמת ציר זה עלולה להגביר את המחוייבות האמריקנית למען מצרים, סעודיה ואיראן על חשבון אינטרסים ישראליים. כאמור, אלה הן בבחינת הערכות בלבד, שעשויות להשתנות עם קבלת מידע חדש על התוכניות האמריקניות המתגבשות במיסגרת „העיון מחדש" בוושינגטון.

כאמור, הדיון בממשלה התנהל כשמורגש היה חוסר מידע מוחשי על המדיניות והתוכניות האמריקניות בענייני האיזור. דיון זה התנהל גם באווירה של מתיחות מסויימת שנשתררה באחרונה בין שרי ל"ע ומפ"ם לבין ראש־הממשלה וכן בין מספר שרים של מפלגת־העבודה לבין רבין.

השר ויקטור שם־טוב דיבר הפעם בחריפות יתירה שלא כבעבר, ומורגש היה, כי היה מעוניין להפגין את מורת־רוחו מהתנהגותו וממהלכיו של ראש־הממשלה, הן בפרשת מינוי שרון והן בניהול מדיניותו, הנראית בעיניו כמעורטלת וחמקנית.

אחד השרים העיר, שנדמה לו כי ראש־הממשלה רוצה להפוך ממשלה זו לממשלה מייעצת בלבד ובפרט שהוא „התאהב" במישטר של יועצים. שר זה הוסיף ואמר — אם כי איננו מעוניין בהזדמנות זו להביע את הסתייגותו מהצורה בה מינה את אריק שרון ליועצו האישי — כי נדמה לו שרבין נוטה יותר ויותר להימנע מקבלת הכרעות בפורום הממשלתי וסומך יותר על המידה על תבונתו האישית.

„הדלקת אור אדום"

יש לציין, כי מינויו של אריק שרון משמש, משום „הדלקת אור אדום" לרוב ראשי מפלגת־העבודה, החוששים מפני נטייתו ההולכת וגוברת של ראש־הממשלה לנהוג לפי כללי מישטר נשיאותי, תוך התעלמות מהנהגת מפלגת־העבודה.

ספק רב הוא אם יכול ראש־הממשלה להרשות לעצמו להעמיק את הקרע עם הנהגת מפלגתו, ובפרט שהוא לא סיים עדיין את „תקופת [illegible]" בתפקידו ולא קנה עדיין לעצמו את מלוא הסמכות האישית והמדינית־מפלגתית. נראה כי ראשי מפלגת־העבודה אינם מתרשמים כלל וכלל מתוצאות המישאל, שנערך על פי בקשת מקורבי ראש־הממשלה, ואשר הראה כי 90 אחוז של הנשאלים תומכים במינוי אריק שרון כיועצו האישי. הדיון האחרון בממשלה, בו שימשו הפעם שרי מפ"ם כ„חוד־החנית" של המתנגדים למדיניותו ומהלכיו של ראש־הממשלה — יכול להיות אות־אזהרה לבאות. נראה, כי שרי מפ"ם, אשר נהגו עד כה זהירות יתירה ואף תמכו ברוב המיקרים בראש־הממשלה, יפגינו עתה יותר ויותר עצמאות, עד כדי התנגשות חזיתית עימו תוך הבעת ביקורת חד־משמעית על מדיניותו.

לא מעטים משרי מפלגת־העבודה, הנמנעים בשלב זה מלהביע את דיעותיהם

תו. עלולים אף הם להשמיע בגלוי את ביקורתם על דרכו. כמה מראשי „העבודה" הבחינו בהתבטאויותיו המעורפלות ואף הסותרות של ראש־הממשלה, אם כי הם נמנעים לתת לכך ביטוי בפומבי ומסתפקים בינתיים בדיון על כך בשיחות אישיות. כמה משרי מפלגת־העבודה טענו בשיחות פרטיות אלה, כי ראש־הממשלה מנסה למצוא־חן בעיני ראשי הליכוד, ולכן הדיעות שהביע בענין הסדר־ביניים היו דו־משמעיות. הם גם מציינים כי ראש־הממשלה כבל את עצמו, ללא צורך, בהשמעת הצהרה בכנסת, אשר אמרה כי לא נוותר על המעברים כל עוד המצרים לא יכריזו על אי־לוחמה. לדעתם, הצהרה מעין זו היא בלתי־מציאותית, מכיוון שאין לצפות מהמצרים הכרזה מעין זו. הם גם ציינו שבישיבת־הממשלה האחרונה, אמר ראש־הממשלה מניה־וביה: מי אמר שנוותר על החלק המזרחי של המעברים, אם לא נשמע הצהרה מפי המצרים ברוח של אי־לוחמה. רבים גם תהו למיקרא הידיעה, כי ראש האופוזיציה מנחם בגין היה מעודד משיחתו האחרונה עם רבין, והשאלה היתה כיצד אפשרי דבר זה בשים־לב לפער הקיים בעמדותיהם בשאלת הסדר־ביניים.

עובדה מוגמרת

אין גם להתעלם מן העובדה, כי מנוי אריק שרון גרם למתיחות ביחסים בין רבין לפרס. אחד ממקורבי שר־הבטחון העיר: נדמה לי כי ה„דיטאנט" שהיה קיים בין השניים — נסתיים.

בישיבת־הממשלה האחרונה דיווח השר שמעון פרס, במיסגרת הדיון המדיני, על ביקורו בווינה. שם נפגש עם הקנצלר האוסטרי, ברונו קרייסקי. הוא סיפר, כי ידיד משותף לשניהם, טילפן אליו בזמן שהותו בפאריז ואמר, „כי קרייסקי היה מעוניין להיפגש עימו ולספר לו על התרשמויותיו משיחות עם סאדאת".

הוגים מדיניים בירושלים הביעו תמיהה על כך ששר הבטחון החליט ליטול על עצמו שליחות מדינית זו, העמיד את ראש הממשלה ושר החוץ בפני עובדה מוגמרת והסתפק במסירת ידיעה על צאתו לשם. ברור הוא, כי ראש הממשלה, שלא היה מעוניין להגביר את המתיחות הקיימת ביניהם, עבר על כך לסדר־היום ונמנע מלהגיב על כך. נראה גם, כי פרס ביקש בנסיעתו זו „לאותת" לראש הממשלה, כי הוא מסוגל לנקוט צעדים אישיים העלולים לעורר את מורת רוחו של רבין.

אגב, בשיחה זו סיפר קרייסקי בהתלהבות יתירה על רצונו של סאדאת להגיע להסדר ביניים עם ישראל ושאיפתו העזה לשקם את ארצו, שכלכלתה הרוסה. קרייסקי סיפר, כי סאדאת עשה רושם חיובי ביותר עליו, אשר רואה בו מדינאי נבון ומציאותי, המבקש לפתור את הסכסוך המזרח תיכוני בדרכי שלום.

ייתכן ומר פרס רצה, במסירת דו"ח זה, לחזק את ידי אלה התומכים במיצוי האפשרויות לקום הסדר ביניים עם מצרים. בדיון המדיני בלט הוויכוח הער, שהתנהל בין שרי ל"ע ומפ"ם — מצד אחד, לבין שרי מפלגת העבודה ומפד"ל — מצד שני, מסביב לשני נושאים מרכזיים: הסדר־ביניים והסכם שלום כולל. בעקבות סקירתו המפורטת של שר החוץ יגאל אלון, על האופציות המדיניות השונות, התפתח ויכוח שנמשך למעלה מחמש שעות. השר גדעון האוזנר, אשר ניסח את ההצעה להחלטה מטעם שרי ל"ע ומפ"ם, הדגיש בראשית דבריו, כי יש סיכוי ויתרון בהסדר ביניים אם הוא משמש שלב בתהליך של הסכם כולל. הוא סבור, כי אין יסוד לדיעה האומרת, שהסדר הביניים עם מצרים יוכל להיות מנותק מהסדר עם סוריה בבחינת הסכם העומד על רגליו הוא. לדעתו, ספק רב הוא, אם מצרים תוכל לעמוד מן הצד, גם לאחר השגת הסדר ביניים עם ישראל, במקרה של תסבוכת צבאית עם סוריה או ירדן. לכן, סבור מר האוזנר, כי נקודת המוצא חייבת להיות עשיית מאמץ לשכנע את האמריקנים לחתור לקראת הסכם כולל, אך לא על בסיס של תוכנית רוג'רס. לדעתו, תבין דעת הקהל האמריקנית ובעולם כולו את שאיפת ישראל לשלום כולל עם מדינות ערב. מר האוזנר אמר, כי המו"מ להסכם כולל יוכל אך ורק להתבצע בשלבים, וכי קודם לכן יש

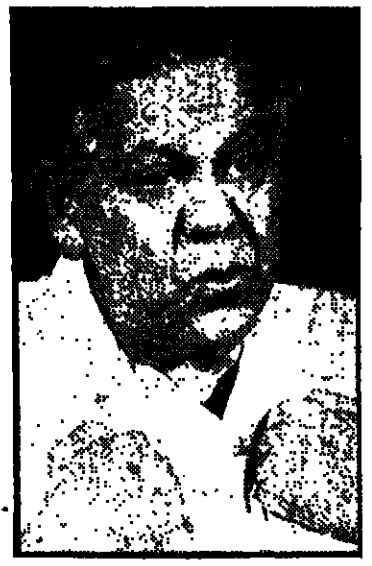

יצחק רפאל
המיברק השלישי של דיניץ...

רונות להסדר כולל. הוא הציע, איפוא, שבפגישה עם הנשיא פורד, יודיע ראש הממשלה על רצונה של ישראל להכנס למו"מ על שלום כולל בין ישראל לארצות ערב, אשר יכלול את המרכיבים של דו־קיום בשלום, בשחון, הכרת הדדית ושכנות טובה. מו"מ זה — התנהל עם הארצות השכנות, ביחד או בנפרד, על־פי החלטות 242 ו־338. מר האוזנר גם הדגיש כי לשם קידום המו"מ על שלום, על ראש הממשלה להודיע על נכונות ישראל להגיע להסדר ביניים עם מצרים.

השר ויקטור שם טוב, אשר חתם על הצעת החלטה כפי שנוסחה יחד עם השר האוזנר, הסביר, כי היא באה, למעשה, להשלים את עמדת הרוב, מכיוון שהיא באה להדגיש את נכונות ישראל לוויתורים טריטוריאליים, במיסגרת הסכם שלום.

לדעתו, הבעת נכונות ישראלית להסכם שלום כולל, שיהיה מבוסס על תיקוני גבול בטחוניים, חיוניים ביותר, תאפשר לנו לצאת מהתקפה הסברתית רחבה ותעמיד את הערבים במבחן. יחד עם זאת הוא מציע לעשות מאמץ להשיג הסדר ביניים, כיוון שעצם השגתו מכשיר את הקרקע להסדר כולל.

מר שם טוב גם עמד במיוחד על הצורך בהדגשת הבעייה הפלשתינאית. שפתרונה יכול לבוא במיסגרת מו"מ עם ירדן ונציגות מוסכמת על הפלשתינאים שתכיר בריבונותה של ישראל ותחתום עמה על הסכם שלום. השר הסביר, כי בשלב ראשון של פתרון הבעייה הפלשתינאית, יש להרחיב את שלטון הבית של תושבי יהודה ושומרון, גם תוך ניצול המיסגרות הקיימות של עיריות ומועצות מקומיות. אשר לירושלים, ציין מר שם טוב, יש להבטיח את איחודה כבירת ישראל — תוך הבטחת אוטונומיה מוניציפאלית לשכונות הערביות ומעמד מיוחד למקומות הקדושים לכל הדתות.

הראשון שיצא בהתקפה נגד אלה ששמים את הדגש עתה מהסכם שלום כולל, היה השר יצחק רפאל, אשר הדגיש, כי בנסיבות הקיימות — כל תוכנית שלום, את ה„יונית" ביותר, תידחה בידי הערבים ורק תפגין היעדר אפשרות לפתרון הסכסוך.

לדעתו, כל העלאת תוכנית שלום כוללת, המבוססת על שרטוט מפה, היא בבחינת הצגת תנאים מוקדמים, ומאידך — כל ויתור מוצהר מצידנו, יהפוך אותנו לנקודת מוצא גרועה עם פתיחת המו"מ.

„לא מתחת לשולחן"

לדעתו של מר רפאל — הצגת תוכנית־שלום כוללת מובילה אותנו לדגנה, בה תוסכן האחדות הערבית נגדנו. שר־הדתות סבור, שהדרך המציאותית היחידה הנראית כיום היא קידום הסדר־ביניים עם מצרים. בשברור לכל, שמה שדחינו לא נקבל גם עתה. ברור — טען מר רפאל — כי ניתן לנהל שיחות־הידברות עם ארה"ב על עקרונות של הסכם־שלום כולל. מר רפאל שלל נמרצות את הידוש „מדיניות הדילוגים" של קיסינג'ר, בטענות כי היא מגבירה את המתיחות והעצבנות ומונעת טיפול רציני ועניני של הנושא הנידון. הוא גם העיר, שאם נגיע להסכם עם מצרים, יש להימנע מהסדרים „מתחת לשולחן" עם האמריקנים.

לא פחות חריף בביקורתו על עמדת שרי מפ"ם ול"ע, היה השר חיים בר־לב, אשר הפגין בהירות מחשבה ועמדה חד־משמעית בעת הדיון המדיני בישיבת סיעת המערך בכנסת.

מר בר־לב הסביר, כי כל אלה המדגישים עתה את הצורך בהשגת הסכם־שלום כולל, מתעלמים מהעובדה, שמטרה זו מוכרחת להביא למצוי מתום ולקפאון מדיני. לדעתו, הליכה לז'נבה, שרק בה ידונו בהסכם כולל, לא תקרב אותנו לשלום, לעומת זאת — אמר — חידוש המו"מ לקידום הסדר־ביניים הוא צעד נבון וריאלי המכשיר גם „מעלות מדיני".

השר בר־לב גם גורס, שישראל צריכה להיות מוכנה לוויתורים בצורה, מקבילה במידה והמצרים יגלו נכונות להעניק לנו תמורה מדינית.

בוויכוח זה הסתבר, כי דווקא אלה המתנגדים לוויתורים לשלום, בגדת המערבית, הם תומכים גלהטים של הסכם־ביניים

תת־אלוף (מיל.)
אורי בן־ארי

לגייס את מיטב המוחות

[illegible]

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ | הלוח הנפוץ ביותר

בתי זקוק לנפט בע"מ
דרושים
פקיד לאגף האפסנאות
בעל נסיון ברכישות או במסחר. שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.
מחסנאי טכני
שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.
מזכירה
שליטה בעברית ובאנגלית הכרחית.
מנהל חשבונות
מועמדים מתאימים יפנו הצעותיהם אל מחלקת המנגנון בתי זקוק לנפט בע"מ ת.ד. 4 חיפה (מיקוד 31000)

TEVA
לטבע
חברה לתעשיה פרמצבטית וחימית למזרח התיכון בע"מ
דרושה
כתבנית עברית טובה
רצוי ידיעה באנגלית
למשרה מלאה
כתבנית אנגלית
(שפת אם), רצוי ידיעה בעברית, למשרה מלאה
על המועמדות לפנות בכתב, בציון קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 1142, ירושלים 91,000

למפעל מתכת
המעסיק כ־100 עובדים
דרושים
* חשב/ת שכר וקופאי/ת
בעל/ת נסיון של שנתיים
* נער לעזרה בהנהלת המכירות
* עוזר למחסנאי ראשי
למחסן חלקי חילוף
התחלת העבודה מיידית
טלפונים: 33108, 32176

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרה פנויה של:
מכונאי ראשי במכון לפיסיקה
[illegible]

מרכזמחשב
מחקר פיתוח והנדסה בע"מ
דרושים
* כרסם — מבלטש — פחח
* מחליט
[illegible]
לפנות טל. 903661/2/3 ת"א

מפעל תעשייתי גדול
במפרץ חיפה
מחפש
מזכירה כתבנית
עברית אנגלית
ידיעת השפה האנגלית על בוריה הכרחית
שעות נוחות ותנאים טובים
תולדות חיים ונסיון מוקדם בעבודה נא להעביר לת.ד. 4868 חיפה עבור מס' 193

לחברת יצוא בתל־אביב
דרושה
פקידה־כתבנית
לעבודות משרד כלליות, הדפסה בעברית ורצוי ידע בהדפסה באנגלית (copy typing)
נא לפנות לת.ד. 10, תל־אביב, 30955 או בטלפון 55 נחו' המנגנון או 357 קו סניפי

למוסד ציבורי בתל־אביב
דרושות
1) מנהלת מעון־יום
2) גננות ומטפלות
3) עוזרות לגננות ולמטפלות
נא לפנות בכתב לת.ד. 4265 תל־אביב

יבמ IBM
דרושים/דרושות
• כתבנית אנגלית
• מנהל חשבונות
• נציג/ מכירות למכונות משרד
[illegible]

לחברה ארצית גדולה
דרושה
מזכירה
לעבודה בתל־אביב
[illegible]
תנאים טובים למתאימה

למפעל דפוס בירושלים
דרוש
סדר PHOTOCOMPOSER
עם ידיעה טובה בעברית עם ניקוד ואנגלית
הדרכה תינתן במקום
נא לטלפן ל־32536 (02)

חברה תעשייתית גדולה
בתל־אביב
מחפשת
מנהל חשבונות מנוסה
[illegible]

נלית בע"מ
מפעל לייצור סיבים סינטטיים
למפעלנו במגדל העמק
דרושים
* מנהל חשבונות
סוג ד' בהנה"ח לפחות, ידיעה טובה באנגלית
* חמחירן
סוג ד' בהנה"ח, בוגר קורס תמחיר.
נסיון בתמחיר תעשייתי.
[illegible]

אסטרונאוטיקס ק.א.
דרושים:
1. טכנאי אלקטרוניקה
2. מכשירנים
3. עובדות
[illegible]
טלפון 780151/2

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO
דרושה
מזכירה בכירה
עברית ואנגלית
נא לפנות לטלפון 294595, 298026 ת"א

למפעל תעשייתי באזור התעשיה בחולון
דרוש
מכנאי/הנדסאי מכונות
[illegible]

האגודה לפיתוח תיירות חיפה
דרושות
דיילות
[illegible]

מרכזמחשב
מחקר פיתוח והנדסה בע"מ
דרושים
* מהנדס מכונות בכיר
* מהנדס אלקטרוניקה בכיר
* מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
[illegible]
לפנות טל. 903661/2/3 ת"א

למרכז מגן דוד אדום בישראל
דרוש
מנהל חשבונות
[illegible]

מפעלי „פרג" בע"מ
ירושלים
למפעלינו החדש בעטרות דרושים
1. מנהל עבודה
2. פחח כללי
3. מסגרים מכניים
[illegible]

דרוש
למנהל רשת חנויות
[illegible]

לחברה בניה ארצית
דרושים
* מנהל חשבונות עצמאי
* עוזר למנהל חשבונות
* כתבנית
לפנות טלפונית 443181 ת"א

„אני מקווה שתשלום מס־אמת ודיווח נכון - יהיו נורמה חברתית מקובלת"

„אם ניישם את הרפורמה במיסים כהלכה, נביא להרגשת רווחה אצל כל תושבי המדינה ★ תגדל רמת הציות לחוק, תוגבר יעילות הגבייה והכנסות המדינה יגדלו ★ כל עניין קבוצות הלחץ — נגמר ★ הערך הריאלי של השכר נטו יישמר על־ידי הצמדת מערכת הזיכויים והקיצבות למדד ★ אנשים שירצו להצהיר על כסף שחור יתקבלו יפה, ישלמו מס מלא ולא יועמדו למישפט פלילי ★ עד אפריל 1977 ייכנסו כל העצמאים למעגל מנהלי ספרי־חשבונות ★ היו הגזמות בסכומים שנקבו להעלמות־מס. אבל אין ספק שאנו יכולים לגבות מהציבור עוד מאות מיליונים ★ הרפורמה טובה לכל עם ישראל"

השבוע הגיש שר האוצר, יהושע רבינוביץ, לכנסת מיכלול הצעות לחוקי מיסוי, שיכניסו מהפכה של ממש בכל אורחות חיינו. האדם שיבצע את הדבר הלכה למעשה הוא הממונה על הכנסות המדינה, משה נוידרפר. (נמרץ, נעים־הליכות, חריף ובקי בחומר, ואומר לא בלי גאווה: „כאשר נכנסתי לתפקיד, בינואר 1969, גבתה המדינה שלושה מיליארד ו־400 מיליון ל"י בשנה. השנה אני עומדים לגבות 12,5 מיליארד לירות).

שאלה: מהי, בעצם, התכלית של הרפורמה במיסים, כפי שהוגשה השבוע על־ידי שר־האוצר לכנסת?

נוידרפר: (מעשית): הרפורמה במיסים נועדה ליישם את היסודות הבאים: אל"ף: לבטל את העיוותים השליליים, שהכבידו על הרצון לעבוד ולהרוויח ואשר הביאו לשביתות. בי"ת: להעלות את רמת הדיווח של הנישומים, במגמה לשפר את מוסר תשלום המיסים. גימ"ל: להרחיב את בסיס המס, במטרה למנוע הרגשת קיפוח. דל"ת: להביא להגברת יעילות הגבייה ולחלוקה צודקת יותר של ההכנסות במשק.

אני: מתי תופעל הרפורמה הלכה למעשה?

נוידרפר: שר־האוצר, יהושע רבינוביץ, הגיש את החוק לכנסת בעוד מועד, כדי שהוא יופעל החל מ־1 ביולי. ויש אומנם סיכוי סביר, שוועדת־הכספים של הכנסת, אשר לקחה על עצמה להכין את החוק לקריאה שניה ושלישית, תעמוד בלוח הזמנים. כך שהחל ממשכורת יולי נשלם את המס לפי הלוח החדש.

שיפור מהותי בתחום החברתי

שאלה: אמור לי בגילוי־לב: כל העסק טוב ליהודים או רע?

נוידרפר (כלי היסוס): הרפורמה טובה לעם ישראל כולו! (באהדה) אזרחי המדינה הם בדרך־כלל משלמי מס טובים, מודעים לצרכינו ולתפקיד שהמיסים ממלאים בחיינו. (בתוקף) אני מאמין כי נפשם של רוב האזרחים קצה מהמצב הקיים במערכת־המיסוי הנוכחית, לפיו אין מס שווה על הכנסה שווה. אם אומנם ניישם את הרפורמה כהלכה, אין לי צל של ספק כי בכך נביא להרגשת רווחה בקרב תושבי המדינה. הדבר יביא להעלאת רמת הדיווח והציות לחוק, יגביר את יעילות הגבייה ויגדיל את הכנסות המדינה. (נמרץ) אני רוצה לקוות כי הרפורמה תביא בעיקבותיה גם שיפור מהותי בתחום החברתי, כאשר דיווח נכון ותשלום מס־אמת יהוו נורמה חברתית מקובלת במדינת־ישראל. (מהורהר) אין לי ספק, כי שיטת־המס החדשה תסייע גם למנגנון המיסוי המבצע, והוא יכול לתפקד טוב יותר כאשר שיעורי המס הם סבירים ובידיו הכלים לביצוע „חלק", תקיף ויעיל יותר של החוקים.

הקלה מבחינה פסיכולוגית

תירגמנו את ההמלצות כמו שהן

משה נוידרפר

אפלייה בין השכיר לעצמאי

שאלה: מדוע תמך, לדעתך, הליכוד בקריאה ראשונה של חוקי המיסוי החדשים?

נוידרפר (בחמימות): דו"ח ועדת בן־שחר והצעת החוק של שר האוצר נתקבלו בברכה על־ידי כל חוגי הציבור, משום שיש בהם קודם כל הקלה בנטל, ומה שאולי חשוב עוד יותר: השוואת הנטל בין כל השכבות.

שאלה: מהו ההבדל הבסיסי בין שיטת הניכויים, הנהוגה עתה במערכת המיסוי, לבין שיטת הזיכויים המוצעת?

נוידרפר: במערכת הקיימת נהוגה שיטת ניכויים מן ההכנסה, הבאה להתאים את המס למצב משפחתי זה או אחר. התוצאה: ניכוי גדול יותר לבעלי הכנסה גבוהה יותר, ואילו אלה שאינם מגיעים לידי תשלום מס לא נהנים ממנה כלל. בהתאם לשיטה החדשה המוצעת, תיתן מערכת הזיכויים והקיצבות יתרון שווה מבחינת המיסוי לכל בעלי ההכנסה.

אני: כיצד מתייחסת מערכת המיסוי החדשה למפגרים בתשלום מס הכנסה?

נוידרפר: אני מודה, כי בתחום זה קיימת אפליה מסויימת של השכיר לעומת העצמאי והחברה בע"מ. בעוד שהשכיר מעודכן בדרך כלל בסוף השנה עם מס ההכנסה שלו, הרי יש עצמאים רבים, המשלמים רק חלק מסויים מהמגיע מהם אחרי חודשים, ואפילו שנים, וזאת כאשר ערך הכסף נמצא בירידה מתמדת. במערכת המיסוי החדשה אנו מנסים להשוות בין שכירים לעצמאים על ידי כך, שחובות המס יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. הצמדה זו תופעל החל ב־1 בינואר 1976. אני, אישית, הייתי מציע לכל הנישומים המפגרים בתשלומיהם להזדרז ולסלק בהקדם את החוב המגיע מהם למס הכנסה, וזאת בצירוף הריבית המקובלת כיום, שהיא כ־15 אחוז. אני רוצה להדגיש, כי גם בהחזרי מס על תשלומי־יתר ננהג לפי קנה מידה זה.

שאלה: דהיינו?

נוידרפר: דהיינו, שהחזרי המס יהיו צמודים למדד, וישאו ריבית של ארבעה אחוזים.

אני: כבר ראית אזרח שמס ההכנסה החזיר לו כסף?

נוידרפר (נעלב קמעה): מה אתה מדבר! אנחנו מחזירים כחמישים־שישים מיליון לירות בשנה!

אני: כן ירבו. נשמעה טענה, כי יישום המלצות ועדת בן־שחר יהפוך אותנו ל„עם של מנהלי־חשבונות". זה נכון?

נוידרפר: זה לא נכון. נישום קטן ובינוני יחוייבו לנהל רישומים פשוטים ביותר, אשר כל אזרח יכול, לדעתי, לבצע אותם בעבודה של עשרים דקות עד חצי שעה ביום. נכון כי נישומים רבים יהיו חייבים להחזיק קופה רושמת, ספרי־תקבולים־ותשלומים יומי ולשמור על מיסמכים. בימים אלה אנו עומדים לפרסם חוברת הסברה פופולארית, המיועדת לנישומים שיחוייבו לנהל ספרים, וזאת בסיסמה „עשה זאת בעצמך". מישרדי מס הכנסה, רואי החשבון, יועצי המס והאירגונים הכלכליים פתחו לשכות ייעוץ, שיסייעו לאזרחים בעצה והדרכה. מן הראוי לציין, כי הנהלת חשבונות לצורכי מס הכנסה תהיה קבילה גם לצורכי מס ערך מוסף.

המנגנון יסתגל למצב החדש

שאלה: מתי, לדעתך, יונהג מס ערך מוסף הלכה למעשה?

נוידרפר: החוק נמצא בדיון בכנסת, ואנו נעשה את כל ההכנות כדי שהמס יונהג באוקטובר.

אני: האם אין במערכת־המיסוי החדשה משום הטלת סירבול ביורוקרטי על האזרח?

נוידרפר (מסערה): ההיפך, ההיפך הוא הנכון! המערכת החדשה מפשטת את ההליכים. לא יהיו יותר שינויי מס והכנסות פטורות ממס, פרט ליוצאים מן הכלל בודדים. חסל סדר המילוות ו„ההוצאות" למיניהן. כל אחד יוכל לחשב בעצמו את המס המגיע ממנו, וכל זה יקרב אותנו למצב, בו נוכל להנהיג את שיטת השומא העצמית כמו בארצות הברית. במלים פשוטות, כל אדם יכין את הדו"ח שלו בעצמו, וישלח את ההפרש המגיע יחד עם הדו"ח. בכוונתנו לאשר דו"חות, המבוססים על ספרי חשבונות ולהחזיר לנישום כסף, אם הוא מגיע לו. פקידי השומא יבדקו, על פי מידגם מיוחד, רק חלק מהדו"חות בצורה יסודית מעמיקה ונרחבת. אני מקווה כי מיספרם של אלה אשר ימשיכו „לא לדייק" במשלוח הדו"חות שלהם גם אחרי הרפורמה — יפחת וילך.

שאלה: האם נכון הוא כי הרפורמה היא רק במס, אך לא בשכר?

נוידרפר: הרפורמה במס היא מהלך חשוב וטיוהר בפני עצמו, אולם היא איננה נוגעת, אלא מגדילה כמעט בכל המיקרים את ההכנסה הפנויה. אין זה הכרחי שהרפורמה תביא בכנפיה מיד רפורמה בשכר. אבל הרפורמה מאפשרת, לדעתי, את הארכת הסכמי השכר מעבר לחודש יולי.

אני: נחזור נא עוד להגע לסוגיית ניהול חשבונות: מדוע, בעצם, צריך אזרח לנהל ספרים? מה ייצא לו מזה?

נוידרפר (מפוכח): ניהול חשבונות תקין הוא דבר חיוני, המאפשר לנישום להגיש את הדו"ח שלו על בסיס איתן. אם יגיש נישום דו"ח, המבוסס על הנהלת חשבונות, תחול חובת ההוכחה על פקיד השומה. גדולה מזו: לפי החוק המוצע, תהיה פסילת ספרי חשבונות טעונה אישור ועדת מומחים מיוחדת. במלים פשוטות, אדם שינהל ספרים מובטח לו כי ברוב המיקרים יתקבל הדו"ח שלו. אנו נעשה הכל, כדי שהמנגנון יסתגל למצב החדש, גם אם פה ושם תרדנה ההכנסות מן המס לעומת השנה הקודמת. ב־23 למאי הוצאנו הוראות, המחייבות כ־50 אלף נישומים בענפים שונים, לנהל ספרים מספטמבר השנה. עד אפריל 1977 ייכנסו כל העצמאים למעגל מנהלי החשבונות.

אני: בימים אלה התבשרנו, כי חלק מעובדי מערכת המיסים תבעו „תוספת בושה". מה דעתך על כך?

נוידרפר (בהערכה רבה): אני חייב לומר, כי עובדי מערכת המיסים עוסקים במלאכה קשה, ולעיתים אף כפויית טובה. לדעתי, עבודתם מכובדת וחשובה, חיונית לכלכלת המדינה, ואנו כולם גאים בה. „תוספת היהודיות", שמקבלים עובדי מערכת המיסוי, משולמת במיסגרת הסכמי העבודה לאחר בדיקת הנושא על ידי ועדת מומחים, שהכירה בייחודיות עבודת השומה והגבייה. תוספת זאת, אם יש לתת אותה, איננה קרויה לה „תוספת בושה".

הלוח הכפול נתניה

הלוח הכפול באר־שבע

גל מרין בע"מ - תיקוני אוניות למפעלינו באשדוד דרושים: מכונאים - רצוי עם נסיון ימי. חרט כרסם מעולה - תנאים טובים מובטחים. לפנות בכתב ת.ד. 4007 אשדוד ו/או טלפונית 055—31375 לתיאום פגישה

דרושה למוסד ציבורי פקידה בוגרת תיכון לעבודה במחלקת הלוואות. רצוי בעלת נסיון. לקביעת ראיון, נא להתקשר למר ראפ"ל טל. 03—257241 בין השעות 08.00—14.00

דרוש מפעיל מעולה לשופל 950 תנאים טובים לאדם המתאים לפנות טל. 052-32268

דרוש מהנדס בנין

דרוש מסגר בתנאים טובים

עובדת סוציאלית

דרוש מהנדס מכירות

לסלון דוד ולזיה דרושים ספרים מומחים לתספורות תנאים טובים למתאימים

דרושה פקידה

דרושים תלמידים לקורס לעיצוב תספורות

هكذا من الإصل

1 ביולי 1975: „יום אדום" למשק הישראלי

שורת אירועים, שהתמקדה בתאריך זה, תובעת מאיתנו התמודדות רצינית עימה

מאת דב גנחובסקי

„יום אדום" הוא כינוי אנגלי, המציין תאריך שיש לציינו בסימון בולט במיוחד בלוח השנה. תאריך כזה, עבור מדינת־ישראל וכלכלתה, יהיה 1 ביולי 1975.

דברים רבים יקרו באותו יום — ועל כל אחד ואחד מהם ניתן לומר „דיינו". ההתמודדות עם כל מצבור אירועי 1 ביולי השנה היא שתקבע מה יהיה יחסנו לתאריך זה בשנים הבאות, לשימחה או לעצב.

ראש־השנה לתקציב ארה"ב

ב־1 ביולי מתחילה שנת הכספים של ארצות־הברית. וזוהי השנה, שבמיסגרתה ביקשנו סיוע של 2.8 מיליארד דולר, אותה בקשה המוקפאת בתהליכי „העיון מחדש" בוושינגטון, הבקשה המשמשת מנוף ללחצים כלכליים עלינו כדי להניענו לוויתורים פוליטיים; הבקשה שתוצאותיה יקבעו את עתידנו, לשבט או לחסד.

שכן, הנתון המאיים ביותר על המשק הישראלי הוא הגרעון בחשבון השוטף של מאזן־התשלומים, גרעון בן 3.5 מיליארד דולר, שאין לו כיסוי בסעיפי יבוא ההון. הכיסוי אמור לבוא מארה"ב. אם יאחר לבוא, או אם יבוא בפחות מהמבוקש והמצופה, תהיה תוצאתו לגבינו — החמרה מיידית וקשה במצב הכלכלי. כיום אנחנו עוד מרשים לעצמנו מותרות של „דיון" מהי מידת ההאטה הרצויה למשק, ודיבורים נוסח „לא נרשה פגיעה בתעסוקה". המפתח למידת ההתאמה למציאות של גישה סלחנית־למחצה זו מצוי בוושינגטון, בשנת־הכספים המתחדשת שם כעת — לטובה, הלוואי.

רגע של אמת בתקציב ישראל

אלה כאמור פרטים טכניים, שמדינת־ישראל מנעלת במיסגרת תקציב ממשלתי זמני לשלושה חודשים, שסופם ביום האחרון של יוני. עד אותו יום צריכה הכנסת לאשר סופית את תקציב־המדינה המלא (התקציב הזמני אושר מפני שהכנסת לא יכלה לסיים את הדיון בתקציב המלא לפני תחילת שנת־הכספים), והוא ייכנס לתוקפו ב־1 ביולי.

נכון, זה לא מאורע גדול, ובהחלט לא שווה יותר מאשר שורה־שתיים בדיווח הכתב הפרלמנטרי. השאלה היא איזה מין תקציב: אותו תקציב שהוגש אז, בפברואר השנה, ושכלל גרעון של מיליארד וחצי ל"י בלבד. וכל מי שאמר שהגרעון בו גדול פי כמה וכמה הוגדר כמשמיץ, עוכר־ישראל, חסר הבנה בתורת החשבון ומה עוד לא? היום מודים הדוברים הרשמיים בגרעון של סביב חמישה מיליארד ל"י. האמת היא שהגרעון גדול אף מכך, אבל נניח לזאת. או איזה תקציב תאשר הכנסת: את הישן, השחוק, עם הגרעון הכתוב של 1.5 מיליארד „בלבד" — או משהו מציאותי וריאלי? 1 ביולי יהיה יום מיבחן בשל כך, לא באשר לכנסת ומהימנותה, אלא באשר לנכונות הממשלה לומר ולהציג את האמת, גם בתקציב.

יום־הולדת לרפורמה במיסים

רבינוביץ עושה זאת שוב. מה שלא נאמר על האיש, תאריך אצלו זה תאריך, בלי הופעות. הוא הבטיח רפורמה ב־1 ביולי, והנה היא מאחורי כותלנו, על שולחנה של הכנסת. עתה נראה מיצר יעמדו חה"כים בקצב־העבודה שהכתיבו בנושא זה קודם חברי ועדת בן־שחר, ואחריהם אנשי האוצר ויועציהם במשרד המשפטים, שהירגמו את ההמלצות לשפת החוק, הצווים והתקנות.

אבל צריך לזווית כנים. חשיבותה של הרפורמה אינה בתחום הכלכלי. אמת, הכינוה כלכלנים, מבצעים אותה אנשי כלכלה, וכותבים עליה פרשנים כלכליים. אולם דווקא מההיבט הכלכלי, חשיבותה פחותה. אם יש מישהו השמח לתוספת הלירות להכנסתו הפנויה, מוטב שיירגע. מדינת ישראל אינה יכולה לחרושת לעצמה את התענוג, ואת אשר תתן במיסוי הישיר, לקוח תיקח במיסוי העקיף. ובתחום הכלכלי־הציבורי, ככל שהרפורמה מה מסלקת „כאב־ראש", היא מביאה אחרים, חדשים, תחתיהם. הרפורמה הינה, בראש ובראשונה, אקט מוסרי. מה שהיא צריכה לעשות, בעיקר, זה לא להגדיל את ה„נטו" שלנו, אלא לאפשר לנו להביט הישר בעיניים במראה — ואין זה משנה אם למראות, במיקרה זה, קוראים בעברית מדוברת „לוקש", באותה עברית מדוברת קוראים גם לכל מה שמצוי במירווח שבין שקר וכזב לבין גניבה סתם, בשם „עיוות".

עם קצה הבוהן באירופה

ב־1 ביולי נציב את קצה בוהן רגלנו על סף השער לאירופה. ביום זה ייכנס לתוקפו הסכם איזור הסחר החופשי לישראל ולשוק המשותף. בלונדון, אחרי החצי כעת בחיוב כמישאל־עם בשבוע שעבר, הניף מישהו כרזה גדולה במרכז העיר: „הצבעתם בעד אירופה — עכשיו התחילו להתנהג כאירופים".

נוסח זה יכולים אנו לשנן כעת לעצמנו בוקר, ערב וצהריים. בחרנו באירופה. אירופה לא כל־כך רצתה אותנו. אבל הכרחנו אותה. המיסכנה, ה„תנאים" נכתבו, החותמה כבר הוטבעה — וב־1 ביולי תישבר הכוס לקול קריאות ה„מזל טוב". אחר־כך, תיאורטית, יכולים אנו לחזור הביתה ולא לעשות כלום, שכן ניתנה לנו אתנחתא של 14 שנה, לא פחות, להתרגל למצבנו החדש כאירופים.

וזוהי בדיוק הנקודה. אם נתחבא מאחורי תקופת 14 השנה הללו, נישאר תמיד בליבנט. כדי להיות באירופה, עלינו להתחיל להתנהג בהתאם כבר מעכשיו, מייד. והתאריך הקובע, תאריך הפתיחה, הוא 1 ביולי.

בחזרה לזיופי האינדכס?

משינה כמה פעמים חוזרת המלה „אמת" ברשימה זו. 1 ביולי הינו תאריך חשוב, מבחינה זו של אמת, גם בתחום נוסף: תוספת היוקר.

הכל יודעים, כי ביולי תשולם תוספת־יוקר מעוקרת בלבד. „מעוקרת", בהקשר זה, פירושה כדי מחצית עליית האינדכס המחייבת תשלום תוספת־יוקר. אם תוספת־היוקר לפי המדד צריכה להיות 20 אחוז לערך, תשולם תוספת־יוקר של 10 אחוזים, פחות או יותר. אין צורך להיות גאון עולם כדי לחשוש שגם בתוספת המעוקרת טמונות סכנות וצרות צרורות. אז אם בסוף תחליט הוועדה היושבת על המדוכה לקבוע ביולי תוספת־יוקר של 9.2 אחוזים דווקא, למען הדיוק, אין זה משנה כלום. מה שכן משנה הוא הרושם המתקבל, שבכוונת הוועדה להציע שינוי בשיטת חישוב תוספת־היוקר.

מבלי להיכנס לפרטים הטכניים, פירוש השינוי הוא שיקבע את המדד בתום תקופת החישוב, במקום המדד הממוצע לכל התקופה. מה זה משנה? פעם, בתחילת שנות ה־50, ישב פקיד באוצר שעסק במשלוחי עגבניות וביצים. אלה ואלה היו במחסור בימי ה„צנע" ומייד לאחריהם. בימים האחרונים של כל חודש היה האיש מפנה משאית עגבניות למקום פלוני, ומשלוח של מאה קרטונים ביצים למקום אלמוני. די היה בכמה משלוחים כאלה, כדי להוריד את המדד בכמה עשיריות האחוז, ולהציל את המדינה מעוד תוספת־יוקר.

יש שתי אפשרויות. אפשר לומר את האמת, ואפשר לשחק בסטטיסטיקה. השנייה הרבה יותר נוחה, אבל היא גם משחיתה כל חלקה טובה. באיזו נבחר? חכו עד 1 ביולי ונדע.

הסכמי־עבודה בעלי ותק

ולבסוף, ב־1 ביולי פגה הארכת תוקף הסכמי־העבודה במשק. הללו הוארכו — בוודאי שיש עוד מי שזוכר זאת — אגב המדיניות הכלכלית החדשה של נובמבר אשתקד. האוצר רצה בהארכתם לשנת עלמה, עד סוף 1975, אולם ההסתדרות העקשה והסכימה להארכה עד אמצע השנה בלבד.

ידעה ההסתדרות למה התעקשה, במיוחד כיוון שעם שר האוצר כבר היה לה נסיון בעבר. ו„קלף" הסכמי השכר הוא אחד מהחזקים ביותר שבידי האיגוד המקצועי. אבל, בעצם, זו בדיוק השאלה. האם הסכמי השכר והעבודה הינם עדיין „קלף" בידי מישהו, והאם הם מיסמך מחייב? הם לא היו מיסמך מחייב בעיני שובתי קצ"א, ולא בכדי חייבה אותם ההסתדרות להיכנע — לה, להסתדרות, ולא לבוצר או למשטרת או לממשלה — למען חידוש ה„כיסוי" לערימת הניירת, המהווה הסכמי־עבודה בישראל. אבל בה בעת, ממש, נקרעים הסכמי־עבודה לפתיתי קונפטי העפים ברשות הרבים על־ידי אנשי הסנקציות בדואר, למשל, על ידי המהנדסים, על־ידי ה„מתביישים" באוצר וכהנה וכהנה.

ב־1 ביולי — דברים כאלה תמיד עושים במדינה מסודרת ברגע האחרון — יגיעו משל ורבינוביץ להסכם בדבר הקפאת הסכמי־העבודה לעוד חצי שנה. יש טקס פולחני קבוע לכך, עדיין ומסודר ומסובך במעט כדיקוד „מינואט" בארמונו של „פריץ" פולני, אבל התוצאה ידועה מראש, כשם שגם בריקוד אין כל הפתעות.

אבל דברים קשים ומרים מתרחשים בתחום יחסי העבודה בארץ. דווקא בעת הזאת, ירוחם משל, מזכיר ההסתדרות, מודע לכך והוכיח זאת. אבל במודעות בלבד אין די. צריך גם לתת לה ביטוי במעשים, ה„מודעות" התבטא. ב־1 ביולי, בהארכת תוקף הסכמי העבודה הקיימים לעוד שישה חודשים. אחרי כן — ושוב, ללא המהנה רבה — צריך יהיה לבדוק, בעצם, מה ערכם של ההסכמים שהוארכו.

*

זהו זה. חג גדול ליהודים בא עלינו ב־1 ביולי הקרוב. האם יהיה זה חג שמח או, חס־וחלילה, עצוב, האם נאמר בו „הלל" או שמא וחלילה נקלל — אין לדעת. לא כל ההחלטות בידנו. אבל מרביתן — בידינו הן. והיחס שנתייחס לבעיות היום הוא שיקבע כיצד יסומן לאחר־מכן 1 ביולי בלוח הישראלי.

עיצוב בינלאומי במחיר עממי

הפתעה מיוחדת לזוגות צעירים!!

מבצע לחודש ימים בלבד!
סלונים, חדרי־שינה ומזנונים מודולריים
במחירי הנחה מדהימים ובתנאים מיוחדים!!!

מהרו ונצלו הזדמנות נדירה לרכוש את הריהוט המושלם, שמציע לכם אליהו גלילי, באולם התצוגה המפואר של 500 מ"ר. בואו לראות, להנות ולקנות.

- ★ סלון מודולרי דגם „מוקדי", בסגנון צעיר ובסינוזה מיוחדת, רפוד סקאי, ומשענת [illegible] — כורסא — במקום 1,950 ל"י רק 1,300 ל"י להקמת המבצע בלבד.
- ★ סלון דגם „אוסלו": עיצוב סקנדינבי חדיש של שילמלאם לבן בריפוד [illegible] — ספה 3 מושבים + ספה דו־מושבית + כורסא אחת. במחיר המבצע של 5,900 ל"י בלבד!
- ★ סלון דגם „אריזונה": [illegible] — 4,900 ל"י!
- ★ פינת אוכל דגם „פיקדילי": [illegible] 1,790 ל"י!
- ★ מיטת יחיד דגם „קליפורניה": [illegible] רק 1,050 ל"י!
- ★ המזנון המודולרי שבתמונה: [illegible] רק 2,450 ל"י.

כמו־כן: הנחות, עצמות ומיוחדות עם אפשרות לתשלומים נוחים, גם על המבחר המגוון שבאולם! 40 דגמי סלון, מיטות, פינות אוכל מיוחדות, חדרי שינה אבסקלוסיביים, חדרי ילדים ומטבחים, ברמה גבוהה ובטיב מעולה.

מעצבת פנים תבקר בביתך חינם.

לנוחותכם פתוח כל השבוע: מ־9.00 בבוקר עד 1.00 בצהרים ומ־4.00 אחה"צ עד 9.00 בערב.

רהיטי א. גלילי תצוגה: רחוב סירקין 13 גבעתיים
טל' 735125 אוטובוסים 67,63,61,60,57,52,45

הלוח הכפול: ידיעות אחרונות / הארץ / הלוח הנפוץ ביותר

תיכון ע"ש בן־צבי קרית־אונו
דרושים
מורים לשרטוט בנין ולעברית
המעוניינים והמוסמכים מתבקשים לפנות למזכירות
טלפון 757522

למשרד רואה־חשבון בת"א
דרושה
מזכירה כתבנית
לפנות טל. 611587

לחב' מסחרית בירושלים דרוש
פקיד/ה לתנח"ח
(מתקבל/ת גם מנהל/ת חשבונות מתחיל/ה).
תנאים מצויינים
5 ימי עבודה בשבוע
לפרטים ת.ד. 52 ירושלים.

מסגר רתך
דרוש
לחברת טלמניע
חולון, טל. 855010

דרוש
מותח נעליים
למגפות צויס משיר
לפנות: בית רח' שליה 54 ח"א, טל. 821593

„כרים" דרושים/ות בירושלים
תופרים/ות
לעבודות תפירה של בדי ריפוד במפעלנו
לפנות טלפונית 02—536925, בינה.

למשרד רואי חשבון
דרושה
פקידה
בעלת נסיון הדפסה מאוזים
לפנות אל ת.ד. 2743 ת"א ולפרט נסיון קודם ותנאים מבוקשים.

דרום מהיר (דר"ם)
למשרד הנדסה באזור חיפה והצפון
דרושים
סוכני מכירה
יועדפו מועמדים בעלי נסיון בענף הרהיטים בעלות של רכב
לפנות טלפונית 04—666900 לציפי

דרוש:
דפס בלט
תנאים טובים
דפוס ורום דרך פתח תקוה 128 טל. 252590, 268810

דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
לחברה בבאר שבע
טלפון 057—77496
ת.ד. 131 באר שבע

לחברה קבלנית
דרושה
קבוצת שלד מגוסה
למבנת תעשיה בקרית אריה פתח־תקוה.
לפנות טלפונית 34201, 33719 ברוילי ציון.

פנומנטוס חברה לאוטומציה בעי"מ
דרוש
מנהל עבודה
למחלקת עפור שבבי
תנאים טובים לאדם המתאים
לפנות טלפונית לקביעת ראיון
04—725978 למס' ...

דרושה
פקידה
ל־8 שעות עבודה באזור יהודית־בני־ברק
טל. 786523, 781713

דרושים/ות
תופרים/ות
2 גברים
גם לעבודה חלקית
תנאים טובים
מרפדיית „עקירות"
טלפון 38117 חיפה.

בנק אגוד לישראל בע"מ
לקראת פתיחת הסניף
בהר־הכרמל
דרושים פקידים לתפקידים הבאים:
1. פקיד קהל / טלר
2. פקיד חשבונות וריכוזים
3. פקידה כתבנית
העבודה מפוצלת
מועמדים מתבקשים לפנות להנהלת סניף חיפה ראשי, רחוב הבנקים 8, טל' 523281

עלית בע"מ
מפעל לייצור סיבים סינטטיים
למפעלנו במגדל העמק
דרוש
מנופאי מוסמך
המועמדים יפנו בכתב יד לת.ד. 276 מגדל העמק, מחלקת כח אדם ויוזמנו לראיון

חברת ברום ים המלח בע"מ
ת.ד. 180 באר־שבע 84100
דרוש
כימאי תעשייתי
לתכנון ופיתוח מוצרים תעשייתיים
תואר שני או שלישי בכימיה
5 שנים לפחות נסיון בתעשיה (פלסטיקה או פולימרים)
תנאים טובים בעבודה מעניינת בחברה מתפתחת

דרושה
עוזרת למנהל חשבונות ראשי
לחב' מסחרית גדולה
לפנות ת.ד. 951 בני־ברק.

למשרד אדריכלים
דרושים
★ אדריכל
★ מזכירה
טלפון: 412867
בין 8.00 — 14.00

משרד העבודה / משרד החינוך / אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
המכללה הטכנולוגית
באר־שבע
דרוש
ראש מגמה לאלקטרוניקה וחשמל לתפקידי רכז והוראה
MSc. ... ניסיון ... לפחות
המשרה מלאה ... בבאר־שבע
... עד 1.7.1975
ת.ד. 45, בול 71, טלפון 70182, באר־שבע

שרות מוסמך פיג'ו
דרושים
מכונאים לרכב פרטי
מוסכים מאוחדים בע"מ
גבעת־הרצל 148 טל: 821782

דרושה עוזרת למזכירה
אפשרי גם מתמחות תיכון
לעבודה בחשבות חלקית
ידיעת כתיבה באנגלית הכרחית
רצוי ידיעת הדפסה בעברית
שעות העבודה 08.00—16.00
מועמדות מתבקשות לפנות לת.ד. 638 תל־אביב עבור ע. למזכירה.

לחברה ותיקה בת"א
דרושה
פקידת מחלקה
ליום עבודה מלא (08.00 — 16.00)
ידיעת השפות אנגלית ועברית
הדפסה בשתיהן הכרחית
תנאים טובים למועמדת המתאימה
נא לפנות ת.ד. 1312 ת"א
או טלפון 56151

דרושים
עובדי פיברגלס
לתיקוני סוסיתא כרמל
תנאים טובים
טלפון 781861, 795945

לחברה לקוסמטיקה
דרושה
פקידה כללית
הדפסה עברית — אנגלית — חיונית
נא לפנות לטל. 58171-2, 53740, תל־אביב
בין השעות 8.00 — 16.00

לחברת בניה טרומית באזור הצפון
דרושים:
1. מהנדס בנין
בעל 6 שנות ותק בתעשית הבנין
2. מהנדס אזרחי
בעל נסיון רב בעבודות פיתוח לניהול ולביצוע עבודות פיתוח
נא לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה עבור 755 (מיקוד 31040)

GEVAERT / Agfa
לחברת ש. גטר (צרכי צילום) בע"מ
דרושים
1. עוזר/ת ראשי/ת למנהל חשבונות ראשי
2. מנהלת חשבונות
3. פקיד/ת יבוא
4. פקידה כללית
תנאים מצויינים למועמדים המתאימים
לפנות: ש. גטר, טל. 233670, ת"א

עבודות ועובדים לשירותי מטבח נקיון ותחזוקה
למצפה־רימון
...

למפעל בסביבות אבו־כביר
דרושים:
1. פועלים/פועלות
2. עוזר מחסנאי
3. פקידה מתחילה
נא להתקשר: 824057, 825286

בוטיק פייר קארדין - פולגת
אלנבי 94, ת"א
דרושים
מוכרים מנוסים
(עד גיל 40)
השולטים בשפות עברית ואנגלית
נא לפנות במקום בין השעות 8.00 — 13.00
אלנבי 94 ת"א
תנאים טובים למתאימים

א.א.ל. ישראל בע"מ
דרושים
מנהל חשבונות עצמאי
לעבודה מעניינת
★ דרגת ... בהנהלת חשבונות
★ נסיון של 3 שנים לפחות
פקיד בקורת
★ אחראי, עם ידע בהנהלת חשבונות
פקיד/ת הנה"ח
★ רצוי נסיון ברישום הנהלת חשבונות
תנאים טובים למתאימים
נא לפנות בכתב או טלפונית 787131, 782141

לבית מסחר טכני בתל־אביב
דרוש איש מכירות
בעל נסיון קודם
לפנות בציון מקומות עבודה קודמים לת.ד. 2009, תל־אביב

למפעלי חמלה בעתלית
דרושים
מנהל עבודה ראשי
מהנדס אחזקה
מנהל חשבונות
מנהל מסגריה
חשמלאי, עוזר חשמלאי
מכונאי דיזל
לפרקסורים
תנאים טובים — עולות מוכשרות ...

גברה היוקרה הישראלית באירופה

„תיזכורת" לרבין בוושינגטון: ה„לאו" שישראל אמרה לפני זמן לא רב לקיסינג'ר ולארה"ב חיזק את מעמדנו המדיני באירופה ✡ פרס יעץ לצרפתים — בעת ביקורו בסלון האווירי — להניח לרעיון שהם מסוגלים לתווך במזרח־התיכון ✡ מאידך ביקשם שר־הבטחון להפגיש את ישראל וארצות ערב במישור הכלכלי־מישקי במיסגרת השוק־המשותף ✡ חתימת החוזה בין ישראל לקהיליה האירופית לא היתה מעשה טיקסי בלבד ✡ לאחר אבדנה של „עיסקת המאה" מקווים הצרפתים לפיצוי־מה מישראל ✡ שינוי האווירה בפאריז כלפי ירושלים עתיד לקבל משמעות ממשית ✡ מי יזם את ההזמנות האוסטריות לאלון ולפרס ,לקפוץ' לוינה ✡

● שר־הבטחון שמעון פרס צופה במטס, במיסגרת ביקורו בסלון האווירי בלה־בורג'ה, צרפת.
(תצלום רויו „אי.פי.")

מאת
ישעיהו בן־פורת

אולי דווקא בשעה זו, כאשר ראש־הממשלה עדיין נתון במצוקת ויכוח קשה עם מארחיו רמי המעלה בארצות־הברית, כדאי לחזור בקול רם על מה שנלחש על אוזנו של שר־הבטחון, בזמן ביקורו החטוף במקומות שונים באירופה. ה„לאו" שישראל אמרה לפני זמן לא רב לקיסינג'ר ולארצות־הברית, הגביר את יוקרתה באירופה, חיזק את מעמדה המדיני, וחיבב אותה מחדש על מדינאים ועל הבריות.

תופעה זו אינה יוצאת־דופן. חוסר־האהדה של אירופה כלפי ארצות־הברית [illegible] ונובע, כמובן, ממי־דת התלות של אירופה בוושינגטון. דבר זה אמור, בראש ובראשונה, [illegible] למרות ה„דיטאנט" [illegible] ואולי דווקא בגלל [illegible] הסובייטי על אי־[illegible] שריר וקיים. מול [illegible] המתחזק ומחריף [illegible] האורבת מהגברת [illegible] הקומוניסטיות ב־[illegible] זקוקה אירופה, [illegible] כוחות אמריק־[illegible] מיטריה האטומית [illegible] ואולם מדינ־[illegible] אינם מסתירים [illegible] שות אחרות. ש־[illegible] לעין, תפנית [illegible] יקנית, שאחת מ־[illegible] הוצאת כוחות [illegible] והפקרתה ל־[illegible] זה הופך בהד־[illegible] אחדים מטובי [illegible] אינם רואים דרך [illegible] האיום הסוב־[illegible] החיילים ה־[illegible]

[illegible] מדינאי רציני באי־[illegible] ארה"ב תוכל לקיים [illegible] משלוח שלה ב־[illegible] כאן צירוף של [illegible] אפת להינתקות [illegible] תפקיד של שוטר [illegible] ושל מצב כל־[illegible] קימוצים דרס־[illegible] זה וגם זה מו־[illegible] הזיה — יציאת [illegible] הנראה כבר [illegible]

„היפהפיה הרדומה"

[illegible] הבכיר ביותר [illegible] היותר מקורב [illegible] ד'אסטיין, שר־[illegible] סקי, הוא ששח [illegible] שמעון פרס, [illegible] אולי היה לו, [illegible] יחסית לה־[illegible] יחסי אירופה־[illegible] צרפת־ישראל. [illegible] אומרת שאתה [illegible] לשעבר שהם [illegible] שרים בהווה, [illegible] מר פוניא־[illegible] שרים בהווה, [illegible] להזכיר להם, [illegible] ות הם שפעו.

כלפי ישראל, לפני שצורפו לממשלה. אף־על־פי־כן, ועל יסוד הדברים ש־נאמרו בשיחתו עם שר־הבטחון, הידי־דות כלפי ישראל, השוכנת כמו יפהפיה רדומה, לא רק בנפשו של מר פוניא־טובסקי, מתחילה בזמן האחרון להתעו־רר ולתת סימני חיים. כאמור, ה„לאו" שלנו לארצות־הברית, איננו זר לחת־פתחות זו. הרי זה ממין ה„לאוים" שצרפת, עכשיו יותר מתמיד — על הקע עיסקת המאה של אספקת מטוסים אמריקניים, ולא צרפתיים, לרוב אר־צות נאט"ו — היתה רוצה לומר ל־ארה"ב בנפש חפצה, יום יום ושעה שעה...

מדינאי אירופי, כמו פוניאטובסקי או פוליטיקאי ועתונאי בכיר כמו ז'אן ז'אק סרבאן־שרייבר, שסייע בעבר ו־ממשיך לסייע בתוה בידי אישים יש־ראליים מסוגו של פרס — צופים בש־ביל אירופה תהליך מואץ, בהכרח, של איחוד פוליטי וצבאי, שגולת־הכו־תרת שלו — כינון ממשלה אירופית, היווצרות של מפלגות אירופיות, ו־עריכת בחירות אישיות בכל רחבי מערב־אירופה לכינון הפרלמנט האי־רופי המאוחד. לאור מגמת ארה"ב לסלק את ידיה מאירופה, מניחים שכל זה עתיד לקום עד שנות ה־80 הרא־שונות, כלומר — בעוד חמש עד עשר שנים, הכוונה, כמובן, לתשע מדינות אירופה המאוחדות. בשלב זה, מה ש־מכונה הקהיליה האירופית שמשמעותה ומישקלה, לפי שעה, רק כלכליים.

„מיגרש מלא"

על רקע זה נוח היה לפרס לפרנס את הדיאלוג שלו עם בני־שיחו הצר־פתיים לאמיתו־של־דבר. הוא רק המ־שיך והעמיק את החריש שפתח לפניו שר־החוץ, יגאל אלון. גם פרס יעץ להם, כאירופאים, לא כל שכן כצרפ־תים, להניח לרעיון שהם מסוגלים ל־מלא תפקיד של שופטים במזרח־התי־כון, כי „המיגרש כבר מלא שופטים ומתווכים". מה גם שעמדת צרפת, ב־סיכסוך, איננה ניטראלית. לעומת זה השיא להם פרס את העצה לתרום תרומה קונקרטית, מעשית, להפגת ה־מתיחות במזרח־התיכון, על־ידי הפ־גשת ישראל וארצות־ערב במישור ה־כלכלי והמישקי, במסגרת השוק ה־משותף. זהו, עבור אירופה, כר נרחב ליוזמה ולפעולה. פירוש הדבר, פתיחת שערי השוק, ברווחה, לפני ישראל ו־לפני הארצות הערביות השוכנות על חוף הים התיכון ופיתוח פעילות ש־תביא, בעתיד, למעורבות אירופית־מזרח־תיכונית, לא על חשבון ישראל או הערבים, אלא לטובת שני הצדדים.

בראשית שתוכרים, שכבר נאמרו שם כשעתו על־ידי אלון, נקלטים במידת כוח, שהם מקבלים, לאט ובהדרגה, תירגום ממשי במוסדות הקהיליה ה־אירופית. חתימת החוזה בין ישראל והקהיליה לא היתה מעשה טיקסי בל־בד שאין אחריו מעשים של ממש. ההיסוף מזה תכמן של רמת המהומה המדינית, שבזכותה לעיל, לפיה אין

תקומה לאירופה, אלא אם תתאחד, יש מישנה חשיבות להידוק קשרי ישראל עם בריסל, פאריז, בון, לונדון ובירות אחרות.

צעדים ראשונים

אך יש נושאים נוספים, יותר עדי־נים מבחינות שונות, ששר־הבטחון לא נמנע מלהעלותם בשיחותיו בפאריז. אחד מהם מעמדה של צרפת בלבנון, המחייב אותה, לכאורה, להיות יותר מעורבת בסיכסוך הפנימי, בין הפלנ־גות והפלשתינאים. אך למרבה הפלי־את — לפחות בחוגים ישראליים — צרפת, ששר החוץ שלה מר סובאנ־ייארג קצת הסתבך בלחיצת־ידיים עם ערפאת, מביטה במלחמת האזרחים ב־לבנון מרחוק, ואיננה מתערבת, כפי שהיתה מחוייבת לעשות, לטובת האוכ־לוסיה הנוצרית. ייתכן שפרס אמר ב־ענין זה דברים שלא היו נעימים לאוזני אנשי־שיחו בפאריז.

וודאי שגם לא נעכה לחם נימת־הביקורת שלו ביחס למדיניותם, בכלל, כלפי הפלשתינאים. שר־הבטחון סובר מזמן שמדינאי צרפת פשוט אינם מת־מצאים כראוי בסוגיה זו וכי הם הול־כים ומסתבכים עם הפלשתינאים בלי שתצמח גם להם שום תועלת מענין זה. אם פרס אמר לצרפתים מה שיש בלבו בנושא זה, ספק אם הגביר אצלם את אהדתם האישית כלפיו.

ואולם תיה בידיו של שר־הבטחון, בביקורו בצרפת לרגל קיום הסלון ה־אווירי בלה־בורג'ה, נשק מסוג אחר ש־עמד במבחן בעבר, והעשוי בהחלט לרתק אליו, גם היום, את עיני קבר־ניטי צרפת וראשי תעשייתה, הכוונה לנשק, פשוטו כמשמעו. רוצה לומר — ליכולתו של שר־הבטחון הישראלי לטוות יחד עם הצרפתים תוכניות מ־תוכניות שונות, שהמכנה המשותף ל־כולן — מתן פיצוי־מה לצרפתים על אובדנה של „עיסקת המאה".

ביקורים בווינה

מעניין לציין כי באותו מקרי ב־החלט ובלי שום קשר בין הדברים, קרה לפרס, בעת שהותו בפאריז, דבר דומה שקרה לאלון, בזמן ביקורו ה־רישמי בצרפת. בעוד שאלון הוזמן אז על־ידי שר־החוץ הגרמני לסיור לשעות אחדות לבון, לקיום שיחה שעיקרה — דיונה השר הגרמני על מגעיו עם מנ־היגים ערביים — הוזמן פרס, על־ידי הקנצלר האוסטרי ד"ר ברונו קרייסקי, באמצעות יהודי אמיד, קארל סהגא, לשיחה בווינה. בדרך לישראל. לא היתה זאת הפעם הראשונה שפרס נועד עם קרייסקי. לפני זמן־מה, התעכב פרס, בדרכו לארה"ב, בווינה, וקיים אז שיחה בת חמש שעות, שלא זכתה לפומבי, עם הקנצלר ממוצא יהודי. הפעם הזו יזם את הפגישה, כאמור,

ד"ר קרייסקי, וככל שידוע, היא נוע־דה לשם דיווח, באוזני השר הישראלי, על השיחות והאירועים שנערכו בזמן האחרון, בדרג מדיני בכיר, באוסטריה.

אין לשכוח שנועדו שם, בשבועות האחרונים, קיסינג'ר וגרומיקו, הנשיא פורד ואנואר סאדאת. מיותר לציין ש־כל אחד מן האישים האלה קיים, אם מתוך נימוס ואם מסיבה מעשית, שי־חות עם המארח האוסטרי, הקנצלר קרייסקי, ואם קרייסקי עמד על כך שפרס יסור לווינה, בדרכו לארץ, משמע שהיה לו מה להשמיע באוזני השר הישראלי. עובדה, בכל אופן, ש־פרס, שחזר ביום ראשון מווינה לארץ, דיווח כן בערב לממשלה, שקיימה דיון מדיני בירושלים, על שיחתו עם קריי־סקי, בווינה.

אם פרס שומר על דיסקרטיות ב־יחס לשיחותיו המעשיות בצרפת, לא כל שכן בקשר לבירכת־הדרך שקיבל מן הקאנצלר האוסטרי. כל שניתן לדעת, בנושא זה, הוא שקרייסקי הק־פיד לאשר שהכל התרשמו בזלצבורג מפתיחותו ומפיקחותו של סאדאת, מ־שאיפתו הכנה להסדר־ביניים עם יש־ראל, ומאי־רצונו לחחדש את כינוס ועידת־השלום בז'נבה. כן נראה שב־אוסטריה התרשמו שבריה־המועצות, הנתונה עכשיו יותר מכל לבעיות ש־יידונו בוועידת הבטחון של אירופה,

מוכנה להעניק לארה"ב ולקיסינג'ר פרק־זמן נוסף לשם תימרון לצורך הסדר־ביניים בין ישראל למצרים. מיותר להוסיף שהקנצלר קרייסקי, ש־השקפותיו בנידון המזרח־התיכון ידו־עות, ממליץ לפני ממשלת ישראל לנ־קוט מדיניות מתונה ככל האפשר, כולל כלפי הפלשתינאים בכלל, ואש"פ בפרט.

פעולת „ריכוך"

ישנה רק שאלה אחת, שהוצגה כבר בשעתו, כאשר אלון הוזמן בניסתיע מפאריז לבון, ושיש מקום להציגה גם לאור זימונו הפתאומי של פרס, מפאריז לווינה. שאלה זו, אפילו לא נשאלת בישיבת־הממשלה, ביום ראשון, כנו־ית לא כלפי שרי החוץ והבטחון שלנו, אלא כלפי מארחיהם בבון, ובו־וינה: השאלה באיזו מידה שר־החוץ הגרמני, בזמנו, והקאנצלר האוסטרי, עכשיו, לא פעלו, ביוזמתו ועל פי בק־שתו של שר־החוץ האמריקני, הידוע כידיד טוב של שניהם.

גם אם יתברר שזו הנחה נכונה, אין זה דבר פסול, ואולם כדאי לדעת אם שיחות מדינאי אירופה עם שרי ישראל נעשים, או אינם נעשים, במיס־גרת פעולת „ריכוך" פסיכולוגית ומדי־נית, היזומה בידי ארצות־הברית.

רהיטי סלון וחדרי שינה

ממבחר תוצרת אירופה
וממיטב התוצרת המקומית

במחירים מלפני הפיחות
ובתנאים המאפשרים לך לרכוש את הטוב ביותר

כדאי לך לבוא אלינו — אנו נעזור לך לרכוש
את הדרוש לך, במחירים ללא תקדים
ובתנאי אשראי מיוחדים.

עד **15** תשלומים ללא ריבית

מבחר גדול של
מערכות סלון בעיצוב
וגרפון, בזילאומים, ובחדרי
שינה מסוגים — מאר תוצרת אירופה.

סלונים ומערכות שינה
החל מ־2,500 ל"י

רהיטי דואל

אולם תצוגה: תל־אביב, רחוב [illegible]

הלוח הכפול ירושלים

[illegible]

هكذا من الإصل

מספר הפיגועים עלה — אולם לא שיטות הביצוע

נסיון הפיגוע בחיילים השבוע, בצומת בית ליד, אינו הראשון מסוגו ★ בין הפיגועים האחרונים בולט מספרם הגדול של אלה שנעשו בירושלים ★ גם כשהם נכשלים — משרתים הפיגועים את האינטרסים המדיניים של הפלשתינאים

מאת יעקב כרוז

לפיגוע הפיגוע, שנעשה השבוע נגד חיילי צה"ל בצומת בית־ליד, אינו הראשון מסוגו. פגיעה בחיילים הממתינים לתחבורה היא, כנראה, אחת ממשימותיהם החדשות של המחבלים.

בחודש שעבר הונחו פעמיים מיטענים נפץ ליד תחנות הסעה של חיילים בירושלים. בשני מקרים אחרים ניסו מחבלים לדרוס חייל שחיכה לטרמפ — אחד ליד [illegible], שני ליד [illegible]. במקרה אחד [illegible], ובמקרה אחר הונחו דוקרנים בכביש, שבו נהג לנסוע רכב צבאי בגדה. בעבר רחוק יותר, בפברואר 1974, נרצח החייל אלי לוסר שעה שהמתין להסעה.

הנסיון שנעשה השבוע בצומת בית־ליד הוא חלק מהפיגועים שנועדו „לחוג" את מועד התחלת מלחמת ששת הימים. המחבלים ביצעו ב־5 ביוני שלוש פעולות. אחת לבשה צורה של ירי קטיושות מתחום לבנון לעבר קריית־שמונה, ושתיים בערבו בירושלים: [illegible]. ליה בצה הנייתה בשכם, ב־8 בחודש, שבו אירעה ההתקפה בצומת בית־ליד, נכשל נסיון להצית אוטובוס שהיה בדרכו מחברון לבאר־שבע, ובכפר־סבא הודבק מיטען נפץ למיכלי־גז בבית פרטי, מבלי שיגרום כל נזק.

מטרה פוליטית

למרבה המזל, לא הסבו מעשים אלו פגיעות בנפש. הנזק העיקרי נגרם דווקא על־ידי הירי שבא מעבר לגבול ולא על־ידי הפיגועים שבוצעו משני צדי „הקו הירוק". עם זאת, אין להתעלם מהעובדה, שעלה בידי אירגוני־החבלה לרכז מספר פעולות יחסית גדול בארבעה ימים אלה.

יש לתגיה, שמצערת אותם אי־הצלחתם לפגוע בנפש. אולם, כידוע, הם משיגים את מטרתם הפוליטית גם כאשר נכשלים מאמציהם לחבל ולרצוח. עצם פירסום מעשיהם משמש בשבילם הישג. הוא עלול ליצור רושם שקיים אי־שקט בתחום שלטונה של ישראל, ומהווה הוכחה לקיומם ולנוכחותם של אירגוני־חבלה בשטחים.

מבין כל הפיגועים שנועדו לציין שמונה שנים למלחמת ששת־הימים, בוצע רק אחד מעבר לגבול. מצב זה של צימצום ההתקפות משטח לבנון נמשך זה חודשים מספר. אם היו למחבלים תוכניות לחדשן, הן שובשו מאז השבוע השני של אפריל, עת פרצו הקרבות בינם לבין הפלאנגות הלבנוניות. עדיין לא ברור עד מתי תימשך שביתת־הנשק שאורגנה ביניהם בימים האחרונים. עם זאת, גדל באורח ניכר בכמותם — אם לא באיכותם — מספר הפיגועים שבוצעו באחרונה בתחום שלטונה של ישראל.

כך, למשל, נערכו בחודש אפריל השנה שלושים פיגועים, מהם שבעה־עשר ביהודה ובשומרון, שניים ברצועת־עזה, שבעה בירושלים וארבעה נוספים בתחום „הקו הירוק". לעומת זה, עלה בחודש מאי לארבעים מספר הפיגועים, או נסיונות הפיגוע, מהם שמונה־עשר ביהודה ושומרון, שלושה ברצועת־עזה, אחד־עשר בירושלים, ששה אחרים בוצעו במקומות שונים ב„ישראל הקטנה" ושניים אחרים היו התקפות ירי מעבר לגבול. שני ישראלים קפחו חייהם ושמונה־עשר — מהם חמשה בשעת טיול בעין־פשחה — נפצעו. מבין המחבלים נהרג אחד ושניים נפצעו בעת טיפול בחומרי־חבלה.

תשעה־עשר מהפיגועים לבשו צורה של הנחת מיטען־נפץ. עשרה מהם היו הצתות — של מכוניות, משרדי השלטון, של שדות. חבלה אחת בוצעה במסילת־הברזל. היו עוד ארבע תקיפות, וכפי שהוזכר מקודם, שני שיבושי כביש ושני נסיונות לדרוס חיילים.

כבאפריל, כן במאי בולט המספר הגדול, יחסית, של פיגועים בירושלים. בין הגורמים לכך יש למנות את הריכוז הניכר של תושבים ערביים, שחיים בקירבתה של אוכלוסיה יהודית גדולה. יש להניח, כי אף לא נעלם מאירגוני החבלה, כי הפעולות הנערכות בעיר זו עלולות לזכות לחד בטיוחי הזק בעולם.

חברים חדשים

מבצעי הפיגועים נמנים בעיקר עם ה„פתח" ועם שתי קבוצות של „חזית הסירובי" — „החזית העממית" של ג'ורג' חבש ו„חזית המאבק העממי", אירגון קטן, בראשותו של ד"ר סמיר גושה, שנתמך על־ידי עיראק. חרף המעצרים שבוצעו באחרונה בקירבם, לא פסקה, כנראה, הצטרפות חברים חדשים אליהם. תופעה זו מקורה ללא ספק גם בהערכה, כי הזמן יביא עימו, בסופו של דבר, שלטון מחבלים בשטחים המוחזקים. משפיעה עליהם בוודאי גם ההסברה של אירגוני־החבלה והאווירה הערבית הכללית, שבה אין פיקפוקים ביחס למשמעותו האמיתית של רעיון החזרת הזכויות הלגיטימיות של הפלשתינאים.

אירגוני־החבלה — ואתם מדינות־ערב — ניסו לטעון כל השנים, שקיימת תנועת־מרי פנימית חזקה נגד השלטון הישראלי בשטחים. הם טענו, כזכור, בכל הזדמנות של חדירות מחבלים מסדינה שכנה לתחומי ישראל, כי הפיגועים בוצעו על־ידי „כוחות־ההתנגדות פנימיים" ולא על־ידי אנשים, שבאו מבחוץ. הכוונה בכך היתה כפולה: ראשית, למנוע פעולות־הגמול ישראליות נגד המדינה שמשטחה פעלו המחבלים; שנית, „להוכיח" שקיימת תנועת־התנגדות של ממש, ששורשיה בתוך השטחים עצמם. העובדה שפעולות החבלה, דרך הארצות השכנות בכלל ומשטחה של לבנון בפרט נפסקו או הצטמצמו — וזאת קודם־כל בשל חשש מפני תגובה ישראלית — דוחפת אותם לעשות מאמץ עליון, כדי להגביר את מספר הפיגועים בתחום שלטונה של ישראל. תהיה יעילותם [illegible]

עם סוכן של "ציון" אתה פטור מלהביט באותיות הקטנות

סוכן של ציון - לא כל אחד יכול להיות כזה

הלוח הכפול — חיפה והצפון

ביקוש דירות

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

משרדים

[illegible]

מבני תעשיה

[illegible]

מחסנים

[illegible]

חנויות

[illegible]

מגרשים

[illegible]

עסקים

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

מערכות קול

[illegible]

מטבעות

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

דוד שמש וחשמל

[illegible]

שידוכים

[illegible]

תריסים

[illegible]

קבלנים

[illegible]

רהיטים

[illegible]

שמלות חופה

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

מטבחות

[illegible]

קייט

[illegible]

ביקוש רכב

[illegible]

חיות בית

[illegible]

אופנועים וקטנועים

[illegible]

שרותים

[illegible]

מקררים

[illegible]

מציעים למכירה

[illegible]

תזרות רופאים לפי המקצועות

[illegible]

תורנות בתי חולים

[illegible]

תורנות בתי מרקחת

[illegible]

דירות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ומעלה

[illegible]

דירות 1-1½ חדרים

[illegible]

דירות בדמי מפתח

[illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

דירות 2-2½ חדרים

[illegible]

מלונות ללא תיירים

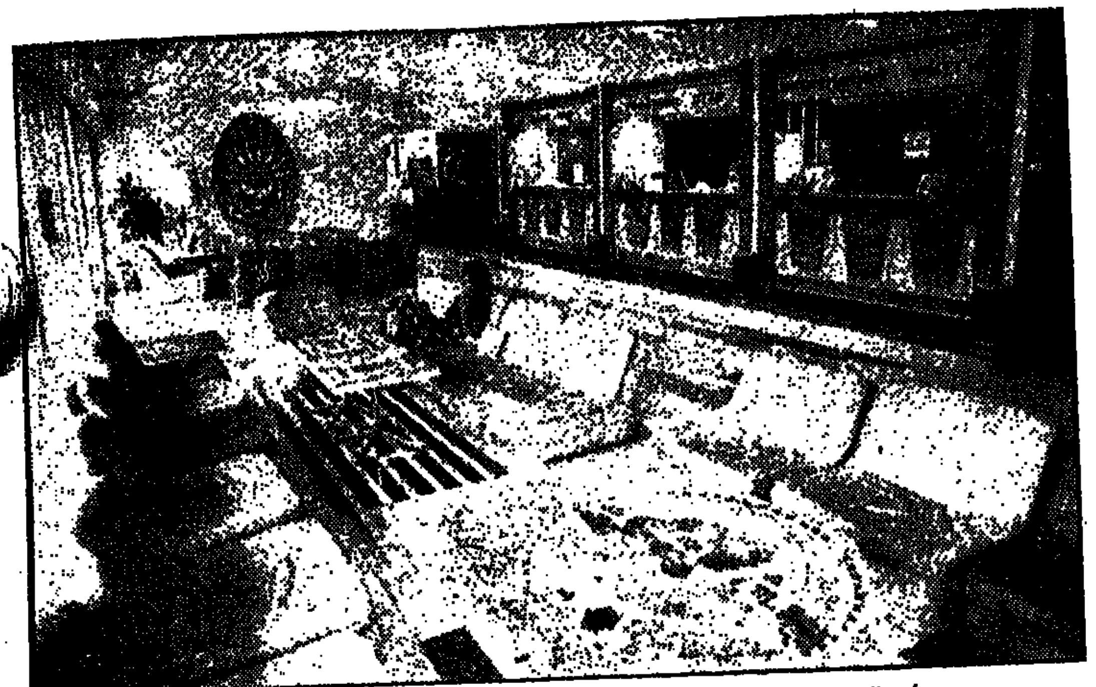

„לובי" שומם ועזוב (כמעט) מאין יושב באחד ממלונות הפאר באיזור תל־אביב

„התמונה המדכאת ביותר היא של חדר־אוכל ריק ; כשאתה רואה את השולחנות הערוכים — הלב ממש כואב"

במדינת ישראל מצויים כיום 22 אלף חדרי מלון המומלצים לתיירים ; 12 אלף מהם — נותרים ריקים מדי לילה בלילה

מאת צבי ריכוון

„מה שקורה היום בענף המלונאות בארץ, דומה למתרחש בג'ונגל אפריקני. כולם ,אוכלים' את כולם. אין הסכמים ג'נטלמניים. אין מילה־כבוד. למחירים רשמיים — אין כל ערך. האווירה היא רחוטה. פעמיים ביום אני חושב־לעצמי, שמוטב למרוט נוצות בשוק — ולא לנהל מלון במדינת ישראל".

אל תיטעו ביהושע שפירא, שהוא כועס־עד־רותח בימים אלה. 15 שנה שרוי הוא בעסקי המלונאות. שמונה שנים מחזיק הוא בתואר הרם של מנהל־מלון. „היו כבר בעבר תקופות קשות. עברו עלינו צרות. אך היום זה גרוע יותר מכל מה שתיארנו לעצמנו. החשק לעבוד קשה — פשוט חלף. המוראל של העובדים — מתקרב לנקודת־האפס. בכל בוקר אתה לומד מחדש שהמלון שלך ערוך ומוכן — ואין תיירים. החדרים נקיים ומסודרים — וריקים".

במדינת ישראל מצויים כיום כ־22 אלף חדרי־מלון המומלצים לתיירים. 12 אלף מחדרים אלה עומדים ריקים מדי לילה־בלילה.

דקה לפני 12

„אנחנו עומדים לפני התמוטטות הענף". סבור המלונאי הוותיק שמואל (סמו) פדרמן. „אנחנו ניצבים עתה דקה אחת לפני תשעה שתים־עשרה. עוד מעט יהיה כבר מאוחר מדי".

„הממשלה מוכרחה לשנות את הגישה שלה לענף הזה". אומר המלונאי חיים שיף „כדי להציל את הענף — יש להקים ועדת־שרים. לטפל במהירות. לעבוד — ולהפסיק לדבר".

„מה יש כבר לדבר ?" — נאנח יהושע שפירא. „לזה, שאנחנו חיים בהרגשה של פחד הבייי ? שאין כל אפשרות לתכנן ?

יהושע שפירא

„לא מדליקים את האור במירפסות"

שחיים מהיד־אל־הפה ? לא לדבר צריך עכשיו — אלא לצעוק ! לצעוק — שמצב כזה לא יוכל להימשך. כך לא מנהלים מלונות. זה לא יכול ללכת הרבה זמן".

בזמן חוזה, לפני שנה, למשל. היו במלון „גרנד־ביץ'" בתל־אביב כ־20 אחוז יותר חדרי־מלון תפוסים. מאז תחילת השנה נאלץ מנהל־המלון יהושע שפירא לפטר 35 עובדים. „אלה שנישארו הם בעיקר עובדים ותיקים. וטובים. והם חוששים. הם דואגים. אולי כדאי, שיעברו לענף אחר ? מה מחכה לחם בעוד שבוע, בעוד חצי שנה ?"

שפירא היה אולי מפטר מספר עובדים נוספים — ב„מאמץ לצמצם את סעיפי החוצאות. אך הדבר איננו אפשרי וגם לא כל כך פשוט. מה יעשה אם פתאום עסקי התיירות ישתפרו ? מבין ישיג מלצרים וחדרניות ?

חופשה ללא תשלום

הוא מנסה לחסוך בהוצאות בעזרת „פטנטים" שהמציא בעצמו. פעם קנה שני טון בשר „במכה אחת". היום הוא קונה רק 150 ו־250 ק"ג. מנסה להוציא עובדים לחופשה — ללא תשלום. לפעמים מחליט מנהל „גראנד־ביץ'" לא להדליק את האורות במירפסות. „אין לי ברירה. אין לי ברירה".

„הקושי הגדול ביותר הוא לשמור על המוראל של העובדים. אין דבר גרוע יותר מעובדים המסתובבים במלון — ואין את מי לשרת".

בבית־מלון בהרצליה מנצלים את העודרם של האורחים כדי... לסייד ולצבוע. בית מלון אחר באיזור תל־אביב ראיתי קבוצת עובדים המשחקים בקלפים. „המנהל הלך היום למילואים", סיפר אחד מהם. במלונות אחרים מארגנים המנהלים קורסי־הדרכה פנימיים. העיקר לנסות ולהחזיק בעובדים לשמור עליהם איכשהו שלא יתפזרו. אם הם ילכו מכאן — לא נראה אותם יותר".

„גרוע מכל הוא המצב עם סוכני־הנסיעות", מספר עוד יהושע שפירא. „הם מנצלים את המצב הקשה. לוחצים עלי על כל 25 סנטים. מציגים לי מחירים שמציעים להם בעלי־מלונות אחרים ואני נישאר פעור־פה. קשה ממש להאמין : גם אני נאלץ לרדת מהמחירים הרישמיים כדי להחזיק מעמד. אבל תאמין לי : מה

מלונות בצ"ר מורידים היום עד 40 אחוז מהמחירים הרשמיים !"

חתונות וימי־עיון

שפירא מנסה „לנשום" איכשהו על־ידי אירגון חתונות, ימי־עיון ושאר אירועים' העיקר — שיהיו הכנסות. שניתן יהיה להמשיך.

„אם הממשלה רוצה שכל העסק הזה לא יתמוטט — הוא אומר — „מוכרחים להחליט על כמה דברים עקרוניים. יש לקבוע שהטיסות לארץ חייבות להיות זולות יותר. אינני יודע איך יקראו לטיסות האלה. צ'ארטר או סטנט' אחר, אבל הטיסות יקרות כיום. מוכרחים לקבוע שמספיקים לבנות מלונות חדשים. למנוע מצב בו מתווספים חדרי־מלון חדשים מדי חודש בחודשו וחשוב הרבה יותר : להקל עלינו בתשלומים. לדחות את פרעון החובות שלנו. להפסיק עם הנוהג הזה של תשלום ריביות של החובות. אנחנו לא יכולים לעמוד בנטל הזה".

בבתי־המלון באזור תל־אביב עוסקים העובדים בהצבת מחיצות בחדרי האוכל. „לא נעים שעשרה אורחים ישבו בחדר־אוכל גדול וריק", מעידים המלונאים.

יהושע שפירא : „התמונה המדכאת ביותר היא מראה חדר־אוכל ריק. כשאתה רואה את השולחנות הערוכים — הלב ממש כואב. אתה נעשה חולה".

מערכת סלונית לצעירים
„ג'ינס הזורע"
החל מ־480 ל"י לכורסא

חידוש כורסת „ג'ינס הזורע" לפירוק והרכבה במו ידיך. DO IT YOURSELF. ריפוד לבחירתך מבדי ג'ינס או קורדרוי.
חידוש ניתן לקבל את הריהוט „ג'ינס הזורע" באריזה קומפקטית (תוכל להכניס למכונית קטנטנה)
חידוש תוכל לבחור את כורסת „ג'ינס הזורע" מעץ טבעי, תיק או וונגה

תעשיות רהיטים
הזורע
קבוץ הזורע

תל אביב : רח' בוגרשוב 47, ירושלים : רח' יפו 68
חיפה : רח' הרצליה 1, באר שבע : רח' בית אשל 45

לנצ'יה · מסחריות · מרצדס · סאאב · סובארו · סוסיתא · סיטרואן CITROËN · פולקסווגן · סימקה · פג'ו · פיאט · פורד · רנו · קונטסה · ביקוש רכב · השכרת רכב · אופנועים וקטנועים · שרותי רכב · מכירות רכב גם בתשלומים בתנאים נוחים · אביזר החודש בחנויות כיכור

هكذا من الأصل

גם היום תוכל להצטרף למבצע ידיעות אחרונות

חַפֵּשׂ וּמְצָא

בשיתוף עם אמקור

בסיומו של המבצע, יוגרלו בין כל המשתתפים בו הפרסים הבאים:

1. מקרר חשמלי אמקור 16 — 415 ליטר. המקרר החדיש ברוח הזמן, חסכוני בצריכת החשמל. בשיטת הכוח האמריקאית COLD KEEP.

2. מזגן רצפה מפוצל אמקור — המילה האחרונה בתחום מיזוג האויר. מתאים במיוחד לאלה שאין להם קיר חיצוני ולאלה שאינם רוצים „לשבור" קירות.

3. מכונת כביסה אמקור קומפקט סופר — מכונת כביסה קטנה עם יתרונות גדולים. פועלת אוטומטית בכל שלבי הכביסה ו„תופסת" 2 מרצפות בדירה.

4. טלוויזיה אמקור ספקטרה סטרטו 75 — מקלט הטלוויזיה המשוכלל מבית נורדמנדה. המקלט הפועל על טהרת הטרנזיסטורים ומצויד בעין ספרתית אלקטרונית.

5. תנור בישול אמקור 4010 — תנור בישול מעולה בעיצוב מרהיב.

7. יונוטרון 50 אמקור — מכשיר אלקטרוני ביתי ראשון מסוגו לשיפור איכות האויר.

6. תנור הסקה אמקור דירתי 10,000 — לחימום מרכזי של כל הדירה.

8. מערבל אמקור עם ראש מתרומם — מערבל יציב, נוח להפעלה, קל לניקוי.

מדי שבוע — שלושה פרסים יקרי־ערך:

* מערכת סטריאו משובחת - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* מקלט רדיו עם שעון מעורר - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* פרס כספי בסך -.1000 ל"י

כללי ההשתתפות:

מדי יום יתפרסם תלוש, שעליך לגזור ולשמור. כשיהיו בידיך התלושים היומיים המתפרסמים במשך השבוע, שלח אותם בצירוף תלוש־החידון, המתפרסם בערב שבת ל„ידיעות אחרונות", ת.ד. 9192 תל־אביב, עבור „חפש ומצא"; ותוכל להשתתף הן בהגרלה השבועית והן בהגרלה אשר תיערך בסיומו של המבצע.

בתלוש־החידון, המובא כאן, מופיעים קטעי סיסמאות או משפטים, המתפרסמים במודעות שבגליון זה של „ידיעות אחרונות". כל אשר עליך לעשות הוא לזהות את המודעות, שעליהן נרמז בתלוש, ולהשלים את הסיסמה או את המשפט.

2 פרסים מיוחדים

2 מכוניות MINI SUBARU

לי תמכור רק אמקור

לדוגמא:
לי תמכור רק ....
פתרון: לי תמכור רק אמקור

גזור ושלח יחד עם התלושים אשר מתפרסמים במשך השבוע.

תלוש חידון

13.6.1975

לכב' ת.ד. 9192 ת"א
עבור „חפש ומצא" מספר 12
שם פרטי ומשפחה ....
רחוב .... מספר ....
עיר .... טלפון ....

1. חפש את בתוך .... שמתמיד מרתיח. („7 ימים" — עמוד 4)
2. מי שעושה חשבון שותה .... („7 ימים" — עמוד 14)
3. מלון .... („7 ימים" — עמוד 20)
4. .... ארבעים שנות אופנה. („7 ימים" — עמוד 32)
5. באו .... יונקעת! („7 ימים" — עמוד 22)
6. לימים אשר .... טוב יותר („7 ימים" — עמוד 22)
7. מרפדיה של .... („7 ימים" — עמוד 18)
8. כל הדרכים מובילות .... אינטרנשיונל. („7 ימים" — עמוד 3)
9. האגודה למען .... בישראל. („7 ימים" — עמוד 38)
10. .... האושר. („7 ימים" — שער אחורי)
11. .... כיף לי עם („7 ימים" — עמוד 16)
12. .... עוצמה שהתחילה ב־1906 („7 ימים" — עמוד 28)

משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות — המשרד הראשי
רח' לינקולן 3, ת.ד. 20101, טל' 289251, ת"א

מכרזים

מחלקת עבודות צבוריות מבקשת בזה הצעות מחירים: —

מכרז מס' 31/75/א
השכרת רכב משא ומיכליות מים עם נהגים, הובלת חמרים ממחצבות, ממעלי עפר והמרים המופקים באתרי עבודה של מע"צ.

על המציעים למכרז זה למלא אחר הוראות צו הפקוח על מצרכים ושרותים (פקוח על שרותי הובלה) תשל"א—1971, שפורסם בקובץ תקנות מס' 2677 ב־25.3.71.

את טפסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל בימים ובשעות העבודה הרגילים, במשרדי מע"צ: —
א. מהנדס ראשי לציוד ורכב, רח' החשמונאים 107, ת"א
ב. מהנדס מחוז ת"א והמרכז, רח' הרצל 180, ת"א
ג. מהנדס מחוז ירושלים, רח' הנביאים 52, ירושלים
ד. מהנדס מחוז חיפה, שדרות בן־גוריון 1, חיפה
ה. מהנדס מחוז הדרום, רח' החלוץ 16, באר־שבע
ו. מהנדס מחוז הצפון, נצרת־עילית.

מכרז מס' 55/75/א
אספקת אגרגאטים לשאיבת מצע ולשוליים בלתי מצופים (לעבודות אחזקה שוטפות).

מכרז מס' 56/75/א
אספקת תערובות אספלטיות (לעבודות אחזקה שוטפות).

מכרז מס' 57/75/א
אספקת אגרגאטים לשכבות בסיס מאגרגאט בלתי מיוצב — אכ"ם (לעבודות אחזקה שוטפות).
את טפסי המכרזים, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל בימים ובשעות העבודה הרגילים, במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ, רח' לינקולן 3, תל־אביב.

מכרז מס' 65/75/א
השכרת רכב מסחרי קל עם נהגים למחוז הצפון — נפת צפת.

את טפסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל בימים ובשעות העבודה הרגילים, במשרדי מע"צ: —
א. מהנדס ראשי לציוד ורכב, רח' החשמונאים 107, ת"א
ב. מהנדס מחוז הצפון, נצרת־עילית.

בצרוף להצעות יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף טפסי המכרזים. אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מהחובה לדון בהצעות.

המועד האחרון להגשת ההצעות — שעה 8.30 ביום 27.6.1975.

אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעות הזולות ביותר, כל חלק מהן או כל הצעה שהיא.

ישראל זיו
סגן מנהל מע"צ (מינהל ואפסנאות)

עירית בת־ים

טכס חנוכת חורשה
ע"ש
אליהו חכים ואליהו בית־צורי ז"ל
לוחמי לח"י שעלו לגרדום בקהיר
במעמד
ח"כ מנחם בגין, ח"כ יצחק שמיר
ומר יצחק ולקר — ראש עירית בת־ים
ייערך ביום ראשון, ו' בתמוז, תשל"ה, 15.6.1975, בשעה 6.00 בערב, בביה"ס ממלכתי יסודי „ירושלים", רחוב הגפן 9, בת־ים.
הציבור מוזמן

אוניברסיטת תל־אביב

בית־הספר לחינוך
המרכז להדרכה ולהשתלמות
בשתוף עם אגף הנוער
מודיעים כי
נמשכת ההרשמה לקורס:
„דיפלומה לעובדי נוער בכירים - מחזור ה'"

משך הקורס: שנתיים (שני ימי למוד בשבוע).
תנאי הקבלה: מתקבלים מועמדים שהם מדריכים מוסמכים, הממלאים תפקידים מרכזיים בשרותי הנוער ובעלי ותק של 5 שנים לפחות בהדרכה.
שכ"ל: 600.— ל"י לשנה.
בוגרים שיעמדו בדרישות ושיש בידיהם תעודת מדריך מוסמך, יקבלו אישור מטעם משרד החינוך, המזכה אותם בדרגת מדריך בכיר.
פרטים והרשמה: המרכז להדרכה ולהשתלמות, בית"ס לחינוך, אוניברסיטת ת"א, טלפון 410195.

טכניקום ← בוקר ערב
מדרשה טכנית
גרפיקה
שרטוט

שמלות חופה

בתי החלמה

תנופה

סירות

קוסמטיקה

קורסים

ספרים

חוגי אויר

בתי־ספר ושיעורים

מטבעות

מכונות כביסה

מכונות גילוח

מכונות כתיבה

מכונות תפירה

טלויזיה

דודי שמש וחשמל

שטיחים

הקלטות

צילומים

חיות בית

מקררים

רהיטים

כלי נגינה

נופש

קייט

בתי בושת

חוגים

תנורי חמום

טפטים

בתי אבות

הלואות

תריסים

בולים

עתיקות

תקליטים

טרקטורים

שרותים

מערכות קול

טיולים

רוצים לקנות

הכד! מן الاصل:

החיילים הוותיקים חוזרים למחזור

בישובים שלאורך הגבול הירדני נבנית מחדש מערכת ההגנה המרחבית ✶ ותיקי הבריגדה, המחתרת ומלחמת השחרור, שוב לובשים מדים, משתטחים על הקרקע ומתאמנים בנשק ✶ סבא רוזנברג (7 נכדים), „הסליקר" של שדה אליהו בימי המחתרת, לומד כיצד לפעול „בשעת הצורך" — בעוד סבא אושל, בן ה־66, מרגיש שהוא „מתרענן", כש„צוציק" בן 21 מחלק לו פקודות

מאת
יצחק ווייט

מילו, מאנשינו הוא איש מילואים — סיפר מפקד היחידה — יום אחד הוא מגיע למקום האימונים ורואה את צוות אחר הכלים באימונים. מי מפקד הצוות אם לא... אביו של מילו. הוא ניצב לו שם ומוריד פקודות לצוות, והחבר'ה שלו מבצעים הכל חמש־חמש.

„קטונתי מלדבר" — אמר מילו.

מילו לא העלה בדעתו שאבא (ואבא לא בן שלושים) יכול עדיין להיות מפקד צוות כל מי שחשב כמוהו — טעה. צה"ל איננו חושב כך, עובדה.

היו ימים בצה"ל כשהקימו וטיפחו את ה„הגנה המרחבית". עשו למען שילובם של תושבי הישובים לאורך הגבול במערך ההגנה המרחבית של ביתם וסביבתם. „אחרי מלחמת ששת הימים", אומר הסמח"ט מייקי „הגיעו למסקנה שיש לנו צבא חזק וטוב, לא צריך להתעסק עם הישובים... ה־מערכת שהיתה מאורגנת טוב — הלכה ו־שקעה. זאת, מבחינת אימון, כוח־אדם, כלים. אחרי מלחמת יום הכיפורים שוב נשתנתה הגישה, בונים מחדש ומנסים להוציא את מערך ההגנה המרחבית מהשקיעה שלו. מו־דעים למחשבה, כי ירדן תיפעל כגבולנו במלחמה הבאה, אם תפרוץ. ובגבול זה יש לנו 39 ישובים וזה לא הולך ברגל".

נסיון חיים

אסור לשכוח, כי בישובים היו מא"זים מימי מלחמת השחרור. פעלו להחלפה ול־הצערה של המא"זים. הוכנסו אימונים חד־שים וכלים חדשים. עשו לאיחוד החמור־שת ושיפרו יכולת הלחימה בשריון. ציוד קשר צבאי הוכנס, כל בבד עם הדאגה לעזרה ראשונה. [illegible]

סבא ישראל רוזנברג, בן 60, מנקה את נשקו
„שאלו: אם אני מוכן, הסכמתי. למה לא?"

שניים מהמתנדבים נחים בצל האקליפטוסים
„אין תרגילי סדר — אבל האימון רציני"

[illegible]

„מוכן להתנדב?". אמרתי: כן — למה לא? זה מובן מאליו. הייתי ב„הגנה" ובמלחמת השחרור. הייתי הסליקר של הנשק בימי המחתרת. הנשק הכי כבד ש־היה לי היה מקלע „ברן" ומכונת ירייה „ויקרס"...

לא לא. אין להם „תרגילי סדר" ו־„משמעת". האווירה חברית ונעימה — אבל האימון רציני ומשמעותי.

מאיר צונץ, 56, משדה אליהו. הוא ה־מוהל של הסביבה. כן כן. כבר עשה 1100 בריתות מילה והכניס 1100 יהודים חדשים אל חיק עמם. אבל מוהל הוא ה„הובי" — המקצוע במשק: אחזקה בחדר האוכל.

בכל איזור בית שאן מכירים את מאיר המוהל.

היכן למדת להיות מוהל?

„אצל אבא. אבא היה רופא שיניים — אך כ„הובי" שימש גם כמוהל בתל־אביב.

ביקשו להתנדב — התנדב.

מעוני טיפוח

נסענו אל סדנת המתנדבים. כולם רכונים על המכונות. כאן לא עושים חש־בון של „שעות נוספות". התנדבו לעבוד — או עובדים.

החיילים הצעירים שבמחנה מביטים עליהם בעיניים מעריצות.

מה אתה אומר על הזקנים האלה? — אני שואל.

חייל צעיר מתרעם על טון השאלה: „אלה זקנים אלה? — אלה פנתרים".

בסדנת המתנדבים שבמחנה הצבאי — אנו רואים את חיים סלע (61), סבא ל־5 נכדים. הוא כפוף מעל למנוע משאית ענק. כשעל ידו עוזר רחמים כהן (15), מהנע־רים הטעונים טיפוח שצה"ל פרש כנפיו גם עליהם. הם עובדים יחד.

„יחידת המתנדבים עושה כאן בסדנא עבודה בלמעלה ממליון לירות לחודש" — גאה מנהל העבודה, שמוליק 35, ממושב שדה אליהו.

שמוליק דיכז את המוסך בשדה אליהו 14 שנים. היה בתקרית בגולן, ביוני 1970 — ונחשב נכה צה"ל. אולם שמוליק לא „הלך לשוק הפרטי", שם יכול היה, כמנהל מוסך, להרוויח הרבה יותר. הוא חתם ל־3 שנים קבע. בא לנהל את סדנת המת־נדבים. בו ה„זקנים" המתנדבים מכשירים מחדש ורכב של צה"ל. כשעל ידם עוזרים הנערים הצעירים טעוני הטיפוח.

סמלת גלית כהנא, 20, מחיפה, היא המורה של הנערים. מלווה אותם ומלמדת אותם.

„הם באים במטרת לעבוד וללמוד" — היא מספרת. „הם לומדים איתי שעה וחצי ביום. פעמים אלה שעורים פרטיים לכל נער לחוד, כי הרמה שונה. פעמים כמה נערים מצטרפים יחד לשיעור. היה נער בן 16 שצריך היה ללמד אותו אל"ף־בי"ת. יש אחרים שאפשר כבר לשוחח איתם על פתיחת תעלת סואץ ולכל אחד צריך ל־הקדיש. רובם ממשפחות מרובות ילדים".

באווירת הרחוב הישראלי של היום — אווירה שנדמה כי הולכת ונשתנה קצת ל־טובה — „יש מין קרן אור בכל הנעשה בצה"ל סביב הקשישים והנערים שהצבא „מסביב אותם למחזור".

ה„סליקר" מהמחתרת

[illegible]

איש חסיד היה בירושלים

ר' יוסף תקוה, שנפטר לפני מספר שבועות, הקדיש את חייו לעשיית צדקה בצנעה ✶ גם כשנפצע קשה בתאונה, ממנה לא שב עוד לביתו, סירב להעיד נגד הדורס ✶ „אני מוחל לו. כך נגזר משמיים" — אמר

מאת **מנחם רועי**

איש חסיד היה בירושלים, תם וישר וסר מרע, אוהב צדקה ועושה חסד כל הימים, אוהב האדם שנברא בצלם, מוכן ומזומן לחוש לעזרת כל נדכה ונקשה־יום, בכל יום, בכל עת ובכל שעה.

בעתונים לא הופיע שמו מעולם. לא בחיים האריכים ועתידי־המעש. ולא לאחר מותו. כל אשר עשה — לשם שמים עשה, ובמסתרי [illegible]

ר' יוסף תקוה ז"ל
אבי הלוחמים

[illegible]

לא בשבת

[illegible]

מחסה לאנשי לח"י

[illegible]

(סוף בעמוד 16)

עסקים

[illegible]

הכשרה לעבודה

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

ספרים/ות

[illegible]

מגרשים

[illegible]

הלוואים

[illegible]

هكذا من الإعلان:

במחיר מבצע של 48 ל"י

במזומן 48 ל"י
5 תשלומים של 50 ל"י - 250 ל"י
לצרכן 298 ל"י

מערכת כלים במזוודה מפלסטיק הכוללת מקדחה 1/4" וכידוד בפול. 2500 סל"ד. בלתי שבירה אחריות לשנה בחוספת מערכות השוחה. ליטוש ושלושה מקדחים באיכות מעולה.
דגם 7004/6

עכשיו גם מערכת כלים 7104/6 עם מקדחה 3/8" 1200 סל"ד.
במזומן 48 ל"י
5 תשלומים של 60 ל"י - 300 ל"י
לצרכן 348 ל"י

תחנות שרות:
תל-אביב: רח' מורדכי 50 (מול הסינרמה) טל. 36658, 36611.
ירושלים: רח' יפו 210 טל. 523448.
חולון: רח' הסוריה 26, אזור התעשיה, לרגל הפתיחה שי חינם, סט מקדחים.

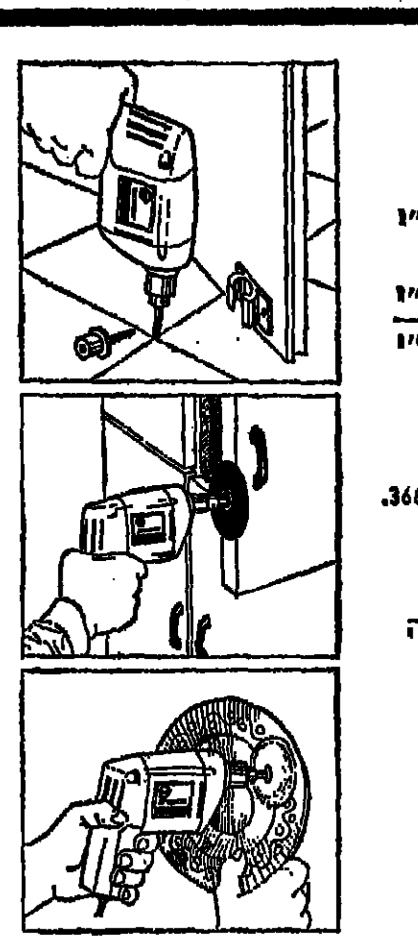

אלף ואחד שימושים ותיקונים - חסוך כסף וזמן. הקניה המשתלמת מיד לאחר העבודה הראשונה.

עכשיו להשיג בחנויות שופרסל

בלאק אנד דקר Black & Decker

[illegible]

חגי לבינסון אילון

"לפידות" חברת מחפשי נפט לישראל בע"מ

מכרז

1. הנהלת החברה מזמינה בזה הצעות מקבלנים ליציקת רצפות בטון, יסו־דות וקירות תומכים במח־נה של החברה בחלץ.

2. את תיק המכרז ופרטים נוספים אפשר לקבל במש־רדי החברה, רחוב ברודצקי 19, רמת אביב, תל אביב בשעות העבודה הרגילות תמורת 50 ל"י שלא תוחזרנה.

3. את ההצעות יש להגיש על גבי הטפסים, הנמצאים בתיק המכרז, במעטפה סגורה עד לתאריך 1.7.75 שעה 12.00 בצהרים, למש־רדי החברה.

4. להצעה יש לצרף ער־בות בנקאית בשעור של 5% מערך ההצעה.

אין החברה מתחייבת ל־קבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

למסירה חנות בדמ"ס
מרכז אשקלון מקום מצוין לפרנסה טובה. הזדמנות נדירה.
לפנות אישית: משפחת עינב, מוהליבר 31, ראשון לציון, בערב.

מלגזה למכירה
2 טון ו־5 טון
מנוע דיזל גלגלי אויר במצב מצוין.
טל' 03-908171
בערב 03-917357

שיפור הראיה
[illegible]

שרות לילה
לקבלת מודעות משפחתיות
החל משעה 7 בערב עד 6 בבוקר
בטלפון: 444786

קריאה מהנה בשבועון "לאשה"

עיריית ירושלים

"קרתא" — חברה לפתוח מרכז ירושלים
אגודת האינג'נרים והארכיטקטים — סניף ירושלים
מתכבדים להזמין את הציבור הירושלמי

לדיון ציבורי

בנושא:
תכנון מתחם ממילא - ירושלים

ישתתפו בדיון:
* סגן ראש העיר לעניני תכנון, מר מ. בנבנישתי
* חה' אליעזר רונן, יו"ר מועצת המנהלים של "קרתא"
* אדריכל מ. ספדיה אשר יציג את התוכנית
* אדריכל י. דש, יו"ר אגודת האינג'נרים והארכיטקטים
* אדריכל ד. קרויאנקר.

הדיון יתקיים ביום רביעי, ט' בתמוז תשל"ה, 18.6.75, בשעה 20.00, בבית המהנדס (אולם קומה א'), רח' הלל 35.

חברת אחים דוניץ
קבלני־בנין

בונים למכירה בראשון־לציון

דירות 4 חדרים
רחוב גבעתי
במקום גבוה עם נוף מרהיב, בבתים בני 4 קומות + דירות גג

דירות 4 חדרים מפוארות
החל מ־185,000
כניסה 7—5 חודשים

גן־נחום - פרויקט היוקרה
במרכז העיר נבנית שכונת־יוקרה מוקפת בגנים ותכנון סביבתי מושלם

דירות 4 חדרים מפוארות
בית 6 — 6 חודשים; בית 5 — 20 חודש

ברחובות

דירות בנות 3-3½
בבניינים בני 3 ו־4 קומות
החל מ־160,000
כניסה 14—7 חודש

משרדי מכירות:
רוטשילד 40, ראשל"צ, הרצל 183 רחובות
טלפון: 955766

הוצאת מסדה בע"מ
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן

ספרים חדשים

דוד הורוביץ
חיים במוקד
השלישי בספרי זכרונותיו, עוסק בתקופה שבה מילא המחבר תפקידו בקביעת המדיניות הכלכלית ובו גם תיאורי חוויות, מטעות והערכות. הספר סוקר את התקופה שלמן הכרזת המדינה.

ד"ר רם רבינסקי
עולמו של הכלב
הספר עוסק באופן יסודי ומקיף בכלבים ובטיפול בהם ובכל הקשור ברכישה, גידול, בריאות וחולי. הספר הוא מדריך מפורט לבעלי כלבים ולמגדליהם. ומלווה באיורים ובתמונות רבות.

א. ש. אייל
מגפרור עד טיל
הספר עוסק בתהליך הבעירה, ומתאר בצורה תמציתית ומעניינת את התהליך למן הזמנים הקדומים עד למאה שלנו.

בית־הספר התיכון המקיף דתי קרית־גת
מזמין את כל בוגריו ומוריו מתשכ"ט
לטקס סיום מחזור תשל"ה וכנס בוגרים
אשר יתקיים אי"ה ביום ה' תמוז תשל"ה (19.6.1975), בשעה 19.00, בבית־הספר.
מפקדי היחידות מתבקשים לשחרר את בוגריו ותלמידיו לאירוע זה.

למכירה
חנות חדשה ברמת־גן
רח' האצ"ל פינת הרב לנדרס
להתקשר כולפונית: 863217.

קוינם רהיטים, סגנון ואמנות
ירושלים, שלומציון המלכה 17 * טלפון 225420
נמשכת מכירת חיסול המלאי הקיים,
הנחה עד 25%
זמן מכירה

מכוניות למכירה

וויליס
[illegible]

טריומף
[illegible]

טונדרים
[illegible]

אלפא רומיאו
[illegible]

ב.מ.וו.
[illegible]

ד.ק.וו.
[illegible]

הילמן
[illegible]

וולבו
[illegible]

לארק
[illegible]

מוריס
[illegible]

מיני־מיינור
[illegible]

וקסהול
[illegible]

אמריקאיות
[illegible]

אוסטין
[illegible]

אוד' — N.S.U.
[illegible]

אופל
[illegible]

גזירה ותפירה
[illegible]

עובדי מתכת
[illegible]

חשמלאים
[illegible]

פועלים/ות
[illegible]

הנהלת חשבונות
[illegible]

עוזרות ומטפלות
[illegible]

שליחים/ות
[illegible]

זבנים/ות
[illegible]

פקידים־פקידות
[illegible]

هكذا من الأصل؛

כך נגנזה התוכנית להפוך את ימית ל„עיר־מחשבים"

הממונה על האוטומציה בממשלה, רמי גוזמן: „התוכנית לא נראתה לי" ✶ הלל דודאי, מייזמי הפרוייקט: „עשו את הכל כדי ,לטרפד' את התוכנית" ✶ אביאל ש"ץ, הייזם השני: „ידענו כי ,נדרוך על יבלות' — מרכז האוטומציה הממשלתי היה נפגע וכן לשכות השירות והחברות הפרטיות המספקות כיום נתונים"

מאת
אריה אבנרי

למעלה מ־2,000 אזרחים פנו השבוע אל סניפי חברת „שיכון ופיתוח לישראל" בע"מ כדי להירשם לחתי־יישבות בעיר החדשה ימית, ההולכת ומוקמת ליד פיתחת רפיח.

תהליך איכלוסה של העיר יחל בשבועות הקרובים ויכלול שלושה סוגי מתיישבים: אזרחים ותיקים, שנעורה בהם רוח החלוצאות או שהתפתו לתנאים המיוחדים (משכנתא בסך 53 אלף ל"י, הלוואה עומדת של 20 אלף ל"י). זוגות צעירים המתקשים לרכוש דירה במחירים המקובלים במרכז הארץ, ועולים חד־שים מברית־המועצות, הרואים בהתיישבות בעיר המוקמת מעבר לקו־הירוק בבחינת הגשמה אידיאו־לוגית.

השבוע נודע גם, כי ימית תהיה העיר הראשונה במדינה, שבה תהיה כל המערכת החשמלית, לרבות קווי המתח הגבוה והמתח הנמוך, תת־קרקעית. על פי שיטה חדשה שהומצאה באירופה ונמצאה מתאימה לתנאי האיזור. בימים אלה כבר נחפרות בעיר החדשה ובסביבתה תעלות מיוחדות המיועדות למטרה זו.

ואם לא די בכך, הרי שמנכ"ל רשות הנמלים, אלוף (מיל.) אהרן רמז, גילה לפני זמן קצר, כי עם סיום תוכניות־הפיתוח הנוכחיות בשני הנמלים — חיפה ואשדוד — תסתיים הקיבולת המכסימלית של שני הנמלים הללו, וכן מכאן ולהבא יופנו כל המשאבים לבניית נמל חדש בימית, שבנייתו תימשך, בהתאם למצופה, כ־7 שנים.

עד כאן הכל ורוד ומבטיח.

אבל על מה שלא מדברים עתה בפומבי הוא נושא הפיכתה של ימית לעיר האוטומציה של ישראל, באמצעות הקמת פרוייקט ענק של מחשבים, ראשון מסוגו בארץ.

הסיבה לכך היא פרוזאית למדי: החלום הגדול של קבוצת יזמים נגוז בימים אלה סופית, כאשר מאחורי הקלעים מתרחשים כמה דברים מאלפים בעלי השלכות החורגות מעבר לגבולותיה המוניציפאליים של העיר החדשה.

תשתית טכנולוגית

כל הפרשה החלה בראשית שנה זו, כאשר שני פקידים ממשלתיים בכירים, הלל דודאי ואביאל ש"ץ, סגני מנהל המרכז למיכון משרדי, שיגרו תזכיר אל שר המסחר והתעשיה, חיים בר־לב, שבו כתבו בין היתר: „אנו, כנציגיה של קבוצת משקיעים אמרי־קנים, עוסקים בהכנות לקראת הקמתו ותפעולו של מרכז־מחשבים. תוכנית זו הינה בעלת חשיבות יוצאת דופן למשק הישראלי ועוסקת בתחומים שהינם בעלי עדיפות גבוהה ביותר בו".

שני היזמים פירטו להלן את יתרונותיו של מרכז־המחשבים המתוכנן בימית:

- מערכת־המחשב בימית תאפשר עיבוד שוטף של נתונים 24 שעות ביממה ובכך יהיו יתרונות מסחריים־חדדיים בשל הפרשי השעות בינינו ובין ארה"ב. בניגוד למערכות במחשבים הרגילים במדינה, ניתן יהיה לייצא נתונים ולהתחרות בשווקים שונים בחו"ל ולהכניס למדינה סכומים ניכרים במטבע זר. אנרגיית החישוב תיובא לארה"ב ולארצות נוספות באמצעות מסופים ואמצעי־תקשורת חדישים ביותר;
- תפעול מערכת מחשבים רבי עוצמה בישראל תאפשר הפסקת יבוא מוגבר של מחשבים מחו"ל, שעבורם משלמים כיום דמי־שכירות בהיקף רחב ביותר במטבע זר. פריסת רשת עיבוד נתונים על פני המדינה תיצור תשתית טכנולוגית ממדרגה ראשונה, אשר תאפשר למפעלים בכל אזורי הארץ לפעול ולהתפתח ביעילות ובחיסכון;
- מיקום מרכז המחשבים בימית תואם את מדיניות הממשלה לפיזור האוכלוסיה וקידום אזורי פיתוח. תוכנית חלוצית זו תיצור תדמית חדשה לעיר החד־שה, תהווה מוקד למשיכת אקדמאים ובעלי־מקצוע בתחומים מתקדמים והשמש בסיס להקמת תעשיות נלוות ולפיתוח תעשיות עתירות־מדע;
- מרכז־המחשבים בימית יעסיק מספר ניכר של עולים אקדמאים מארה"ב ומברית־המועצות, שחלקם עסק בתחום זה בארצות מוצאו. באמצעות רשתות טלקומוניקציה ניתן יהיה להעסיק עולים חדשים בישובי־פיתוח נוספים.

הודאי וש"ץ לא שכחו לצרף תחשיב כספי, שלפיו תעלה הקמת הפרוייקט 120 מיליון לירות. הם ביקשו הלוואה ממשלתית בסך 70 מיליון לירות, ומענקים [illegible]

„ידענו מראש"

[illegible]

מחרה־מחזיק אחריו אביאל ש"ץ: „ידענו מראש, כי עלידי הקמת הפרוייקט בימית נדרוך על יבלות רבות. בין היתר היה נפגע, ללא ספק, מרכז־האוטו־מציה הממשלתי ולא פחות מכך לשכות השירות והחברות הפרטיות המספקות כיום נתונים".

על אילו ליקויים מתח דודאי ביקורת בשעתו?

אף כי דודאי וש"ץ ממלאים פיהם מים בנושא זה, הוברר לי לאחר בדיקה, כי בראש ובראשונה מדובר בסדרי ודרכי הזמנת מחשבים לשירות המדינה. לפני כמה חודשים פרצה, כזכור, שביתה של רבבות המו־רים כמחאה על ה„בלאגן" בתשלום משכורו־תיהם והתשלומים הנלווים (מורים קיבלו משכורות מוקטנות, חלו שיבושים שונים ברישומים על גבי התלושים, היו פיגורים בהחזר־כספים ועוד כהנה וכ־הנה). באותה תקופה התפטרו באורח קולקטיבי כל אנשי יחידת המחשב במשרד החינוך והתרבות במחאה על הביקורת החריפה שנמתחה על פעילותם. באותה הזדמנות הם מיחו על הכנסת מחשב מדגם „בורוז", אשר נמכר לממשלה ע"י חברת „תמכין" של קונצרן „כלל" והאשימו את האחראים על הכנסתו במה שאירע, מאחר שהללו העדיפו מחשב זה על המחשב הקודם מדגם אי.בי.אם.

תוך כדי כך נודע שמחשב מדגם זהה הוצע בשעתו למטה הארצי של משטרת ישראל לצורך שימושה השוטף הן בענייני עבודתה בשטח והן לגבי שכרם של אנשי המשטרה. אך לאחר שיקולים חוזרים וניש־נים הוחלט להעדיף מחשב מדגם אחר. יש הטוענים כי ע"י שיקול נבון זה הסבה לה המשטרה אי־נעימויות למכביר.

כיצד נרכשים מחשבים? שאלתי את רמי גוזמן.

— „אנחנו מפרסמים מיכרז בקרב החברות וכוח־רים את המחשב בצורה מבוקרת ומקובלת" — משיב האחראי על האוטומציה. „כך אירע גם לגבי המחשב של משרד־החינוך־והתרבות".

„תוכנית די מפוקפקת"

☐ נמסר לי, כאילו האיש שטיפל ברכישת המחשב מטעם משרד־החינוך־והתרבות עבר לשמש אחר־כך כעובד בחברת „תמכין" אשר סיפקה את המחשב למשרד.

— „המדובר הוא באיש־מחשבים מנוסה, המצוי עתה בפנסיה. לא היתה לו נגיעה ישירה לרכישת המחשב. נכון הוא, שהוא משמש עתה כיועץ לקונצרן „כלל". אבן אין לי ידיעה שהוא עובד ממש בחברת „תמכין".

☐ כאילו נואשים הוא יכול לייעץ אם הוא איש־מחשבים במקצועו?

— „בעצם אתה צודק. הוא קשור בצורה זו או אחרת עם „תמכין". אבל אני מוכרח לציין, כי חברה זו לא לחצה עלינו ביחס למחשבים שלה מעבר ללחצים המקובלים במקרים ידועים".

☐ *מה קורה עתה במשרד־החינוך והתרבות?*

— „אנחנו מנסים לשקם עתה את המחלקה מחדש. יעבור עוד זמן עד שהמחשב יספק את כל הנתונים כסידרם. אבל כיום אין כבר למורים טענות".

☐ מדוע אתה מתנגד להקמת הפרוייקט של המחש־בים בימית?

— „התנגדותי אינה אישית נגד ש"ץ ודודאי, ש־פרשו בינתיים מהשירות הממשלתי, אלא עניינית. אני לא מאמין בתוכנית. היא נראית לי, משום־מה, חובבנית. לגופו־של־עניין לא נראה לי, שהקמת ה־פרוייקט היתה מקצצת את היקף האוטומציה בשירות הממשלה, המסתכם כיום ב־600—700 מיליון לירות לשנה".

לפני כמה שבועות חלה התפתחות מסוג אחר. יו"ר איגוד החברות הפרטיות לעיבוד נתונים, עמירם צור, הודיע כי ועדת־המומחים שמינה שר־המסחר־

(המשך בעמוד 18)

רמי גוזמן
„לחצים מקובלים"

INDESIT

משתתפת

במבצע הוזלה

עד 15.6 *)

הקניה הטובה ביותר!

ב־200 חנויות מובחרות ברחבי הארץ

*) החל מ־15.5.75

הגיעו דגמי 1975

~~4150~~ 3750.- ל"י | ~~4650~~ 4250.- ל"י | ~~4000~~ 3600.- ל"י | ~~4490~~ 4090.- ל"י

[illegible]

וכן בכל חנויות השקם בארץ

[illegible]

2-2½ חדרים

[illegible]

רכבות היום

ימי ו' וערבי חג

[illegible]

هكذا من الإصل:

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
מציעה
דירות ל"זכאים"
במפעלי החסכון של משרד השיכון ברחבי הארץ

מי רשאי להרשם?

רשאי להרשם כל "זכאי לשיכון" שבידו הודעת זכאות של מפעלי החסכון לבנין של משרד השיכון: מפעל החסכון לבנין, מפעל החסכון לבנין 1971, חסכון בר מצווה. ההרשמה תימשך עד 25.6.75, לאחר מכן תוצגנה הדירות גם לזכאים אחרים.

תהליך רכישת הדירה

1. בעת ההרשמה יש להפקיד סך של 5,000 ל"י
2. באתר בניה בו מספר הנרשמים יעלה על מספר הדירות, יבחרו המועמדים הסופיים על פי הגרלה. תינתן עדיפות לרשומים באותו מחוז.

התיעוד הדרוש

בעת ההרשמה על בעלי החסכון להופיע במשרדי חברת שיכון ופיתוח לישראל ולהביא את הודעת הזכאות, חוזה החסכון ותעודת זהות.

שים לב!

הרשמה תחל ביום א' 15.6.75

ותימשך 10 ימים בלבד

אזור חיפה והצפון

חיפה — יזרעאליה
ברח' א.ה. סילבר בבית בן 3 קומות, בקומת קרקע בלבד
דירות בנות 3 חדרים (90 מ"ר בתוספת 28 מ"ר מרפסת) במחיר ממוצע 190,000.— ל"י
ברחוב נוה־שאנן, בבית בן 19 קומות
דירות בנות 4 חדרים (97 מ"ר) במחיר ממוצע 212,000.— ל"י
דירות בנות 3 חדרים (79 מ"ר) במחיר ממוצע 177,000.— ל"י
מוצעות כ־49 דירות מכל הגדלים בקומות שונות

חיפה — רמת־הדר
ברח' ליאון בלום — חנה סנש, בבית בן 4—7 קומות
דירות בנות 4 חדרים (98 מ"ר) במחיר ממוצע 213,000.— ל"י
דירות בנות 3 חדרים (87 מ"ר) במחיר ממוצע 197,000.— ל"י
דירות בנות 3 חדרים (82 מ"ר) במחיר ממוצע 192,000.— ל"י
דירות בנות 3 חדרים (81 מ"ר) במחיר ממוצע 191,000.— ל"י
מוצעות כ־11 דירות בגדלים שונים ובקומות מתחת לעמודים

חיפה — שער־העליה
בבתים בני 14 קומות
60 דירות בנות 4 חדרים (96 מ"ר) במחיר ממוצע 180,000.— ל"י

קרית־אתא
בנוה חן, בבית בן 8 קומות
10 דירות בנות 4 חדרים (92 מ"ר) במחיר ממוצע 160,000.— ל"י
ברח' זבולון, בבית בן 8 קומות
5 דירות בנות 3½ חדרים (85 מ"ר) במחיר ממוצע 152,000.— ל"י

קרית־ים
ליד מרכז קליטה, בבית בן 4 קומות
16 דירות בנות 3 חדרים (82 מ"ר) במחיר ממוצע 155,000.— ל"י

מקום ומועד ההרשמה: במשרד שיכון ופיתוח לישראל, חיפה, רחוב י.ל. פרץ 32
בימים: א'—ה' בשעות: 8.00—12.00
בימים א' ג' ה' בשעות: 16.00—18.00

אזור תל־אביב והמרכז

יפו
ברח' המהרוזת בבית בן 8 קומות
16 דירות בנות 3½ חדרים (88 מ"ר) במחיר ממוצע 175,000.— ל"י
9 דירות בנות 3 חדרים (80 מ"ר) במחיר ממוצע 165,000.— ל"י
ברח' חשקד בבית בן 8 קומות
25 דירות בנות 3½ חדרים (88 מ"ר) במחיר ממוצע 175,000.— ל"י
8 דירות בנות 3 חדרים (81 מ"ר) במחיר ממוצע 165,000.— ל"י

בת־ים, רמת הנשיא
ברח' הרב לוי בבתים בני 8 קומות
95 דירות בנות 4 חדרים (96 מ"ר) במחיר ממוצע 195,000.— ל"י

חולון, ק. שרת
בשדרות שרת — בבתים בני 8 קומות
28 דירות בנות 4 חדרים (90 מ"ר) במחיר ממוצע 203,000.— ל"י
28 דירות בנות 3 חדרים (82 מ"ר) במחיר ממוצע 183,000.— ל"י

אזור
שכונה חדשה בבית בן 4 קומות
31 דירות בנות 4 חדרים (92 מ"ר) במחיר ממוצע 170,000.— ל"י

יהוד
בבתים בני 4 קומות
28 דירות בנות 4 חדרים (89 מ"ר) במחיר ממוצע 160,000.— ל"י

לוד
ברח' שאול המלך, בבתים בני 7 קומות
10 דירות בנות 4 חדרים (88 מ"ר) במחיר ממוצע 160,000.— ל"י

אור־יהודה ק. גיורא
ברח' העצמאות, בבית בן 8 קומות
20 דירות בנות 3 חדרים (75 מ"ר) במחיר ממוצע 128,000.— ל"י

פתח־תקוה
ברח' כצנלסון פינת בורוכוב, בבתים בני 7 קומות
28 דירות בנות 3 חדרים (76 מ"ר) במחיר ממוצע 178,000.— ל"י
28 דירות בנות 3½ חדרים (87 מ"ר) במחיר ממוצע 205,000.— ל"י

נתניה, ק. נורדאו
בבתים בני 7 קומות
16 דירות בנות 4 חדרים (89 מ"ר)
16 דירות בנות 3 חדרים (77 מ"ר) במחיר ממוצע 160,000.— ל"י
בבתים בני 8 קומות
25 דירות בנות 3½ חדרים (88 מ"ר) במחיר ממוצע 179,000.— ל"י
80 דירות בנות 3 חדרים (81 מ"ר) במחיר ממוצע 165,000.— ל"י

מקום ומועד ההרשמה: במשרד שיכון ופיתוח לישראל
תל־אביב — רח' הארבעה 18/א'
בימים: א'—ה' בשעות: 8.00—12.00
בימים: א', ג', ה' בשעות: 14.00—16.00

ירושלים

נוה־יעקב
ליד המרכז המסחרי, בבית בן 4 קומות
דירות בנות 3 חדרים (84 מ"ר) במחיר ממוצע 176,000.— ל"י
בבתים בני 7 קומות
דירות בנות 4 חדרים (98 מ"ר) במחיר ממוצע 205,000.— ל"י
דירות בנות 4 חדרים (91 מ"ר) במחיר ממוצע 192,000.— ל"י
דירות בנות 4 חדרים (90 מ"ר) במחיר ממוצע 190,000.— ל"י
דירות בנות 3 חדרים (80 מ"ר) במחיר ממוצע 178,000.— ל"י
מוצעות כ־42 דירות בקומות ובגדלים שונים

מקום ומועד ההרשמה: במשרד שיכון ופיתוח לישראל
ירושלים — רח' מרדכי בן־הלל 15
בימים: א'—ה' בשעות: 8.00—12.00
בימים: א'—ג' בשעות: 16.00—18.00

דירת שיכון ופיתוח
לישראל בע"מ
לשיפור איכות החיים

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

מחסנים

מבני תעשיה

בתי מלאכה

אולמות

חנויות

משרדים

דירות בשכר חודשי

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות להחלפה

דירות מרוהטות

רכבות היום

ימי א'

هكذا من الإصل

דידי מנוסי

מיתת־סדום

הכרוניקה פשוט נסחה
מידיעה־שוטף, בלי כל הבט,
על ראש־מחלקת־השחד
(מפעל אשקלג) שהתאבד

כיון שטעם, במזומן,
נטל הלה קצת הלואה
ללא אשור — אף שממון
השיב אותה במלואה.

בדיקה נוספת ומקרית
בחשבונות ובספרים
חשפה לאור את החריג
והכננה לו פטורים.

אולי גם עקב אוירה
ששמה הוא: ציד־מכשפות —
אבל היתה שם עברה
ועברות צריך לשפט!

*

האיש נשפט ונענש
ביד עצמו (וזה נורא)
השאלה היא: ... איך אנ"ש
בארץ סדום ועמורה

שגבה הגבול בין טוב לרע
נשחק יום יום בסטונות —
כיצד הגיעו למקרה
אותו ספור בעתונות?

— המנצלים בלי הסואה,
ה"מיליונרים" להכעיס,
שמול שלם — ההלואה
(שהחזרה) רק כסף־כיס?

האם הרגיש כל שרלטן:
את המעוף שבמעלות
ואם האיש הוא איש־קטן
שהסתבך — מגיע לו???

*

האוירה והמוסר
שיש בהם משוא־פנים
קבלו את ליטרת־הבשר
כפי שנכתב בעתונים.

ורק חבל, חבל מאד,
שהמציאות המעותת
לא אפשרה לו לעמד
במקום של בעלי־תשובה...

לכן אני אומר היום:
"למרות החטא אשר גנה,
הנ"ל היה צדיק־בסדום
בהשואה למדינה

ומי האיש שלא חטא
יזרק בו אבן ראשונה!

אליהו עמיקם

מדינת החול של ארץ־הקודש

לאלבום של תוכניות מדוייקות וברורות ל"הסדר כולל" במזרח־התיכון מתווספת עתה עוד תוכנית: מדינת־ארץ־הקודש.

בידי מינשר של ה"וועד האמריקני למדינת ארץ־הקודש", שבו מסורטת התוכנית כולה. המינשר נשלח מוושינגטון, והוא עטור סמל המדינה המוצעת: שילוב צלב, מגן־דוד ופלג־סהר על רקע כדור־הארץ. לצרכנים הישראלים והיהודים נשלח המינשר בגירסה עברית, ואני מעתיק ממנה קטעים ככתבה וכלשונה:

טריטוריה: מדינת ארץ־הקודש תקיף את שטח המנדט של פלשתינה.

שלמות טריטוריאלית: מדינת ארץ־הקודש תקבל ערובות באמצעות חוזה בינלאומי בעזרת כוח משטרתי קטן לשמירת השלום, בעל צביון בין־אמונתי. לא יהיה כל מוסד צבאי לאומי.

אזרחות: ערבות לאזרחות אוניברסלית הכוללת את התנאי שכל אדם בשטח הנ"ל אשר בעבר נשללה או נמנעה ממנו אזרחות, יוחזר לו מעמד מלא וללא תנאים.

עולים עתידיים מכל ארץ שהיא ובעלי אמונה דתית כלשהי, יתקבלו באופן חופשי וכולם יהנו מצורה אחידה להשגת אזרחות מליאה.

שפות רשמיות: ערבית, עברית וכל שפה אחרת, כפי שתקבע החקיקה. חינוך: תהיה צורת חינוך אוניברסלית, אחידה וחילונית. חינוך דתי יהיה בתחום אחריותה של כל אמונה.

למינשר יש מעין מבוא ובו מדובר בין היתר על זיקת הנוצרים, המוסלמים והיהודים "לאותו אל אחד". משום כך, נאמר שם, "הרי שההשפלות האנוכיות, האכזריות וקשוחות־הלב שהטחנו במשך ההיסטוריה, האחד במשנהו, בהתמרה, אינן יכולות אלא להוות צביעות וחילול השם בעיני בוראנו... לאחר 20 מאות־שנים של אי־אנושיות האחד כלפי משנהו, האם לא הגענו לבגרות הרוחנית והמוסרית כדי להפסיק את המריבה על מולדתנו הדתית?..."

*

המינשר מתבסס, איפוא, על תפישה היסטורית מעניינת — "20 מאות־שנים של אי־אנושיות האחד כלפי משנהו..." כלומר, במשך כל אותה תקופה רדפו הנוצרים והמוסלמים את היהודים, והיהודים רדפו את הנוצרים ואת המוסלמים באותה מידה של "אי־אנושיות".

עתה הגיע הזמן להפסיק את הרדיפות ההדדיות, ולאות פיוס להקים מדינה לשלוש האמונות, כדי שסוף־סוף גם לנוצרים וגם למוסלמים תהיה פעם מדינה משלהם בעולם הזה, מדינה חילונית ודמוקראטית, שבה יהיה מקום גם ליהודים.

בהתאם לתפישה היסטורית זו, אין זכר במינשר כולו לשם "ישראל", אף לא בצירוף עם הארץ. לציון הטריטוריה משמש השם — "פלשתינה". אין ארץ־ישראל, יש ארץ־הקודש. לכן אין גם צורך לדבר שם על חיסולה של מדינת־ישראל. שכן אין היא קיימת.

*

יו"ר ה"וועד האמריקני למדינת־ארץ־הקודש" הוא — חביב שיבר. ברשימת ארבעים חברי המועצה וחברי־הנאמנים של האירגון מופיעים שמותיהם של שני ארכי־בישופים.

שיבר, בן ה־60, עלה ארצה מגליציה לפני כ־40 שנה. הוא התחיל את הקריירה הציבורית־הכלכלית שלו בתור פקיד הסתדרות־העובדים־הלאומית בחיפה, איש־"מהר המקום" הקיד לקבלן־בנייה ובשל יוזמותיו הציבוריות־כלכליות נאלץ לחזור באותה מהירות לפולין.

עם פרוץ מלחמת־העולם השנייה הצליח שיבר לברוח חזרה מפולין לארץ־ישראל. בבואו נכלא ואחרי שיחרורו מהכלא חידש את נעוריו ואת יוזמותיו הכלכליות־ציבוריות, כקבלן־בנייה וכאביר המלחמה נגד הקומוניזם.

עתה אץ שיבר לארצות־הברית. במולדתו החדשה, פתח בפעילות ענפה בין אירגוני מהגרים פאשיסטים. הוא לחם נגד הקומוניזם האדום, אולם התרכז במיוחד בהסתה נגד ה"קומוניזם הלבן", כפי שכינה את המשטר בישראל. אחרי מלחמת ששת־הימים עיגר מכתב־עידוד לנאצר, שבו הזהיר את המנהיג המצרי מפני קרוסים, העלולים למכרו ליהודים.

כיום הוא מוכן לשרת את השטן האדום, אם זה רק יעזור להשמיד את מדינת־ישראל, שנשארה מיבצר לקומוניזם הלבן. במקומה תיכון, כאמור, ותיבנה המדינה החילונית של ארץ־הקודש.

במה תיבדל היא מהמדינה החילונית של ערפאת? — רק בשם: ארץ־הקודש במקום פלשתין. אבל על זה אפשר יהיה להתפשר. שהרי גם ערפאת יסכים, כי פלשתין היא ארץ־הקודש, הוא מוכרח לחיות גאה בכך, שבזכות אבותיו הפלשתינים — מלכי פלשתין, משיחיה ונביאיה — הפכה פלשתין לארץ־הקודש של העולם כולו.

*

שיבר איננו בודד במערכה הקשה להשמדת ישראל. יש עוד קבלנים לביצוע המשימה. כמירוח, המלוות את תקיום היהודי, אין אולי לתמלא, שבעלי בריתו הקרובים ביותר של ה־משומד הם דווקא נטורי־קרתא, אחים תאומים — הוא והם.

נטורי־קרתא, או ביתר דיוק נוטרי חורבנה של קרתא, מרגישים כמו שיבר, כי הגיעה שעת־הכושר להחזיר את הגלגל היהודי אחורה: חזרה אל הגלות, חזרה אל החורבן.

יש אומנם מסתייגים בנטורי־קרתא מ"מועצת השבעה", ששיגרה את המכתב "למר יאסר ערפאת היקר", וממשה הירש, העומד בראשה, אך אין זה משנה את טיב השורש הפורה לענת עוד מימי הרב קוק זצ"ל.

מועצת־השבעה מסבירה לנו, כי צור ישראל וגואלו השביע אותנו — כלומר, אותך, אותי, את העם היהודי — "שלא לעלות בחומה". תורה אומר — לא להחזיר את העם היהודי לארצו ולא להשיב לו את עצמאותו.

לרדת מהחומה, לחזור לגלות. כך במפורש רוצה צור ישראל וגואלו — אומרים נוטרי החורבן — הוא מעוניין מאוד שנחזור לגלות. עובדה, שכן אחרת לא היה משביע אותנו.

מדוע הוא מעוניין כל־כך? זה לא ענייננו. זה עניינו ועניינם. הנוטרים אינם מדליפים סודות של שמים. מן־הסתם הוא הגיע להסכם כולל עם הליגה הערבית, עם ר' יאסר ערפאת שליט"א ועם חברות הנפט.

במכתב "למר ערפאת היקר" מתחננים, שכבר יזדרז ויבוא, למען תחזינה עיניהם בשובו לציון לגאול אותה מן השיעבוד הציוני ולבנותה מן החורבן, שהמיטו עליה הישראלים יש"ו.

זה רצונו של צור ישראל וגואלו, שאמר — הם מצטטים — "אם אתם מקיימים את השבועה (שלא לעלות בחומה) — מוטב; ואם לאו, אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה".

*

מי עולה בחומה? — שאלתי פעם אחד מהם — הלא אנחנו צמודים מאוד לחורבן. במקום לעלות בחומה, אנו יורדים אל שריד החורבן, כי רק שם מותר לנו להתפלל. זהו "מקום קדוש" שלנו. הר־הבית הוא מקום־קדוש של המוסלמים. אנחנו יהודי־תשעה־באב, כמעט כמוכם. מי עולה בחומה? האם עלינו בה, כ"שערי השמים היו פתוחים ואפשר היה לעלות? לא עלינו. ועכשיו אנחנו למטה והערבי למעלה, על הר־הבית, וזועק לאללה ברמקולים. מי עולה בחומה?

— אתם — עומד בשלו הנוטר — "עלייה בחומה" היא רמז. אסור ליהודים להקים מדינה לפני בוא משיח צדקנו. אם מקימים, הוא מתיר את בשרנו "כצבאות וכאילות השדה".

— ועל מה הוא התיר את בשרנו, כסטייקים של בשר־לבן? על מה קטל וחנק וטרף וטבח את המיליונים, שלא עלו בחומה, כאשר לא היתה מדינת הכפירה? על מה שרף תינוקות, שלא הספיקו לכפור? על מה שרף את התינוקות שלכם, שלא היו עתידים לכפור?

ואם היו לו סיבות טובות להשמיד (וחלק מהן אפשר להבין), מדוע ערק ה"רעבע" שלכם מצאן־מרעיתו הנטבח? מדוע לא אמר — אם זה כך, תמות נפשי עם יהודים? מדוע במקום לעשות זאת קנה לו כרטיס ברכבת של הציונים הכופרים ויברח על נפשו, כשחסידיו בוערים באש רבו של יאסר ערפאת היקר?

אבל עלילת־הדם שאתם מעלילים על צור ישראל — קל להפריכה. אתם מציגים אותו כ"אובר־שטורמבאנפירר". מפקד מחנה השמדה בן אלפיים שנה, שבו חיים אסיריו בין "אקציה" ל"אקציה". והוא — לא שומר ישראל אלא זקיף אכזר — עומד על משמרתו, לבל יעלו קרבנותיו בחומה ויברחו לו, חלילה. אם יעלו, ימותו — אתם אומרים. אם יישארו — לא ימותו?

הרי האמת היא, שכל ששים שנות ה"עלייה בחומה" בלעו פחות קרבנות מאשר יממה אחת בעמק־הבכא ההוא, בחסותו של מר יאסר. שמו היה אז מר אדולף.

האין זה מוכיח, כששה מיליון עדים, ששבועתכם היא שבועת שקר? האם אריתמטיקת־דמים זו אינה מוכיחה, כי זה, שבשמו אתם מדברים, רוצה בדיוק את ההיפך: לעלות ולא לרדת; כי אין הוא רוצה, שנחזור לחסותו של מר יאסר. שכן גם לכם ייטב, אם לא תסמכו על חסות זו בלי שיהיה בכיסכם כרטיס לרכבת של הכופרים הציונים.

*

השותפות בחזון המדינה החילונית הדמוקרטית של ארץ־הקודש ובמאמץ לכוננה על חורבנה של מדינת־ישראל — מאחדת רחוקים, לכאורה, בחזית רחבה אחת. יש בה מקום למשומדים, לארכי־בישופים, לארכי־רוצחים ול"רבנים". יש שותפים רבים לעסק וקבלנים רבים לביצוע — קבלני שואה ב'.

הם דומים עתה לעיטים, שצפנה זימנה אחת לסעודה. הם יוצאים מחוריהם וממאורותיהם ובאים מרחוק ומקרוב. הם חוגים מעל הגוף הפצוע, שכולו פצע, חבורה ומכה טרייה, ללא מתום. הם צורחים את צריחותיהם, כל אחד את צריחתו — מי במינשר, מי בראיון, מי בהצעה לוויכוח־לאומי, מי סתם בתוכנית כוללת, חדשה.

כל אחד מביע את "הדעה העצמאית" שלו. ככל שעצמאות ישראל מידרדרת במידרון הספק, כן גוברת "עצמאות הדעות" בקהל הקבלנים והקברנים. הם מדברים בארשת של פטרונים, כקרובים של שכיב־מרע, שבאו לטפל בגורלו ו/או בירושתו. כל אחד רואה את עצמו כבעל־הדעה ונדחק להביע אותה.

*

גם בזירה הישראלית גוברות בינתיים הפעילות והצפיפות. נחום גולדמן עורך את דיאלוגיו המחזוריים, כמעט כמו קיסינג'ר.

שמואל מרלין, מוותיקי הקבלנים למזבח התיכון, שסיפק מחקרים לוועדת־החוץ של פולברייט וכתב ספר על בורגיבה, מתגדם עתה מדינה חילונית של ארץ־החול בניגוד לארץ־הקודש. בין קודש וחול אלה ההבדל הוא מיזערי בסופו של המיבצע.

אבא אבן עושה את הקו־קו המדיני שלו, בתדירות קבועה, כדי להזכיר את קיומו. נפתלי פדר של מפ"ם נפגש עם מי שצריך להיפגש. אותו דבר שחק, אותו דבר צירלי ביטון וכל שותפיהם. אייבי נתן מפליג באוניה. הקבלנים מתרבים והפעילות גוברת. כל אחד לוקח את העניינים בידיים, ואדליסט מגייס פלוגות־סער למיגור האוייב של האומה הפלשתינית.

*

אבל דומה, כי לקבלנים צפויה אכזבה מרה. הגוף, הנראה גוסס ברקבונו, עתיד להפתיע אותם ואת העולם כולו בעוצמת חיותו. תחיה זו לא אפתעת־המאה, כי אם אפתעת־אלפיים־השנה.

הקרב על ארץ־ישראל התחיל בכוח קטן יותר מזה העומד עתה לרשות העולים בחומה. והעולים אז — בסיוון האימה והצלמוות.

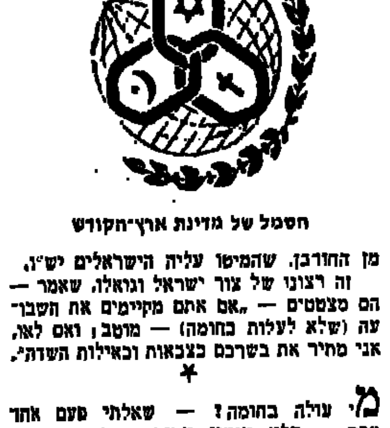

הסמל של מדינת ארץ־הקודש

יהושע בר־יוסף

לבטים ישראליים

האזרח הישראלי "שאיכפת לו" עומד בפני בעיות מצפוניות מיוחדות במינן בשל עצם היותו אזרח למדינה שהיא עדיין בדרך, ואינה עומדת עוד על רגליה ככל המדינות בעולם.

בכל המישטרים הדמוקרטיים בעולם לא נדרש האזרח אלא לקיים את חוקי המדינה. ברגע שהוא שומר חוק, הוא חופשי לנהל את ביתו כרצונו וכפי יכולתו. אזרח המשלם מיסיו בסדר יכול לע[illegible]

איש חסיד היה

[illegible]

ממדרשי חז"ל

"ויקחו אליך פרה אדומה תמימה" (י"ט, ב')

[illegible]

חסידים מספרים

במה ניפה משה רבנו להפחיד את מלך אדום?

[illegible]

כך נגנזה התוכנית

(המשך מעמוד 13)

[illegible]

חדש

כל מעשן חייב לקרוא מודעה זו:

Aquafilter®

פילטר הסיגריות היעיל ביותר בעולם — עתה בישראל!

מסנן בממוצע כ־75% מכמות הזפת והניקוטין

Made in U.S.A.

אקוואפילטר — להשיג אצל מוכרי הסיגריות.

מפיצים בלעדיים: אגפל בע"מ, ת.ל. 255544 ת.ד. 1891, תל־אביב.

על תנועת־העבודה בחולייה

נתן רוטנשטרייך

א'

הנחה המדריכה את הדברים הנאמרים להלן היא, כי ללא חשיפת שורשי המשבר או החולי העמוק של תנועת־העבודה הישראלית אין סיכוי ליציאתה מ־משבר וחולי אלה; וזאת, כאשר מציאות המשבר והח־חולי היא עתה עובדה, שדומה כי אין מערערים עליה.

תחילה יש להעיר, כי מצויות סיבות מיוחדות ל־משבר זה, הכרוכות בתהליכים ציבוריים של החברה הישראלית. יש להעמיד על אלה ככל האפשר, ואין אלה הסיבות המכריעות. על דרך הקיצור אפשר לומר, כי נשתזרו שתי מערכות של סיבות. נתחיל מן המאוחרת יותר, ונשוב אל הקודמת יותר.

הסיבה המאוחרת היא זו הטבועה באובדן הסמכות של המיסגרות המוסדיות של מדינת־ישראל מאז מל־חמת יום־הכיפורים. בנוהג שבעולם, אובדן־סמכויות אינו תהליך מוגבל ומצומצם אף ורק למערכת ה־ממשלתית, או למערכת־המימון. אובדן־סמכות הוא תהליך גורף. מה גם שאובדן־סמכות זה אינו בר־ניתוק מן העובדה שבתפקידי־מפתח של המערכת ה־שלטונית בארץ פעלו נציגיה של תנועת־העבודה ה־ישראלית. שמיטת סמכותם התיפעולית במקום אחד גררה אחריה שמיטת סמכותה של התנועה גם במ־קום אחר.

הסיבה השניה, והיא קודמת למלחמת יום־הכי־פורים ולתוצאותיה, קשורה לסביכות היחסים שהיתה קיימת מאז ומתמיד בין מפלגת פועלי ארץ־ישראל, או מפלגת־העבודה, לבין הסתדרות־העובדים. דומה שנכון יהיה לומר, שסביכות זו יש לה מקבילות בכ־ארצות שונות, אולם במציאות שלנו הגיעו ממדיה לעומק ולמורכבות מיוחדים. אובדן הסמכות של מפ־לגת־העבודה, שחיקתה הרעיונית מאז הקמת המדינה ושחיקתה החברתית מאז „המרשה", הוסיפו על בעיות הקיימות מעיקרו של דבר במערכת זו. מאז נעשתה מפלגת־העבודה מעין קואליציה לקראת בחירות — קואליציה רוויית איבנות מתמרת בתוך עצמה — ביטלה ממנה היוזמה לכוון את החיים הציבוריים במי־שורים השונים, וקל־וחומר להשפיע על היום־יום של החברה, כדי לקצור את הקציר בבחירות. ההישגים האלקטוראליים של מפלגת־העבודה, וכידוע קטנו גם אלה, נעשו עניין לעצמו ולא ניזונו ממהלך יום־יומי של הדרכה, קביעת נורמות ועיצוב מערכות־יחסים בין הצדדים השונים של המציאות החברתית. לא בכדי ניתלו רבים בסיסמה, כי האלטרנטיבה גרועה יותר משלטונה של מפלגת־העבודה. אולי אפשר לנהוג על פי הכלל של הרע במיעוטו בהכרעות מדיניות לפי־ניהן, אולם אי־אפשר לקיים סמכות חברתית ומוס־רית, שכתב־האמנה שלה הוא השיקול של הרע במי־עוטו.

ב'

ככל שאין להעלים עין מגורמים סיבתיים מיוחדים אלה, דומה שעלינו לצאת מד' אמות של עצמנו, ו־לראות כי מדובר כאן בתופעה עמוקה יותר, שגם ...

ג'

אולם, מה שקרה בדיעבד הוא כי כולנו „הת־אמרקנו" — כולנו נעשינו כמו תנועת־הפועלים של אמריקה, גם כאשר המילון והטקסים נשארו עדיין צמודים לרעיון המדריך של הטוב החברתי הכולל. אנו מבקשים להשביח את רמת־החיים שלנו, ונאבקים על כך בתוך החברה ולפרקים מול החברה. המאבק יש שהוא לובש דמות של אמברגו על החברה ושי־רותיה — קוראים לכך אצלנו „סנקציות" — ויש שהוא לובש דמות של התמודדות עם המערכות ה־כוללניות של החברה והריבונות הממלכתית. אולם מיקרים קיצוניים, כך סידרו של עולם, הם לפרקים ביטוי אבסורדי למגמות הקיימות בתוך החברה גם כאשר מגמות אלה אינן לובשות דמות אבסורדית דווקא. ההבדל בין הגישה שאדם סמית ביטא אותה לבין הגישה המדריכה את ההתנהגות עתה הוא בכך שסמית, שיצא מבית־המדרש הליבראלי, דיבר על יחידים שכל אחד מהם מבקש את טובת עצמו. ואילו תנועת־העבודה, שהיא על־פי מהותה גם מערכת אירגונית, אינה פוסחת על אירגון ובמקום שידובר על יחידים המשרתים מטרות שלא על־פי כוונותיהם הראשונות, באה תנועת הפועלים, או חלקים בתוכה, הסבורים כי הם משמשים מטרות חברתיות לא להם מתוך התארגנות של יחידים ולא על דרך של פעי־לות של יחידים בודדים. כך הדבר במיקרה הטוב, כלומר שאנשים חושבים שסוף הטוב החברתי לצ־מוח מן ההתגודדות החברתית, ובמיקרה הרע מוסחת הדעת מכל וכל מן הטוב החברתי הכולל.

במציאות שלנו נלווים למגמות־יסוד אלה גורמים מיוחדים. המעמיקים את המגמה של טיפוס בסולם העולה של רמת־החיים ויתר מה: החברה שלנו שרוי־יה במתחים אנושיים גדולים. אחד ממניעי מרגוע לאדם הוא, שהוא מסיח את דעתו מן הבעיות של החברה הכוללת ודואג רק לעצמו, לו עצמו בלבד, או לאלה השותפים לו באינטרס המסויים. בקשות טובות־הנאה הוא מין של נופש מן החברה ככל ש־שאיפות אלה גוררות וגורפות את האנשים למעגלי פעילות, ריצה ורדיפה, כמו שאמר צ'רצ'יל, שאחת הדרכים לנופש היא לדבר בשפה שאין אתה מורגל בה, כך אפשר להמשיל ולומר כי אחת הדרכים ל־חופש מן החברה ודבקות בה, הוא לדאוג לעצמך ברשות הממון ותנאי השגתו של הממון, ולא לדאוג לחברה.

בלשון אחרת אפשר לבטא רעיון זה, הקשור לאופי המיוחד של החברה הישראלית: החברה דור־שת מבני־האדם הרבה, והיא ממסדת את דרישותיה כלפיהם. לפיכך מבקשים לעצמם בני־האדם פורקן מן הדרישות הממוסדות, ופורקן זה כמוהו כבקשת טובת עצמם, מאחר שהחברה דואגת לעצמה על־ידי הצבת תביעותיה ועל־ידי הסנקציות שהיא מפעילה בפועל או בכוח למען תביעותיה. הסנקציות או ה־אמברגו של אנשים יחידים ושל איגודים הם האנ־רופים מול הסנקציות של התביעות הממוסדות, ש־אין מהן מיפלט.

ד'

התאוששות במשק העולמי

— אולם אין לצפות להבראת משקנו בלי מדיניות כלכלית עקבית ומכאיבה

דוד הורוביץ

המשק העולמי שרוי זה יותר משנה במשבר כלכלי, שכרוכה בו אבטלה המונית, אינפלציה, הפסקת הצמיחה הכלכלית או האטתה, קשיים במאזני־תשלומים ובמערכת המטבע הבינלאומית.

זו נראתה כאחת הנסיגות הכלכליות הרגילות במשק המאוזן יותר שאחרי מלחמת־העולם השניה, השונה מזה הנסער והנתון לתנודות חריפות בתקופה שבין שתי מלחמות העולם.

המצב החמיר בגלל העלייה המסחררת של מחירי הנפט (פי חמישה), והנסיגה היתה משום כך חריפה ואימתנית יותר. אולם סימניה הראשונים נראו כבר לפני פרוץ משבר־האנרגיה.

כלכלנים בארצות־הברית ובאירופה מצפים זה כמה חודשים למיפנה במצב זה עוד השנה. הוא הישרה במדינות העולם אווירה של דיכדוך ומרה, ונתן את אותותיו לא רק בכלכלה, אלא גם במישור המדיני והחברתי.

לפני שבוע נתבשר העולם, כי התחזיות האופטימיות של כמה כלכלנים אינן בגדר משאלות־לב בלבד. מודד כלכלי רשמי בארצות־הברית, המדורג במרכיביו המתוחכמים, מעיד אומנם כי אחרי חודשים מועטים צפויה התאוששות המשק האמריקני, והיות שמשק זה תופס בתפוקתו כשליש מתפוקת המשק העולמי, יהיו לשיגשוגו גם השלכות על מצבן הכלכלי של מדינות רבות וחשובות. האינדיקטור שהוא מודד סיסמוגרפי של התפתחויות כלכליות בארצות־הברית, עמד בעבר כמה פעמים במבחן המציאות, ותחזיותיו נתאמתו אומנם בסיגור של חודשים מיספר.

יתכן, אומנם, שקצב ההתאוששות יהיה איטי יותר, אם מדינות אופ"ק יממשו את איומן להעלות את מחירי הנפט בסתיו השנה. אך גם מאורע שלילי זה לא ישים לאל את המגמה הכללית.

התחזיות מתבדות

לבשורת המודד הסטאטיסטי קדמו הערכות שהצטיינו בראיית הנולד, ולא היו מוגבלות לתחומי ארצות־הברית בלבד.

בנאומו ב־7 במאי אמר שר האוצר האמריקני, ויליאם סיימון: „לפני עשרה ימים חזרתי מסיור ממושך ברחבי העולם, שאיפשר לי לשוחח עם שרי האוצר וכמה ראשי מדינות בהיקף רחב על הבעיות הכלכליות. אחת הפגישות הללו התקיימה בפאריז, שם נפגשתי עם שרי האוצר של אירופה המערבית ויפאן בארגון השיתוף והפיתוח הכלכלי (או.אי.סי.די.). השרים היו תמימי דעים ש־העולם המערבי מתקרב לקראת סוף הנסיגה ה־כלכלית המחזורית במשק. יש יסוד מוצק לאמונה שבארצות־הברית 75 אחוז של הנסיגה הם כבר מאחורינו".

אכן, הולכות ומתבדות התחזיות הקודרות ד־המחרידות על משבר כלכלי בממדים דומים ל־אלו של שנת 1929 ושנות השלושים, של אבט־לה המונית והתמוטטות אושיות המשק והחברה, כגון אלו שהכשירו את הקרקע למלחמת העולם השניה, התנסינו בכמה נסיגות כלכליות בשלו־שים השנה שעברו עלינו. אחרי מלחמת העולם השניה, תשונות תכלית השוני מהמשבר הכלכלי הגדול בעבר הרחוק יותר. ההבדל העיקרי הוא בהיקף המאורע והשלכותיו על המשק והחברה. במשבר הגדול הגיעה האבטלה לשליש מכוח ה־עבודה, הבורסות התמוטטו, פשיטות־רגל רבו ל־אלפים, ומצוקה ורעב היו מנת־חלקם של מיל־יונים.

כיום נחשב שיעור האבטלה של עשרה אחוזים מכות־מעבולה לאסון. המחירים לא זו בלבד שאינם מידרדרים, אלא שהם עולים בשיעור מופרז ומשקי־פים את תהליך האינפלציה. מיספר הכשלונות העסקיים גדל אומנם, אך אינו עומד בשום יחס כמותי לאלו בשנות העשרים והשלושים. מצוקה חמורה ורעב הם תופעת גדירה והדירה בארצות המפותחות, והנסיגה היא מוגבלת בזמן ובהיקף.

הירידה בתפוקה בארצות־הברית במשך 15 חודשים שחלפו משיא הפעילות הכלכלית הגיעה ל־7.5 אחוזים, לעומת ירידה של 32.6 אחוזים ב־שנות 1929—33.

הגורמים המניעים את גלגלי המשק ביתר־שאת ובקצב מוחש ניכרים עתה בתהליכי המשק, האמ־ריקני והעולמי.

המדיניות הפיסקאלית של הממשלה, קיצוץ בשיעורי המיסים הניגבים על־ידי הממשלה והגדלת הוצאותיה, כל אלה מזרימים כוח־קניה רב למשק.

יצור מוגדל

הממשלה מסייעת לגורמי ההתאוששות בכמה וכמה דרכים: עול המיסים הוקל ב־23 מיליארד דולר, ויחד עם הגדלת תשלומים סוציאליים ואחרים, הוזרמו למשק כ־46 מיליארד דולר. האומדן הרשמי של גרעון בתקציב ממשלת ארצות־הברית לשנת 1975 הוא 60 מיליארד דולר. אולם כלכלנים אקדמאים סבורים שהוא יגיע ל־75 מיליארד דולר. הזרמת כסף בממדים כאלה למשק מוכרחה להגביר את פעילותו במידה ניכרת.

מעריכים את קצב ירידת המלאי של סחורות במשק האמריקני בשנת 1975 ב־18 מיליארד דולר, כלומר גבר הצורך ביצור מוגדל, כדי למלא מחדש את מחסני הסחורות ולספק את תצרוכת האוכלוסיה. המדיניות הפיסקאלית של הממשלה נסתייעה גם במדיניות מוניטארית, המכוונת לאותם יעדים של הפעלת המשק במלוא יכולת היצור ובתפוקה בהיקף מכסימלי והתעסוקה כמעט מלאה.

שעורי הריבית לזמן קצר ירדו, והבנק המרכזי, הפדרל רזרב, הרחיב את האשראי והוזיל אותו מ־13.5 ל־5.5 אחוזים.

דחיפה עצומה

זאת ועוד אחרת: ההתאוששות מלווה לעת עתה, ויש לשער שתופעה זו תחלוף ברבות הימים, במיתון של תהליך האינפלציה. אינדקס המחירים הסיטוניים ירד חודש אחרי חודש במשך ארבעה חודשים רצופים, ומגמה זו נתנה את אותותיה גם באינדקס יוקר המחיה. לכן מעריכים את שיעור עליית המחירים באמריקה בשנת 1975 בששה אחוזים בלבד.

יחד עם זה, חל גם שיפור במאזן המיסחרי של ארצות־הברית, וברבע הראשון של שנת 1975 הוא נסתיים בעודף ניכר, בפעם הראשונה מאז שנת 1973.

מישקלו של משק ארצות־הברית בעולם הוא כה רב ואדיר, שהתמורה בתחומיו מבשרת שינוי גם במצבו של המשק המפותח בעולם כולו, כלומר גם באירופה המערבית וביפאן, וסימנים ראשונים של תמורה זו ניכרים כבר עתה בעיקר בהחלשת קצב האינפלציה והפסקת הירידה של הצמיחה הכלכלית.

את ההתפתחות הכלכלית הזאת, שהיא כה שונה מזו בשנות העשרים והשלושים, את המעבר בין הנסיגה של היום למשבר של השנים ההן, אפשר היה לחזות, ואומנם לא כל המתבוננים בתהליכי המשק היו שותפים לחרדה המוסרות ולתחזיות קודרות של חזרה לשנת 1929.

ארשה לעצמי לצטט ממאמרי „1929 לא תחזור", שנתפרסם ב־8 לפברואר 1974:

„המשק העולמי, אחרי מלחמת העולם השניה, אינו המשק העולמי משנת 1929 או שנות השלו־שים. מאז חלה בו מהפכה שקטה, שהשפיעה על חיי הכלכלה והחברה יותר מהמהפכות הצרפתית והרוסית, מיתנה עד קצה גבול האפשרות את התנודות המחזוריות במשק, הביאה לעולם המפותח תעסוקה כמעט מלאה ואת מדינת הסעד והרווחה ונתנה דחיפה עצומה לצמיחה הכלכלית ולעליית רמת־החיים.

„היום אנו יודעים, איך להשתמש במכשיר המדיניות האנטי־מחזורית, לפי המידשם של קיינס, ומשבר כמו זה של 1929 היה מתחסל באיבו על־ידי הממשלות וקרן־המטבע הבינלאומית בחודשים מעטים. משבר כזה לא יתכן בשנות השבעים של מאה זו, אם כי ייתכן שפל כלכלי והאטת הצמיחה הכלכלית מלווה במידת־מה באבטלה".

כיום קיימים במשק המודרני מייצבים אוטו־מאטיים של ירידת מיסים עקב ירידת ההכנסה בגלל פרוגרסיביות תלולה בדרגות המס, תשלו־מים סוציאליים ומכשירי מדיניות פיסקלית ומוניט־רית, כלומר מה שמוגדר בפי הכלכלנים כ„מייצבים משולבים" — Built-in Stabilizers.

מאמץ מודע

לגבי ישראל, נשאלת השאלה הנוקבת — כיצד ישפיעו התמורות הללו על מצבה הכלכלי וסיכוייה לעתיד?

מכמה בחינות כרוכים בהתאוששות הכלכלית בעולם גורמים המקלים גם על מצבה של ישראל.

היצוא של ישראל יוקל בקלות גדולה יותר ובמחירים גבוהים יותר בשוקי העולם המשגשגים ובעלי כוח־הקניה המוגדל והביקוש המתרחב. השקעות עשויות להורים סכומי מטבע־חוץ גדולים יותר, ותכן שיהיה קל יותר להשיג סיוע ממלפתו אמריקני, במידה שצימצומו הוא תוצאה של תנאים כלכליים ולא של הגבלות מדיניות.

ברם, יחד עם זה, עם התקדמות הגיאות הכל־כלית ועלייתה, צפויות גם עליות מחירים ברוב מרכיבי היבוא לישראל, הגדול גם בלאו הכי.

המסקנה שאין להימנע או להתחמק ממנה היא, שאין לצפות להבראת משקה של הארץ כתוצאה מהתאוששות המשק העולמי, רק מדיניות כלכלית עקבית ומכאיבה, רק מאמץ מודע של העם ביש־ראל — יכול להבריא את מישקו ולקרבו למטרת הנכספת של עצמאות כלכלית.

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ | הלוח הנפוץ ביותר

המשרד הראשי: שד' רוטשילד 76, ת"א, טל. 611141 • המחיר למלה: דירות, מכוניות, מגרשים, עסקים, תעסוקה — יום חול: 5 ל"י, יום ו': 6.25 ל"י • מודעות אחרות — יום חול: 4 ל"י, יום ו': 5 ל"י

הלוח הכפול

משתף את המפרסמים

במדור „מכוניות"

„וביקוש רכב"

בהגרלת פרסים יומית:

מכונית

AVIS

השכרת רכב

הוכה בהגרלה שהתקיימה ב־12.6.1975

יוסף נחמה

אסף הרופא 16, יפו.

מכונית חינם ליממה —

תוגרל בין המפרסמים בימי חול,

2 מכוניות חינם ל־2 יממות —

יוגרלו בין המפרסמים בימי שישי.

הלוח הכפול

הלוח המשתלם

והנפוץ ביותר בישראל

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדף היומי

הלכה היומית

הדלקת הנרות

תורנויות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

תורנות רופאים לפי המחוזות

קבלנים מציעים

דירות

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

וילות ובתים

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

copywriter
אמיתי
תמצא את מקומך אצלנו. כתוב אל ת.ד. 1334 תל־אביב.
סודיות מובטחת

לחברה באזור הצפון
דרוש
מפעיל מחשב
מנוסה
עדיפות לבעלי נסיון „במערכת 3"
עדיפות לתושבי עכו, נהריה והקריות. העבודה במשמרות
מועמדים מתאימים יפנו בכתב לת.ד. 33157 תל־אביב עבור מספר 898.

בקריה למחקר גרעיני נגב
עומד להפתח
קורס מפעילי כורים
בשיתוף עם המכון הממשלתי להכשרה מקצועית
— לצורך זה דרושים לנו גברים מסיימי 11 שנות לימוד לפחות, בבי"ס תיכון עיוני ו/או בי"ס מקצועי, ולאחר שרות סדיר בצה"ל.
— המועמדים שיבחרו יתקבלו לקורס שימשך 6—9 חודשים בקמ"ג.
— בתקופת הקורס, ישולם לחניכים שכר ויוחזרו הוצאות נסיעה למקום המגורים הקבוע בכל סוף שבוע וערבי חגים.
— קורס זה יחשב כנקודות זכות להמשך לימודים לקראת תואר טכנאי גרעין מוכר.
— התואר יוענק למסיימים בהצלחת את כל שלבי הלימוד: בחינות גמר פנימיות וחיצוניות ועבודת גמר בהתאם לדרישות המכון הממשלתי להכשרה טכנית.
— העבודה עם סיום הקורס הינה במשמרות.
— פרטים מלאים על תנאי שכר בזמן הקורס ולאחר סיומו ועל תנאי העבודה ימסרו בראיון שאליו יוזמנו מועמדים שיציגו מועמדותם.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות עם פרוט שנות השכלה לת.ד. 9001 באר־שבע, מיקוד 84190, למדור קבלת עובדים.
מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

תושבי ירושלים
לחברה ארצית בע"מ
דרושים
בעלי מקצוע
* בתעופה
* במתכת
* באלקטרוניקה
* חסרי מקצוע
להשתלמויות תוך כדי עבודה בשטח המתכת והתעופה.
למועמדים המתאימים מובטחים תנאי שכר נאותים. אפשרויות קידום. הסעה הלוך ושוב. תנאי עבודה טובים.
בפרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 9560 ירושלים.

דרושה
נקבנית אנגלית
בעלת נסיון
לעבודה מעניינת ורב גוונית
לחמישה ימים בשבוע
(למשמרת בוקר בלבד)
לקביעת ראיון, נא להתקשר לטלפון 39419 או 30726
עידן מחשבים בע"מ

למשרד הנדסי בת"א
דרושה
פקידה
כישורים נדרשים: השכלה תיכונית;
ידע ונסיון בכתבנות — עברית ואנגלית;
ידע בעבודות משרד כלליות
התנאים ייקבעו בהתאם לכישוריה של המועמדת
הצעות בצירוף קורות חיים ונסיון מקצועי קודם ומס' טלפון להתקשרות, נא להפנות בכתב יד לת.ד. 7057 ת"א, עבור ח.ג.

לצבא ההגנה לישראל
דרושים לעבודה
באזורים תל־אביב וחיפה
בעלי הכישורים הבאים:
* השכלה תיכונית לפחות
* ידיעת שפות עברית ואנגלית על בורין
* קצין במילואים — רצוי
* ידיעת שפה לועזית אחת נוספת לפחות
* מגורים באזור ת"א או חיפה בלבד
● מועמדים העונים לדרישות המשרה יפנו בכתב לד.צ. 2563 בפרוט כישורים וקורות חיים.

למשרד מהנדסים בצפון תל־אביב
דרושה
מזכירה
בעלת ותק ונסיון במזכירות וחדפסה
לטלפון 250093, 267757

דרושה מזכירה
למשרד הנדסי בכרמל
חדפסה עברית אנגלית
נא לפנות בערב טל. 245787
חיפה

„**אגן**"
יצרני כימיקלים בע"מ אשדוד.
דרושים:
1. מהנדס מכונות
2. מהנדס כימיה
3. טכנאי כימיה
4. הנדסאי מכונות
5. שרטט מכונות
6. מסיק דוודים
7. עובדי אחזקה
א. מסגרים רתכים
ב. מסגרים מכונאים
8. מפעילים למתקני ייצור
עדיפות תינתן לתושבי אשדוד.
מרבית התפוקה מיועדת ליצוא.
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים בכתב לת.ד. 262 למשרד כח אדם, טלפון 23321—055 מיקוד 77100 אשדוד.

למלון ארבעה כוכבים באילת
דרוש
שף
תנאים טובים ועזרה בדיור מובטחים לאדם המתאים.
נא לפנות בצירוף תולדות חיים, פירוט נסיון קודם והמלצות אל: ת.ד. 16516 תל־אביב, „עבור שף"

לצה"ל דרוש
רופא
לעבודת מנגנון בחצי משרה
כעובד צה"ל
הכישורים: לאחר שרות צבאי ונסיון בעבודה ברפואה תעשיתית
לקביעת ראיון נא לפנות בכתב בציון קורות חיים, לדואר צבאי 2146 עבור אורחים

למוסד ציבורי
דרושים
שומרים
העבודה ב־3 משמרות כולל שבתות וחגים
מועמדים יפנו לת.ד. 7095 ת"א עבור מס' 33. יש לציין פרטים אישיים (תאריך לידה, כתובת, מקומות עבודה קודמים).

למפעל כימי תעשייתי גדול
באזור התעשיה מפרץ חיפה
מבוקש
מהנדס בטיחות בתעשיה
הכישורים: מהנדס מכונות או מהנדס כימיה, בעל נסיון בתעשיה וידע בנושא בטיחות בתעשיה, המוסמך ומורשה לשמש כממונה בטיחות על פי התקנות.
למועמד שאינו מורשה, או חסר נסיון בנושא הבטיחות, תנתן אפשרות להשתלמות בנושא.
ידיעת אנגלית רצויה.
נא לפנות בכתב לת.ד. 4353 חיפה

עירית נהריה
מכרז פומבי 1/75 לקבלת עובדים
עירית נהריה מכריזה על המשרות הפנויות הבאות:
1) מנהל מנגנון:
תאור התפקיד:
1) ניהול אדמיניסטרטיבי של כח־האדם בעיריה
2) ידע בחוקת עבודה
3) בעל השכלה תיכונית לפחות
דרגה:
36 — 32 בדירוג האחיד.
2) מנהל אחזקה:
תאור התפקיד: רכוז עבודות האחזקה במבני העיריה, פקוח על פרויקטים שונים.
הדרישות: בעל תעודת טכנאי בנין לפחות, מתמצא בנוהלי עבודה
הדרגה: בהתאם לכישורים.
את ההצעות יש להפנות בכתב או אישית למזכיר העיריה חדר מס' 17 עד ליום 20 ביוני 1975 שעה 12.00
אפרים שריר, ראש העיריה

שמעון הלקין

אל תלוו אותי

לזכר א. ד. שפיר

א

הקוצים הלבינו. בדרך.
בלהה.
אל תבואו עמי הלאה;
ארוכה לכם הדרך.
לי קצרה היא. דודי
עומד כבר שם בקבר החמור.
היחידי
שבלי ימי בקרבכם כאבת חבה לי.
שם. בחולות־עפר.
אל תלוו אותי.
כבר הלבינו הקוצים.

ב

לאנשי אני נוסע לפניכם
עכשו. האמינו: רק כאלו לפניכם.
מה אינו כועס
אפלו כתרך עין צנועה
וקצת נבוך אני. שלא נעים לכם
הרהור בן־רגע גון עליה
פוחזת את זכרי. לחנם: אם אף
תהיו אנושים ותשמטו מלזרות
לארץ מדרכות שעות־אל־צל.
אין מה להתפכחם. כי תמהו לשלית
כבר הלבין מתכם. כקוצים בדרך.
הארוכה לכם. ואין להתכעס
שעיניכם נוצצות מאלה. מסעלות לבכם.
אל פלאי שדה מוריק באפק.
דודי כבר בקבר ידע תמיד. כמה עיני שלי
חושפות ירקות שדות מרחקים.
עד שהם הופכים גדיש לא בעתו.
תכיד בלא עת. אל נא אפוא
אסע עוד הלאה כאלו לפניכם.
אף זאת הפעם.

ג

כי עוד מעט וסנוניות רק הן
תצינה לחמן לי: אל רחמים!
בעפאים. מחוץ לבית הספדים.
ממעל לו. כאן הן רק היודעות
שאדם עטוף טלית־קבורה. אף היא לא משלו.
עדין לא הפקר הוא סתם
לקינות משפחת הקיני המתחטאת.
עוף כנף יודע זאת. עמת.
שהוא ותרן מטבע מיתתו.
וביחוד אדם. דמה להבל בשדהו
בחייו — במיתתו לא כל שכן
שיברך אנקור אומר שבחו ושבח דור
צומח לקראתו מן הקבר הפתוח.
אחד מן הדודים שצמחו מארץ בכפרים
שנעלמו. בין שנעלמו בין שלא היו
מתחלתם. הרי עדין מהלכים הם
אי־שם כעצים מיער עבתי־סחרחרת
בימות־חמה כבימי־גשמים.

ד

על כן אולי גם לא אכפת.
שגושתכם היא המלוה אותי.
עוד מעט — תראו או לא תראו
לפני שתטמנוני — דוד אחד
צמח לקראתי בקבר הפתוח:
הנה מחללו בולט חצי גופו
ומעדר שתיקי עמו. מצפה לי.
תמיד צפה רק הוא לי.
במחלות שנתגלגל בהן מן הכפרים
שנעלמו עד לכאן. עד לבין עצים
שבבית־עלמין, טלאי ירק במרחבי חולות.
ידע שיתגלה לי כאן היום
ושרש־עשב בזקנו תמה. שרגבי־האדמה
אף כאן קצת רטבים הם בעמק־מה.
רטבים בעמק־מה גם פה בארץ
צמאה לצל כמוני.
בעודי אחד מן היושבים על מדרכות
ששות אל צל של אשל בדרך המתקצרת לקבורה.
עצים. קוצים? סוף סוף כלנו.
אחוזי־סחרחרה שואפים אל צל —
ואין.

רומאנים, רומאנים ב'

שידה ושיטה

מאת דן מירון

הרומאן הראשון של רחל איתן, „ברקיע החמישי" (1962), היה מציוני־הדרך העיקריים בהתפתחות ה„ספרייה־לעם" ובגיבוש גיצחה לסיפורת המקורית. הספר זכה לקבלת־פנים נלהבת ונחשב לחידוש ול„תגלית" אמנותית. למעשה, היה החידוש בעיקר בעל משמעות חברתית: המספרת הצעירה גילתה את הטון הסיפורי, אשר שיכבה מסויימת בחברה הישראלית רצתה לשמוע את הספרות משיחה בו עליה, על החברה. הונחה כאן אחת מאבני־היסוד לסיפורת ישראלית אקטואליסטית פופולארית בעלת ערך אמנותי מינימאלי (על כך עמד כותב הטורים כבר ב־1962, ברשימת ביקורת שהוקדשה לספר), אך בעלת סיכויים מאכסימאליים להיענות מצד חוגים רחבים של פסבדו־אינטליגנציה. המספר דיבר אליה בלשונם: לשון התחכמות מוורזת, לשון ביקורת חברתית „חריפה" אך בלתי־עקרונית ובלתי־עקיבה, לשון „מסולסלת", שיש בה תערובת של יסוד ספרותי, אפילו למדני, המעניק לה כובד של רספקטאביליות, עם מאניירות ה„מצחיקנים" הפופולאריים, המבטיחות את תגובות הגיחוך וההנאה של הקהל.

בלשון זו עצמה כתבה רחל איתן גם את הרומאן החדש שלה, „שידה ושידות"*, שהוא — מכל הבחינות הקובעות — המשכו הישיר של קודמו. הפעם נתקבל הספר בביקורת שלילית. אך כיוונה של הביקורת ונימתה מעידים כמאה עדים על כך, שהשלילה אינה מעידה על תוספת של חוכמה והבנה לעומת החיוב של „ברקיע החמישי". אדרבה, מעידים הם דווקא על טישטוש־תחומים מסוכן בחשיבה הרצנזנטית המקובלת אצלנו. „שידה ושידות" הוא תוצר מובהק של יצרנית ספרותית מיומנת ובקיאה במלאכתה. קורא בעל הבחנה אמיתית לא יטעה לרגע באיבחון האיכות התעשייתית של תיאוריה וסיפורה — איכות מעולה־מתה של ציפוי פלאסטיק מלוטש, צבוע היטב, מתוח על גבי גוף חלול של פח. הטון ה„חושפני" של הסיפור, המתיימר לגלות אמיתות קשות ומכוערות, אף הוא אינו יכול להטעות. החישוף אינו מחדיר אותנו מעבר ל„עומק העור" של התופעות המתוארות. המספרת רואה הרבה ומתארת הרבה, אך אינה חודרת לשום דבר. תגליותיה מונחות כולן על פני השטח החיצוניים ביותר, בין שהמדובר הוא בתופעות חברתיות, ובין בעניינים, שהם, כביכול, מכבשונו של הפרט, או מן הספירה האינטימית שבינו לבינה.

שליחה רוחנית של דיזנגוף

כשנוקטת רחל איתן בטון של סאטירה „חברתית", הרי מה שהיא מעלה בקולמוסה הוא רצף־הברקות מעין זה:

האיש, שהושיט לה כרטיס ביקור, היה ענוד יהלום־זרת ומערכת־שיניים יקרה, תחת שיזפונו, שנדף ריחות של דיאודורנט, לכה לציפורניים ומטר מעוקב של סטייק, ניחשת את עורו הוורדרדי־העבה של גיל העמידה האמריקני. „ס.ה. פינקלסטיין, מפיק, ל.א. קליפורניה" (עמ' 72).

הנביבות הגמורה של הקטע מתמחשת הן על־פי עניינו והן על־פי סיגנונו. מצד העניין בולטת ההתאמה הסטריאוטיפית בין התיאור הפיסי של האיש לבין מוצאו ותפקידו בסיפור. ס.ה. פינקלסטיין מצוייר לפי קווייה של הקאריקאטורה של היהודי האמריקני המצליח בגיל־העמידה (הוא בעל „חוות" לגידולים פלאסטיים בקליפורניה). ברגע בו משורטט דיוקנו אחת מצפה לאיפיונו (הומרני, אכססאנסיבי, אופטימי, בעל תאוות ו„לב יהודי"), ולהיפך, האיפיון מזמין בדרך אוטומאטית את הדיוקן. מצד הסיגנון בולטת הנטייה של המחברת לפיגורות ריתוריות „שובבות", בעיקר לזאוגמות מבדחות (זאוגמה היא פיגורה ריתורית, המחברת באמצעות פועל אחד עניינים או מושאים שונים. כשהעניינים או המושאים הם בעלי צביון שונה מאוד, מתקבל צירוף מגוחך, מבדח): מר ס.ה. פינקלסטיין הוא „ענוד יהלום־זרת ומערכת שיניים"; הוא גם מדיף ריחות דיאודורנט, לכה ו... סטייק. גם מן ההיפרבולות האבסורדיות אין המחברת מתנזרת („מטר מעוקב של סטייק").

שעשועים ריתוריים אלה וכיוצא באלה הם הנותנים בתיאוריה של רחל איתן סימנים חדי־משמעיים. זוהי שיחת־רכיל „שובבה", נהנתנית־מרושעת־מבודחת של בית־קפה תל־אביבי. בכל נודף כאן ריחו של ה־Wit הדיזנגופי נוסח „רוואל" או לכל היותר נוסח „ורד" (בית־הקפה החצי־בוהמי המתואר בסיפור במהימנות עובדתית מוחלטת. התיאור מומלץ לכל הנפשות הרכות, שהתאבלו והרי־לא־מכבד על סגירתו של בית־הקפה, כאילו היה זה מוסד תרבותי חשוב). רחל איתן „מוקיעה" את החברה הנוצצת התל־אביבית של שנות השישים, כמובן, אלא מה תעשה? הרי חברה זו עצמה לא עוסקת אלא ב„הוקעה" עצמית בדרך ההשמצה ה„שנונה". למעשה, אין תאוריה של רחל איתן אלא ביטוייה הישיר ביותר, התמים ביותר, חסרי־המודעות־העצמית של חברה זו, שאינה מבינה, אף אינה רוצה להבין, את מהותן של מתלותיה האמיתיות. ו„ביקורתיותה" העצמית היא בשבילה אליבי, שעשוע והתנפחות־עצמית בעת ובעונה אחת. השנינה של רחל איתן, רגעי־הפיוט שהיא מתירה לעצמה (ותוך כך ממהרת לטייגם בסארקאזם אוטנתי), האבחנות ה„חודרות", ההערות האינטלקטואליות — הכל מעמיד אותה כמין שליחה רוחנית של דיזנגוף, אולמי הפואייה של היכלי־התרבות וכינוסי ה„חבריה הטובים" ב„אקרופוליס" או בטרקלינים של סביון וצהלה. כזאת היא כשהיא מרושעת־משועשעת („מצמצמת בעיניה באור הכניסה אצה לקראתם סקארלט או'הארה של דרום־ישראל. מתוך ענן שיפון לילכי הושיטה ידיה אל אביבה, מתנשמת: „כל־כך מאושרת... ומה שסיפרו — כל־כך רלוואנטי!..." — עמ' 90. כאן נותנת רחל איתן ביטוי מושלם ל„בוז" המטרופוליטאני, שרוחשת האינטליגנציה התל־אביבית ל„אריסטוקראטיה" של המושבות), כזאת היא כשהיא נעשית רצינית ומה־גם פיוטית (אביבה, אחר המשגל הנפלא עם בנימין רמרז, שבו שכבה „צלולה ושקופה תחת כובד גופו המתוק" — יושם לב לתוארי־השם — ושריריה הפנימיים מלטפים את „אברו הלח", משתקעת במיוט על אצות קטנות „החולפות ורוחפות" על חלוקי־אבנים שבקרקע הים. אגב, הים הוא תמיד „פיוטי" אצל איתן ודומיה — חירות, סטיכיה, הרחק מן ההמון המשגע והמשתגע... אחר־כך, בדרך בחזרה אל החולין של תל־אביב „נע לפניה דרקון של אש, שורות־שורות של אורים אדומים איטיים, האובדים ונגלים חליפות באיזה מקצב תעתועים" — עמ' 83. זוהי רמת הפיוט של רחל איתן. כך היא מתרגמת פיוטית את המציאות לזולות ולסטריאוטיפיות שבמיטאפורות). כזאת היא כשהיא מנתחת ארוכות מצב ריגשי „מסובך" (ראה „שוב לא יהיה תיקון לחייה. האנשים הסובבים אותה, זולת ילדיה וכמה ילדים אחרים, העירו בה עתה דחייה פנימית מחליאה" וכו', עמ' 70), וכך היא כשהיא מעמידה את ה„אמת" הריגשית על חודה: „היא ידעה כמה עשויה היתה לאוהבו אילו הניח לה" (עמ' 76. משפט קלאסי זה של סיפורת נוסח עיתונות־הנשים ראוי להיחקק בספרי התיאוריה של הספרות). כשחודרת השנינה שלה אל מעמקים של „אותנטיות" עברית, מתמלא הקורא מן הסוג

מתוך
פנקס
פתוח

המתאים יראת־כבוד לנוכח השורשיות שלה, המאפשרת לה לתאר ביבר־זכוכית על מדף שבחדר אמי בטיה כ„בית־שונרא ובית־עכבור לדורותיהם" (עמ' 39). באותה מידה של לגיטימיות ושייכות לעניין היא מצטטת מדי פעם את התנ"ך. בפוזה זו שלה מגלמת רחל איתן בשלימות את המנטאליות של אשת־החברה הישראלית, הנוהגת להוסיף לרמיזה על דבר הצלחתו של בעלה במיסחר או במנגנון הממשלתי או בפיקוד של צה"ל גם רמזים בדבר יחוס־האבות שלה: הוריה היו מודעים ורעים לביאליק, וסבה ניהל בית־ספר עברי בגרודנא. כל זה, מבלי לפגום ברצף של שיחת הרכילות מענייני היום, או של הסיפור המכורת על הביקור האחרון בחו"ל. וכמובן מבלי להגזים במליצות השורשיות חלילה.

תחביב של ביזוי עצמי

לחפש ברומאן של רחל איתן ביקורת אותנטית של החברה וההווייה הישראלית, הרי זה כמו לבקש מתכשיר של הלנה רובינשטיין או אליזבת ארדן, שיצורף אליו דו"ח נוסח ראלף נאדר, החושף את רמאויותיה של תעשיית הקוסמטיקה. באנאליזה מדוקדקת של התכשיר, העלולה לעורר ספיקות ביחס לברכות שהוא עשוי להשפיע על צרכניו, אין היא עוסקת ואינה יכולה לעסוק. בכל שנינתה וביקורתיותה אין היא מכריזה אלא על מה שמתבקש לחם למייצריו ולצרכניו של התכשיר. שיווכרו, בחינה מדוקדקת של סיפוריה, ביחוד של סיגנונה, עשוייה כשלעצמה להוות הזדמנות לזיהויין ולאיפיונן של קלקלות תרבותיות וחברתיות, שהיכו שורשים עמוקים; אך הסיפורים כשלעצמם, כל כמה שיש בהם, כביכול, משום כיוון האצבע המאשימה כנגד החברה הישראלית, אינם אלא מיצרך המכוון מעצם ייצורו לצריכתה של חברה זו עצמה. בכך אין כל חדש. כל תעשיית התרבות, כל הספרות והקולנוע הממוסחרים, הם בשנים האחרונות „ביקורתיים" נוראות. וכי מצוי כעת בדרן או סתם זרזיר־עט, שאינו הולם בכשילים ובכילפות בכתליו של איזה „מימסד"? ה„רישעות" של רחל איתן ביחסה להוויית הישראלית אינה אלא בבואה ספרותית של אותו תחביב של ביזוי עצמי סנטימנטאלי (דהיינו זה שבא לגרות את המחשבה והרגש ולא להפעילם, לעורר הרגשת נחת־עצמית ולא הכרה כאובה בפגמים העצמיים), שקיבל באחרונה ממדים לאומיים ונעשה מוכר בשם ה„קיטור" של מסיבות יום ו', אך היה קיים בחוגי האינטליגנציה ה„מתוחכמים" זמן רב לפני מלחמת יום־הכיפורים. הפוזה של החישוף העצמי־הווידויי (הרקע האוטוביוגראפי הישיר של הסיפורים ידוע לקהל־הקוראים מראש ומהווה אחד מגורמי־הגירוי העיקריים שלהם) איננה אלא צורה מוכרת של אוטו־סנטימנטאליזציה. השנינה והפיקחות הלשונית הן המסגירות מדי משפטים אחדים את הקהות והזולות, המסתתרים מתחת לכל זה.

המדובר הוא, כמובן, לא רק ב„שידה ושידות" אלא גם ב„רקיע החמישי". מבחינה עקרונית אין כל הבדל בין שני הסיפורים. הטעות הראשונית של הביקורת הרצנזנטית השלילית על „שידה ושידות" מתגלה בהשוואת הספר עם קודמו לשם סימון של „ירידה", או אפילו „נפילה" של המחברת מגבהים הקודמים לאיזה נומך עכשווי. ה„רקיע החמישי" כמותו כ„שידה ושידות", הרי תוצר סנטימנטאלי של ספרות דגדגנית פסבדו־וידויית. דוגמה מובהקת של ספרות „טרו־סטורי", הייגו, ספרות [illegible]

רחל איתן

והלחצים שימשו את המחברת כמין „קפיטאל" אישי, הניתן למימוש ספרותי מגרה, ובזכות הגירוי קנה הסיפור את ליבם של עשרות אלפי הקוראים. אחר שצברה המחברת „קפיטאל" ריגשי חדש, פרקה אותו במעשה מימוש ספרותי־מיסחרי נוסף ב„שידה ושידות", ואכן, קלעה גם הפעם לטעמם של עשרות־אלפי הקוראים. אף כי לא נתמזל מזלה בסאלונים הספרותיים.

העובדה, ש„ברקיע החמישי" הדהים ברושמו את האינטליגנציה הישראלית של ראשית שנות השישים היא עדות ניצחת לרמתה ולמושגיה התרבותיים של אינטליגנציה זו. סבלותיה של הילדה הקטנה, העזובית, חמסו לבבות ואטמו עיניים מראות את טיב השימוש הספרותי שנעשה בהם. מה גם שיסורי נייטוציקה נייוזאגוגבת תל־אביבית זו סופרו במיטב השנינה הדיזנגופית ובתוספת סילסולות אחדות מן הסוגים המקובלים בסיפורת „חושפנית" ריאליסטית־כביכול. אפשר היה גם להתאנח על גורל הילדה וגם לגחך בהנאה בעת הקריאה עליו, כך נוצר הרושם, שניתן לנו לא רק רב־מכר עברי מסוג חדש במידה מסויימת, אלא גם רומאן עברי חשוב. העובדה, שאשה נבגרת אינה קפיטאל ספרותי נוח כמו ילדה מופקרת־לגורלה הזיקה מאוד לרחל איתן בעיני כמה מנותני־הטעם הרצנזנטיים שלנו. אבל זוהי גזירה, כנראה. שום אדם מבוגר אינו פאתיטי מראש, אינו מרגש אוטומאטית כמו ילד קטן (אמת הידועה ליצרני הספרות הסנטימנטאלית שבכל הדורות). מה־גם שאשה נבגרת יכולה גם היא מצידה לבגוד — והגיבורת של רחל איתן אכן עושה זאת ללא ליאות. אפשרות זו אומנם מזמנת למספרת הזדמנויות־פז לפורנוגראפיה גלוייה או סמוייה (הפורנוגראפיה של רחל איתן היא בעיקרה מן הסוג המרומז, ה„מעודן", רק לעיתים רחוקות מגיעה היא לפיוט על „אברו הלח" של הגבר. על הרוב היא מסתפקת בדברים על „מתיקות הנהייה" ש„כבר אצה נמהרת דרך כל הממבראנות שבגופה" וכו', עמ' 126). השימוש שנעשה בהזדמנויות אלו פועל את פעולתו, אך את ה„התחייבות" הריגשית של הקורא, ובעיקבותיה את השעיית השיפוט של המבקר, אין הוא יכול להביא.

הגבול שבין יצירה לתוצרת

האמת היא, שכרומאן מסוסחר עולה „שידה ושידות" על „ברקיע החמישי". לשיבחה של המחברת ייאמר, שכיצרנית ספרותית ניסתה ללמוד את מקצועה, וכן ללמוד מן השגיאות ששגתה. היא ריסנה את התלעלעות הלשונית־המשכילית, שהניחה לעצמה להשתקע בה ברומאן הראשון. היא למדה לחסוך ולייעל בהעמדת סיטואציה ודיאלוג. היא התגברה כדי אפשרות כניסה לסיפורת המיסחרית של שבועוני הנשים באמריקה (מרבית המספרים הישראליים יכלו ללמוד הרבה מן המקצועיות של סיפורת זו). היא למדה לקשור במיומנות את חוטי הסיפור שלה, לפסוח בידיעה ובטעם על חזרות ועל דיווחי־זמן בלתי־משמעותיים. „ברקיע החמישי" היה תוצר של מתחילה, שאומנם גילתה מראש את זיקתה החיונית לספרות סנטימנטאלית־ממוסחרת, אך מה שהיה ברומאן זה בחינת גילוי מגשש נהפך עתה לשיטה. „שידה ושידות" הוא תוצר של בעלת־מקצוע, שלא חשכה עמל מעצמה. הביקורת קיבלה אותו בקיתון של צוננים לא משום שלמדה סוף־סוף להבחין בקו הגבול שבין יצירה לתוצרת, אלא משום שהעניין שבו עוסק הסיפור השאירה בה תחושה של אי־נוחות, שיש בה, לפעמים, כדי לבלבל יותר מהיעדר תחושה כלשהי. המוני הקוראים גילו אדישות ראוייה לשבח לאי־רצונה של הביקורת ובלעו את הסיפור כלחמניה טריה.

★

(מאמר שני בסידרה)

★

הערת המערכת:
מיספר תגובות למאמרו הראשון של דן מירון נתקבלו במערכת. עם סיום הסידרה פולה נביא

هكذا من الأصل

חיים חפר

שיח - הבנה

"אנחנו משתדלים להבין אתכם. השתדלו אתם להבין אותנו..."
(הנשיא פורד ליצחק רבין)

משתדלים להבין, אדוני הנשיא. משתדלים • היית עושים את כל האפשר בכוחותינו הדלים • היית צריך לראות את חברי הממשלה מסתובבים בצללים • פניהם חורים, עיניהם בוהות, והם זה את זה שואלים: • אחרי פניה כזאת, נרגשת וחברית • מה נוכל עוד לעשות למען נשיא ארצות־הברית? • והם חוזרים בודדים למשרדיהם והם שבים ומתגודדים בקבוצות • ומעלים מחשבות חדשות ומקשיבים להצעות ולעצות • ומתפללים להבינה העליונה שגם היא תבוא עצה לנשיא • כי מכרחים, כי בנפשנו הדבר, כי צריך להשתדל להבין את הנשיא •

בועז עברון

גייס רביעי וגייס חמישי

במאמריהם של שני פובליציסטים — אליהם עמיקם וד"ר ישראל אלדד — קראתי בזמן האחרון התקפות חריפות מתרגיל על היסודות המתונים והרציונאליים במדינה. אלו עסקו לא רק בנימוקים ובעמדות, אלא גם בניתוח אופי. עמדות המתונים, לדעתם של שני הפובליציסטים הנכבדים, הן תיסמונות ו"רצידיבים" של "גלותיות", של נמיכות וכפיפות־קומה ופחדנות יהודוניים, וזה מתקשר כמובן עם בגידות, עם "יודנראטים" וכל שאר ציוקים שבמגילה. הגדיל לעשות אליהו עמיקם, שכינה באחרונה את בעלי קו מחשבה זה בשם "הגייס הרביעי", ומובן שכולנו תופשים מייד את הרמז הדק. ולכן, כיוון שלאותו כותב אין שום מונופול על אהבת־מולדת ונאמנות לה, והוא גם לא יקבע מה זה אהבת־מולדת ונאמנות לה, יוצא אני הפעם מגדרי ומשיב לו.

שלא כאותם פובליציסטים, אין אני רואה בעלילות־גבורה צבאיות הוכחה יחידה ועילאית של "בריאות" ואהבת מולדת. אולם — בסדר. נקבל אמת־מידה זו לצורך הויכוח. ואם נקבלה, דומה שהם יתקשו מאוד להסביר מדוע דווקא אחדים מהלוחמים המזהירים, המצליחים, הנועזים ורמי הדרגה ביותר של ישראל דוגלים בקו מדיני מתון, בוויתורים מפליגים, בנכונות ללכת מרחק רב מאוד לקראת הצד השני. מדוע הרמטכ"ל לשעבר, חיים בר־לב, מוכן להחזיר את סיני פרט לשארם־א־שייך, להתפשר ברמת־הגולן, להחזיר את הגדה המערבית לירדן ולהשאיר בידינו רק את הביקעה. מדוע האלוף (מיל.) מאיר עמית הביע בארצות־הברית נכונות לחזור, תמורת שלום, לגבולות ה־4 ביוני 1967, מדוע האלוף (מיל.) אהרון יריב הביע נכונות לשאת ולתת גם עם אש"פ, אם יכיר זה בזכות קיומה וריבונותה של ישראל. מדוע גם האלופים (מיל.) ישראל טל ושלמה להט (איש הליכוד) הביעו נכונות לוויתורים מפליגים למען שלום, שלא לדבר על הרמטכ"ל לשעבר, יצחק רבין, שהודיע בשעתו כי לא איכפת לו לנסוע לגוש־עציון גם באשרה ירדנית (ואפילו משה דיין מביע לאחרונה דיעות "יוניות"). למעשה אין אף רמטכ"ל אחד לשעבר, שהוא איש "ארץ־ישראל השלמה", ובין האלופים לשעבר הסבורים כך יכולני למצוא רק את א. יפה, א. שרון ור. זאבי.

והרי, רובם של מפקדים אלה הם בני הארץ, או גדלו בה מגיל צעיר מאוד, כך שהם למעשה "צברים", ולא היתה להם שום הזדמנות להתנסות ב"גלותיות". מעולם לא הוכיחו "נמיכות־קומה". למיסך! על מנהיגותם הצבאית הושתת כוחנו, ותודות לה יכולים הכותבים הנ"ל להרהיב מה בבטחון סיוי כות על "גלותיות". האם גם הם אנשי "הגייס הרביעי"? הלא מבחינת עמדותיהם בשאלת הגבולות והשלום יכולים הם להיות כמעט חברי "מוקד"!

*

הכותבים הנ"ל ודאי יתרצו זאת בכך שהחינוך הלאומי בארץ פסול מעיקרו, ולכן הוא יוצר "גלותיות" אצל צברים אמיצים ולוחמים, וזהו רעל שהם נגועים בו שלא־מדעת (תמימים מיסכנים שכמותם), ותפקידו של "המחנה הלאומי" "לשחרר" אותם מנגע זה. אולם, הנה תופעה מוזרה: רובם של הצברים דווקא, גידולי המולדת והחירות, מוכנים לוויתורים ולחיי שיתוף־פעולה עם שכנינו, בעוד שדווקא "היהודים הגאים והבריאים" שאינם מוכנים לשום ויתורים ורואים בהם סימני חולשה ו"גלותיות", הם ברובם יוצאי הגלות... כלומר: ההוויה הלאומית הבריאה בארץ יוצרת גלותיות. ואילו ההוויה הגלותית החולנית יוצרת בריאות... דומני שרק מוח "יהודי־גלותי מחוסבך ומעוות" יוכל לטעון טענות כאלה, וגם לחרץ כל זאת ב"חינוך לאומי פסולי".

כל הטיעונים מסוג זה, על "גלותיות" ועל "אינסטינקט לאומי בריא", מאוסים בעיני. הם בלתי־הוגנים ובלתי־ישרים, מסיטים ויכוחים ענייניים למסילות של השמצה וחרפות אישיות. אבל מכיוון שהצד השני מתעקש להיאחז בהם (מחוסר נימוקים משכנעים יותר) — כדאי כמדומה למדוד לו כמידתו ולנסות ולבדוק מהו המיבנה הפסיכולוגי של אנשים, המשתמשים בנימוקים מסוג זה. אכן, דומה כי העובדה שהם בני הגולה, ויתר־על־כן — גידולית, בשנים המכריעות ביותר של עיצוב אופיים והשקפת עולמם; ויתר־על־כן צמיחתם באחדים מחלקיה הנגועים ביותר של אירופה שבין המלחמות, בארצות קטנות, היסטריות, רדופות לאומנות ופאשיזם, הרחק מהמרחב החי איתן והבוטח של התרבויות המערביות הגדולות, הלאטיניות והאנגלו־סאכסיות — הטביעה חותם בל־יימחה על כל דרך מחשבתם וגישתם.

דווקא מחוסר הנכונות לוויתור ופשרה (מידות אופייניות של הציוויליזציה המיסחרית האנגלו־סאכסית) או לדיון רציונאלי (מידות אופיינית של התרבות הלאטינית־צרפתית), עצם החרדה שכל ויתור ייחשב לחולשה, עצם הטענה שכל רצון להבין את האויב, לבוא לקראתו ולהפכו לידיד הינה בבחינת בגידה והתמכרות־לשטן — דווקא אלו הן התכונות המאפיינות ביותר את ה"גלותיות", שהרי מי שאינו מעז לוותר על מאומה, החרד שכל ויתור הוא "הסוף", פתח ל"טרבלינקה", מעיד על עצמו שמבחינה נפשית באמת אין לו על מה לוותר. שכן הוא חש עצמו דל וריק. ואש הכיבשנים תמיד נוהמת באוזניו. מי שהוא חזק וחופשי באמת, אינו חושש שכל ויתור שלו ייחשב לחולשה: רק החלשים וחסרי הבטחון העצמי רגישים עד כדי חולניות לי מחוות. רק הם חשים בצורך לנפנף תמיד במקל. לורד אנגלי יכול להרשות לעצמו ללכת גם בקרעים, בלי שים לב אף לרגע "איזה רושם הוא עושה", ואם הדבר מקובל: הוא קובע אם הדבר מקובל. הוא קנה־המידה. רק "עשיר חדש", או עני הרוצה להיחשב לעשיר, מוכרח לנהוג ב"ביואיק" חדשה. ואילו בשבוע שעבר ראיתי בתל־אביב את אחד האנשים העשירים ביותר בארץ (מהעשירים "הישנים") נוהג ב"פורד־אסקורט" קטנה וישנה. אותם פובליציסטים, שעליהם אני כותב כאן, הם ועמיתיהם, דומים עלי לעיתים למי שבלעו מטאטאים. כה "זקופים" הם, כה "גאים" וממולאים ב"הדר".

*

אחד מהם קנה לו באחרונה זכות גדולה בתרגום מדוייק ומדעי של כתבי פרידריך ניטשה. תמהני אם הירהר בינו לבין עצמו, אגב עבודתו זו, בעיימות שמעמת הפילוסוף הגרמני את "מוסר־האדונים" עם "מוסר־העבדים", והיכן עומד הוא עצמו בעימות זה. "מוסר־האדונים", לדידו של ניטשה, הוא ספונטאני, הוא נובע מהכרת הערך העצמי של האדון, מההנאה מעצמו ומהחיים, ומתוך ההנאה מעצמו — הוא גם מחייב את העולם הסובב, בלא שינאה ונקמנות כלפיו. ה"אדונים" אינם שונאים, אינם נפגעים בנקל, שכן מתוך שיפעת כוחם ובטחונם העצמי אין הם נחוצים להוכיח יום־יום ושעה־שעה את כל תוקפם וגבורתם. אין הם מסוגלים להתייחס לאורך זמן ברצינות אל אויביהם, ושוכחים הם במהירות את העוול שנעשה להם, שכן מרוב בריאות וכוח נרפא ונשכח כל פצע בנקל. הם נוטים לכבד את אוייביהם ולא לשנוא אותם. הם מסוגלים להבין את האוייב ולראותו במידותיו האמיתיות, לא כהתגלמות כל רשע, ולכן הם גם מסוגלים להיות רחבי־לב ולוותר לו בלי שיחושו, כי נגרע מהם בכך מאומה. להיפך: הם יעשו זאת גם מתוך מחשבה על שיתוף־פעולה ותועלת, העשויים לצמוח מכך בעתיד.

ו"מוסר־העבדים" מהו? — הריהו מוסר תגובתי. הוא מושתת על שלילת הזולת, על שינאה לאחר, בגלל הפחד מפניו. יחסו אל העולם כולו הוא של טינה וקובלנות, של "רסנטימנט", ואלה מעוררים את עיניו של "העבד" מראות את הזולת כהוויתו, מכיבנד לגשותיו, זכיותיו וקודשיו. עיוורון זה הוא תולדת צרות־העין, הקינאה, חוסר היכולת ליהנות משלו בלי לחשוות את מנת־חלקו עם זו של הזולת, כמו גיבוריו של חנוך לוין.

*

אם נאמר ש"מוסר־העבדים" הוא תולדת ה"גיטו", ה"גלותיות", ואילו "מוסר האדונים" הוא תולדת החירות...

עמוס קינן

שיחה על הדשא

זיוה יריב

גם זו בעייה

צעדים להבראת התיירות

קילבי קשת

שתי גדות לליכוד?

שריפת הסוכן

העיסקות כרגיל

השפויים

לחיות בעבר

בירוביג'אן

עם מי לישאון?

משירי הזוכים בפרס מאנגר

י. פאפירניקוב

במידבר הנושב

רייזל ז'יכלינסקי

הגמל

תפילה לארובה

קיץ גבוה

הגשר

מיידיש: שלמה שנהוד

אמנים בעיקבות עצמם

בתערוכות

מאת שרה בריטברג

מיכאל איזמן : רישום בעיפרון
מתערוכתו בגלריה ג'ולי מ., תל־אביב

נוספת ופחות נעימה מכולן היא הורדת מתונה של האיכות ופינוי מקום לתערוכות פופולריות, מה שקוראים „שוות לכל נפש".

כך קרה, למשל, שלגלריה גורדון, מן הטו־בות שבעיר, הסתננו תערוכות כמו של דוד שניאור או סילבי סאני שאינן אופיי־ניות לקו המקובל על הגלריה זה שנים. הפסל פנחס עשת הציג דווקא תערוכת רי־שומים, שרמתם נופלת בהרבה מזו של פסליו האחרונים, וארגוב מציג עתה תע־רוכת־תבליטים, שלא חלה בהם כל התפת־חות משמעותית בהשוואה לעבודותיו ב־עבר.

המצב גרוע יותר בגלריות אחרות: הצ־פה של הדפסים ורישומים בינוניים, מחסור בפנים חדשות, אינרציה.

גלריית הקיבוץ, שאיננה שקועה בשא־לות של כדאיות ורווחיות, היתה עשויה להיות עוגן־הצלה; אך היא מגלה את בניה המטופחים (דורצ'ין) לאחר שהציגו בגלריה סמוכה, ומרבית הזמן מאכלסת אותה עבודות משעממות עד פיהוק.

החידוש של השבוע הוא יותר חידוש טכני מאשר אמנותי. בתערוכה „מישפח־תית" בגלריה ג'ולי מ., מציג אריה אזן־איזמן הדפסי סיבגלס של יצירותיו שהוצ־גו במוזיאון תל־אביב. התוצאות מפתיעות בדמיונן למקור, עד כדי אפשרות לטעות ביניהן, וההבדל במחיר גדול מאוד. הטכ־ניקה היא מקורית, בלתי מקובלת, ובעזר־תה ניתן להעתיק בדיוק רב גם יצירות על בד, כפי שעשה אזן. חבל שטכניקה זו יעילה לתמונות מסוג מסויים בלבד, כאלה שאינן עושות שימוש בצבע, ולכן אפש־רויות העתקתה על־ידי אמנים אחרים הן מצומצמות.

לציורו של אריה אזן מציג אחיו, מיכאל איזמן, מבחר מרישומיו הידועים מן ה־שנים 1970־1975, כשאליהן נוסף מיספר הדפסים. ששני האחרונים בהם יפים במיו־חד. איזמן, שבתחילת דרכו התעניין הרבה בכתב המרושל של הילד, בשירבוט וב־יכולת־הביטוי של העיפרון השחור, שינה את תפישתו בהדרגה, ועתה הוא חותר ליופי אחר, המבוסס על הפגשת צורות זרות זו לזו על דף־נייר אחד. גוברת אצלו הנטיה לעסוק בצורות יפות, ואפילו מ־זיים־יפות, שהוא מעניק להן קו אירוני דק על־ידי צביעתן בצבעים מתוקים במיוחד. כאמור, שני ההדפסים האחרונים מציגים בצורה שלימה וטובה ביותר את גישתו החדשה.

המדען כאמן

עבודות מחשב של ולאדימיר בונאציצ'י במוזיאון־ישראל, ירושלים

מאת מרים טל

[first column missing]

רים, פשוט, את תכליתיו התנ"כיים של פרופ' בוריס שץ...

רעיה יעקבזון ודות אריון בגלריה „עדמון", ירושלים

רות אריון היא אמנית ידועה, מנוסה ורב־צדדית. היא מציגה זה 25 שנה, וערכה יותר מתריסר תערוכות־יחיד, מהן בחו"ל. היא מצטיינת באמנות האמאיל, והגיעה בה להישגים ניכרים; האמנית משתמשת בצב־עי אמאיל לציור חופשי על כסף, נחושת וברזל.

תמונות האמאיל הססגוניות הן עידית התערוכה; אך גם הסקיצות הצבעוניות, הנופים הקלילים בצבעי־מים והקולאזים המעודנים והדינאמיים, משכנעים בהחלט. פחות משכנעים ציורי־השמן השאפתניים, שהושקע בהם עמל רב. ציורים אלה מסו־בכים ומעט צורמניים.

העצובה שבתערוכות

תצוגת ספרים מושחתים בבית־הספרים הלאומי בירושלים

מאת דב גנחובסקי

העצובה שבתערוכות עם־הספר, או העם הטוען שתואר זה מגיע לו, מוצגת בימים אלה באולמי הספריה הלאומית בירושלים. דווקא על רקע ספרייתו הלאומית של העם היהודי, בולט פי כמה הקלון שבתערוכה. שכן התערוכה היא של ספרים מושחתים, קרועים, גזורים ומקושקשים ביד ובכלי־משחית שונים ומשונים. מרוב עצב לא היתה למארגני התערוכה ברירה, והם הצי־גו אותה בקצת חיוך. חיוך מריר אבל חיוך.

לשם מה צריך היה מישהו לתלוש מ־מילון לועזי־עברי את העמודים 24 עד 135? לשם מה קרע מי שקרע חצאי עמודים מתוך ספר באלקטרוניקה? אחד, גיבור ישראל, הודה בפומבי על ההשתייכות למע־מד משחיתי־הספרים, ודבריו מוצגים אף הם. מישהו מההולכים בשיטתו של הגיבור הלאומי תלש דף שירטוטים ומפות מתוך אחד מספרי־היסוד בתולדות העיר ירוש־לים. כדי להעתיק, מן־הסתם, לעבודה סמינריונית. צילום הדף היה עולה פרוטות. לספר המושחת אין תחליף. הוא נדיר. לא רק במונחים ישראליים.

וכן הלאה והלאה. „אל תבוזו לגנב כי יגנוב" והפסוק נדרש על גונבי ספרים. מילא, בדוחק — אבל מה בדבר משחיתי ספרים? הללו גונבים את הספר, חיוצא מכל „שימוש, לא רק מבעליו, אלא מכל הנזקקים לו, לדורי דורות ואיש אינו מגיב. בקצת „בלשות" הגיעו אנשי הספריה לחס־ברים מדוע נתלשו דפים ופרקים וקונטר־סים. פרופסור פלוני חייב את תלמידיו בקריאת פרק בהיסטוריה. צילם להם את הפרק במספר עותקים ככל שנזקקו לו. אבל, בכל־זאת, נמצא תלמיד שחתך את הפרק מהעותק שבאולם־הקריאה בספריה. כינס המורה את תלמידיו וביקש שהדפים יוחזרו לספריה בעילום שם. הדפים לא הוחזרו. ומעשה בסטודנט לפסיכולוגיה אבנורמלית, שחתך חמישה דפים מכרך. הציק לו מצפונו האבנורמלי, הוא החדיר בסתר את הדפים התלושים. צא וחקור בנבכי הנפש.

בימי־הביניים, ואפילו אחריהם, היו ספ־ריות לא מעטות, שספריהן היו קשורים בשלשלאות לאצטבאות, כדי שלא להעמיד במיבחן את הקוראים. אולם השחתת ספרים — זו לא היתה הבעיה. לחיפך. צא ובדוק בספריות, שלנו ושל אחרים. כיצד נשמרו ספרים בני מאות שנה, באהבה וכמרדה. האם רק כדי שיפלו בידי בעלי המיספריים, סכיני־הגילוח, העט הכדורי — או סתם כוח הזרוע?

כדאי היה לאלץ את הבאים, בכוח ממש, אולי אגב ההחתמה על טופסי ההרשמה וה־סידורים הבטחוניים השונים, להתבונן בתע־רוכה המוצגת. כדאי היה גם להציב מצ־למה, לראות ולהנציח. כמה מהם יעצמו עיניים, או לפחות יסמיקו מבושה. מו־עמדים לכך יש הרבה. אבל סביר כי תליך התחשלו זה מכבר בכור־העיונים הישראלי הגדול.

„חיים על־פי השכ
ל" (תנאים לאוש
ר אובייקטיבי) מ
את ד"ר משה קר
וי — 35 ל"י „תפו
ש כמה שאתה יכ
ול" (ספר־מתח־מ
פורש) מאת דן בן
־אמוץ — 21 ל"י יו
צאים לאור בהוצא
ת „מציאות" ת.ד.
2554 תל־אביב

עיוני! תוקפה של ההצעה ה
מפתח אשר נשלחה אליך ב
תחילת מרץ יפוג בסוף יונ
י. המקדים — זכה והמחמ
ם — פימפם.

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל — דרושים

אוניברסיטת תל־אביב — דרושים/ות

דרוש מנהל חשבונות בכיר

דרושים תוכניתני COBOL

דרוש מדריך לאלקטרוניקה

דרושה פקידה כללית

דרושה מזכירה בכירה

ארקיע — דרוש/ה מתכנת/ת R.P.G 2

דרוש עורך־דין

דרוש מנהל/ת חשבונות עצמאי

דרוש לכתבניות מעולות

דרוש כל־בויניק

דרוש מהנדס כימאי

להברת נשיול בישראל — דרוש סגן מנהל חשבונות ראשי — NATIONAL

דרוש הנדסאי חשמל

דרושים מונטאז'ר מתחיל, מונטאז'ר מנוסה, צלמי אופסט

על השירה כמהפכה סמאנטית ועל ספרות ופוליטיקה

דו־שיח

בין גבריאל מוקד לדוד אבידן

מוקד: בימים אלה יצאה לאור מהדורה שניה ומחודשת של „משהו בשביל מישהו", מיבחר הכולל כמעט את כל שיריך מאז ספרך הראשון, „ברזים ערופי שפתיים", ועד שנת 1964. מניסיוני כמבקר וכמרצה אני יודע, ש„משהו בשביל מישהו" היה כל השנים אחד הספרים המבוקשים בין סטודנטים לספרות. הספר אזל, כידוע, לפני שנים. ולמרות זאת לא נתאפשרה הופעת מהדורה חדשה עד היום. מדוע?

אבידן: הספר הופיע, במהדורתו הראשונה, בהוצאת „שוקן", כאשר דן מירון היה עורך המדור לספרות עברית בת־זמננו. אינני יודע מהי הסיבה לכך, אבל יתכן כי מידת ההתאמה בין מיבחר זה לבין המדיניות הכללית של ההוצאה היתה מלכתחילה בעייתית. יתכן גם, שמידת ה„מיסחריות" שלי באותה תקופה היתה פחותה בהרבה מאשר היום. כך או כך, מסיבות משולבות ומורכבות, נמכרה המהדורה הראשונה בקצב קצת מתון מדי לטעמי. ולאחר שאזלה, לא נזדרזה ההוצאה להוציא מהדורה חדשה. לבסוף החלטתי לנקוט צעדים לשיחרור התחייבויותי ולביטול ההסכם, והדבר נעשה ברוח ידידותית. אפילו קניתי מ„שוקן" את האמהות. באורח טבעי, העברתי את הספר לטיפולה של הוצאת „לוין־אפשטין — מודן", המוציאה כיום רבים מספרי ושאיתה יש לי התאמה רבה. התאמה בין סופר למו"ל חשובה לא פחות מהתאמה בין מו"ל למפיץ או בין ספר לקוראים.

מוקד: בוא נעבור, ברשותך, לסוג ההתאמה האחרון. נראה לי, כי בשנים האחרונות, ובעיקר קצת לפני ואחרי מלחמת יום־הכיפורים, חלה לפתע פתיחות ברוכה ומעודדת בשוק ספרי־השירה האיכותיים. קוראים רבים, בעיקר צעירים, חיילים, סטודנטים, תלמידי־תיכון, כאילו גילו את כתבי „דור־המדינה", כנראה מתוך נסיגת־טעם מסורשת מהספרות העברית המסורתית יותר. לפתע נהפכה השירה העברית המודרנית, זו שחוללה כאן מהפכת־טעם קיצונית עוד לפני כעשרים שנה, לא רק לרלוואנטית מאין כמוה מבחינה חברתית, אלא גם, מאותה סיבה עצמה, למבוקשת. האם אתה חש מיפנה זה בדיווחי מו"לך על מכירת ספריך שלך, בעיקר כשאצלך במיוחד — יותר מאשר אצל כל משורר עברי אחר — היה במשך שנים פער מוזר בין פירסומך והשפעתך לבין הפופולאריות המיסחרית שלך?

אבידן: אני חש מיפנה זה בהחלט, אבל חוזר ומדגיש, כי מידת ההתאמה בין סופר לבין מו"ל קובעת לא פחות מתהליכים סוציולוגיים. ואולי היא, בעצם, נגזרת שלהם. הפער שהזכרת נבע, בלי ספק, גם מהעובדה, שהאורגאניזם הקהילתי־הספרותי התקשה בתחילה בקליטת החבניות הניסוחיות שלי, אם גם, פאראדוכסאלית, גילה כל אותו זמן התעניינות ערה בעצם קיומן. הגדלתי טעם פאראדוכס זה כפער שבין „יוקרה" ל„יקר", פער שליווה רבים מספרי במשך שנים. אבל מה פירוש „התאמה מו"לית"? פירוש הדבר, שהקהילה — או השוק — עוברים משלב של מודעות עצבנית לקיומך לניזמת צורת־צריכה ישירה אליך, ככלות הכל, שירה לעולם אינה „מיסחרית" בהוראה הבנאלית של המונח, אבל אין גם סיבה, שלא תהיה כזאת. „שירים שימושיים", למשל, בהסכם לרבי־מכר — שהצלחתו נקטעה במקצת על־ידי מלחמת יום־הכיפורים, בלי שאקבל פיצויים על נזקי־מלחמה — ומנקודה זו החלה תקופה של פתיחות הפצתית קולחת של ספרי. הקצר בין הביקוש לחם לבין האפשרות האובייקטיבית להשיגם לא קיים יותר. אני מסתפק בהחלט בתיקון הקצר. כל השאר הוא עניין לזיקות האובייקטיביות והסובייקטיביות שבין ציבור רוכשי הספרים לביני.

המהלך הסמאנטי החדיש

מוקד: נדמה לי, שהצלחתך ה„מיסחרית" בשנתיים האחרונות אינה רק תופעה אישית־מיוחדת, אלא תופעה כללית יותר. הייתי מנסח זאת כך: קבוצות־גילאים מסויימות — בעיקר צעירות — נוכחו פתאום, ש„סביבה הסמאנטית" הישראלית הישנה — המלילים ספרותיים, פוליטיים ואחרים, בקיצור: כלל „ההתנהגות הלשונית", כפי שהגדרת זאת פעם — טיימה את חיית. לפתע נוצר ביקוש אורגאני — ולא רק סקרני כבשנים קודמות — ל„מהלך הסמאנטי החדיש" לא רק בשירה העברית, אלא בלשון העברית בת־זמננו בכלל. מהלך שאתה אחראי לו אישית במידה רבה. עצם העובדה, שלפתע יש ביקוש גובר לתוכנית „עכשיו", הוא חלק מאותו עניין. אנשים איבדו קשר עם הסמאנטיקה הישנה ונשארו כאילו ללא סמאנטיקה בכלל, ואז הם גילו פתאום, שיש אבידן ושיש זה ושיש זה, וה„זה" הוא מה שהיה דרוש להם. אולי בשנים קודמות היית מעין מודל עתידי של צורך־ציבורי — עכשיו אתה וכמה יוצרים בולטים אחרים מייצגים את הצורך הציבורי עצמו בתחום שלפנינו. זה מביך אותך?

אבידן: לאו דווקא. זה היה מביך אותי, אילמלא הדבר קרה סוף־סוף. אבל זה אולי מביך עדיין במקצת את קהל־הקוראים, אם כי קצת סומק־של־מבוכה אצל קורא־ספרות היא תופעת בריאות ביסודה.

מוקד: האם ניתן לקבוע, לדעתך, שהמהלך ההתנהגותי־הלשוני החדש יצג, למעשה, את המציאות הישראלית יותר מדגמי־ההתבטאות של אפיגוני־ביאליק ואפיגוני־אלתרמן כבר בראשית הופעתו, למרות ה„אזוטריות" שלך כמונעת התקבלות והתפוצה? אני מתכוון ליתרונו־מלכתחילה על־פני הדגמים הנ"ל לא רק מבחינת הפואטיקה החדשה, אלא מבחינת עצם הקשר ללשון־הדיבור.

אבידן: בהחלט. אבל ה„אזוטריות" היתה חלק מהתהליך. ניתן, אפילו, לקבוע כנוסחה, שהקושי ההשפעתי או ההפצתי ההתחלתי ייצג בתוכו את הצלחתו העתידה בעצם קיומו כקושי.

מוקד: כלומר?

[illegible]

להבנה, הנכונות להורות בהבנה. כך של „הבנה" יש גם היבט „משפטי" — האם המליל מסויים „הובן"? האם מובנותו האפשרית זכתה ללגיטימאציה? האם איקס מבינים מקצועיים או בלתי־מקצועיים הודיעו ברבים, שהדבר הובן? אבל סיכוייה של ה„הבנה" ליחסך להבנה־בלי־מרכאות הם במידה רבה פונקציה של נוכחות בלתי־מופרעת בשוק הספרים, של זרימה חד־סיטרית במידת האפשר מן המפיץ אל חנויות־הספרים ושל ניטרול מירבי של הפרעות חשמליות, שה„סביבה הלשונית" הקודמת גורמת במודע ובלא מודע. מה קרה כאן, בעצם? הוקמה מעבדה — הוקמו איקס מעבדות — לייצור דגמי־התבטאות חדשים. דגמים אלה, מרגע הפצתם ההתחלתית — ואפילו מרגע ההודעה על קיומם המעבדתי בלבד — היוו התגרות ישירה בחוקה הספרותית הישנה. הם היו, ככל חידוש אמנותי או מדעי, מעין „מבעים עמ־יינים". הם לוו גם בפרקליטים מסוג חדש, שאתה אולי אחד מנציגיהם המובהקים ביותר. הם חיכו להסתערות, יחידת־לחץ אחר יחידת־לחץ, גירוי־אחר־גירוי־אחר־גירוי, מערך איסטרטגי של שנים. יותר קל לחולל רפורמה במס־הכנסה מאשר בהתנהגות לשונית. אבל פתאום הדבר קרה. הוא פרץ גם מטלטלים ספרותיים מושרשים, אבל גם — ואולי בעיקר — מהעיתונות, מהרדיו, מאינטונאציות חדשות של סטודנטים ומרצים, מהלשון המאמרית החדשה, אפילו מהתבטאויות חדשות של פוליטיקנים צעירים. לפתע ניתקו „תכנים" ישנים ממקורות־התמצן שלהם, משום שסינטקטיקה חדישה וסמאנטיקה חדשה התחברו בהדרגה אבל בעקביות לכל חוטי וחוטיטי המערכת הפסיכופיסית והנוירוסמאנטית הקהילתית. כיום הסמאנטיקה הישנה נמצאת לכל היותר בריאות־ברזל, וכבר מתעוררת הבעיה הישנה של אתיקה־רפואית מול כדאיות־אישפוזית.

מוקד: לי נראה, עם זאת, כי הממסד הפוליטי — מעבר לשינויים מסויימים שחלו בו — משתמש עדיין בסמאנטיקה הישנה דווקא.

אבידן: עקרונית זה נכון. הפוליטיקה והמערכת־המשפטית נוטות תמיד להתקדמות סמאנטית זהירה ושמרנית במיוחד. אבל ממשלת רבין, למשל, מדברת כבר בסולם־צלילים, הקרוב יותר ליצירות „דור־הפלמ"ח" מאשר לדור ביאליק־שלונסקי־אלתרמן. כאמור, טענתך נכונה, ולמעשה טענתי אותה בשעתי. אחת הסיבות לחוסר־האפקטיביות ולחוסר־הסוגסטיביות של הפוליטיקה הישראלית היא נחשלותם הסמאנטית של הפוליטיקנים.

אבידן — מוקד

מוקד: אל הקשר בין ספרות לבין פוליטיקה נגיע אולי מאוחר יותר. הייתי רוצה לחזור אל עניין ה„קושי" שהזכרת לגבי הופעת דגמים סמאנטיים חדשים. כאן יש להבדיל, לדעתי, בין שני סוגי קושי: הסוג הראשון הוא הרתיעה כשלעצמה מפני אימוץ הרגלי־התבטאות חדשים, הנוגדים ערכים נוסטאלגיים כחגיגיות ישנה, פאתוס ישן, סנטימנטאליות שימושית מקובלת וכו'. הסוג השני הוא עצם ה„אזוטריות" האובייקטיבית כשלעצמה בשירה חדישה בכלל — ולא תמיד לכל אורך יצירתו של משורר מסויים — כגון התבטאויות מופשטות, מנגנוני־רימוז, מטאפורות מפתיעות או מביכות ועוד.

אבידן: בוודאי. מעולם לא טענתי, שכדי להיות „מובן" — חייב משורר להשתדל לכתוב כתיבה „מובנת" במיוחד. בתיקשורת מילולית, או אמנותית בכלל, יש עניין של מעין תקיפות תיקשורתית, הקובעת לא פחות מדברים מישניים יותר כ„קריאות, אכילות" ו„קומוניקאטיביות". אתה צד את מבט עיניו של מישהו, ועם או בלי לטלטל אותו קצת בחולצתו — אתה קובע יותר מאשר שואל: „הבנת אותי" — והוא, תתפלא, הבין אותך. הקושי העיקרי ב„הבנה", כפי שטענתי פעם, נעוץ בעצם הבנת המושג „הבנה".

מוקדם ומאוחר בשירה

מוקד: יש טוענים, ש„משהו בשביל מישהו" — בעיקר בחלקו הראשון — מייצג גם את התקופה ה„עיצובית" ביותר וגם את התקופה ה„קלאסית" ביותר בשירתך. טוענים אלה נוהגים לומר, ששיריך המאוחרים יותר מתפתחים לכיוון, שהוא, פאראדוכסאלית, גם ניסויי יותר וגם רתורי יותר. כדאי לעמת, לצורך הדיון, קטע מתוך שירך „תקרית" עם שיר מאוחר מתוך „שירים שימושיים":

תקרית

חכתים רעדו כמו מקור. למולם / פירפרו מידיאות מוזנחות בגשם. / ואכן, אסוננו הלם וחלם / וארב וקרב כמו ספין בדשא. // וחישבנו את כל הפרטים כולם, / החזאי לא טעה וניבא גם לגשם, / אבל אסוננו חלם והלם, / אבל ספיננו הלכה בדשא. // ניסינו לשכוח את כל העניין. / תירצנו: סתם אי־הבנה מצערת. / אבל אסוננו הוא כ ל ה ע נ י י ן, / ואי־הבנה לפעמים כ ך נוצרת.

תרומה צנועה לתאוריה־של־הפואטיקה

שיר הוא דבר / שאני קובע שהוא שיר / לאחר שאני כותב אותו / כשיר או כלאשיר / אבל מפרסם אותו כשיר // ועכשיו תקבעו מחדש מזשיר.

אבידן: אם להשיב בציטוט מתוך השיר הראשון, הרי „אי־הבנה לפעמים כך נוצרת". אבל אין פירוש הדבר, שאין היא יכולה להיווצר בדרך אחרת. כידוע לך, תמיד גרסתי, ש„שיר הוא דבר שאני קובע שהוא שיר". גם שירים כ„תקרית", שקולים ומחורזים ו„קלאסיים" ככל שיהיו היום בעיני קורא זה או אחר, לא נתקבלו מייד כ„שירים", ואני משוכנע, שאפילו היום יש אנשים, שבעיניהם הם אינם כלל שירה. הנטייה הגרוטסקית של חלק ממבקריו — שבדרך כלל לא הוכיחו את עצמם בכתיבתם עלי כקוראים נאורים במיוחד של שירתי — היא לאקטים מוסגנים של התאהבות רטרואקטיבית בשירי המוקדמים, דווקא ברגע בו מופיעים שירים חדשים שלי. אבל עיון בקטעי עיתונות ישנים אינו מוכיח לעולם, שדווקא אלה כתבו אי־פעם דברי־שבח על שירים קודמים שלי, ולא פעם מתברר, שאחדים מהם אפילו תקפו אותם. אינני מתלונן, כמובן. יש אנשים, שלעולם לא אוהבים אותם. לי התמזל המזל לפחות חלקית — יש נטיית לאהוב את עברי ככל שעתידי מתפתח. זוהי, כנראה, גם החלוקה הטבעית בין סופרים חדשנים, שנעים מהר, לבין קוראיהם־מבקריהם, שנעים לרוב לאט יותר: אלה מאוחבים בעברי — ואני מאוהב בעתידי. אין לי ספק, למשל, שבעוד שנה־שנתיים או יותר, לאחר שיצטברו איקס ספרים חדשים שלי, יופיעו מבקרים, שיטענו, כי „שירים שימושיים" ייצגו את התקופה הטובה ביותר שלי. אני אישית משוכנע, כי יצירותי הטובות ביותר הן אלה שטרם נכתבו, וקשה לי להבין כיצד מישהו תולה בי ציפיות, מטעמים של שמרנות אגואיסטית הנובעת מאטיותו ההבנתית, שאמשיך לכתוב כל השנים דווקא אותם שירים, אשר הוא, בדרך של הצחה מאוחרת, הבין פתאום ולמד לחבב כעבור שנים כאשר אני־עצמי הייתי כבר הרחק מעבר להם.

מוקד: האם אין לך הרושם, שהביקורת התרכזה במשך השנים יותר בשירים הפרובוקאטיביים שלך ופחות, למשל, בחטיבת הפואמות („אהבה וגטאטיבית", „מוסיקה ספרדית בחורף", „לוליטה", „קריאות בקפה", „שמשון הגיבור" ו„קהלת הצעיר")? עלי לפחות השפיעו פואמות אלה מאוד, ואני רואה בהן את החטיבה ההגותית־מטאפיסית שלך, ומבחינה זו את אחת החטיבות המרכזיות של „משהו בשביל מישהו".

אבידן: הביקורת בכלל התייחסה לאיתותים הדי חיצוניים של שירתי הרבה יותר מאשר אל המימסד המלא שלה, ועצם ההתייחסות החיצונית הזאת היא פרובוקאטיבית מבחינה ביקורתית, בין אם קדמה לכך פרובוקאציה שירית או לא. עד היום לא נכתבו עלי דברי־טעם רבים, למרות שנתפרסמו על שירי אלפים רבים של קטעי־עיתונות בגודל זה או אחר. מעולם גם לא קירבתי מבקרים, ופחות מכל פינקתי אותם. יתכן, ששירי — כשהם מצטרפים לפעילותי הפובליציסטית והכללית — מתגלים, לטווח ארוך, כמצויידים במנגנוני פירוש וביקורת משלהם, המביכים את המבקר הממוצע (ומבקרים על־ממוצעים הם נדירים מאוד), יכולות להיות לכך גם סיבות אישיות — אנחנו חיים בארץ קטנה — וסיבות שבפוליטיקה ספרותית. נודע לי, למשל, שסטודנט מסויים באוניברסיטת תל־אביב, שנתמנה, כנראה, על ידי שני חצאי משוררים כדוברם הצמוד, מתעקש לכתוב דווקא עלי עבודת־דוקטוראט, למרות שהוא מבלה את רוב זמנו בקידום הקריירה של שני חבריו. איך מתקשרות שתי הפעילויות? התשובה פשוטה, די וולגארית: הוא כותב תיזות על „אבידן המוקדם", אולי בתקווה, שמעצם כתיבתה ישתמע, כי „אבידן המאוחר" פחות מפתח לי פעילות מחקרית. אילמלא חששתי, שמדובר כאן פשוט במקרה־כסיל, הייתי מתפתה אולי לטעון, שיש כאן

מדוע הפילוסופיה רלוואנטית לחיים?

מאת ד"ר משה קרוי

קיומך, כאדם, אינו מובטח באופן אוטומאטי. כדי לחיות — עליך לפעול. אם לא תפעל — תמות תוך זמן קצר ברעב ובצמא.

כדי לפעול, עליך לדעת מה לעשות (בחירת מטרה) ואיך לעשות זאת (בחירת אמצעים).

כדי לחשיב על שאלות־יסוד אלה עליך לי־דעת:

א) מה הם התנאים הנדרשים על־ידי קיומך (לדוגמה: מזון, לבוש, קורת־גג וכדומה)?

ב) מה הם האמצעים העומדים לרשותך להשגת תנאים אלה?

ג) באיזה הקשר אתה פועל (מה היא המציאות בה אתה חי)?

מכאן שקיומך מותנה קודם־כל בידיעה. עליך לדעת את טבעך כיש ספציפי ואת טבעם של הישים האחרים סביבך.

כיש ספציפי תכונה אדם — חנך היה רציונאלית. כלומר: אתה משתמש בשכלך כמכשיר לרכישת ידע. שכלך הוא גלום העקרונות היסודיים של תורת ההגיון שהם:

א) חוק הזהות: א' הוא א'.

ב) חוק הסתירה: שום דבר במציאות אינו יכול להתקיים ולא להתקיים בעת־ובעונה־אחת.

ג) חוק הבחירה: כל דבר או שהוא קיים או שאינו קיים, אין אפשרות שלישית.

הפעלת שכלך כמכשיר לרכישת ידע הוא תהליך של זיהוי. אתה מזהה דבר־מה קונקרטי כמרובע, כצהוב, כנוקשה, כמתוסס וכיוצא בזה, כדי לזהותו — הנך משתמש במושגים. האומר שעצם מסויים הוא צהוב — מזהה אותו זיהוי מושגי, זיהוי מעין זה עיקרו בראיית הדמיון בין עצם זה ועצמים אחרים. המושג „צהוב" הוא תוצר של הפשטה מדמיון בין עצמים, יסודה של ההפשטה הוא ההשוואה.

זיהוי של יש קונקרטי מושתת, איפוא, על השוואתו לישים אחרים. ככל שהזיהוי מבוסס על מרחב־השוואות מקיף יותר כן הזיהוי מוצלח יותר, קולע יותר ומדויק יותר. החקשר הרחב ביותר של השוואה הוא המציאות כולה.

המסקנה: מידת ידיעתך את המציאות הקונקרטית שבה אתה חי — שהיא תנאי לפעולתך ולחייך — מותנית ביכולתך להשיג אותה בהקשר של המציאות בכללותה.

*

הפילוסופיה היא מדע העוסק במציאות כולה. חוק הזהות וחוק הסתירה הם החוקים היסודיים של המציאות, משום שחוקים אלה חלים על כל יש באשר הוא יש. מאחר שאלה גם החוקים, המשמשים את שכלך לידיעת המציאות, הם גם העקרונות הכלליים ביותר של המציאות, וגם הסוד לידיעתך את המציאות. ידיעת החוקים האלה — והבנתם המלאה — היא הידיעה ששכלך אינו קואטי (מתאים, חולם) לידיעת המציאות. אם שכלך חולם ומתאים לידיעת המציאות, הרי אתה יכול בעזרתו להתקיים בה. הידיעה שאתה כאדם יכול להתקיים היא גם הידיעה שאתה, כאדם, ראוי להתקיים. ערכה של הפילוסופיה איפוא הוא במיוחד בראש־ובראשונה מודריך לחיים. היא מספקת לך יסודות של תמונת־עולם מקיפה (מטפיזיקה), עקרונות לזיהוי המציאות (תורת ההכרה), זיהוי התנאים לקיומך כאדם (תורת המוסר ותורת המדינה), וזיהוי טבעך כאדם (תורת האדם). כמו כן מבצעת הפילוסופיה את הזיהויים הכלליים ביותר של סוגי הישים השונים בספקה את ההגדרות שביסוד המדעים. מדע רציונאלי מושתת על הנחות פילוסופיות. נכונותו של מדע מותנה בנכונות הנחותיו.

כאדם: ביצור החי על פי שכלו, פעולותיך תמיד מהוונות על־ידי הנחותיך. כלומר: מה שאתה עולם) קובע את אשר תעשה ומעשיך מבטאים את זהותך וקובעים את קיומך. במלים אחרות: הפסיכולוגיה של האדם היא הפילוסופיה שלו.

העיסוק המפורש (המודע) בפילוסופיה מאפשר לך לשלוט בהנחותיך ובדרך זו לשלוט בפעולותיך. גם אם „הוכנתת" על־ידי חינוך אי־רציונאלי והוזנת בהנחות סותרות (שכל פעולה הנובעת מהן דנה אותך לסבל ולכישלון), העיסוק בפילוסופיה מאפשר לך לתכנת את עצמך מחדש. הפילוסופיה, לפיכך, היא המכשיר לשיחרור עצמי מתיכנות סותר. מכאן שהפילוסופיה היא המכשיר לחיסולו של סבל ולהבטחתו של אושר (סבל הוא הרגשה המלוות כל פעולה המבוצעת על־סמך הנחות סותרות. אושר הוא חוויית קיומו של אדם העושה מה שהוא רוצה, שרוצה מה שקיומו מחייב, המשיג את מטרותיו שלא על חשבון הזולת. אושר, על־פי הגדרתה של איין ראנד, הוא חווייה של „שמחה בלתי סותרת").

*

כל זה נכון כשמדובר בפילוסופיה על־פי טבעה, ולא בפילוסופיה המעסיקה מלומדים כד"ר אסא כשר *). פילוסופיה שעיקרה עיסוק בכתביהם של אחרים (שעסקו, מצידם, בכתביהם של אחרים) אינה פילוסופיה, ומה שחמור מזה — הפילוסופיה שלמרגים כד"ר כשר משננים באוניברסיטאות, מושתתת על מישנתו של המיסלצת מקניגסברג, עמנואל קאנט, אשר הורה כי שכלו של האדם אינו מספיק לידיעת המציאות, שהתנהגות נכונה היא התנהגות של חרס עצמי בהתאם לחובה (כד"כ כלפי החברה או כלפי הזולת) ושמצבו הטבעי של האדם הוא הסבל ולא האושר. מי שמקבל פילוסופיה כזו והי על פיה — אינו מסוגל לאושר. חווייתו היסודית — חוויה המשתקפת היטב ברשימתו של ד"ר אסא כשר — היא חוויית הקינאה. קינאה בכל מה שהוא אינו רואה את עצמו מסוגל להשיג. אדם החי על־פי שכלו שואף לממש את מטרותיו, ואילו אדם החי על־פי הפילוסופיה של קאנט שואף לחבל במאמציהם של אחרים, המבקשים לממש את מטרותיהם. כל גדולת אנושית היא אויבו הגדול של אדם כזה, והוא ישתמש בכל האמצעים כדי להסתיר את קיומה מעצמו ומאחרים בבת־יענה, המקווה כי מה שאינה רואה, מה שהוא מסרבת לראות — אינו קיים.

הפילוסופיה היחידה, העונה על דרישות טבעה של הפילוסופיה, היא זו של איין ראנד. משום שהיא מושתתת על רציונאליות, על ההכרה בהאינדיווידואליות המוחלטת שלך ועל ההכרה בזכותך לאושר. ספרי החדש „חיים על־פי השכל" מספק לראשונה הצגה שיטתית ומקיפה של העיקרים העמוקים והמשותפים של הפילוסופיה הזו.

הבנת הפילוסופיה של איין ראנד לכל עומקה אינה משימה קלה, משום שחשיבתה, התרבות על־ידי תלמידיו של קאנט הגיעה לדרגה כזו עד שהקאנטיאניות מקובלת באוניברסיטאות כ„מובנת מאליה". אני עצמי כתבתי לפני שלוש שנים ספר בשם „THE CONSCIENCE"**) אשר יוצא מעיקרים קאנטיאניים ומגיע — ברמה של תורת מוסר ומדינה — למסקנותיה של איין ראנד. בנקודתי להתמודדות של שלוש שנים עם תורתה של איין ראנד עד שהבנתי את שגיאותי והסקתי את המסקנה, כי נדרשת בדיקה מחדש לא רק של תורת המוסר, אלא של יסודות התרבות כולה. בדיקה מחודשת זו היא עיקרו של ספרי „חיים על־פי השכל (תנאים לאושר אובייקטיבי)", היוצא לאור בימים אלה בהוצאת „מצי־אות".

*) ראה מאמרו „עיקר וטפל, אמת והיפוכה", ב־מוסף זה מיום 9.5.1975.

**) ראה מאמריו של פרופ' א. צבי בראון במוסף

הלוח הכפול — ידיעות אחרונות — הארץ — הלוח הנפוץ ביותר

החברה למרכזי תרבות וספורט (לנוער ולמבוגרים) בע"מ
ד ר ו ש
מנהל מרכז קהילתי (מתנ"ס) ב־קרית־מלאכי
[illegible]

ארגמן
ד ר ו ש י ם :
• לבורנטית
• מזכירה בכירה
• פקיד מכירות
• מחסנאי
בא לפנות למח' כח אדם, ת.ד. 172, יבנה, או טלפונית 9525—055.
ארגמן

מוסד כלכלי מרכזי
מ ח פ ש
רואה חשבון צעיר למגזן
תפקידים מוהליים
תנאים טובים
* * *
מועמדים דחיים יפנו לת.ד. 14038 תל־אביב, עבור מס' 200

מגדלת מכירות
גפן

חברה תעשייתית בתל־אביב
מ ח פ ש ת
פקידה צעירה וחרוצה
לתפקידים אחראיים תכלולים:
עבודת תיוק והכנת חומר למחשב, עם סיכויים טובים להתקדמות בתפקיד ובשכר.
מועמדות רק מועמדות רציניות אשר תפנינה בכתב, בציון פרטים ונסיון קודם, לת.ד. 16284 תל־אביב, עבור „עוזרה חרוצה"

לחברה מסחרית נודעת בת"א דרושים
* מזכירת מנכ"ל
כשורים:
1) ידיעת השפות העברית, אנגלית על בוריין.
2) נסיון של מספר שנים לפחות.
* פקידה לקבלת קהל
לפנות טלפ. 294111 למר הופמן

ל"רון־נור" פאר תעשיית תנורי אפיה ובישול בע"מ
דרושים
• אפסנאי
• מזכירה
• טלפוניסטית
תנאים טובים למועמדים המתאימים
השכר בהתאם לכישורים

לדפוס גדול דרוש
חשמלאי ואיש אחזקה
[illegible]
נא לפנות בכתב לת.ד. 14090 ת"א למס' 111
סודיות מובטחת

למוסד הדרכה ארצי דרושות
* מזכירות ערב
* מזכירות בקר
[illegible]

לחברה פיננסית גדולה
ד ר ו ש
עוזר במחלקת המשק
[illegible]

למפעל „רדמונד—אמקור" איזור התעשיה רוממה, ירושלים
דרושה מזכירת המפעל
[illegible]
סודיות מובטחת

יבנה
תעשיית בניינים בע"מ
רח' ביאליק 47, רמת־גן
דרושים בעלי המקצועות הבאים:
★ תיקונצ'יקים
מעולים בעלי נסיון בעבודות גמר ותיקונים כלליים בבניין
★ עובד/ת לחישובי שכר עבודה
★ עובדת למכונת הנהלת חשבונות
[illegible]

למפעל מזון גדול
ד ר ו ש
הנדסאי כימיה (פלסטיק)
[illegible]

למפעל תעשייתי בירושלים
ד ר ו ש
מתכנן יצור
[illegible]
— סודיות מובטחת

דיסקו
ד ר ו ש ה
פקידה כתבנית
[illegible]

לבנק בבאר־שבע
ד ר ו ש
אחראי על מחלקת אשראים
[illegible]

למשרד נסיעות בתל־אביב
דרושה פקידה לעבודות מזכירות
ידיעת הדפסה עברית ואנגלית הכרחית
שעות העבודה: 8—1, 4—6
נא להתקשר לטלפון 236042

לחנויות „שופרסל" בירושלים
דרושים
סגני מנהלים
[illegible]

למחלקה לאלקטרו אוטופיקה המוקמת במפעל מהגדולים בארץ
ד ר ו ש י ם
1. מהנדס אלקטרוניקה
2. מהנדס מכונות
3. טכנאי אלקטרוניקה
4. טכנאי מכונות
[illegible]

הכנסת
דרושים מועמדים למשמר הכנסת
[illegible]

هكذا من الأصل

ת הצבעת הצבעת הצבעת ת

אל חברי הסתדרות המהנדסים,

בבחירות הקרובות לועידת הסתדרות המהנדסים, אשר תתקיימנה בתאריך 15 ביוני 1975, תתמודד — בנוסף לשתי הסיעות הקיימות — גם רשימה „ת" -

„לתמורה במעמד המהנדס"

את שתי הסיעות האחרות תוכל לשפוט על פי מעשיהן בעבר.

מטרת רשימת „לתמורה", שהיא רשימה אל-מפלגתית לחלוטין, המורכבת ממהנדסים צעירים בעלי התמחויות שונות, הן:

בראש וראשונה — להבריא את הסתדרות המהנדסים להוציא מקפאון ושאננות, להופכה למכשיר יעיל של ציבור המהנדסים במאבקו לשיפור מעמדו של המהנדס במישור הארצי.

שנית — להביא לידי ביטוי את הבעיות והצרכים של המהנדסים בתעשיה ובמערכת הביטחון.

שלישית — להביא לאיחוד הסתדרות המהנדסים עם „אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים" שנמנע עד כה בשל היריבות „ההיסטורית" שבין שתי הסיעות. המורים, הרופאים ואחרים הוכיחו מה ניתן לעשות עם הסתדרות מקצועית חזקה.

אל תתן לשגיאות העבר לחזור על עצמן
הצבע „ת" ותן סיכוי „לתמורה"

רשימת „לתמורה"

ת הצבעת הצבעת הצבעת ת

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
נמל תעופה בן-גוריון
עבור מרכז מערכות נתונים

נפתחה ההרשמה לקורס:
תכנות מחשבים

- נושאי הלימוד:
ציוד מחשבים, אריתמטיקה בוליאנית, יסודות התכנות, עקרונות עיבוד נתונים, מערכות הפעלה, שפות התכנות COBOL ו- FORTRAN ציוד תקשורת.
- הקורס יימשך כ-4 חודשים, במשך הקורס יקבלו המשתתפים בו מילגת קיום.
- מתקבלים:
מהנדסים ואקדמאים במדעים שונים, ידיעת השפות עברית ואנגלית.
למסיימי הקורס בהצלחה מובטחת עבודה מעניינת במרכז המחשבים של המפעל.
- המעוניינים בפרטים נוספים מתבקשים לפנות בכתב אל יחידת התעסוקה — התעשיה האוירית, נ.ת. ע"ש בן-גוריון.

אישית — בימים א'—ה', בין השעות 08.00—15.00.

קורסי קיץ מרוכזים בחודש יולי

אנגלית מדוברת

למבוגרים ולתלמידי תיכון בכתות בוקר וערב

ההרשמה עד 20.6.75

ההרשמה והלימודים ב- „אולפנים לאנגלית" רח' ז'בוטינסקי 106
תל-אביב בבנין „גימנסיה הרצליה" בשעות 5—8 בערב
תל-אביב, במרכז, שדרות דוד המלך 11, 9—12 לפני-הצהרים.

מ"ז למכירת מכוניות

מוצעות בזה למכירה המכוניות דלהלן:

סוג הרכב	ד ג ם	שנת ייצור	מס' מכונית	תאריך חידוש
1. פרטי רגיל	פורד אסקורט 1100	1971	545—630	17.1.1976
2. פרטי רגיל	פורד אסקורט 1100	1970	608—273	18.12.1975
3. פרטי רגיל	פורד אסקורט 1100	1971	645—290	25.6.1976
4. פרטי רגיל	פורד אסקורט 1100	1969	217—238	21.12.1975
5. משאית	שברולט	1960	133—15	רשיון מופקד במשרד הרישוי

[illegible]

מרכז תנובה
אגף המשק

עירית תל-אביב-יפו

אזהרה לציבור

המצילים בחופי הרחצה של תל-אביב-יפו
הכריזו על שביתה

תחנות ההצלה
לא תהיינה מאויישות.

הציבור מוזהר בזה
לא להתרחץ בחופי תל-אביב-יפו
בהעדר מצילים.

הערב יום שישי 13.6.75
ב-21.30
רקודים
לצלילי תזמורת עשירה
ב„פינת בכחוס"

ערב פתוח

הכניסה לסטודנטים עם תעודה ולבנות מגיל 17.

מכרז 4/75

מוצע בזה למכירה ציוד כמפורט:

דוד קיטור אוטומטי

תוצרת המלחים

שנת ייצור 1953, שטח חסקה 60 מ"ר, 1250 טון קיטור לשעה, 8 אטמוספרות לחץ עבודה.

[illegible]

מכתשים
באר-שבע

לכניסה מיידית
למכירה
בנינים
לתעשיה
ומלאכה

אמינבא, טל. 233861

למכירה
מק
דובל הייבר
מודל 1974

לטלפון: 065-22486

להשכרה/למכירה
בחולון-רחוב
(גוש 7110/90)
חצי דונם
ועליו
בית על עמודים
בשטח 150 מ"ר

יצא לאור
קובץ מבחנים חדש
בהנהלת חשבונות
לסוג 1
עם פתרונות ומסמכים

מאת:
יצחק גבאי ★ יהודה רובינשטיין

את הקובץ אפשר להשיג בחנויות הספרים
הזמנות מרוכזות גם להפנות:
למרכז הסתדרות הפקידים
טלפון: 03-261111, שלוחה 648
או „אור-עול", טלפון: 03-252336

READERS' DIGEST

דנגור
תל-אביב, טלפון 233863

על השירה כמהפכה סמאנטית

(המשך מעמוד 2)

[illegible]

אבידן: אני מקווה שהבחנת. כי מעולם לא הזנחתי את המעלות הנ"ל. אין לי טענות נגד השפה העברית. עוד פחות מזה יש לה טענות כלפי. אבל יש דברים, שאני יכול לעשות למענה ושהיא אינה יכולה לעשות למעני. לכן, כשהדברים מגיעים לתירגום. נותנים לעברית נשיקת לילה טוב ליום-יומיים או ליותר ומת־פנים גם לשפה אחרת.

מוקד: יש אומרים. כי תירגום חטיבות-ספרות מעולות מעברית לשפות בינלאומיות בכידות חשוב לא רק מבחינה תרבותית, אלא גם מבחינה מדינית, כדי לשפר את איכות הנוכחות הישראלית בחו"ל. אתה עצמך תירגמת את עצמך, בקובץ נפרד לאנגלית, תורגמת בהרחבה לערבית — וגם דאגת לתירגומם של אחרים. עכשיו, כפי ששמעתי, תורגם מיבחר משיריך לרוסית ועומד לצאת לאור. האם המסע הבינלשוני כשלעצמו או ההכרה הבינלאומית הם שדוחפים אותך, או שיש כאן גם מעין סקרנות, שהיא חלק מהיצירה?

אבידן: תהליך התירגום, בעיקר כאשר המשורר עצמו מעורב בו, אם כמתרגם פעיל, אם כיועץ ואם כעורך, הוא המשך ברור של תהליך הכתיבה. האובייקט השירי מגלה את עצמו מחדש בכל שפה, אליה הוא מיתרגם, ובכך הוא זוכה לא רק לנוכחות רב־לשונית במרכזים עירוניים קובעים בעולם, אלא גם — ובעיקר — למה שניתן להגדיר אולי, באילתור מסויים, כצמיחה-ירוחב של הטכסט המקורי, לעצם העניין, קשה לקבוע. ימי כדאי יותר מה — למתרגמים זרים לתרגם יצירות עבריות לשפות אחרות או לסופר עברי להיתרגם אליהן. אני מאמין יותר ביוזמה אישית מאשר בהכוונה מגבוה — אם כי תקציבים יכולים לסייע — משום שבסופו-של-דבר כל סופר דואג לעצמו, אם הוא מסוגל לכך, ולפעמים קצת לאחרים, אם הם מסוגלים לגרום לו לעשות זאת.

על ספרות ופוליטיקה

מוקד: לי נראה איכשהו, שכשם שיש חשיבות רבה להופעת חטיבות מרכזיות של הספרות העברית בחו"ל, יש חשיבות רבה עוד יותר למהפכה הסמאנטית של דור-המדינה בספרותנו. המכוונת, בעצם, נגד כל המערך המימסדי בארץ, הספרותי והפוליטי גם-יחד. אינני מתכוון לריאליזם סוציאליסטי או ל„ספרות מגוייסת" במובן הישן, אלא לשתי נקודות עיקריות: א. התבטאות בהירה, רציונאלית ויומיומית, במקום מיתוסים חגיגיים ומליצות נוסטאלגיות; ב. התנגדות נחרצת לקו הפוליטי של „ארץ-ישראל השלמה", שרבים מבני דור-הפלמ"ח נסחפו אחריו, יחד עם רבים מהוותיקים. נדמה לי, שלך ולסופרים מרכזיים מסויימים אחרים מבני דור המדינה היה חלק גם בתהליכים הנ"ל וגם בהקמת „איגוד סופרי ישראל", שביטא חלק מהנטיות האמורות כמושגים אירגוניים יותר.

אבידן: אין ספק, שהמהפכה הסמאנטית היא גם מהפכה חשיבתית-אידאולוגית. קשה לחשוב בבהירות ללא שפה, כל עוד האנושות לא עברה לטלפאתיה שוטפת. העברית החדשה, שההנהגה המדינית, אפילו הצעירה יותר, אינה שולטת בה עדיין, היא הגיונית יותר ומשמעותית יותר מהעברית הישנה. במוקדם או במאוחר, רק אנשים שידברו בשפה זו יובנו בכלל, ורק הם יוכלו להזיז דברים גדולים. על רקע אפשרות מרתקת זו מצלצלות טענות מן העבר הלא-רחוק, כאילו אני ואחרים מדברים „עברית בלתי-מובנת", כי־מיקהלת-מכשפות (סליחה על הדימוי הארכאי). כפי שכבר טענתי, מגיע רגע, בו מחליטים להבין, ואז הבלתי-מובן-לכאורה נהפך למובן-כמעט-היחיד.

עם זאת, אני לא מחבב במיוחד מונחי-סיווג דוריים, כ„דור-המדינה", שאתה מרבה להשתמש בהם. לא בלי סיבות טובות כשלעצמן. אם נהיה אופטימיים ונניח, שהמדינה תמשיך להתקיים שנים רבות, הרי „דור-המדינה" הוא תיוג ספרותי שמיש לדורות. גם אינני בטוח, אם „דור" כלשהו כשלעצמו חולל דברים גדולים או קטנים. המאפיה הבינדורית, שהיא מציאות-החיים הקישחת של החברה האנושית בכללה, דוחה אותי. נעים לפגוש מכרים ישנים, אבל לא פחות נעים גם לא לפגוש אותם.

נכון בהחלט, שסופרים, הכותבים בחמש-עשרות ועשרים השנים האחרונות, מגלים יותר תבונה פוליטית ובהירות מחשבתית מקודמיהם. היינו יכולים אולי להבחין אצלם — וגם אצלנו — בהינתקות מ„הפאתוס המהפכני" הציוני במהלך התפכחות לשונית נהוגה. גם אינני כופר בלגיטימיות של המניעים הנפשיים ואפילו האידיאולוגיים של אנשים, שמפת-ישראל קטנה יותר ובטוחה יותר אינה נראית להם אקטיואלית כמו לאחרים. העניין מורכב מכדי להכליל, יש אפיזרויות שונות, והעיקר הוא דגם ההתייחסות החשיבתי, הלשוני והתיפעולי, יש מה לעשות, ויש אנשים היכולים לעשות זאת טוב יותר מאלה שעוי־

את תהליך השילטון המהפכה הסמאנטית החדשה ותשנה את מהות הוויכוח, הקיים כיום, בין המיפלגות השונות. למעשה, אין כיום דו-שיח לא רק בין ישראל לבין ארצות ערב, אלא אפילו בין מיפלגה ישראלית אחת לשניה. אנשים חדשים בכל המיפלגות ישנו את המצב וישנו את ההנהגות. לחץ איכותי עקבי מלמטה חייב לגרום שינוי.

אשר למיפלגת-העבודה — היא נראית לי כמציאות המיפלגתית הפתוחה ביותר בישראל. ומילא המנ־מינה יותר מכל המיסגרות האחרות כ...סכות פנימיות ושינויי-איכות. מימשל-רבין רק פתח בתחלופה, ובזה חשיבותו. תחלופה זו נהפכה לעובדה פוליטית חדשה בנוף הישראלי, והיא מהווה פיתוי מספיק לאכספרימנט. אינני מאמין במיפלגות קטנות — תמיד תהיה בהן נטייה לקיפאון הנהגתי יותר מאשר במיפלגות גדולות. הייתדון במפלגה גדולה וסתוחה הוא באפשרות האובייקטיבית למלא אותה תוכן חדש. מישחקים פוליטיים בעלי-ממדים צופנים בתוכם יותר הפתעות מאשר מישחקים קטנים וכיתתיים.

מוקד: טוב. לגבי אפשרויות פעולה בתוך המימסד אני פחות אופטימי ממך.

אבידן: אני יותר אופטימי ממך לגבי מיגוון-מישמעויותיו של המונח „מימסד."

מילו MILO בע"מ

חדרי קירור והקפאה
מקררים ומקפיאים
לאיחסון
ושרות עצמי

אספקה מיידית

שדרות יהודית 7 תל אביב. טל. 260106-7

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ

תל-אביב • יוסף הנשיא 13 • ת.ד. 4810

הופיע

הנהלת חשבונות וחשבונאות

מאת מונרו — פלמר

[illegible]

480 עמודים.

מחיר חסר — 50 ל"י

במעגל
לעידוד היצירה

החוג
לכתיבה יוצרת
שירה ופרוזה

להשכרה

באזור רחוב המסגר בתל-אביב

1) אולם לתעשיה
יותר מ-200 מ"ר (אפשרי גם בחלקים)

2) חנות או משרד 26 מ"ר

נא לפנות לת.ד. 169 ראשל"צ, עבור „מ".

התשובה הנשית

(המשך מעמוד 4)

הפרקים: „מסעותי עם האנטי-גיבור שלי", מגיזים לנו את פרשת נישואיה הראשונים עם גאון יהודי צעיר, בריאן, שסופו בבית-משוגעים. חיי נישואיה עם בנט, ובייחוד השנים הראשונות שעוברות עליהם בגרמניה, בעודו משרת שם בצבא ארה"ב. חקטעים בהם היא מתארת את יחסה לגרמנים ולגרמניה הם מן המעניינים בספר. כן נפרשת בפנינו כל פרשת ילדותה ובגרותה, וגדודיה בין נישואים לנישואים, המסתיימים בפרייאסקו כאשר בחצות לילת מנסה גיסה הערבי, פייר, לפתותה בחדרה בכפר הלבנוני הקטן קארקאבי.

שנינות וקלילות

כתיבתה של אריקה ג'ונג מסולפלת ר־ממולחת מכל צד. משפטיה מהוכמים, שנונים ורוויי רמזים. המשליכים את הקורא לכל אותן פינות שקורא משכיל בן-יומינו, ובייחוד אם הוא גם דוקטוראנט בספרות אנגלית, וטייל קצת בעולם — כקי בהן. האווירה היא איפוא מאוד אוניברסאלית, ולעיתים דומה עליך כי את העממיות, השנינות והקלילות של ספרות האידיש ירשה בתקופתנו דווקא הספרות היהודית-אמריקנית, ואילו אנחנו נותרנו עם העברית החגיגית והרצינית שלנו כמין קרובי-כפר, הלבושים תמיד בבגדיהם הטובים ביותר שעה שהם באים לבקר בעיר. אני מרגיש כי הספרות העברית הנכתבת כאן היא אמיתית יותר, עמוקה ואינה מתניפה לקורא, ועם זאת קשה לי שלא לחוש כי הספרות היהודית-אמריקנית היא לדוב קריאה יותר וכמו מלגלגת עלינו במקצת, גם מבלי לדעת על-אודותינו ולהתייחס אלינו. ממרום ה„אוניברסאליות" שלה, מהיותה „בת בית" בעולם שאנחנו איננו מעניינים אותו והוא אינו חלק מחיינו. אין זה אלא הירהור-שליאגב. שעלה בדעתי תוך קריאת ספרה של אריקה ג'ונג. מכל מקום, צירוף זה של שנינות והשיפה עצמית, שעה שניבודת הספר היא משוררת וסופרת, אשר לבטי עמידתה ברשות עצמה הם גם לבטיה להעיז לכתוב בכנות ולא להסתיר את החשוב ביותר — כל אלה עושים את הספר לא רק קריא וסנסציוני במידת-מה, אלא גם מעורר אטון בכך שיש לג'ונג מה לומר, ויש מה ללמוד ממנה. אולי מותר יהא לכנותו בשם רומן של התבגרות מאוחרת, התבגרות קשה ומשעשעת, מכאיבה, מסעירה ומשפילה, אשר נועדה מטבע בריאתה לשמש חומר מצויין לסופרת כדי לרקום ממנו את ספרה. כפי שהיא עצמה מציינת במפורש בפרקים האחרונים.

בדים
וחולצות

לנשים ונערות
לעונת האביב והקיץ

במבחר גדול של דוגמאות
מעודפי יצוא

במחירי בית החרושת

פתח-תקוה: רחוב ספטמבר 30
רמת-גן: רח' סוקולוב 10, בחצר
הרצליה: רחוב בן-גוריון 22
חולון: רחוב ההסתדרות 201

הוצאת ספרים „ש. זק ושות'"

רחוב המלך ג'ורג' 2, טלפון 237819, ירושלים

הופיעה מהדורה חדשה
של רב-המכר:

איש צדיק היה

מאת: שמחה רז

[illegible]

למכירה בכל בתי-מסחר לספרים בארץ.

מועצה אזורית מרחבים
משרד מרחבים ד.נ. נגב
057-83131, 057-83051, 057-83014

מכרז פומבי מס' 50/330/75

מכירת מכונית

1. המועצה האזורית מרחבים מציעה בזה על מכירת מכונית כדלקמן:

מס' רשיון	סוג המכונית	שנת ייצור	מנוע
648217	פורד סבריק	1078	
	מיזוג אוויר אוריגינלי		

2. את המכונית הנ"ל אפשר לראות במגרש חניה ליד המועצה כל יום בשעות העבודה הרגילות החל מיום 15.6.75 לפנות למנהל מחלקת הרכב.

3. הצעות יש להגיש בכתב במעטפה סגורה עליה יצויין מס' המכרז עד יום 30.6.75 שעה 12.00.

4. מועד אחרון להגשת ההצעות הוא עד יום 30.6.75 שעה 12.00.

חביב שרבף — ראש המועצה

מפעל מחפש לשכור
בשכירות חודשית
בסביבות ירושלים או בסביבות ת"א

מחסן

1000 מ"ר בערך
בקומת קרקע

לפנות: ת.ד. 1179 ירושלים או טל. 02-524161

מהדורה חדשה של שירי החול לשלמה אבן־גבירול

מאת יוסף טובי

שלמה אבן־גבירול, שירי החול, יוצאים לאור על־ידי חיים בראדי וחיים שי' מן, בהשתתפותו של ישראל בן־דוד, מכון שוקן למחקר היהדות שליד בית־המדרש לרבנים באמריקה, ירושלים, תשל"ה. י"ט + 331 עמ', כולל מקורות וחילופי נוסחאות ומפתחות שונים.

יחיד ומיוחד הוא ר' שלמה אבן־גבירול בין המשוררים העבריים בימי־הביניים. עיקרה של שירתו, בניגוד למקובל בשירה העברית בספרד, חושפנית היא, ומגלה את נבכי נפשו הסוערת והמסוכסכת בתוך עצמה עד עומקה. זו נפשו של משורר ענק־רוח, שאינו יכול למצוא שפה משותפת עם בני־דורו ואנשי מקומו. חייו הקצרים של אבן־גבירול — הוא נפטר בין שנתו ה־31 לשנתו ה־37 — היו גדושים יסורי גוף ורוח. מדוכא היה בחולי רוב שנותיו, ובא לידי סיכסוכים אף עם ידידיו ומיטיביו. לכל אלו ביטוי ניקב בשירתו, דבר המעניק לה מימד אישי־לירי, מעין משב־רוח מרענן בשירת ימי־הביניים האמונה על הקונבנציות, הן בתכניה והן במיבניה ובקישוטיה.

המשורר לא נרתע מלבטא את עוצמתה של מחלתו בבתי־שיר גלויים כגון „ודל מרוב חלי, עד כי נשאו / זבוב קטן באחת מורעיד" (תריבון איש, 3), או „והנה החלי בלה בשרי, / ושם בשאר שארי אש המסים" (רביבי רמעך, 9). ובריבו עם אנשי עירו סרגוסה, שנאלץ היה לעוזבה בעל־כורחו שלא בטובתו, משום שלא היה נסבל במחיצתם, הוא אומר: „נקבר אבל לא במידבר / כי אם בביתי ארוני // נכאב בלי אם ולא אב / צעיר ויחיד ואביי" (ניחר בקראי, 13—14). אך לא בו עצמו תולה המשורר את האשמה, כי אם באותם פתאים, החכמים בעיניהם: „נחשב כמו גר וחושב... בין כל פתלתל וסכל / ליבו כלב התכמוני // עם נמאסו לי אבותם / מהיות כלבים לצאני" (שם, 19—20, 23).

כתב־יד חשוב

פרופ' חיים שירמן

„התשובה הנשית ל,קובלנת פורטנוי"

רב־מכר שנון ומתוחכם של סופרת יהודיה־אמריקנית

Erica Jong: Fear of Flying, Panther, 1974, 277 p.

מאת אהוד בן־עזר

ספרה של הסופרת היהודיה־אמריקנית בת ה־33 אריקה מאן ג'ונג, „פחד מפני טיסה", נמכר בשלושה מיליוני עותקים מאז יצא לאור בכריכה רכה בנובמבר שעבר, כשעל כריכתו הצהובה נכתב באותיות שחורות ואדומות, מעל לשם הספר ומחברתו: „התשובה הנשית לקובלנת פורטנוי". יש לשער, כי לא ירחק היום ונזכה לקרוא את הספר גם בעברית, תודות לשקידתן של הוצאות־ספרים מסויימות לעדכננו בכל רבי־המכר החדשים, הנצים לבקרים.

לספרה של אריקה ג'ונג הודבק תו של תנועה ספרותית חדשה, המנסה להוציא את הדימוי הנשי מידי המונופולין של הגברים, זהו של סופרת חדשה, העומדת על זכותה לדבר בשם עצמה, לשרטט מפה של התודעה הפאמיניסטית החדשה, ולדלות ממקור ראשון, על החוויה הנשית.

ציטוטים מהספרות

מאחר שקראתיו ללא דעה קודמת ובלי לשייכו לתנועה כלשהי, מצאתי את הספר משעשע למדי, ובכלל לא דומה לכתב־מחאה; ואשר לחוית האירוטים של גיבורתה — אם זוהי התשובה הנשית לבעיה „גברית מובהקת" — הרי אין היא רחוקה ביותר מאותה גישה גברית, הרצון הבלתי־פוסק להשביע את הרעב, הצורך בשינוי, באותה „דפיקה אנונימית" (Zipless Fuck) בלשונה של המחברת, והוא משא נפשה של גיבורתה, איזודורה וינג; — כל אלה מעלים בדעתי לשונות מאוד גבריות. אם נתכוונה אריקה ג'ונג לומר, שהגברים הכותבים על האשה רואים אותה „נשית" מדי ואינם מבינים לרוחה, וכמוהם הפסיכואנאליטיקנים הגברים, המטפלים בזה אחר זה בנפשה של איזודורה — הנה תשובתה פשוטה כביצת־קולומבוס, באמרה, פחות או יותר כך: ציפור בודד הוא ליבן של הנשים, ממש כמוכם אתם, הגברים.

חינו של הספר אינו, איפוא, בהיותו נושא „בשורה" כלשהי, או מציין תופעה, אלא בסיגנונו ובהתפרצות הווידויית, או הכמו־ווידויית שבו, ובכך עיקר כוחה של אריקה ג'ונג.

איזודורה וייט־וינג, גיבורתה ובת־דורה של המחברת, נולדה בבית יהודי לא־שיגרתי: אם בוהמית, יהודיה סטולוף־נייטס, ההיפך הגמור מאמו של פורטנוי: „כשאני חושבת על אמי, אני מקנאה באלכסנדר פורטנוי. אילו רק היתה לי אם־יהודיה אמיתית" (עמ' 138). ארבע אחיות, אשר בחלקה של כל אחת מהן נפל גורל אחר: האחת נשואה לערבי לבנוני, שאותו הכירה בעת לימודיו באמריקה, ומתגוררת עמו בלבנון בבית מלא ילדים; השניה נשואה לרופא כושי; השלישית לישראלי לשעבר, יליד אירופה, העוזר עתה לאביהן בעסקיו. רק גורל חייה של איזודורה עקלקל, חריגי מרי חינוכה של אמה, אשר ראתה את תכלית החיים בהיות האדם אכסצנטרי, שונה מכולם. לכאורה היתה צריכה להיות תגובת איזודורה בהליכה־בתלם, בהסתגרות בחיים „נורמאליים" בתכלית. אך היא אינה מצליחה וגם אינה רוצה, או אינה מסוגלת לכך. לאחר נסיון מיני חלקי מוקדם, נבוכה, זקוקה לטיפול נפשי, סובלת מהפרעות במחזור החודשי, ונבוכה עוד יותר לאחר הפגישה עם המושגים הפרוידיאנים־גבריים של הפסיכואנליטיקן — היא בוחרת באמנות ובספרות אנגלית; האמנות, כדי להתגבר על יצרה מבלי להינזק במגעיה עם העולם הגברי; והספרות האנגלית, כדי להשקיע בה את כל כוחות הנפש, המתעורר בה עתה בצורה של כתיבת שירים, רובם על נושאים אירוטיים. אגב, בקיאותה בספרות האנגלית בולטת היטב בשמות הפרקים, במוטו ובציטטים בראשית כל פרק, וכמעט אין עמוד בספר שאין בו אסוציאציות לשוניות ועניניות ליצירה ספרותית, לסופר ידוע, או למושג כלשהו מתחום רפואת־הנפש.

יחס לגרמנים

הספר פותח בפחד מכוער מפני טיסה התוקף את איזודורה בהמריאה מניו־יורק עם בעלה השני, הסיני־האמריקני בנט וינג, לכנס פסיכואנאליטיקנים בינלאומי בוינה, לזכרו של פרויד. בעלה הוא פסיכואנאליטיקן שקט, איש סגור, בעל כוח־גברא בלתי־מצוי. בוינה היא מתאהבת בפסיכואנאליטיקן אנגלי, אדריאן גודלאב, שהוא ההיפך הגמור מבעלה: רעשני, אדמוני, מלוכלך, מלא־חיים, חסר־אחריות, גבוה ו־לגמרי לא מוצלח במיטה. אך היא נמשכת אליו דווקא משום אותה אכסצנטריות באופיו, אותה שובבות מגאנית, שאינה יודעת דאגה מהי. הוא מסמל בעיניה אורח אפשרות־חיים אחרת, פרועה, מרוחקת מאותו יחס אחריות רציני וכבד לחיים, מתפחד לעתיד, שאותו ירשה למרות הכל מבית הוריה, והוא טבוע בדמה היהודי.

לאחר מיספר אירועים יוצאי־דופן עומדת איזודורה לברוח יחד עם אדריאן במסע מטורף למחצה על פני מחציתה של אירופה, רק כדי להגיע לבסוף לפאריז ולגלות כי רומתה, ובעצם לא תיכנן להישאר עימה יום אחד נוסף מכפי שהקציב לעצמו, אך בסופו של דבר עתידה היא להיות אסירת־תודה לו. הוא גילה לה את עצמה, עזר לה להשתחרר מן התלות הנוראה שלה בגברים, עזר לה לגלות לעצמה מחדש את עברה ולהיעשות, בסופה של הדרך הקשה, המפשילה לעיתים, שמעורבים בה עבר והווה — לאדם עצמאי. פרקי עברה, הנפרשים לפנינו תוך כדי מסעותיה (שם, אחר

(המשך בעמוד 8)

מה לראות?

תל־אביב והסביבה

● מוזיאון תל־אביב — יחזקאל שטרייכמן: הערוכה רטרוספקטיבית; קארטייה־ברסון: תצלומים מעטים של אחד הצלמים הטובים בעולם. בביתן הלנה רובינשטיין: נוער יוצר.
● מרים שרון (בית עמנואל, רח' חיבת ציון, רמת־גן): האדמה כצורך־קיום בסיסי לאדם, במיתוס. מוצגת ביצירה גדולה בעלת אופי פטישיסטי. מעניין.
● ארגוב (גלריה גורדון, גורדון 29): הפסל־צייר מציג עבודות מן השנה האחרונה.
● א. ברסוק (גלריה ספראי, גורדון 23): תערוכת ציורי־שמן.
● מרים אלפרן (בית ז'בוטינסקי, ביאליק 37, רמת־גן): תערוכת ציורי־שמן וצבעי־מים.
● רישום (בית האמנים, אלחריזי 9): תערוכה קבוצתית.
● דורא'ין (גלריה הקיבוץ, דב הוז 25): תערוכה נוספת של פסל ורשם מעניין.
● ש. חולצמן (גלריה יודפת, דיזנגוף 190): תערוכת־יחיד של הצייר הוותיק. תמונות שמן מהשנים האחרונות.
● ינאל הומרקין (גלריה ריבנפלד, מזל גדי, יפו העתיקה): עבודות מהשנים 1972—1974.
● רות שלוס (גלריה רוזנפלד, דיזנגוף 147): תערוכת ציורים של הציירת הוותיקה.
● מנחם מסיננר (גלריה ברונו, בן־יהודה 64): אמנות נאיבית.
● סילביה גינזבורג (מועדון צוותא, אבן־גבירול 30): תערוכת ציורים.
● יזני הפו (המישכן לאמנות, הרצפלד 31, חולון): רפי לביא, גדעון גכטמן, גרדי הניה, פרדי סביאן, זיוה רון.

חיפה

● ארץ־ישראל ביטשקיב (בית־האמנים על־שם שאגאל, שדרות או"ם 24): ציורי־שמן.
● יעקב גילדור (גלריה גראפיקה 3, קרית־ספר 8): ציורי־שמן סוריאליסטיים.
● עדה טרקל (גלריה לאמנות נחמני, שדרות הנשיא 90): תערוכת פסלי רשת ואבן.
● מוזיאון לאמנות יפאנית (הנשיא 89): ציורים והדפסים מאוסף המוזיאון.
● גלריה גולדמן (שדרות הנשיא 93): תערוכת ציורים, פיסול וגראפיקה מאוסף הגלריה.
● בינה כץ (גלריה רוטשילד, שדרות הנשיא 142): תערוכת ציורי־שמן, קרלאדים ורישומים.
● גילה ואריאל בריטל (בית ווילפריד ישראל, קיבוץ הזורע): תערוכת זכוכית, פסלים וכלים.

באר־שבע

● יוסף לובן (גלריה הצריף, הפלמ"ח 127): תערוכת ציורי פסטל.
● מריין דורטר (גלריה בעומר): תערוכת ציורים ורישומים.

רעות יעקבסון: רקדנית (פסל ברונזה)

מתערוכה בגלריה ערמון, ירושלים

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
מהנדס הקמה ראשי
מהנדסי הקמה
מהנדס קידום פרויקט
מהנדס פרויקט למתקני שרותים
הנדסאי/טכנאי — מכרזים וחוזים
הנדסאי אזרחי
פקידים/ות טכניים
מפעילים
בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב עד ובצירוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 767 חיפה, מיקוד 31000

לחברה מסחרית בענף המתכת דרושה פקידה כללית. טל. 824404, 828289

תעשיות גולן — משרד העבודה
דרושים מועמדים בעלי משפחות לקורס חריטה וכרסום
מגורים במרכז כפרי בני יהודה
פרטים בתעשיות גולן ד.נ. רמת־הגולן

משרד החינוך והתרבות
אגף הנוער והנח"ל
מחלקה הנדנ"ע
מודיע על משרות פנויות
בהדרכה ואימון גדנ"עים בקליעה למטרה

אלביט מחשבים בע"מ
דרוש מהנדס מכונות בכיר
בעל נסיון בייצור מכשירים אלקטרוניים
נא לציין מס' 0024/ל

דרושה פקידה
לחברה ארצית לבנין ופיתוח דרוש סגן מנהל חשבונות ראשי
סודיות מובטחת

לחברה תעשייתית באיזור תל־אביב דרוש טכנאי מכונות

למפעל תעשייתי באזור חיפה דרוש מנהל ייצור

לעבודה בטחונית ברחבי העולם דרושים צעירים

למשרד בתל־אביב של מפעל גדול דרוש/ה עוזר בכיר להנהלת חשבונות והתאמת חשבונות לקוחות

לחברה ארצית גדולה ומבוססת באזור תל־אביב
דרושים:
1. מנהלי חשבונות
2. פקיד יצוא
3. מפעיל מיני מחשב

אורים — חברה לשיכון
דרושים לעבודה בבאר־שבע
1) מהנדס בנין — להפעלת וריכוז פרוייקטים
2) הנדסאי או טכנאי בנין — לתיאום תכנון ולפקוח על אתרי תכנית

אנו חברה גדולה ומבוססת אשר דרושים לה: נציגי מכירות

דרושים מרכיבים לתריסי גלילה באזור אשדוד עד באר־שבע

אלף לילה ולילה

אמפיתאטרון עין־הוד
פתיחה חגיגית של עונת הקיץ
הערב, ליל שישי, 13.6.75, ב־10.00
פסטיבל ג'אז
עם
דני גוטפריד ושלישיתו
עדנה גורן
מל קלר
הסברים על ג'אז מפי מל קלר
כרטיסים בחופה: „ברגר" ובקופת עין־הוד

חיפה מועדון התיאטרון
בימת הבית הבידור
בהנהלת אלי אבאטי
תכנית חודש יוני ערב ערב (פרט לימי א')
* דני גולן
* PIFAR SHANG
* לוידי שאנל
* EMERSON and JAYNE
* ציפי שביט

קולנוע לימור
ת"א, אבן גבירול 30
13.6 בשעה 10—12
* ג'ונאר אוזוריז
* גרי גרימס
בסרט ההרבה הרוגטי
„קיץ של אהבה"

פרוספקטיבה
תל־אביב, בבית־סוקולוב, קפלן 4, טל. 255141
חצות ב־10.00 / בחצות
1. „מלך ליום אחד" Jenevieve Boujold Alan Bates
1. „HELP" החיפושיות
2. „גן ומרי" דסטין הופמן, מיה פרו
2. „הם יורים גם בסוסים" ג'יין פונדה
3. SUMMER 42 „קיץ של אהבה"
3. SUMMER 42 „קיץ של אהבה"
100% בטוח על כרטיסך

מועדון דרייב־אין טל. 410774
הערב בשעה 10.30
* טרוש חיל
* מרטין בלום
בסרט הדרמטי
„משפט הבגידה"

גלי צה"ל
„משלנו"
מצעד הפזמונים העבריים
12.6.1975
1. גלית — להקת כוורת
2. את ואני
3. בואו נעשה לנו חג
4. שיר פרפר
5. השקט באויר־שקט
6. איכשהו מבלי נדר
7. מה לי פרבר
8. ...
9. ...
10. שיר ישנה
11. עם תפילה ותקווה
12. ועכשיו שירים
13. ...
14. יש מקום לראש
15. באחרי אהבתו
16. ...
17. אנחנו לא נפסיק לשיר
18. ...
19. ...
20. אנחנו שנים

המועמדים לשבוע הבא
ציון המשתתפים יוגרלו פרסים

שירי העולם לילדים
שולה חן — גליה ישי
ששי קשת
יופי של תקליט
בטלוויזיה ביום שני
בשעה 6.00 אחה"צ, בטפטפה המוזמנת
גל רון, אלנבי 94 (בגורדון), תל־אביב

אולמי גל
יד אליהו
ליד בריכת „גלית"
ערב ריקודים
בכל מוצאי־שבת
תכנית בידורית
משה הלל
ותזמורת „הסטונס"
הגרלות ופרסים
הנחה לחיילים

מועדון כפר המכביה
„פאב קלאב"
ריקודים לצלילי להקת
הצליל הגבוה
כל יום ו' החל מ־9.30 בערב ליד
הפארק הלאומי בר"ג טל. 770216

מועדון קולנוע הוד
ריינס 101, טל. 228828
הערב בשעה 10 וחצות
* לי ואן קליף
בסרט
„שבעת המופלאים רוכבים"

קולנוע רמת אביב
ברודצקי 17
הלילה בשעות 10 וחצות
„שני גברים בעיר"
אלן דילון
ז'אן גבאן

MIGAD
מועדון הברים
הערב 11.30 ב־
יוחר כהן
* 14.6
ריקי גלר
ערב ג'אז
ערב שרים
תופים: יוסי (פפו) לוי
מוג: סעדה — ...

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV
קולנוע דרייב־אין ת"א טלפון 477177
בשעה 8.00

* אנתוני קווין
* סופיה לורן
* איירן פאפאס
בסרט ההיסטורי
„אטילה"
בשעה 10.15, בכורה ארצית, הרפתקאות
שבוע 2
* שרלוט רמפלינג
* דיוויד בירני
בסרט המסעיר
עלילת: אליסטר מקלין

שיירה לוקארס
במוצאי־שבת 14.6 בחצות
צ'רלטון הסטון
במערבון הפעולה
„המגן הצהוב"

הסרטים היום

תל־אביב־יפו

9.30—7.30

אופיר: „הצנטוריונים"
אורלי: „המרוץ לצמרת של דודי קרביץ"
אלנבי: „כותרת ראשית" (שבוע 6)
אסתר: „יהיה טוב סלמוניקו" 10 ,7.45 (שבוע 3)
בן־יהודה: „המגדל הלוהט" 9.15 ,6.15
גת: „סיפוריו של מימי" (שבוע 3)
דקל: „אליס לא גרה כאן יותר" (שבוע 2)
דרייב־אין: „אטילה" 8; „שיירה לוקארס" 10.15; „המגן הצהוב" חצות
הוד: „הקשר האפריקני" (שבוע 3)
זהר: „הקיץ המתוק"
זמיר: „מה עשו לך סולנג'"
חן: „שוטרים שכאלה" (שבוע 2)
לימור: „שיירה לוקארס" (שבוע 2)
מוגרבי: „אימה על העיר" (שבוע 3)
מקסים: „הכל עובר חבר" (שבוע 3)
מרכז: „הסקס המשולש" (שבוע 2)
מתמיד: „מכת המוות"
נגה: „פרידה"
סטודיו: „וידויה של מנקה חלונות" (שבוע 13)
סינרמה: „3 בני כלבה" (שבוע 2)
סינמה 1: „חרים אוחה ג'ק"
סינמה 2: „חגיגה לעניים" 10.15 ,8.30 ,6.45
פאר: „פרנקנשטיין הצעיר" (שבוע 8)
פריז: „כלה למכירה" (שבוע 3)
צליל: „החוטאים"
צפון: „תמונות מחיי נשואין" 9 ,6 (שבוע 11)
ריאל: „רוח החופש" (שבוע 6)
רמת־אביב: „שני גברים בעיר"
תכלת: „פליני זכרונות"
תמר: „דגיס הטרמפיסטית" (שבוע 2)

חיפה

9—7

אורלי: „גטסבי הגדול" 9 ,6.30
אורה: „יהיה טוב סלמוניקו"
אורדן: „הרגש המשותף"
אמפי: „הנוקמים"
ארמון: „חטיפת פלהם 3, 2, 1"
אורינן: „המתפרפרת"
בית אבא חושי: „נשיא על תכוונת"
חן: „דמי כופר"
כרמל גנים: „נצחון בעורים"
מוריה: „חגיגה לעניים"
מירון: „הנמר נגד הדרקון"
פאר: „צ'יינהטאון"
רון: „סטייטי"
שביט: „גולד"

ירושלים

9.30—7.30

אדיסון: „האריים האכזריים" 9
אוריון: „טריצת הכלא"
אורנע: „וידויו של מנקה חלונות"
אורגיל: „אהבה אחר הצהריים"
ארנון: „הולך רגלי"
הבירה: „הקאובוי והסיני"
חן: „יהיה טוב סלמוניקו"
ירושלים: „משחקי בילוש"
מיטשל: „שריים של קרח"
סמדר: „הקונפורמיסט"
עדן: „ארנולד"
רון: „חגיגה לעניים"

ר"ג־גבעתיים

9.30—7.30

אורדע: „החרדל מגרה לי את האף" (שבוע 2)
אורלי: „מחר אויל דמעה" (שבוע 2)
אואזיס: „זהו בידור" (שבוע 2)
ארמון: „חטיפת פלהם 3, 2, 1"
גל־אור: „שדרות סנסט"
הדר: „יהיה טוב סלמוניקו" (שבוע 2)
לילי: „הפרט האחרון" 9.15 ,7.15
רמת־גן: „צלילי המוסיקה" 9 ,6 (שבוע 2)
שביט: „גמל תעופה 1975" (שבוע 2)

אשדוד

אסתר: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.45 ,7.30 (שבוע 3)
אולימפיה: „תשעה במעגל סגור" 9.30 ,7.30
אשדוד: „המגדל הלוט" 9.45 ,6.45
דגון: „ששה ימים לנצח" 8; „מלכודת לבייבי סיטר" 9.45

אשקלון

אסתר: „דצמבר החם"
חן: „הכלונדינית מאיסטנבול"
מאור: „שלושה ועוד אחת"

אור יהודה

גולן: „אחרון ציידי העולם התחתון" 9.30 ,7.30

בת־ים

9.30—7.30

אורבים: „אוליבר" (שבוע 2)
בתיים: „פריצת הכלא" (שבוע 2)

סביון: „רוצח לעונת הקיץ"
עצמאות: „שוגר לאנד אקספרס"
רמת־יוסף: „גטסבי הגדול" 9.30 ,7.15

הרצליה

דוד: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.30 ,7.15 (שבוע 3)
דגניה: „נערת תוצרת שוודיה" 9.30 ,7.30
היכל: „סקס משוגע" 9.30 ,7.15
תפארת: „אשתי על הכוונת" 9.15 ,7.15

חדרה

9.15—7.15

אורות: „סליחה שמי רוקו פפה לאו"
גן־זוהר: תשוקות בכלא הנשים"
חוף: „חבורת בורסליגו בע"מ"

חולון

9.30—7.30

ארמון: „גמל תעופה 1975" (שבוע 3)
מגדל: „שלושת בני כלבה"
סבוי: „שאגת הדרקון" (שבוע 2)
רון: „לחובבת"
רינה: „יהיה טוב סלמוניקו" (שבוע 3)

כפר־סבא

הדר: „אוכפים לוהטים" 10 ,8
חן: „שלושה ועוד אחת" 9.30 ,7.15

לוד

תרבות: „הוריו ורעם" 9.30 ,7.30

נס־ציונה

נוה: „נשיא על הכוונת" 9 ,7

נתיבות

שביט: „עוד תתעשר אצלי" 10 ,8.30

נתניה

אסתר: „ישנוני" 9.15 ,7.15
סטודיו: „אימה על העיר" 9.15 ,7.15
שרון: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.15 ,7 (שבוע 3)

פרדס־חנה

דקל: „שלושה ועוד אחת" 9.30 ,7.30

פתח־תקוה

אורון: „אני אוהב את גרושתי" 8.30
הדר: „נערת הטלפון" 9.45 ,7.45
היכל: יהיה טוב סלמוניקו" 9.30 ,7.30
שלום: „השיטה האמריקאית" (שבוע 3) 9.30 ,7.30

ק. אונו

אורי־און: „האחים מטריניטי"
הערב ב־9
„הארטיסטים בסופרמרקט"
מוצ"ש 9.15 ,7

קרית־ביאליק

סביון: „פסק דין" 9.30 ,7.15
ספיר: „מיספר מג'סטיק" 9.15 ,7

קרית־חיים

בית־העם: „פסק דין" 9 ,6.45
היכל: „האיש בעל אקדח הזהב"

קרית־ים

ניצן: „המגדל הלוהט" 9.15 ,6.15

קרית מלאכי

9.30—7.30
בידור: „הנמלט מאי השדים"
הוד: „אל־סיד" 9.30 ,6.30

קרית־שמונה

חרמון: „סנדקית ושטה קופי" 8.15 ,6
שניר: „השגעון המקסים" 9 ,6.45

ראשל"צ

נעמן: „צלילי המוסיקה" 9 ,6 (שבוע 2)
ראשון: „הגהנום בוער בהרלם" 9 ,7
תפארת: „שלום לבלש" 9.15 ,7.15

רחובות

9.45—7.30
בית־הפועלים: „איש ושמו סלג"
הדר: „חחרדל מגרה לי את האף"
חן: „שלושה ועוד אחת"

רמלה

המגדל: „החזדמנות האחרונה" 9.30 ,7.30

רמת השרון

גיל: „הרוצח בגלימה האדומה" 9.15 ,7.15

שדרות

חן: „גבר ושמו פלטפוס" 9.30 ,7.30

אלף לילה ולילה

נופש עם און

ארוח ונופש בע"מ
בחודשי האביב
השמש, הים ואויר ההרים פרושים לפניך
100 הצעות מעניינות (המחירים כוללים כל המסים), שרב, חלק קטן מהן מובא כאן לדוגמא:
* רשת מלונות דן ☆☆☆☆☆ ...
* מלון „לידו" — אילת ☆☆☆☆ ...
* מלון „נפטון" — אילת ☆☆☆☆ ...
* מלון קאנטרי קלאב ☆☆☆☆ ...
* מלון גליל — נתניה ☆☆☆☆ ...
* מלון „גלי זהר" — סדום ☆☆☆☆ ...
* מלון „מצדה" ...
* מלון „כרמון" — נהריה ☆☆☆ ...
* בית מרגוע „הרשושים" ...
* מוטל „כנען" ...
* בית הארחה „שורש" ...
* בית פרנקל — ...
* מלון „רון" ...
* מלון „שלג הלבנון" ...
* מוטל האדמון — עכו ...
כל תכניות „ארקיע" בתי מלון בשילוב טיסות ופרסים!
און ארוח ונופש בע"מ
סוכני אווים השכרת מכוניות
סניפים:
ירושלים, שמאי 8, 224624
ת"א, אלנבי 113, 612567
חיפה, הרצל 22, 645404
כ. דיזנגוף (דיזנגוף) 248306
שד' העצמאות 126, 82277
חדרה, רוטשילד 36, 253673
נתניה, הרצל 4, 22947
סניף חדש בבאר־שבע, רחוב הרצל 31, טלפון 73308
שרותינו ניתנים ללא תשלום

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א
מועדון בר־מינן
הערב, יום ו', 13.6.75, החל בשעה 21.00
ריקודים לצלילי תקליטים
„עונות השנה"
בחצות:
ערב טלפתיה
אלימלך בר־און ובנו
מחר, מוצ"ש, 14.6.75, בשעה 20.00
ריקודי עם ועממים
בהדרכת משה תלם
בשעה 22.00
דיסקוטק
*
אודיטוריום בר־שירה
הערב, יום ו', 13.6.75, בשעות 22.00, 24.00
יוקרן סרט מעולה
מחר, מוצ"ש, ב־21.30
יוקרן סרט מעולה

פאריבר

במלון מגדל שלום
מארח את
הזמר שמוליק יוסף
מוסיקה וריקודים
הזמנות מקומות: טל. 58286 או בערב 54154

אבישלום דוריי
מתמטע
* תפאורות טוסטוסיות
* נפלות מעשיות
* לימוד אנגלית
* ...
פרטים: טל. 297193, 289835

לחברה דתיים ולסטודנטים
אי"ה במוצ"ש ח' תמוז 14.6.75, בשעה 20.45
ערב בידור
באולם בני ברית
רחוב קפלן 10, ת"א
בתכנית:
נועם קניאל
תקליטים, תזמורת
החורוסקופ

התיאטרון הלאומי הבימה
אדי קינג — בימוי: ניסים אלוני
על קלות דעת וצביעות
בני ערובה
מחזה המזה הנודע
ת"א אולם גדול: מחר • 14.6, יום א' 15.6, יום ב' 16.6
ת"א אולם חקון: ...

התיאטרון העירוני חיפה
3 הצגות אחרונות בתל־אביב
במה 3
שרגא קטן — מאת הלל מיטלפונקט, בימוי: עודד קוטלר
גן הדובדבנים — מאת אנטון צ'כוב, בימוי: מייקל אלפרדס
ת"א: „אוהל", הערב יום ו' 13.6 בשעה 9.00 בערב

התיאטרון הלאומי הבימה • **התיאטרון הקאמרי תל אביב** • **התיאטרון העירוני חיפה**

מלון „פאל" (שרתון לשעבר) רחוב הירקון, פינת נורדאו
פתיחה חגיגית של עונת הקיץ
מחר מוצ"ש, 14.6.75, משעה 9.00 בערב
ב„אולם העצמאות"
בידור * ריקודים * הופעות אמנים
* ג'ימי לויד ולהקתו
* דודו טופז
ריקודים לצלילי להקת „הקברטים"
הגרלות * מזנון * תחרויות נושאי פרסים
מחירים עממיים

הארכיון הישראלי לסרטים
סינמטק ירושלים
שני 13.6 — 15.00 חור בלבנה — Hole in the Moon
20.30 — Orfeu Negro
22.30 — המלאך הכחול — Der blaue Engel
16.6 — 19.00 — יתומי הסערה — Orphans of the Storm
21.30 — 400 המלקות — Les 400 Coups
18.6 — 19.00 — יוהנה מן המלאכים — Johanna of the Angels
21.30 — השדים — The Devils

קונצרט חגיגי
סיום העונה
כנסיית עמנואל — יפו
20.30 ...

צוותא ירושלים

ב"און" הירושלמי
הערב בשעות 9.00 ו־11.00

המועדון הנכון 1976
דיסקוטק כריש
הערב, יום ו' 13.6
* הנוער שבשש
נועם קניאל
* שימי תבורי
* דודו דורסי
* ג'קי בר און
מחר, מוצ"ש 14.6
* ג'קי אלקיים
* שימי תבורי
* דודו דורסי
* ג'קי בר און

הסינמטק הישראלי
נוריאל קרונה / חנוך הכלשי (שבוע ג')
ראשון, שני, שבת
שבת 14.6 שעה 19.30
ערב אגודת הלבן

هكذا من الأصل:

שפות והשכלה תיכונית | למד והשכל | קורסים והכשרה מקצועית

מכון ישראלי לשפות ביה"ס לשפות
הגדול בארץ (למעלה מ־10.000 תלמידים במשך כל ימות השנה)
והיחיד שברשותו מעבדה לשונית מסוג
AUDIO ACTIVE COMPARATIVE
עומד לשרותך ב — 10 סניפים ברחבי הארץ
ללימוד אנגלית, צרפתית, ספרדית
גרמנית ועוד

תלמיד תיכון!

הנהלת המכון הישראלי לשפות, הקצתה מספר מצומצם של כיתות לתקופת הקיץ לתלמידי תיכון

עכשיו ניתנת לתלמידי תיכון הזדמנות מיוחדת לשפר את רמתם בדקדוק ובשפה האנגלית בעזרת מעבדה משוכללת ללימוד שפות, שאינה מצויה בבית ספרם (וכן אינה מצויה בבתי ספר אחרים ללימוד שפות).

בקורס בוקר מיוחד לתלמידי תיכון, התלמיד לומד במעבדה לשונית משוכללת פי 5 יותר אנגלית מאשר בכל שיטה ותרגול. כולל תרגילים מיוחדים בדקדוק, הלומד נמצא באווירה קרובה ככל האפשר לשהות בארץ דוברת אנגלית ומקדיש 35 דקות מתוך שעה להתבטאות עצמית, במקום דקה או דקה וחצי בשעת לימוד רגילה.

אחוז הקליטה בקורס זה מגיע ל־80% ומעלה, תוצאה שאינה מושגת באף שיטת לימוד אחרת.

המחיר לשעור — 6 ל"י.

הקורסים (כל אחד בן 48 שעות לימוד) יתקיימו בשעות הבוקר בשני מחזורים, בחודש יולי ובחודש אוגוסט, במפגשים של פעמיים בשבוע, 3 שעות לימוד בכל פגישה.

•

ההרשמה רק בסניפי
תל־אביב, רמת־גן, ירושלים וחיפה.

המכון הישראלי לשפות, בית הספר לשפות היחיד בארץ, שבו הוקמו מעבדות לשוניות, מציע גם לך, ללמוד שפה זרה בדרך הקלה בעזרת השיטות המתקדמות והיעילות ביותר בעולם, שהוכיחו את עצמן וזכו להכרה ע"י גופים ומוסדות ציבוריים ופרטיים, כמו: צה"ל, משרד הבטחון, משרד האוצר, משרד התקשורת, משרד החקלאות, משרד העבודה, הסוכנות, חברת החשמל, כור, משטרת ישראל, שק"ם, קופ"ח, אגד ועוד רבים אחרים.

TRUTH IN ADVERTISING

מכון ישראלי לשפות

משרדי ייעוץ והרשמה:

תל־אביב: אבן־גבירול 30, טל. 252337, בין 08.00—20.00
רמת־גן: שפירא 4 פינת ארלוזורוב 83 טלפון 723466, בין 16.00—20.00
חיפה: נורדאו 30, טלפון 667040, בין 08.00—20.00
ירושלים: 1. התבור 22, טל. 224769, בין 08.00—20.00; 2. בית המקור ע"ש מ. שרת, מסריק 10, טלפונים 66380, 68383, בין 16.00—20.00
אשקלון: ביה"ס אילות (היסן), אפרידר, טל. 8773, בין 16.00—20.00

רבבות בני נוער
אינם לומדים
ואינם עובדים

אם גורלם
נוגע ללבך —
בוא ולמד
בקורס מיוחד
והיה להם
למדריך ולמחנך.

משך הקורס: 8 חדשי לימוד בפנימיה בית ברל במלגה מלאה ומשכורת חודשית ואחת עבודה מובטחת בשכר מלא.

למד מקצוע נדרש
בתנאי תשלום מיוחדים!

* אלקטרונאי תקשורת סוג 1 *
* שרטוט בנין
* שרטוט מכונות
* חשמלאי מוסמך *
* חשמלאי ראשי

בעת ההרשמה יש להציג תעודות המעידות על סיום 10 שנות לימוד, לבוגרי 8, 9 שנות לימוד פתוח השלמה מיוחדת.

פרטים והרשמה: בכל יום, בין השעות 19.00-8.00, ביום ו', עד 13.00.

ת"א: רח' דוד המלך 39, טל. 264193, 267436. רח' בורכוב 66, טל. 225690, 225795. או בירושלים, בשעות 18.00 עד חצות — טלפונים 02-223344, 04-644322, 03-252425

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש פאול ברוואלד

מודיעים בזה על
המשך ההרשמה לתוכנית להכשרת
מנהלים וסגל בכיר
למרכזים קהילתיים
ע"ש ד"ר יוסף י. שוורץ
לשנת הלימודים תשל"ו

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לתרבות תורנית

סדנא
להעמקת היהדות

מחלקתנו עומדת לפתוח בחופשת הקיץ חוגים ביהדות לתלמידי בתי־הספר העל־יסודיים (כתות י' יא' יב', בנים ובנות).

נושאי החוגים:
א. אורחות חיים — חברת חוזי ומנהגים מסורתיים.
ב. חברת ערכי היהדות — דיונים בנושאים ממחשבת היהדות ובנושאים דתיים אקטואליים.
ג. מבוא לספרות המקורות.

בדבר פרטים נוספים מקום החוגים וסדרי ההרשמה יש לפנות עד יום ... (22.6.75) אל משרדי המחלקה — רח' אגרון 20, טל. 820251, חיפה.

פרס כספי
מובטח למוצא או מודיע על מקום המצא של
טנדר פיאט
185—820
לטלפן 053-96393

למסירה
דירת גדולה 4½ חדרים
3½ חדרים ...

בהזדמנות
פורד טרנזיט 73
למכירה
טלפון 057-77624
או בערב 057-59112

מרכז שטיחי
כרמל

הנהלת חשבונות לכל

קורס בוקר מזורז מיוחד לתקופת החופש מתחיל ב־3.7.1975
משפחת החשמונאים
לשנת הלימודים החדשה

ת"א, ... 21
טלפון: 237611
שעות המשרד: 12—16, 20—16

לביא

HERMES
ה ר מ ס בתאריך 16.6.75 יפתח קורס
פקידות הנה"ח
בפקוח משרד העבודה
חיפה הרצל 44 ת"א בן יהודה 20

המכון הישראלי לספרות נשים וקוסמטיקה
קורסים ל־ ספרות נשים וקוסמטיקה
דיאנה מכון
תל־אביב, רח' יודפת 4
טל. 226066, 229388, רח' דיזנגוף 190

רהיטי א.ל.ף. - פאר היצירה!

הצעת החודש
ארונות קיר
מעץ סנדוויץ' ופנל לפי הזמנה, החל מ־800 ל"י
המטר

חדר שינה מקסים בצבע אפוקסי־לבן מכולל:
מיטה, 2 שידות, טואלט וראי קריסטל
מבחר חדש
של פינות אוכל בדגמים חדישים
* רהיטי איכות במחירים סבירים *
בקר עוד היום בתצוגת הרהיטים המרהיבים של בת־ים

American Line Furniture

חברה לשווק רהיטים בע"מ

א.ל.ף. בת־ים, רוטשילד 22, טל. 888536

* אספקה מיידית.
* ייעוץ ארכיטקטוני חינם.

היום, יותר מתמיד, חשוב שתקבלו תמורה מלאה עבור כספכם.
אצלנו תוכלו לבחור מתוך עשרות דגמים את חדר השינה המתאים לכיסכם ולטעמכם.

רהיטי גבעת ברנר-נורד בע"מ
כצנלסון 113 גבעתיים (ככר נח) · טל. 724406-7

חדרי שינה חלומיים (ולא יקרים)

דירות
לזוגות צעירים
החל מ־149.000 ל"י

דירות בנות 3 חדרים
באיזור שקט ברחובות

20 דקות מתל־אביב
כניסה תוך 15 חודש

התשלום עם ההרשמה: 5,000 ל"י
תשלום שני עם חתימת חוזה: 15,000 ל"י
שאר התשלומים עם התקדמות הבניה

4 חדרים: 180.000 ל"י
4½ חדרים: 198.000 ל"י

סוכנים בלעדיים:

אנגלו-סכסון
סוכנות לנכסים בע"מ
רח' הרצל 161, רחובות, טל. 950152

מה זה? כולם מדברים על מסעדת
"הנסט" בהרצליה פיתוח

צריך ללכת לראות האם זה נכון!
הסטקים באמת הכי טובים בארץ?
האם ההמבורגר הטוב ביותר בעולם?
הנסיעה משתלמת — אולי!

ארוחות צהריים, מחירים קבועים
מ־17,50 — 22,50 ל"י,
ובערב, אילה־קרט, לפי הזמנה.
חוף הים מול מלון "מגדל דניאל".

להקת הפוטוליס בהבכירתה החדשה
נער והנער
(הופעה ארצית בעזמון ובמלל)

ה ו פ ע ו ת

עוזי חיטמן
יהודה פוליקר
קובי קלמנוביץ'
שמוליק קרבלסקי
איסף גראל

ב כ ו ר ה

יום שישי 9.30 בערב בת דור 13.6.75 ראשון לציון
יום שישי חצות בת דור 13.6.75 שבין
יום שישי חצות וחצי בית לסין 20.6.75
כרטיסים במשרדי הכרטיסים רבמשרד יוקי 222445
ובערב המופע בקופת בת דור / בית ליסין

* * * * * *
אילנית

אמריקה קלאב
החל מ־19.6.75
* * * * *

מועדון קולנוע
בן־יהודה

הערב ב־10.00
סטיב מקווין
האלוף

הערב ב־12.00
ג'יימס דין לין טיילור
הענק

תזמורת
האריות
במועדון
את ואני
בימים שלישי וחמישי
לגילאים:
נשים 20—30
גברים 25—35
באולם המפואר של
"חצות וחצי"
המסגר 51, תל־אביב

למכירה
שופל גלגלים 966
מצב מכני מצויין
לטלפן בשעות הערב 234758

ד"ר הלוי
נחום ביטול
מציגים:

טנדודו

עורכן: דודו טופז, ויואל ריפל

דודו טופז בערב בידור וראיונות אבסורדיים

ראיון עם: יורם ביבונסקי
עובדת במכון מסאז'ים "על רזי המקצוע"
ניסן כהן חברון • הזמרת סימונה בונר
שלישיית "היחלום השחור"
מתי כספי
תל־אביב "בית לסין" הערב יום ו' 13.6 ב־10.00
כרטיסים:
"הדרן", במשרדים ובקופת בית ליסין, ויצמן 34, טל' 252691
משרדי החמקה: ת"א, רח' דיזנגוף 66, טל. 289835-297193

בימת אנקור
ד. ליטאי א. קורן בשיתוף עם צוותא מציגים:

פום פום פום פום
שירי אדית פיאף

סנדרה • יונה
ג'ונסון אליאן

תרגום וקטעי קישור: אבי קורן
בימוי: דני ליטאי
מנהלה מוסיקלית: שמעון שגיא
בליווי: א. לב · י. קלאוז · מ. אמיר · א. וקסלר

באולם צוותא תל־אביב
יום ו' 13.6.75 בחצות • יום ד' 18.6.75 ב־9 בערב
באולם שרת בפתח־תקוה
שבת 14.6.75 ב־9.30 בערב • כרטיסים בקופות
הזמנת הכרטיסים: מטה אכנים טל. 246459—240731

ביה"ס לנהיגה "היובל"
ירושלים, רחוב אורגואי 3, קרית־יובל
(ליד המרכז המסחרי), טלפון: 418222

שמחים להודיע
אנו מלמדים בנוסף לרכב רגיל,
גם ברכב אוטומטי,
וכן עם מנגנון מיוחד לנכים.

משרד התיירות | עיריית ירושלים
פיתוח מזרח ירושלים בע"מ

יריד ירושלים לאמנות ואומנות
"חוצות היוצר"

אמני ירושלים! הבטיחו לעצמכם מקום תצוגה ביריד "חוצות היוצר" אוגוסט 1975

ההשתתפות ביריד פתוחה לאמנים, ירושלמים במיוחד, בתחומים הבאים:

צורפות • קרמיקה • זכוכית אמנותית
אריגה ורקמה • תשמישי קדושה
הדפסים אמנותיים • גילוף עץ • בטיק
תחריטים • ציור ופיסול

אמנים המעוניינים להשתתף ביריד, מוזמנים להגיש מועמדותם לועדת היריד עד יום ראשון, 22.6.1975.

אל: פיתוח מזרח ירושלים בע"מ
רח' ממילא 18, ירושלים.
מאת: ....
כתובת: .... טל. ....
אני מעונין/ת להשתתף ביריד לאמנות ואומנות ב"חוצות היוצר".
תחום עסוקי האמנותי .... מוצרי התצוגה העיקריים ....
הודעה זו אינה מהווה התחייבות מצדנו להשתתף בתערוכה הנ"ל. רשמנו לפנינו כי בחירת האמנים והקצאת השטחים תיעשה ע"י ועדת היריד — לאחר ראיון, ועל כך נקבל הודעה במועד.
תאריך .... חתימה ....

هكذا من الأصل

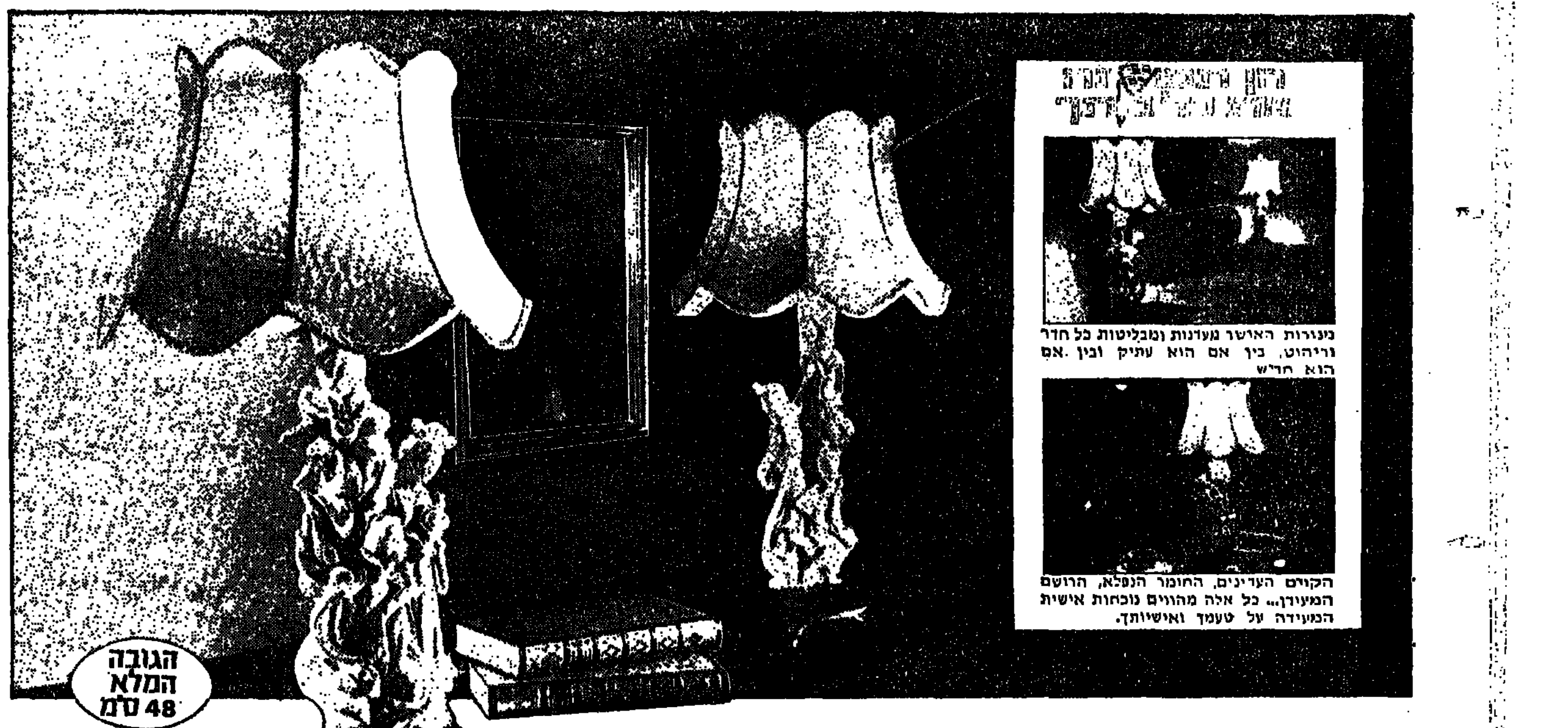

האירי את חייך עם מנורות המקסימות ביופיין

10 ימי נסיון חינם

כל אמנות סין העתיקה דילגה על מאות שנים ואוקיינוסים רחבי ידיים כדי לתת השראה ליצירת מנורות האושר מרהיבות עין אלה. במכירות פומביות ובחנויות העתיקות קונים אדריכלי הפנים מנורות בסגנון זה עבור לקוחותיהם העשירים, כי אין דבר מקסים ומודרני יותר מבית אשר ניתן למצוא בו מספר אביזרים או רהיטים בסגנון אוריינטלי.

היום, יכולה גם את לגוון את ריהוט ביתך על־ידי תוספת נימה מקורית ומלאת טעם, אשר לפיה ישפטו את ערכך כעקרת־בית. את יכולה לרכז את כל מנורות האושר שלך בחדר אחד, על רהיט אחד, שידה ארוכה עתיקה או על המדף המכסה על האח בסלון, תוכלי להציב אותן על שולחן הלילה שליד מיטתך, או משני צידי הספה בחדר האורחים ולהיפך, את יכולה להפריד ביניהן, ולהציב כל אחת בחדר אחר. על כל פנים, בכל מקום שתציבי אותן, האווירה המעודנת שהן משרות על סביבתן, אורן המוזהב, החמים והאינטימי, יוסיפו יופי וחן לצבע עורך, יבליטו את ברק עינייך, את תכשיטייך ואת רהיטייך ויעניקו על־ידי כך משהו נוסף לחדרך... משהו אצילי ונאה ביותר.

יצירות אמנות אמיתיות

שתי מנורות מפוארות אלה, המהוות ממש סימפוניה לעין, חרוטות זרי פרחים, עלים וצפורים, ומעוטרות תבליטי דמויות של נשים צעירות וילדים בעלי קוים טהורים. כל אחד משני הפסלונים שונה מרעהו, אך שניהם מוצבים על בסיס כבד ויציב, עשוי אבוניט שחור, נאה להפליא. המכלול מבליט ביותר את החרוטי השנהבית של הפסלונים. את מנורות האושר שלך משלימים שני אהילים מצופים חומר אצטט ושבכה לבנה נוספת — פאר העשיות המשי העתיקה של סין...

ההבדל הוא בכך שאינך צריכה לחשוש שהאהיל ייקרע, כפי שעלול לקרות עם משי אמיתי.

השווי בעצמך: בבוטיקים האלגנטיים ביותר של פריס, רומא, לונדון ותל־אביב אפשר למצוא מנורות בעלות סגנון דומה, לעתים, לזוג מנורות האושר ומחיר של מנורה אחת כזו עולה על מחיר שתי המנורות שלך גם יחד. אך הודות לשיטת המכירה הישירה של מיילקס תוכלי לרכוש את זוג מנורות האושר תמורת 560.— ל״י בלבד (ו־35.— ל״י משלוח), או, אם את מעדיפה, תמורת תשלום של 135.— ל״י במזומן (ו־35.— ל״י דמי משלוח), ושמונה תשלומים חודשיים קלים ורצופים של 70.— ל״י כל אחד. אך שימי לב: יצירות מושלמות ומעובדות כל כך ניתן לבצע רק בהתאם להספקו של האמן. אל תחמיצי הזדמנות זאת כי את עלולה להתאכזב. ללא כל התחייבות קניה, שלחי את שובר הנסיון חינם עוד היום. לגביך תהיה זאת התגשמות ספור אגדה נפלא.

ראי והתפעלי מכל פרט ופרט בפסלון נפלא זה. הוא עשוי מחומר יקר ואצילי, המיוצר ביסודו מבהט (אלבסטר) יקר־ערך, והנהנה מהברק, התחושה והרוך של השנהב, ללא שבריריותו הרבה. הפרטים הזעירים ביותר, הידיים הקטנות והאצבעות המעוצבות להפליא, תווי הפנים הטהורים, כל אלה מוגנים בפני סכנת שבירה או סדיקה, הודות לשיטות יצור משוכללות שפותחו במיוחד כדי לעצב חומר שנתבית זה בדייקנות ובעדינות הנאותות. עובדה זו מסבירה, בחלקה, את המחיר הנמוך במיוחד של מנורות האושר, מחיר נמוך לאין ערוך מהרושם ההדור והאצילי שהן משאירות על כל הרואה אותן.

(c) MAILEX (ISRAEL) LTD, 1975

תיבה עגולה, שתמצאי לה שימוש רב ומגוון, ושש תחתיות, עשויות לכה שחורה אמיתית ומעוטרות בעיטורי עלים ופרחים מוזהבים, מצוירים ביד; כל עיטור שונה מנושנהו וכל אחד שאוב מאוצרות אמנות המזרח הרחוק. מתנה זו, שתוסיף רבות לאווירה האלגנטית והאצילה שתיצורנה בביתך מנורות האושר, תוענק לך חינם אין כסף אם תשלחי עוד היום את שובר נסיון החינם ואם תרכשי את מנורות האושר.

שובר נסיון חינם בן 10 ימים

אל: מיילקס (ישראל) בע״מ,
רחוב המלאכה 3 חולון, ת.ד. 58—851, טל. 843185

נא לשלוח לי את „מנורות האושר״, לתקופת נסיון של 10 ימים חינם. אם לא אהיה מרוצה לחלוטין מאיכותם ומטיבם של „מנורות האושר״ אחזיר אותם ואת כל מה שקיבלתי במצב תקין תוך 10 ימים מיום קבלתם ולא אהיה חייבת מאומה. אם אחליט לרכוש את „מנורות האושר״, הם יהיו שלי ויהיה עלי לעמוד בתנאי התשלום אותם ציינתי למטה. חתימתי בטקום המסומן מהווה הסכמה לתנאים שאתם מציעים.

סמני את ההצעה הרצויה לך.

☐ **תשלום חד־פעמי:** תוך 14 יום מיום קבלת מנורות האושר אשלם לכם סך —.560 ל״י וכן סכום נוסף של —.35 ל״י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח.

☐ **קניה בתשלומים:** תוך 14 יום מיום קבלת „מנורות האושר״ אשלם לכם סך —.135 ל״י (וכן סכום נוסף של —.35 ל״י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח) ואחרי כן אשלם לכם 8 תשלומים חודשיים רצופים בסכום של —.70 ל״י לכל תשלום, החל בחודש שלאחר מועד התשלום הראשון. ס״ה —.695 ל״י. (סכום זה כולל ריבית של 30% וכן סך —.9 ל״י לחודש דמי טיפול וגבייה).

מקום התשלום: במשרדי מיילקס (ישראל) בע״מ, או בכל סניף של בנק לאומי לישראל בע״מ.

אושר ע״י המועצה לחוזים אחידים.

נא למלא בדייקנות כדי למנוע עיכוב בביצוע ההזמנה.

ההצעה בתוקף ל־30 יום בלבד מפרסום המודעה

שם המשפחה:	חותמת הכרטיס
השם הפרטי:	
העיר:	
הרחוב: .... מס':	
הגיל: .... מס' תעודת הזהות:	י.א. 13.6.75

MAILEX (ישראל) בע״מ ISRAEL LTD. **מיילקס**

רח' המלאכה 3 חולון

משרדינו פתוחים בימים א'—ה', בשעות 8.00—16.00, ביום ו' סגור.

هكذا من الأصل

מופעי תיאטרון • בידור • מוסיקה

אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

הכל עובר חביבי — א. ברמן מציג: להיטי שנות החמישים בארץ ובעולם
חיפה „שביט" הערב יום ו' 13.6 ב־9.30
אילת „אילת" יום א' 15.6 ב־9.30
ת"א „בית ארלוזורוב" יום ב' 16.6 ב־9.00

להקת „כוורת" — „צפוף באוזן"
תוכנית חדשה בכורה
קרית ביאליק „שביט" הערב יום ו' 13.6 ב־9.45
עין־חרוד 16.6 ב־9.00
ת"א „אהל־שם" 23.6

הגשש החיוור — „אופסייד סטורי"
יפו „אלהמברה" יום ב' 16.6 ב־9.00
חיפה „אורה" הערב יום ו' 13.6 ב־9.45
ראשל"צ „הפאוורי" 18.6

שחקני החאן מציגים
מולפדור 22
בחאן הירושלמי יום ב' 16.6

החאנברט הקברט הסאטירי — פשחוליק
לתושבי ירושלים
הצגה אחרונה חגיגית
מחר מוצ"ש 14.6 ב־9.30
בחאן הירושלמי

חוס סוייר — שמלה משגעת של חנהלה
בחופש הגדול
משרד התיאטרון: ת"א, 248012

גבי עמרני — איפה הכסף
חולון „רינה" הערב יום ו' 13.6 ב־9.30
תל־אביב „אוהל" מחר מוצ"ש 14.6 ב־9.15
ראשון־לציון „ריקור" יום ב' 16.6 ב־9.00
הצגות אחרונות

זה הכל בינתיים — יהונתן גפן, דני ליטני
נהריה „החדר" הערב יום ו' 13.6 ב־9.30
תל־אביב „צוותא" מוצאי־שבת 14.6 ב־10.30
רמת־גן ביום ב' 16.6 ב־9.00

רבקה מיכאלי — בשעות נוספות
ת"א „בית ארלוזורוב" (אהל) הערב יום ו' 13.6 ב־9.30
תל־אביב „בית דורי" מחר מוצ"ש 14.6 ב־9.30
גבעתיים „שבטים" 20.6 ב־9.30

לונה פרק — „עיר השעשועים"
ביריד המזרח
פתוח כל יום (פרט ליום ו') מ־5 אחה"צ עד 10 בלילה

הרביעיה חוזרת
הערב יום ו' 13.6
2 הצגות ב־9.30 וב־11.30

מועדון התיאטרון — Lee עושה אנשים יפים
אנדלוסיה של לורקה
חיפה הערב יום ו' 13.6 ב־9.30
ת"א „מועדון התיאטרון" 14.6 ב־9.30
20.6 ב־9.30

GIOCONDELE VESELE
ת"א „היכל התרבות" יום ג' 1.7.75

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת התיאטרון בערב ההצגה

פרסום בלקין

רשת נח מציגים:

תל־אביב סינמה 1 57952
בכורה ארצית
הקומדיה הסקסית של השנה
„חרים אותה... ג'יק"
4.30—7.30—9.30

תל־אביב סינמה 2 57952
בכורה ארצית
* יוסף שילוח
בסרטו של אסי דיין
„חגיגה לעיניים"
בימים א'—ה'
10.15—8.30—6.45 במוצ"ש
ביום ו' 12—2

תל־אביב „הוד" 226226
בכורה ארצית
שבוע 3
הקשר האפריקני
* מייקל קיין
* סידני פואטייה
4.30-7.30-9.30
סרט הבוקס על נושא שהוא שיחת היום בעולם כולו

תל־אביב „אורלי" 284025
(ציון מצוין) „חוויה קולנועית תוססת ומאלפת". שלמה שבא „ידי. אחרונות"
„המרוץ לצמרת של דודי קרביץ"
* ריצ'ארד דרייפוס
שבוע 7
בכורה ארצית • 9.30, 7.15, 4.30

חיפה „רון" 669069
אל תתעסק עם סטייסי — היא תדפוק אותך!!!
„בלשות ושמה סטייסי"
* אן ראנדל
* אניטרה פורד
* אלן לנדרס
4—7.30—9.30

ירושלים „עדן" 223829
קומדית מתח בלשית נוסח אגאטה כריסטי
„ארנולד"
* סטלה סטיבנס
* רודי מקדואל
4—7.30—9.30

ירושלים „רון" 234704
בכורה ארצית
* יוסף שילוח
בסרטו של אסי דיין
„חגיגה לעיניים"
4—7.30—9.30

בערים אחרות
באר־שבע „חן" — „דודי קרביץ"
אשקלון „אסתר" — „דיצמבר החם"
מוריה „הר־הכרמל" — „חגיגה לעיניים"

בית הצנחן רמת־גן
רחוב רוקח, כניסה דרך אבא הלל 155 (לפני שילוט)
מוצאי־שבת
בידור וריקודים
בתכנית:
דליה עמיהוד
ריקודים לצלילי „הכוכבים הכחולים"
מוצאי־שבת 21.6.75
הזמר: צביקה פיק
בליווי תזמורת „פיאמנטה"
ורקדניות גוגו
מוזיקת ריקודים לצלילי „זמרי התוף"
דיסקוטק בפעולה

מועדון טיפני (חדש)
תל־אביב, רח' שונצינו 4
למבוגרים גילאי 20 פלוס
הערב
נועם קניאל
להקת „הנשרים"
טלוויזיה והקרנת סרטים
מוצאי־שבת
נסים סרוסי
הזמר דורסי
עם צמד נערות גוגו
רוי יאנג
ריקודים עם להקת „הנשרים"
המועדון פתוח בימי שלישי, רביעי ששי ושבת

מועדון האורלוגין
רחוב בן־אביגדור 28
תל־אביב
גילאי 20 פלוס
מוצאי־שבת
נועם קניאל
ריקודים עם להקת „האורנים"

דיסקוטק רמלה טל. 961998
המועדון היחידי מסוגו המשלב בתוכו — אולם ריקודים, מסעדה ואולם להקרנות סרטים
בתוכנית הערב
אמנים אורחים
נסים סרוסי
צמד חומה ומגדל
להקת הקולות הגבוהים
מוצאי־שבת
אמן אורח
נסים סרוסי
להקת הקולות הגבוהים
וזמר הנשמה רוי יאנג
יום שלישי ורביעי
דיסקוטק + אמנים אורחים

חוג 33 להכרויות
פתוח בימים: שלישי, רביעי, ששי, ומוצ"ש
רח' שלמה המלך 33, ת"א
—10 ל"י כניסה, כולל משקה
בימי חול הכניסה חופשית
כניסה מהמלון

קולנוע „אלנבי" ת"א
הלילה ב־11.00
„חאס פריז בוערת"
ז'אן פול בלמונדו
אלן דילון
קירק דוגלס
בסרט הגדול
בנושא !
הקרנת כרטים בוקם שישי

הזמנת מקומות
כושש והבראה
ירח דבש — אילת ובנהריה
במחירי הנחה
במשרד „הצלחה"
רחוב בר־כוכבא 46 (ע"י כיכר דיזנגוף)
טל. 236076, 220002
סוכנות „ארקיע"

מועדון החאן ירושלים • מארח את מועדון 77
עם: **ישראל גוריון**
בערב שירים גסים
בתכניתו
„עומד לי על קצה הלשון"
3 הופעות אחרונות לפני שחוזרים לתל־אביב
הערב יום ו' 2 הופעות ב־10.00 ובחצות
מחר, מוצ"ש 14.6
הופעה אחרונה 10.45
כרטיסים במשרד כהנא ובן־נאים

• **מועדון 77** •
מארח את:
החאנברט הירושלמי
ל־2 הופעות
יום ששי 13.6 — 10.00 וחצות
כרטיסים בכל משרדי הכרטיסים בעיר ובערב במקום
כרטיסים לקבוצות ולמוסדות יוקי (לאן) טלפון 222445
להתראות במועדון בן־יהודה 77, ת"א
טל. 230000
להזמנות טל. 228880

התיאטרון הלאומי הבימה
הערב 13.6 בסלוניקה
בשעה 10.30
„הבעל הנצחי"
בהשתתפות: נסים עזיקרי, שלמה בר־שביט, אביטל שרביט.
בימוי: עדנה שביט
בימוי לטלויזיה: פול סלינגר

מועדון סינמטק
סינמה 1 — הערב בשעות 12—10
„אמיצים וקשוחים"
סינמה 2 — הערב בשעות 12—10
„בנות השטן"
תל־אביב, יונה הנביא 2, טל. 57952

בשיתוף „להיטון" שבועון הבידור לכל המשפחה

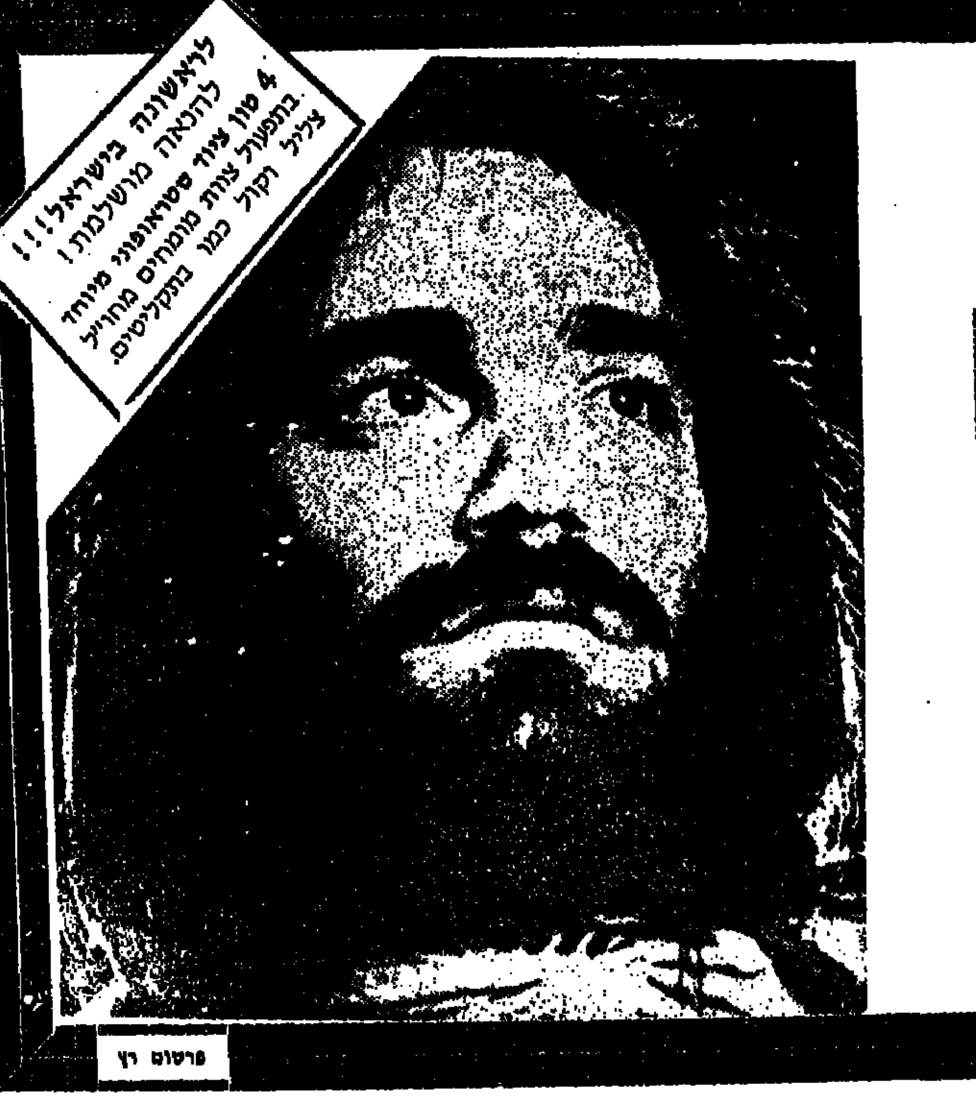

„סבן־טלית" — „לופו חיפה" גאים להציג:

דמיס רוסוס

מגיע ביום שני, 16.6.1975, בשעה 20.40
במטוס „אל־על" לנמל התעופה בלוד
קבלו פניו!!!

תל־אביב „היכל הספורט"
יום ג', 17.6.1975 ב־9.00 בערב
יום ד', 18.6.1975 ב־8.30 בערב
יום ה', 19.6.1975 ב־8.30 בערב

ירושלים „בנייני האומה"
מוצ"ש, 21.6.75 ב־9.00 בערב

חיפה „קרית אליעזר"
יום א', 22.6.75 ב־8.30 בערב

מכירת כרטיסים במחירים: 20 ל"י, 30 ל"י, 50 ל"י בלבד!!!
תל־אביב: המפה ראשית, „הדרין", אבן־גבירול 90, טלפון 248787, „רוקוקו", „קסטל", „גונני" ובירור המשרדים.
חיפה: „קופת חיפה", הרצל 21, טל. 662244 ובירור המשרדים.
ובירור המשרדים בכל הערים בארץ.
הנחות לקבוצות מאורגנות, סטודנטים ותלמידים.

פרסום רן

אמנות לעם
„מעשה בחייל"
מאת סטרווינסקי
עברית: יעקב שבתאי
במאי: עמרי ניצן
מנהל מוסיקלי ומנצח: נעם שריף
כוריאוגרפיה: משה אפרתי
משתתפים:
המספר: משה אשרוב, החייל: עזרא דגן, השטן: יוסף שילוח, נגנים ורקדנים.

לוח הצגות לחודש יוני
13.6	מ.א. בני שמעון	
17.6	ערד	
18.6	אשקלון	
19.6	מ.א. אשכול — נירים	
21.6	יהוד	
22.6	מ.א. לעתון — עברון	
24.6	מ.א. מגידו — עין השופט	

מכירת פומבית בע"מ
טלפון 829018
ביום שלישי 17.6.75 בשעה 1 אחה"צ
מכירה פומבית מס' 17
באולם המכירות של החברה
בכיכר קדומים 14, יפו העתיקה
[illegible]

טיול הגליל עם
ב־310.— ל"י
ל־3 ימי נופש נפלאים
לאילת
ושארם א־שייך
עם טיול מיוחד לשארם
במלון „קיסר" אילת
שבת בכנרת
ב־69.— ל"י בלבד
ו־49.— ל"י לילד
פרטים: בן־יהודה 184 ת"א, טלפון: 03-238490

KANE לתרבות ויקודמה [illegible]

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
התזמורת הסימפונית ומקהלת הטכניון
קונצרט „תחת מס' 7"
בסדרה „מוסיקה לכולם"
מנצח: דליה אטלס
בתכנית: [illegible]
20.30

Los Paraguayos
שגרירי הזמר הדרום אמריקאי!
להזמנות מופעים: 03-615547

מועדון לילה
אקסודוס
אשקלון
הערב ובמוצ"ש
ששי קשת
צמד חומה ומגדל
תזמורת לריקודים

הערב, בבאר חורי ה־8
טוביה צפיר
[illegible]

מועדון פריז
הלילה ב־12—10
* „צ'ארלי"

האגודה למען החייל, בתל־אביב־יפו
„בינגו"
המשחק החברתי והמלהיב
במוצ"ש 14.6.75 בשעה 9.00 בערב
בבית החייל, רח' ויצמן 60, ת"א.
כל התכנסות מדמי ההשתתפות קודש לפעולות למען חיילינו

חגיגת בר־שירות
בכל מוצ"ש, משעה 9.00
דיסקו־בר
עם מיטב תקליטים
ריקודי עם/עממים
סינמטק לסרטי איכות
ג'ים — טשופס — חופעות
הערבות — באורים
בית ליסין
תל־אביב, רחוב ויצמן 34

מזכירה עצמאית
בעלת הופעה נאה
לעבודה באזור רמת־גן
למשרה מלאה
כמזכירה אישית
של ראש מחלקה
בעלת נסיון קודם במגע עם עובדים, יחסי ציבור וכו׳.
5 ימי עבודה בשבוע.
נא לפנות לת.ד. 11311 ת״א.
סודיות מובטחת!

למוסד ממלכתי בת״א
דרוש
סגן ראש יחידת מבדק פנימי במחלקת כספים
הדרגה המוצעת י״ג—י״ד בדרוג האחיד.
נתונים נדרשים: מנה״ח ברמה ד׳
בעל נסיון בבקרת חשבונות.
• מעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 17146 ת״א מיקוד 61170 (עבור כספים) ולציין פרטים אישיים וכישורים.
— סודיות מובטחת —

למשרדנו בתל אביב דרוש
רכז רכישות בכיר
הכישורים הדרושים:
— בעל השכלה תיכונית לפחות
— רקע טכני
— יכולת ניהול משא ומתן עם גורמי חוץ
— יכולת ארגון עצמאי
— בעל נסיון של 5 שנים לפחות ברכישות בארץ
— שליטה בעברית ובאנגלית
מועמדים יפנו בכתב לחברת פוספטים בנגב בע״מ, ת.ד. 98, תל אביב, בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם והשכלה, עבור „רכז רכישות״.
חברת פוספטים בנגב בע״מ

לצה״ל דרושים
לעבודה באזור באר-שבע:
• **מודד** לעבודות מקרקעין
• **רשם** מקרקעין
• **הנדסאי** לחשוב כמויות
עבודה זו כרוכה בנסיעות מדי פעם
בדבר פרטים יש לפנות ל־ד.צ. 3056 צה״ל. טלפון: 057—69474

למפעל מזון
בנמל תעופה בן-גוריון
דרוש
עוזר למנהל חשבונות ראשי
סוג כ׳
נא לפנות בכתב בלבד לת.ד. 22, נמל תעופה בן־גוריון בציון תולדות חיים ונסיון קודם.

לקריה למחקר גרעיני נגב
דרוש
מהנדס בנין בכיר
כישורים דרושים:
— נסיון של 5—6 שנים בתכנון עבודות בנין ופקוח עליהן.
— נסיון בתאום תכנון בצוע ותמחירי עבודות.
— נסיון בניהול צוות עובדים.
— כושר ניהול משא ומתן עם קבלנים ומתכננים.
למועמד המתאים מוצע:
— עבודה מעניינת.
— שכר ותנאים בהתאם לכישורי המועמד.
— למועמד שמחוץ לאזור הדרום שיתקבל לעבודה תנתן דירה מטעם המפעל.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות: עם פירוט השכלה וניסיון לת.ד. 9001 ב״ש מדור גיוס עובדים.

למוסד ציבורי גדול
דרושים
עובדי שיקום
עבור האיזורים הבאים
באר-שבע — משרה מלאה
רחובות — משרה מלאה
אשדוד — חצי משרה
אשקלון — חצי משרה
• מועמדים בעלי הכשרה מתאימה (בוגרי אוניברסיטה בעבודה סוציאלית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה או עובדים סוציאליים כשירים), יפנו בקשותיהם עד 25.6.75 לת.ד. 7061 עבור 164(15). הפנייה תכלול קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי.

פורטציסטר בע״מ אשקלון
דרושים
1. מפ״ט למחסן טכני
2. טכנאי ייצור מתחיל
3. מנהל אחזקה מחלקתי
4. מזכירת מחלקת מכירות אנגלית כולל הדפסה, עברית רצויה
5. בוגרי בי״ס מקצועי להכשרה כמכונאים
לפנות אישית למח׳ כח אדם במפעל, בשעות 8—16, בכתב לת.ד. 205 אשקלון, או טלפונית 051—4121.

מדרשת שדה בוקר
לביה״ס התיכון „הר הנגב״ הנתיב הקליטתי
דרושים
א. מורים
למקצועות הבאים:
תנ״ך, לשון, ספרות, מתמטיקה, פיזיקה, כימיה
ב. מדריך חנוכי
ג. אם בית
ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית
• בדבר פרטים נא לפנות בכתב לד״ר א. בירנבאום, מדרשת שדה בוקר בנגב הנתיב הקליטתי או טלפונית 057—80046 80115.

למוסד ממלכתי בחיפה
דרושות
עובדות ארכיון
לאחר שירות בצה״ל
לעבודה במשרה מלאה
* השכלה 12 שנות לימוד
* באות בחשבון גם חסרות נסיון קודם בעבודה
* משכורת של כ־1,200 לירות
המעוניינות יפנו, בצרוף קורות חיים ופרטים אישיים מלאים לת.ד. 2133 (עבור מס׳ 2) מיקוד 31000 חיפה.
— רק פניות מתאימות תענינה —

דרושים
לחברת אמפא
דרושים
חשמלאים
בעלי ידע טכני
להפצה והרכבה של מוצרי חשמל חדישים
(בתחום השמדת חרקים מעופפים)
ההפצה — בכל חלקי הארץ
הערה: רכב הכרחי
המעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 636, תל־אביב, עבור „מפיצים״.
אמפא

משרד החינוך והתרבות
אגף הנוער — מחוז הדרום
אגף הנוער מודיע שברשויות המקומיות במחוז הדרום
דרושים
מדריכים חברתיים
בחינוך הבלתי פורמאלי בכל חלקי המחוז מאשדוד ועד אילת
תנאי קבלה: בעלי נסיון בעבודה עם בני נוער. בעלי השכלה תיכונית בוגרי צה״ל.
לימודים: המתקבלים ישולבו בלימודים במכון להכשרת מדריכים בנגב במקביל לעבודתם.
בדבר פרטים נא לפנות: לאגף הנוער, משרד החינוך והתרבות — ב״ש.
הערה: העובדים יתקבלו לעבודה ע״י הרשויות המקומיות ויועסקו עלידן.

למוסד ציבורי
דרוש
מודליסט
לעיצוב דגמים — כולל סקיצות ותרשימים ובנית אבי-טיפוס מחומרים שונים
(עץ, מתכת, פלסטיק וכו׳).
כישורים דרושים:
השכלה תיכונית־מקצועית (12 שנות לימוד) ונסיון של 5 שנים לפחות (רצוי בענף המתכת) בבנית דגמים.
ידע בהפעלת מכונות ומכשירים לעיבוד חומרים שונים.
הדרגה המוצעת: י״ד—ט״ו בדרוג האחיד.
מועמדים העונים לדרישות יפנו, בצרוף פרטים מלאים על השכלה ונסיון לת.ד. 17168 ת״א.
— סודיות מובטחת —

למוסד ציבורי
דרוש
מהנדס או הנדסאי מכונות
להכנת חומר לימודי בתחום החינוך המקצועי
הדרישות:
מהנדס או הנדסאי מוסמך עם נסיון של שנתיים לפחות בתעשיה. עדיפות לבעלי הכשרה ונסיון פדגוגיים.
מועמדים העונים לדרישות יפנו, בצרוף פרטים על השכלה ונסיון לת.ד. 17168, תל־אביב.
— סודיות מובטחת —

לחב׳ ביטוח „הסנה״
דרוש
מפעיל מחשב
ל־370/125
בעל נסיון של שנה לפחות
לפנות לחבר חנוך, יחידת מחשב ת.ד. 805 תל־אביב, טל. 623251 שלוחה 423
הסנה

למפעלי בלו-בנד תלמה
מפרץ חיפה
דרושים
1. **מנהל חשבונות** בעל נסיון בעבודה מעשית
* גיל רצוי 35—50
* ידיעת השפה העברית
* ידיעת שפה לועזית
2. **עוזר למחסנאי** בעל נסיון בעבודה מעשית
* רצוי אפסנאי טכני לשעבר בצה״ל או בוגר קורס למחסנאים
* גיל רצוי 35—40
* ידיעת השפה העברית
* ידיעת שפה לועזית
נא לפנות בכתב עם פרוט תולדות חיים, לת.ד. 707 חיפה, מחלקת המנגנון, עבור מספר 10675.
בלובנד תלמה

לסניפנו ברמת-גן
דרוש
פקיד להנהלת חשבונות
הכישורים:
* ידע בחשבונאות
* נסיון בעבודה משרדית
* ידיעת השפה העברית
* רצויה ידיעת שפה לועזית
* גיל 30—50
פניות בכתב יד עם קיצור תולדות חיים יש לחפנות למשרד הראשי, מחלקת כח־אדם, ת.ד. 707 חיפה, למספר 30575.
בלובנד תלמה

למפעל מזון
דרושים
1. חשמלאי ראשי
בעל רשיון ממשרד הפיתוח
2. מחסנאי טכני
נא לפנות לת״ד 40, רחובות
סודיות מובטחת

כל הדרכים מובילות ל

וורדו אינטרנשיונל
VERDOU INTERNATIONAL
רחוב ז׳בוטינסקי 22, רמת־גן.
* פתוח כל יום מ־9 בבוקר עד 9 בערב. רצוף.
* יעוץ ע״י אדריכלים — במקום.

כשתכנס ל„וורדו אינטרנשיונל״ ותפגוש קונים מכל הארץ — אל תתפלא. גם הם, כמוך, כבר הסתובבו, בדקו והשוו עד שהגיעו להחלטה, שאת הריהוט המתאים להם, יוכלו למצוא רק ב„וורדו״ — כי ב„וורדו״ המבחר הגדול ביותר של סגנונות בינלאומיים במחירי חסכון מפתיעים.

1. **בלינה — BELINA**, סט מודולרי מורכב מ־5 כורסאות, נוח במיוחד. —.6,250 ל״י בלבד!
2. **פולר — POLAR**, שולחן אוכל פיני עגול עם רגל אחת + הגדלה + 4 כסאות במבחר צבעים. —.2,750 ל״י בלבד!
3. **צ׳ילי — CHILI**, סט ישיבה מודולרי בעיצוב היוצר אוירה ביתית חמימה. המחיר לכורסא רגילה רק —.1,450 ל״י.
4. **מערכת קיר** המשלבת ספריה, בר וארון מוסיקה. מורכבת מ־6 יחידות שונות. ניתנת להרכבה באין סוף ואריאציות. במחיר מפתיע!!!

ואחרון אחרון חביב: מבצע „כדאי״ נמשך:
שי חינם! מערכת של 3 שולחנות הגשה, או סרוויס מפואר לקפה (18 חלקים) מתוצרת אנגליה — על כל קניה מעל —.3,500 ל״י.

בתמונה: Boreas — מערכת ישיבה מודולרית מחיר ל־5 יחידות + 6 ידיות —.9,600 ל״י בלבד!
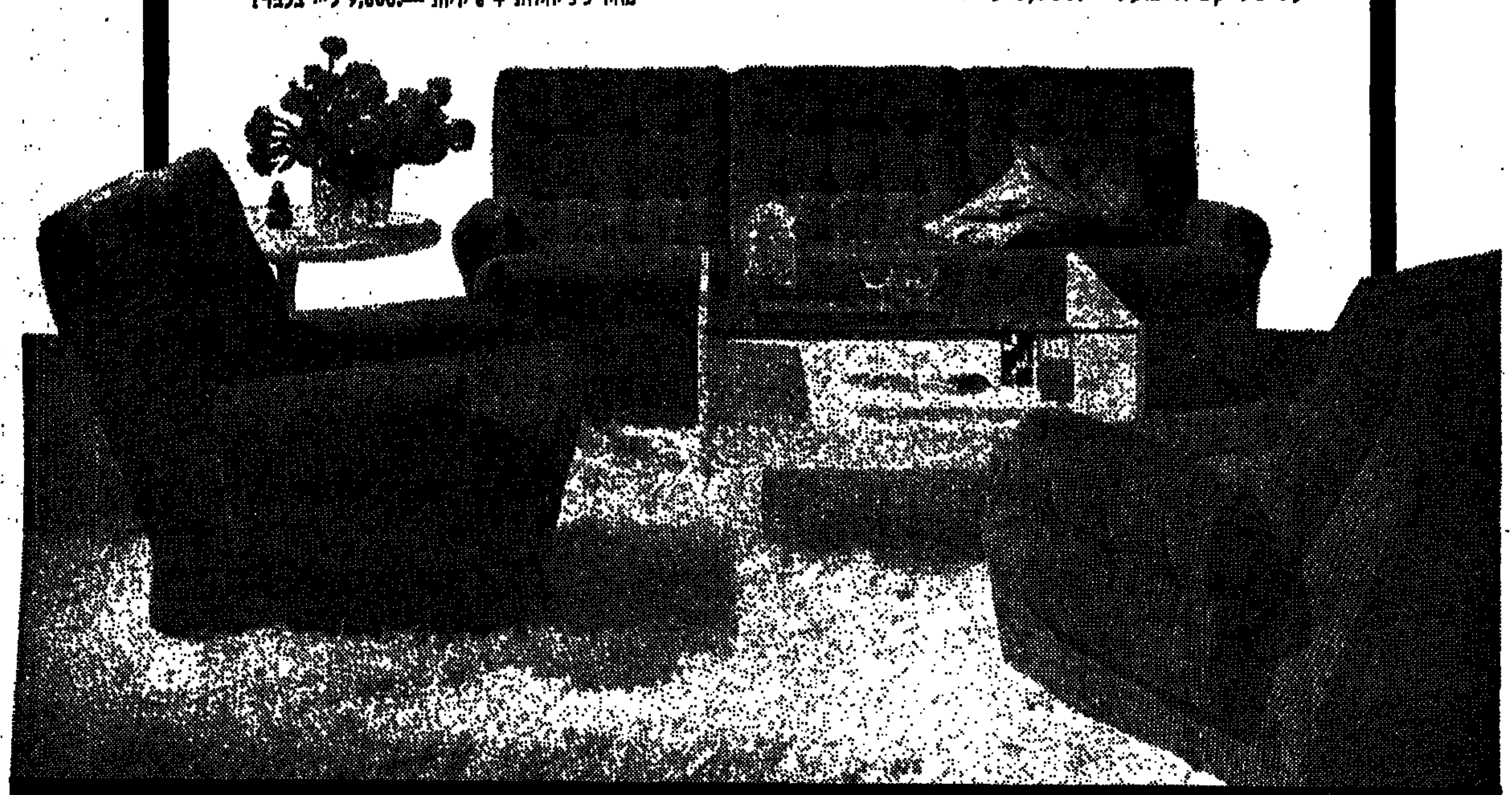
סגנון וחסכון - העידן החדש של וורדו אינטרנשיונל

هكذا من الإمل

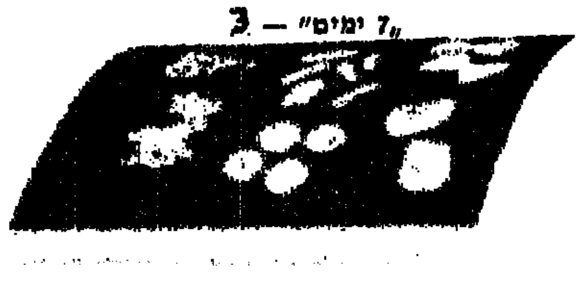

מהיום אפשר לאכול טוב יותר!

מפעל אסם החדש ביקנעם מציע לכם עשרות מוצרי פַּסְטָה* חדשים בטיב מעולה!

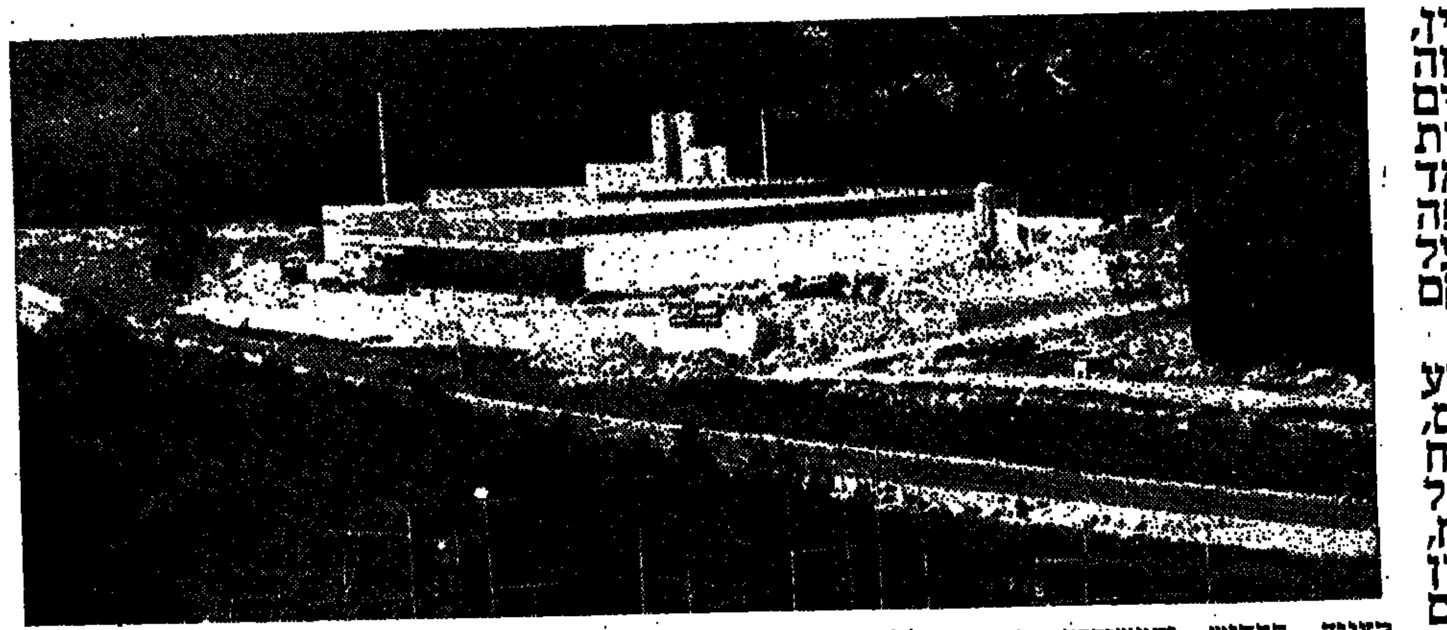

על רקע נוף מרהיב עין, בין רכס הכרמל מזה והרי מנשה המיוערים והעיירה יקנעם־עילית מזה, צצה פנינת־חמד חדשה, המשתלבת יפה בנוף הסביבה — מפעל „אסם" החדיש שהוקם ביקנעם.

המפעל החדש, המשתרע על שטח של 24 דונם, מהם כ־8,000 מ"ר שטח בנוי, ועתודה גדולה של קרקע למטרות פיתוח, הינו, ללא ספק, בין המפעלים המודרניים והמתקדמים ביותר בסוגם בעולם כולו לייצור מוצרי פסטה.

הציוד החדיש והמשוכלל במפעל ביקנעם נרכש באיטליה — מולדת הפסטה. ציוד מתוחכם זה, המבוסס על ידע איטלקי, נרכש על־ידי „אסם" ומבטיח את טיבם המעולה של מוצרי הפסטה החדשים. במפעל החדש פועלים 3 קווי ייצור עיקריים:

למקרוני וספגטי;
לאיטריות ופתיתים;
לביסקויטים.

שפע המינים החדשים של מקרוני, ספגטי, איטריות ופתיתים מעניק לעקרת הבית הישראלית אפשרויות חדשות ומעניינות לגיוון התפריט ולהעשרת הארוחות.

ואכן, המבקר במקום נוכח מיד לדעת, כי אין בדברים אלו שמץ של הגזמה — כל מה שאפשר לצפות לו במפעל מסוג זה, מבחינת השיכלולים הטכנולוגיים, האוטומציה, ההיגיינה, תהליכי הייצור, האריזה ומערכות השינוע — אתה מוצא במפעל „אסם" החדש ביקנעם.

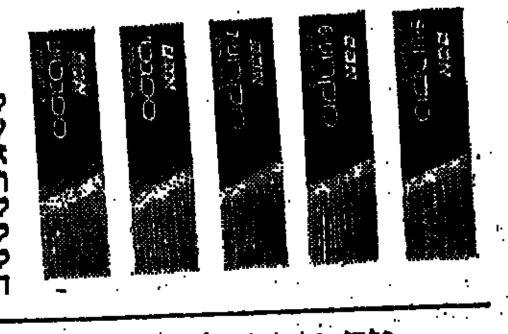

בכל יום — משהו חדש!

מגוון עשיר של אפשרויות, לכל ארוחה ולכל אירוח.

המגוון הרחב של מוצרי פסטה של „אסם", עליהם נוספו עתה עשרות מינים חדשים מסדרת „מעולה", מאפשר לכל עקרת בית לגוון את התפריט המשפחתי ולהכליל בכל ארוחה סוג אחר של פסטה — החל בספגטי ומקרוני, וכלה בפתיתים בעשרות צורות שונות.

מי לא מכיר את האטריות של „אסם" בתוך המרק? אך לאטריות יש אפשרויות הגשה נפלאות גם בתור [illegible] — פשטידות מתוקות כתחליף לעוגה ולמנה אחרונה ופשטידות פיקנטיות כמנה ראשונה מיוחדת, או כתוספת למנה עיקרית.

נוסף על היות הפתיתים תוספות מעניינות למנה העיקרית, המשפרות את המראה על הצלחת, הם גם בסיס מצוין למנה ראשונה, לסלטים קרים, לארוחות ערב קייציות, ולאירוח בשיטת המזנון הפתוח. הפתיתים המעולים של „אסם" מיוצרים בעשרות צורות [illegible]: „פרפרים", „צדפים", „קרניים", [illegible] „כדורים", „עניבות", „סלולים", [illegible] „חוליות", „מטריות" וכו'.

[illegible] מתחילים את הארוחה בצלחת גדושה של [illegible] או „פסטה־שוטה" באיטלקית. הסגנון האיטלקי [illegible] מקרוני או הספגטי תלוי ברוטב, בתבלינים [illegible] שעקרת הבית מוסיפה להם, אך הבסיס תמיד — מקרוני וספגטי.

[illegible] של מוצרי הפסטה המעולים מאפשרת [illegible] אותם בכל ארוחות: בין אם זו ארוחת צהריים [illegible] ערב, בין אם זו „ארוחה צנע", או ארוחה [illegible] ועשירה הנערכת לפי כל כללי האירוח.

המושג „מסיבת פסטה" — Pasta Party — [illegible] שבמרכזה מטעמי פסטה מעוררי תיאבון — [illegible] שיטת אירוח אהובה ופופולרית במדינות רבות, ולאחרונה גם בישראל.

מהו הערך התזונתי של פסטה?

לפסטה ערך תזונתי חשוב. היא מכילה פחמימות, חלבונים וכמויות קטנות של קלציום, ברזל, תיאמין, ריבופלאבין וניאצין. אבות מזון אלה מספקים לגוף אנרגיה והרגשה טובה של שובע ותיוניות. הפסטה היא מלווה אידיאלית וטעימה לגבינות, עוף, דגים, בשר וביצים ויחד הם יוצרים מנות מזינות מאד. למשל: מנה של פסטה עם רוטב גבינה מספקת לגוף כ־20 גרם חלבון וכ־500 קלוריות. אך אדם שמשקלו כ־70 ק"ג זקוק ל־70 גרם חלבון ליום ול־2500 קלוריות ליום — הרי שבמנה אחת פסטה עם רוטב גבינה הוא מקבל כשליש הצריכה היומית בחלבונים וכחמישית מצריכת הקלוריות שלו.

מה ההבדל בין מקרוני וספגטי?

משפחת המקרוני נתרחבה, ועתה מגישה „אסם" חמישה מינים של מקרוני וספגטי „מעולה", הנבדלים זה מזה בצורתם.

„מקרוני־ים" — הם החלולים והעבים ביותר.
„מקרוני־ים" — דקים יותר, ואף הם חלולים.
ואילו „מקרוני־ד" — הם בעלי החלל הצר ביותר.
הספגטי אינם חלולים כלל, ואילו הספגטיני דקים יותר מן הספגטי.

יחד עם הרחבת משפחת המקרוני, השבחתה והעשרת המיגוון, הוקדשה תשומת־לב גם לנוחיותה של עקרת הבית. וכל חמשת מיני המקרוני והספגטי משווקים באריזות קרטון בנות 350 גרם — כמות המותאמת במיוחד לשימוש המשפחה.

מוצרי פסטה — גם לשומרי משקל!

אפשר בהחלט ליהנות ממוצרי הפסטה השונים ללא חשש השמנה — אם נשארים במסגרת „התקציב" הקלורי היומי.

גם בדיאטות הרזיה של 1,200 קלוריות ליום, ובדיאטות של שומרי־משקל, אפשר בהחלט לאכול פסטה, כאשר מחליפים פרוסת לחם אחת בחצי־כוס פסטה מבושלת.

כיצד להיות עקרת בית מצליחה... בלי להתאמץ?

גם עקרת בית חסרת נסיון יכולה להצליח בהכנת מטעמי־פסטה בעזרת פסטה „אסם" „מעולה", כי החומרים המייצבים ממקור צמחי המשתתפים בתהליך הייצור, מבטיחים למוצרי הפסטה המעולים מירקם יציב ושלמות הצורה אחרי הבישול, אפילו אם אין מקפידים על הוראות הבישול המצויינות על האריזה.

מי העניק את הציון „מעולה" — למעולים של אסם

הודעתה של חברת „אסם" על הקמתו של מפעל חדש ומשוכלל לייצור מוצרי פסטה, עוררה באורח טבעי בקרב הציבור, ובעיקר אצל עקרות הבית הישראליות, שתי שאלות:

הזאת — וכי מה עוד ניתן לשכלל ולשפר במוצרי „אסם"?

והשניה — במה שונים מוצריה החדשים של החברה ממוצרי הפסטה הקיימים שלה, הידועים באיכותם ואשר פופולריותם רבה כל־כך בתפריט הישראלי?

התשובה על שאלות אלה פשוטה בתכלית: המפעל החדש של „אסם" הוקם על בסיס של הידע האיטלקי המתקדם ביותר, והציוד האיטלקי המתוחכם ביותר לייצור פסטה — ומן המפורסמות הוא שאין עוד מומחים ומבינים כמו האיטלקים בכל הקשור במוצרי פסטה.

בשילוב המוצלח של המומחיות האיטלקית מצד אחד, והנסיון של 33 שנות „אסם" מצד שני — טמון סודם של מוצרי הפסטה של „אסם" המיוצרים ביקנעם, ובזכות שילוב זה זכו מוצרי הפסטה החדשים לציון „מעולה", המופיע על כל אריזותיהם.

האיטלקים עצמם רואים במפעל החדש של „אסם" ביקנעם הישג מיוחד במינו, ומתיחסים אליו כאל „מפעל לדוגמא", אליו יישלחו אנשי מקצוע כדי לראות וללמוד כיצד להקים מפעל מודרני לייצור פסטה.

היתרונות של קווי הייצור החדשים:

- הטמפרטורות בארון הייבוש מגיעות לרמה יותר גבוהה, וע"י זה משתפרים תהליך הייבוש והמירקם הסופי של המקרוני.
- הקו החדש עובד בואקום מלא וזה משפיע לטובה על איכות התוצרת.
- כל חומרי הגלם הגרוליים המוספים לתהליך הייצור נמודדים בדיוק רב ע"י משאבות מינון רגישות ומשוכללות, המאפשרות להקפיד יותר על המינון המדויק של כל חומר.
- יש בקו החדש מערבל נוסף, העושה את העירבול הראשוני ונותן בצק יותר הומוגני לפסטה יותר מעולה.
- בקו החדש רמת הלחות בארון הייבוש יותר גבוהה והרטיבות מרצאת ע"י קונדנסציה בצנורות מים קרים. בשיטה זו האויר בארונות הייבוש נשאר קבוע וזהו יתרון למירקם הסופי של הפסטה.

*מהי פסטה?

פסטה PASTA היא מלה איטלקית במקורה, שהפכה ל„שם המשפחה" הבינלאומי והפופולרי של קבוצת המוצרים הכוללת: מקרוני, ספגטי, אטריות, ורמיצ'לי, לזאניה, פתיתים, פסטה בולוניה ופתיתים אפויים.

יש יותר מיני פתיתים מאשר ימים בחודש, אלה רק אחדים מהם.

(מ.)

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

האוניברסיטה הפתוחה (מפעל יסיוני)

לעבודה מגוונת ורבת ענין, עם צוות אקדמי צעיר העוסק בהקמת מוסד אקדמי
דרושים למשרה מלאה

1. **מרצה או מרצה בכיר/ה בתחום הטכנולוגיה**
תאור התפקיד: השתתפות בהפקת הקורס „אדם וטכנולוגיה בעידן המודרני" על מרכיביו השונים.
דרישות:
— תואר אקדמי בהנדסה או במדעים.
— יכולת וענין בכתיבת חומר אקדמי ללמוד עצמי, תכנון ופיקוח על הפקת עזרי־למוד אור־קוליים ואחרים.
— שליטה מושלמת בעברית.
— ידע טוב באנגלית.

2. **אסיסטנט/ית לקורס טכנולוגיה**
תאור התפקיד: עזרה לצוות הפקת הקורס בטכנולוגיה בהכנת חומר לניסויים בהפקה אור־קולית, בהכנת שאלונים למבחנים, השתתפות בעבודת עריכה, רכוז חומר למודי תרגום וקיום קשר עם מרכזי־למוד.
דרישות:
— תואר אקדמי ראשון בהנדסה או במדעים, או הנדסאי בעל נסיון בהוראה.
— נסיון בהכנת חומר אור־קולי יחשב ליתרון.
— שליטה מושלמת בעברית.
— ידע טוב באנגלית.
הדרגה תקבע בהתאם לכישורים.

3. **ספרן/ית**
תאור התפקיד: עזרה בארגון הספריה של האוניברסיטה הפתוחה.
דרישות:
— תואר אקדמי ראשון, או תעודת גמר בית ספר לספרנות של האוניברסיטה, או תעודת סיום קורס אס"ר.
— ידע בקטלוג, מיון וארגון חומר.
— כושר לקיים מגע נאות עם קהל.
— שליטה מלאה בעברית וידע טוב באנגלית.
— הדפסה במכונת־כתיבה עברית ואנגלית.
הדרגה תקבע בהתאם לכשורים.
מקום העבודה: במשרדי האוניברסיטה הפתוחה באפקה בשעות העבודה הרגילות.
נא לפנות: האוניברסיטה הפתוחה / מח' אדם, ת.ד. 39328, רמת־אביב.

למוסד ציבורי גדול
דרושים
מהנדסים / הנדסאים / טכנאים
בתחומים הבאים:
— מתכת
— מכונות
— חשמל ואלקטרוניקה
— תעשיה וניהול (הנדסת ייצור)
● בעלי נסיון אדמיניסטרטיבי, בנושאי רכישות (התקשרויות עם ספקים, רכישות בענפים שונים וכו').
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב, בציון קורות חיים ונסיון מקצועי קודם לת.ד. 7061 עבור 164(15).

דרושים
מהנדס מכונות בכיר
כאחראי על קבוצת פתוח העוסקת בשטח קרני X.
נסיון מינימלי של 5 שנים בתכנון ופתוח מערכות הנעה מכניות.
כושר ארגון ויכולת ניהול צוות.
מהנדס מכונות
לעבודות פתוח של מוצר חדשני.
עדיפות לבוגר טכניון אחרי בי"ס מקצועי.
פיסיקאי
בעל נסיון בטכניקות של פיסיקה נסיונית.
רצוי נסיון בפיסיקה גרעינית.
תנאים טובים וסודיות — מובטחים
נא לפנות ל־T.S.S.

למוסד ממלכתי בחיפה
דרושים
פקחי בטחון
לאחר שרות בצה"ל
✱ בגיל 40—50
✱ מצב בריאות תקין
✱ מגורים בחיפה ובסביבתה
✱ העבודה במשמרות
✱ הדרגה המוצעת ז' בדרוג האחיד — אפשרות לקידום עד דרגה ט'
המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 2133 מיקוד 31(000) חיפה, בצירוף פרטים מלאים וקורות חיים
— רק פונים מתאימים יענו —

למפעל תעשייתי גדול במרכז הארץ
דרושים:
מבקרים פנימיים
בעלי תארים במינהל עסקים, ראיית חשבון והנדסת תעשיה.
● מועמדים בעלי נסיון בבקורת משקית, כספית ונהולית מתבקשים לפנות בכתב בציון השכלתם ונסיונם המקצועי אל ת.ד. 9050 ת"א.

חשמלאי
דרוש
לחברת תלמניע
חולון, טל. 855010

חברת שיווק ארצית
מחפשת
מועמדות לקורס קופאיות
לעבודה בחנויות כל־בו
באזורים: תל אביב, רמת גן רחובות
עבודה של 5—6 שעות ביום.
נדרשת ידיעה טובה בעברית וחשבון
בתקופת ההדרכה ישולם מענק.
מועמדות בגיל 20—40 מתבקשות לפנות בציון קורות חיים וגיל לת.ד. 8751 תל־אביב עבור מס' 152 עד ליום 27.6.75.

לחברה פיננסית גדולה
דרוש
בוגר מנהל עסקים
לתפקיד עוזר למנכ"ל
יועדפו בעלי נסיון של 2—3 שנים
יובאו בחשבון סטודנטים למנהל עסקים בשנת לימודים האחרונה
לפנות ת.ד. 40020 ת"א עבור עוזר מנכ"ל

משרד התקשורת
ביה"ס לטכנאי בזק
לפנימית ביה"ס
דרושים
מדריכים חברתיים
בשנה"ל תשל"ו
✱ חדרגת י"א—י"ג אחיד
✱ מגורים במקום, קיימת אפשרות למגורי זוג נשוי.
[illegible] 02-533161 [illegible]

מינהל המחקר החקלאי
דרוש לולן
8—10 שנות לימוד, נסיון של שנה אחת לפחות, נכונות לעבוד מחוץ לשעות העבודה הרגילות.
● על המעוניינים להתקשר לטל. (03)940369 או לפנות אישית [illegible]

למוסד צבורי ארצי
יחידת החשבות הכללית
דרוי
מנהלי עבודה עצמאיים
[illegible] 22.6.75

לצה"ל דרוש
לעבודה בסביבת ת"א־יפו
טכנאי מכונות
[illegible]

לסניף של בנק בבני־ברק
דרוש/ה
✱ **פקיד/ת קהל**
✱ **פקיד/ת חשבונות**
רצוי בעלי נסיון
✱
לפנות לת.ד. 30405 תל־אביב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם

למוסד ציבורי דרושים
1. **מהנדס בניין**
2. **הנדסאי או טכנאי בניין**
3. **מהנדס / הנדסאי**
[illegible] 25.6.1975 [illegible] ת.ד. 7061 עבור 165(15) [illegible]

למפעל נייר חדרה
דרוש
מכנאי או הנדסאי חשמל
בעל נסיון, לצוות תכנון ופקוח
עבודה עצמאית, אתגר מקצועי.
נא לפנות למנהל כח אדם, ת.ד. 142, חדרה.

דרושים
יוצאי יחידות קרביות
עם סוג בריאות מושלם, בעלי תפקידים פיקודיים
לתפקידים בטחוניים
עם רשיון נהיגה למשאית
נא לפנות לת.ד. 29785 תל־אביב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם.

למפעל אלקטרוניקה
באיזור תל־אביב
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה
צעיר בוגר טכניון
למחלקת מכירות לרכוז המכירות בארץ
נא לפנות לת.ד. 729 למשי 121 ת"א

לובה רימובסקי נולדה
במחוזות כנפיה
סובייטיים, במהלכן ביתה
לבורח מפוגרומים,
באותו הגטו ״חוזר איבנו״,
אונג׳ליה, ה״פרפר״
היהודי, שקנה את חייו
בכוח הזרוע ולוחם
את מלחמות היהודים
שהיו נלואים עימו,
הפך ל״אימת העולם
המזרחי״: האסירים
הפליליים שיוקר
קולפים על חייו,
ההתנקשויות בחייו היו
בגרות מספור, ובעצם
קיומו הפריך את הדימוי
של היהודי הנגוע.
את קורות חייו מגוללת
רימובסקי בספר שיצא
בקרוב בהוצאת ״תמוז״

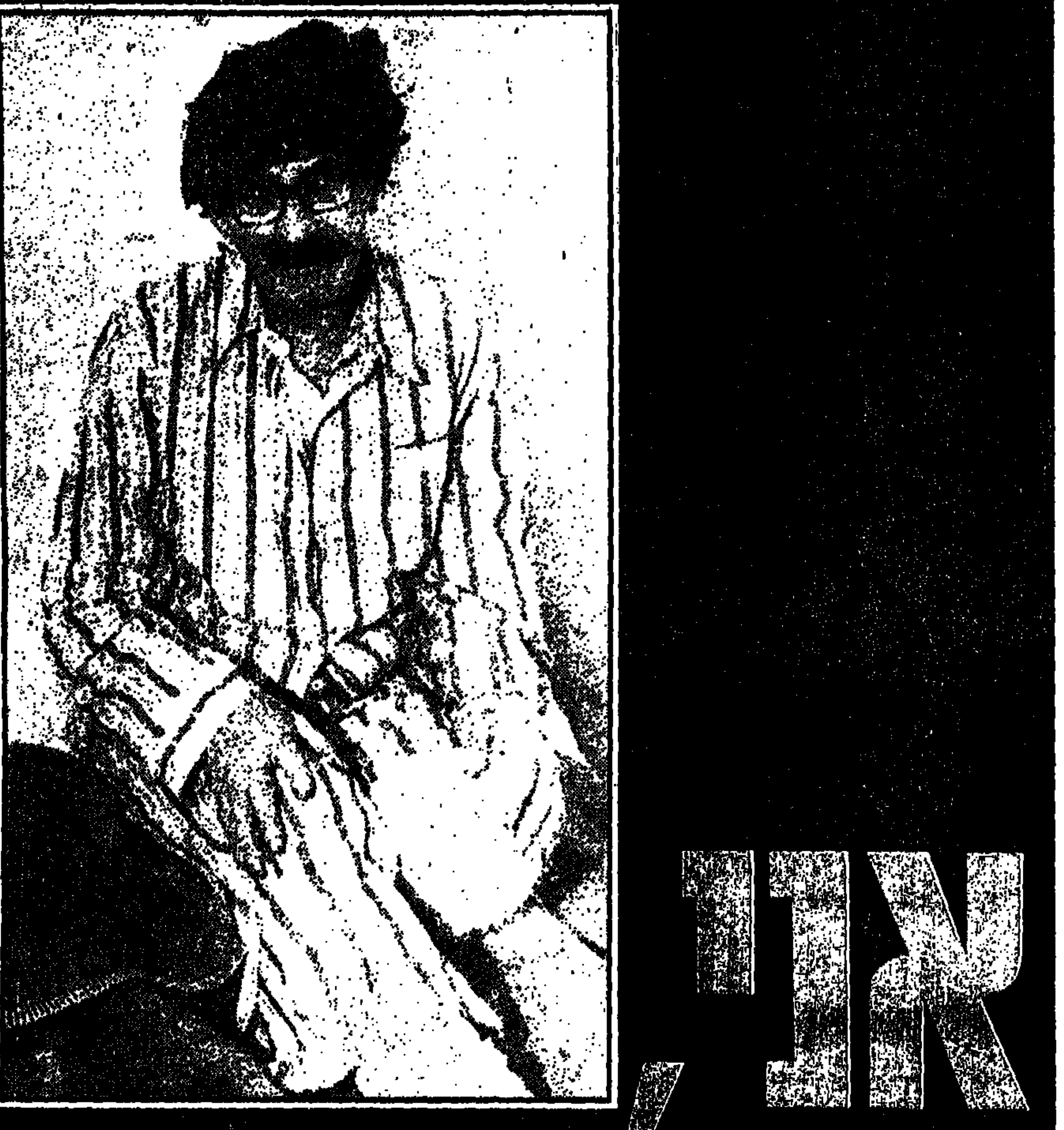

אני, לובה ד׳יד

מאת שמעון רימובסקי - אלה ברקת

תמונות ממחנות-תכפיה.
משמאל: אחרי קטיעת
רגליו בעקבות בריחה

הכל בא עלינו כרעם ביום בהיר. אבי, שכולם קראו לו „טרמה״, סיים את הופעתו הנפלאה עם הנמרים וחזר מזיע אל מאחורי הקלעים. לפתע התפרצו פנימה ארבעה אזרחים חמורי־סבר. תפסו בזרועותיו והודיעו: „אתה בא איתנו לחקירה״.

הוא הביט סביבו נדהם. עיניו נחו לרגע על אנשי הקרקס המבוהלים שהמתינו לתורם להופיע, ובתוכם אמי, אחיותי הקטנות ואני, הייתי קטוא. שמעתי את לחישתו הנדהמת:

„למה? מה פתאום?״

בתשובה צעק אחד הגברים: „אל תשאל שאלות. תחליף בגדים ותבוא איתנו!״. הם הובילו אותו לתא ההלבשה. כשאמא, אחיותי ואני ניסינו לבוא אחריו, חסמו בפנינו את הדרך.

„אסור לכם להכנס. להתרחק מכאן״ רעם בריון משופם.

„אבל הוא בעלי, אני אשתו, אלה הילדים שלו! מה אתם רוצים ממני?״ צרחה אמא בהסטריה. בתשובה היכה אותה הבריון בפנים והיא קרסה ארצה.

„מאמה, מאמה!״ צעקי התקנות. ואני, שהבנתי שצעקות לא יעזרו, ליטפתי את ראשן, מנסה להרגיען. הרמתי את אמא מהרצפה, בשאתי אותה בזרועותי אחיותי אחזו במכנסי וכולנו יצאנו החוצה.

אמא התעוררה כששאפה אל ריאותיה את האוויר הקר.

„אני לא זזה מכאן!״ הכריזה. „שמור על הקטנות, לובה. אני הולכת לראות מה עם אבא״.

הושטתי יד ועצרתי אותה בכוח.

„ראית עם מי יש לנו עסק. שמעת איך הם מדברים. אם תחזורי יקחו גם אותך וזה הדבר האחרון שאני ארשה שיקרה. לא, אני לא אתן לך ללכת״.

בפעם הראשונה בחיי התנהגתי ודיברתי כמבוגר. הייתי בן שבע־עשרה ודי תמים. מעולם לא עמדתי קודם במצב בו הייתי צריך לחשוב ולהחליט לבדי. נולדתי בקרקס והייתי בקרקס כל הזמן. אף אחד לא לימד אותי איך להתגונן בפני בני־אדם.

חיי קרקס

אבא, שהיה מאלף־חיות מעולה, נולד ברוסיה, הגיע לצרפת כנער והשתקע שם. את אמא, שגם היא נולדה ברוסיה, הכיר שם, ואנו, שלושת ילדיהם, נולדנו בפאריז. תמיד היינו מאושרים. אהבנו את החיות. אהבנו את חיי הנוודות. למרות להטוטים ישאפתי לקריירה של קוסם, הורי לא לימדו אותי קרוא וכתוב. ובזה הייתי דומה לילדי קרקס אחרים. חיי היו מלאים תוכן ולא ידעתי מה קורה בחוץ. מחוץ לאוהל הענק בו התרחשו הפלאים הנפלאים של הקרקס.

כשעלה סטלין לשלטון התחיל אבא פתאום לדבר על חזרה לרוסיה. אף פעם לא הבנתי מה משך אותו לחזור לאותה ארץ. אמי התנגדה. אני עוד זוכר כאילו היה זה היום: „אני לא יודעת איזה שד נכנס בך, טרמה, מה פתאום אתה רוצה לרוסיה? מה חסר לך באירופה?״, וכך, בשנת 1925, למרות מחאות אמי, מצאתי את עצמי בין דוברי רוסית.

הסתובבנו עם הקרקס בכל רחבי הארץ. בשנה האחרונה התיישבנו בדנייפרופטרובסק. מהר מאוד למדתי לפטפט רוסית והתחלתי לשכוח את הצרפתית. לי ולאחיותי זה לא שינה בכלל איפה אנחנו גרים. אותנו לא משכו הרחובות וחיי העיר. אנחנו היינו מאוהבים בקרקס ומבלים בו את רוב זמננו.

בדנייפרופטרובסק שכרנו דירה בלב העיר. גם במקומות אחרים בהם שהינו תקופות ארוכות, אהבו הורי לחיות בעיר עם שאר התושבים ולהתייחס לאוהל הקרקס רק כאל מקום עבודה.

בעצמי אף פעם לא התחברתי עם ילדי השכנים. ובכלל קשה לומר שהייתי ילד חברותי במיוחד. לא אהבתי את כל השאלות שלהם על המריקים של עובדי הקרקס. ואם אני פוחד או לא פוחד מהחיות. ועוד כל מיני שטויות כאלה. פחד לא ידעתי מגיל צעיר מאוד. חוץ מזה, כשהילדים דיברו על מה שהם לומדים בבית־ספר, תמיד הרגשתי יוצא־דופן. אפילו שחלק מהם אמרו „דווקא טוב לך שאתה לא צריך ללמוד״.

אחרי שאסרו את אבא לא הצלחתי לישון בלילה. אמא בכתה כל הזמן וקיללה את הרגע שהסכימה להכנע ל„רצונו המטורף״. (כך בדיוק אמרה) לחזור לרוסיה. האחיות נרדמו ואמא דיברה אלי שעות על שעות. דבר שלא עשתה קודם. „בזמן האחרון עוצרים כל מיני אנשים ברוסיה ושולחים אותם לגירוש בלי שום משפט״. גילתה לי. „אני לא יודעת מה הם רוצים מטרמה. אבל יש לי הרגשה שמשהו איום ונורא הולך לקרות ושכולנו נפגע״.

שבוע שלם עבר ולא שמענו מאבא. אמא התרוצצה בכל מיני משרדים בעיר וניסתה להשיג מידע — לאן נלקח, מה קרה לו. הכל לשווא. היתה חוזרת עייפה ועיניה אדומות, ומספרת: „התייחסו אלי כמו אל כלב, עשר את עצמם שהם לא יודעים מי אני ומה אני רוצה מהם. כולם שותקים. ממלאים את הפה מים כאילו שום דבר לא קרה. כאילו טרמה לא היה בכלל ולא נולד אף פעם. מי יודע לאן לקחו אותו ומה עשו לו...״

מסע אסירים

כעבור שבוע באו שלושת הצ׳קיסטים. בשרק ראתה אותם פרצה בצרחות. „אין לכם רשות, אין לכם רשות. מנוולים. להכנס הנה״. הם תפסו אותה בכוח וצעקו. „את באה איתנו! — צעקות לא יעזרו לך כי אנחנו כבר יודעים שבעלך היה אוייב העם״.

המשך ◄

هكذا من الإمل

לך נערה!!
לך נער!!
קורסים מקצועיים לאופנה:
* מודליסט/ית
* תופרת סלון
* גזרנים/יות
„מרים״, בית הספר הטכני למקצועות האופנה: אלנבי 91 — תל־אביב. טל. 58408

למד בביתך
בגרות ומוקדמות
אם אתה שואף להצליח בבחינות הבגרות והמוקדמות וללמוד בכתב בצורה רצינית ותחת פיקוח בהתאם לתכניות הלימוד של משרד החינוך. אנו נסייע בידך להגשים את שאיפתך. באפשרותך להיבחן במועדים הנוחים לך.
לרשות הלומדים יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכללה העברית להשתלמות בכתב.
מגמות נוספות לבחירתך:
1. אנגלית ושפות אחרות ואנגלית לאוניברסיטה
2. הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטה
3. אלקטרוניקה — בניית מקלטי רדיו וטלוויזיה
4. הנהלת־חשבונות ומדעי המסחר
5. טכנאות
6. גרפיקה וציור
7. עתונאות ויחסי ציבור
8. פסיכולוגיה
לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ״ב ושלח בהקדם אל המדור לייעוץ מקצועי — ת.ד. 33114 ת״א.
מעוניין בקורס ......
שם ......
כתובת ......
טלפון ......
י.א. 13.6.75
המכללה העברית להשתלמות בכתב
המכונים הבריטיים
תל־אביב, שד׳ רוטשילד 93, טלפון 624162
חיפה, נורדאו 30, טלפון 667040
ירושלים, ההסתדרות 22, טלפון 224769
שעות ההרשמה 8.00—20.00 ללא הפסקה

אולפן אמריקאי
אנגלית שוטפת — סדרה חדשה
ירושלים רח׳ שלמון 1, ככר ציון
תל־אביב רח׳ אסתר המלכה 5 (בין ככר דיזנגוף לרח׳ פרישמן)
חיפה רח׳ ביאליק 13, הדר
כל הכיתות ממוזגות אויר ומצויידות בכורסאות מרופדות. הלימודים — על כוס קפה ועוגה! — בשעות: 8.15, 7.15, 6.30, 4.30, 4 אחה״צ/הצהריים. כיתות בוקר לנוער ולילדים מ־8.30 ומ־11.00.
שעות הקבלה: בימים א׳—ה׳, בשעות 4—8 אחה״צ (בתל־אביב גם בין 9.00—11.30 בבוקר).

בקריה למחקר גרעיני נגב
עומד להפתח
קורס מפעילי כורים
בשיתוף עם המכון הממשלתי להכשרה מקצועית
— לצורך זה דרושים לנו גברים מסיימי 11 שנות לימוד לפחות, בבי״ס תיכון עיוני ו/או בי״ס מקצועי, ולאחר שרות סדיר בצה״ל.
— המועמדים שיבחרו יתקבלו לקורס שימשך 9—6 חודשים בקמ״ג.
— בתקופת הקורס, ישולם לחניכים שכר ויוחזרו הוצאות נסיעה למקום המגורים הקבוע בכל סוף שבוע וערבי חגים.
— קורס זה ייחשב כנקודות זכות להמשך לימודים לקראת תואר טכנאי גרעין בוגר.
— התואר יוענק למסיימים בהצלחה את כל שלבי הלימוד: — בחינות גמר פנימיות וחיצוניות, ועבודת גמר בהתאם לדרישות המכון הממשלתי להכשרה טכנית.
— העבודה עם סיום הקורס הינה במשמרות.
— פרטים מלאים על תנאי שכר בזמן הקורס ולאחר סיומו ועל תנאי העבודה ימסרו בראיון שאליו יוזמנו מועמדים שיוצעו בועמדות.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות עם פרוט שנות השכלה לת.ד. 9001 באר־שבע מיקוד 84190 למדור קבלת עובדים.
מועמדים מתאימים יוזמנו לראיון אישי.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
מועצת פרס הארווי
מודיעה על
סדנא לאנרגיה
שיערוך
ד״ר אדוארד טלר
פרופ׳ אמריטוס לפיסיקה באוניברסיטת קליפורניה, חתן פרס הארווי במדע וטכנולוגיה לשנת 1975
יום חמישי, 26 ביוני, 16.30—09.30
יום שישי, 27 ביוני, 13.00—09.30
באודיטוריום ע״ש צ׳רצ׳יל, קרית הטכניון, חיפה.
נושאי הסדנא לאנרגיה יכללו דיונים ב:
מוצא האנרגיה: מקורות האנרגיה, ניצולם, שימורם ופיתוחם;
ביקוע ומיזוג: תחזיות ותכניות לעתיד
הדיונים יתנהלו באנגלית.
יושבי ראש:
עמוס חורב, נשיא הטכניון
שלהבת פריאר, מנכ״ל הועדה לאנרגיה אטומית
אברהם הרמוני, מדען ראשי, מינהל אוצרות הטבע
ניתן לרכוש שוברים לארוחת צהרים משותפת ליום 26 ביוני בכניסה לאודיטוריום ע״ש צ׳רצ׳יל.
המעוניינים מתבקשים להרשם מראש.
לכבוד
„סדנת טלר״
קרית הטכניון חיפה. טלפון: 04-235177
אבקש להרשם לסדנא לאנרגיה.
השם: ......
מקום העבודה: ......
מעוניין להשתתף בארוחת הצהרים המשותפת. כן ☐ לא ☐

כפר אמנים עין־הוד
מודיע על
המשך
ההרשמה לבית הספר לאומנויות
לשנת הלימודים תשל״ו
מתקבלים בעלי כשרון ונתונים מתאימים לאחר מיון.
לכיתה ב׳ — מתקבלים תלמידים בעלי הכשרה אומנותית של שנתיים לפחות.
לקבלת פרטים נא למלא את התלוש הרצ״ב
לכבוד
בית״ס לאמנות עין־הוד
ד.נ. חוף הכרמל
נא לשלוח לי פרטים נוספים.
שם ......
כתובת ......
טלפון ......

עשה זאת בעצמך
בירושלים
יפתחו החודש הקורסים הבאים:
* גזירה ותפירה — בודה ב־26.6.75
* סריגה ב־26.6.75
* שיזור פרחים חובבני ב־29.6.75
* בדים וצבע ב־24.6.75
* גרפיקה שמושית ב־25.6.75
* צלום לחובבים ב־22.6.75
* הכר ושמור מכוניתך ב־23.6.75
* רישום ב־23.6.75
פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00 — 19.00, ביום ו׳ עד 13.00, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 14, טל. 226455, או בטלפון 02-223344
המכון להשתלמות מקצועית משולבת

משרד החינוך והתרבות, אגף הנוער, היחידה להדרכה ולכוח אדם
המכון לחינוך הנוער מיסודו של פנחס רוטנברג
נפתחה ההרשמה
לבית המדרש הארצי
להכשרת מדריכי נוער
(מחזור י״א)
תוכנית ההכשרה:
* לימודים עיוניים — פדגוגיים
* הכשרה במיומנויות הדרכה
* והתנסות מונחית בהדרכה
* משך הלימודים: שנתיים בשעות לפני הצהרים
* אפשרות למשרה חלקית בהדרכה
* מתקבלים: בעלי השכלה על־תיכונית אחרי שרות צבאי. יועדפו בעלי נסיון מוקדם בהדרכת נוער
* מוסמך להכשרת מדריכי ספורט מוסמכים
* אפשרות להשלים בחינות הבגרות תוך הלימודים
* לנזקקים אפשרות לקבל מילגה מותנית
* לבאים מחוץ לחיפה — אפשרות מגורים בפנימיה
* למסיימים בהצלחה — תוענק תעודת מדריך מוסמך
— עבודה מובטחת —
המעוניינים לקבל פרטים נוספים, יפנו אל: המכון לחינוך הנוער מיסודו של פנחס רוטנברג ת.ד. 6015; טל. 80861 או 04-80597

למד והשתלם בקורס
עגורנאים
(צריח, ניידת, מחפר)
● לבעלי נסיון של 3 חודשים לפחות כעוזר לעגורנאי
● הלימודים מתקיימים בתנאי פנימיה.
פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00—19.00, ביום ו׳ עד 13.00.
תל־אביב רח׳ בוגרשוב 66, טל׳ 225690; 225795 שד׳ דוד המלך 39, טל׳ 264193; 267436
חיפה: רח׳ הנביאים 20, טל׳ 666182; 664671
ירושלים: רח׳ המלך ג׳ורג׳ 14, טל׳ 226455
באר־שבע: רחוב הפלמ״ח 47, טל׳ 77781
או בידעפון, בשעות 18.00 עד חצות — בטלפונים 03-252425, 02-223344, 04-644322.
משרד העבודה — המכון להשתלמות מקצועית
ארץ ישראל

האוניברסיטה העברית בירושלים
שנת היובל תרפ״ה — תשל״ה
הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
לימודים לקראת התואר
„מוסמך״ (M.Sc.) במדעי הטבע
בחוגי הלימודים הבאים: מתימטיקה, מדעי המחשב, פיסיקה, סטטיסטיקה, מדעי האטמוספרה, הסטוריה ופילוסופיה של המדעים, כימיה (אי־אורגנית, אורגנית, פיסיקלית ותיאורטית), ביוכימיה, בוטניקה, ביולוגיה סביבתית, זואולוגיה אוקיאנוגרפיה (בוטנית, זואולוגית וכללית), מיקרוביולוגיה (בשיתוף עם הפקולטה לרפואה), גנטיקה וגנטיקה שימושית, פיסיולוגיה, ביופיסיקה, גיאולוגיה, גאוגרפיה והוראת המדעים.
[illegible]

האם אתה/את
נשארת בחוץ??
לא בהכרח!
[illegible]
יש בידינו לעזור לך
לעשות בן
נא להתקשר ללא כל התחייבות מצידך
טלפון 285592 תל־אביב בשעות 10—1 5—7

هكذا من الأصل

רהט את ביתך בסגנון סקנדינבי מרהיב

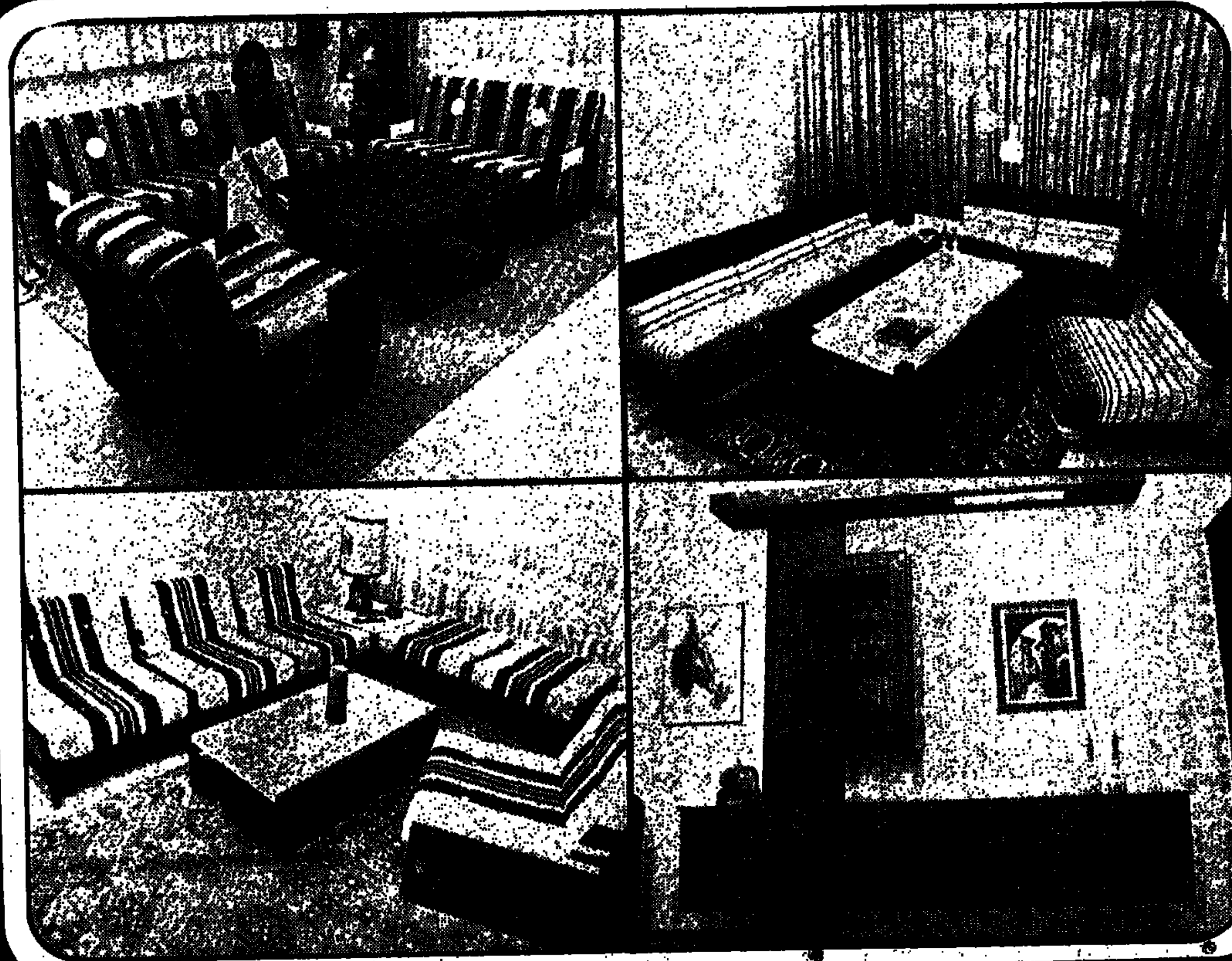

רק 10% במזומן
והיתרה בתשלומים חודשיים ללא ריבית

רק בשניר תוכל למצוא תנאי רכישה כה נוחים–כיוון שאנו מייצרים את כל הרהיטים במפעלנו ואחראים לטיבם ולמעלה. בשניר אתה רוכש ישר מהיצרן מבחר מגוון של רהיטים מפוארים, מערכות סלוניות, מזנונים, חדרי שינה ומחיצות דקורטיביות.

מזנונים לשילוב מערכות סטראו שיותאמו במיוחד לפי בקשתך!

התקשר טלפונית ומעצב פנים יבקר בביתך ויציג
או יתאים עבורך רהיטים ללא התחייבות מצידך.

הנחה מיוחדת לעובדי בוחות הבטחון

שניר מ.ד.י. SNIR M.D.I.

חברה לייצור ושיווק רהיטים, רח' דיזנגוף 84, קומה ב', טל: 289060

adco adv.

„ברידג'"
יבואני רהיטים מעולים מאירופה
תל-אביב, רחוב אבן-גבירול 193 (ליד גשר בר-יהודה)
מכריזים על מבצע

חיסול מלאי כללי
של
חדרי שינה - מזנונים סלונים - פינות אוכל

מבתי החרושת הגדולים והאופנתיים ביותר באירופה
לרגל קבלת מבחר חדיש של רהיטים מאירופה,
אנו מכריזים על מבצע חיסול המלאי הקודם
במחירי הזדמנות חד פעמיים!
המלאי מוגבל ✶ כל הקודם זוכה
אפילו אם אינך קונה, ביקור באולמי התצוגה — חויה
לפי דרישת הקהל אולמי התצוגה פתוחים במוצאי-שבת —
החל מצאת השבת ועד 10.00 בערב

רהיטי ברידג'
ת"א, רח' אבן-גבירול 193 (ליד גשר בר-יהודה) פתוח עד 8 בערב

רשות הגנים הלאומיים — מפעלי תיירות טל

חורשת טל

החניון והחורשה פתוחים למבקרים
המעוניינים בלינה בבונגלוס יזמינו מקום מראש.
לרשות הקהל עומדים: מדשאות וגנים, אגם רחצה, מזנון ושרותים.
טל.: 067-40620, 067-40400, 067-40558

הקץ לג'וקים

חיסול חרקי חבית
עם אחריות לשנה

תל-אביב	03-449554 — 03-450264
אשקלון	051-3019 —
חיפה	04-522856 —
ירושלים	02-226618 —
טבריה	067-50488 —

בפקוח אגרונום.
רשיון משרד הבריאות 15

גמנסיון להתעמלות שוודית

רוינס 42, תל-אביב
התעמלות נשים, ילדים וגברים. בחודשי יולי — אוגוסט מתקיימים קורסים ללימודי שחיה מגיל 8 ומעלה.
פרטים בכל יום משעה 10.00—18.00 טל. 240861

מרכז ההסברה
שירות הפרסומים

פרסומים בנושאים כלליים

✶ ירושלים בירת ישראל בסדרת „עלי סיור".
✶ איכות הסביבה בישראל בסדרת „דע את ישראל".
✶ מדע (סקירה על הישגי המדע בישראל) בסדרת „ישראל בקיצור".
✶ פליציה, אמור לא! (עלונים בנושא הסמים).
✶ החוק, הסמים וישראל (אנגלית).

מספר העותקים מוגבל

להשיג ללא תשלום על-פי פנייה אל:
✶ מרכז ההסברה, רחוב הסורג 2, ירושלים.
✶ מרכז ההסברה, רחוב אחד-העם 13, תל-אביב.
✶ מרכז ההסברה, רחוב קפלן 6, תל-אביב.
✶ מרכז ההסברה, רחוב אחד-העם 5, חיפה.
✶ מרכז ההסברה, בניין מרכז הנגב, באר-שבע.

שטיחים פרסיים וסיניים

מבחר ענק ✶ דוגמאות מיוחדות
שטיחים הזדמנותיים!
מקבלים שטיחים לניקוי ותיקונים — באחריות
בזר שטיחים:
רח' דיזנגוף 184, 190 תל-אביב, טלפון 243598

חתונות ובר-מצוה
מ-22 ל"י לאדם
ברית מילה החל מ-10 ל"י לאדם
*) חדר חינם בליל הכלולות.
בכולון דבורה — טלפון 244366

יהודית
חודש מבצע הנחות
על
שמלות וטוניקות
להריון
יהודית
ת"א, רח' הכרמל 39
(בית שלישי מפינת אלנבי)
טלפון: 56980
— פתוח כל היום —

שי נְהָדָר
אוטומטים לנס קפה ולסוכר

פאר תוצרת אנגליה
איך אפשר להכין נס-קפה בי"3 לחיצות כפתור?
שני האוטומטים הביתיים שבתמונה הם האביזרים הנאים והשימושיים ביותר לחסכון המוצעים לך במחיר נוח להפליא וזוהי הצעה מיוחדת והזדמנות בלתי חוזרת לרכישת האוטומטים.
הכנת נס קפה או תה הופכים לחוויה מגוש לחיצה על כפתור אוטומט הנס קפה משחררת ישר לתוך הכוס כפית נס קפה ללא כל טרחה נוספת. לחיצה על כפתור אוטומט הסוכר ומייד יש לך בתוך הכוס כפית סוכר בדיוק 2 לחיצות — 2 כפיות סוכר...
האוטומטים מרהיבים ביופים ומעוצבים להפליא, הם יוסיפו יופי וצבע למטבח (ניתן להזמינם בצבעים שונים) והם מותקנים תוך דקות ספורות על הקיר.
חשבי נא לרגע כמה יתרונות נפלאים מעניקים לך האוטומטים במחיר נמוך כל-כך את פותרת אחת ולתמיד את בעיית האחסנה של הסוכר והנס קפה בתוך המיכלים האטומים של האוטומטים. הסוכר תמיד יבש ונקי הנס-קפה גם הוא תמיד יבש ושומר על ניחוחו המיוחד
כל מילוי מיכל מספיק לעשרות כוסות.
אם תשלחי את התלוש הרצ"ב תוך 7 ימים מיום פרסום מודעה זו ישלח לביתך יחד עם זוג האוטומטים

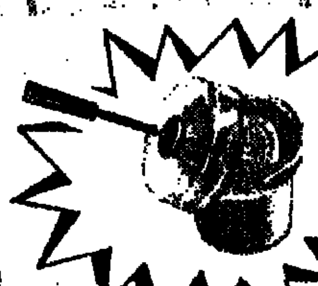

שי חינם:
מערבל יד שימושי (מיקסר) משווי —.31 ל"י. ההצעה בתוקף עד לגמר המלאי. הזדרזו ושלחו את התלוש עוד היום.
אפשרות תצוגה ומכירה במקום.
גזור ושלח

לכבוד „אלעד", סוקולוב 101, תל-אביב. טלפון 446259
זמני מזמין בזה זוג אוטומטים לסוכר ונס-קפה בצבע ☐ כחול, ☐ ירוק, ☐ כתום.
☐ צהוב, ☐ אדום. (סמן ב-x את המתאים) ואת מערבל היד כשי חינם.
☐ תשלום חד פעמי במזומן: רצ"ב המחאה ע"ס —.120 ל"י.
☐ קנות בתשלומים: רצ"ב המחאה ע"ס —.35 ל"י. את היתרה בסך —.100 ל"י אשלם ב-4 תשלומים חודשיים רצופים. —.25 ל"י לכל תשלום החל מחודש לאחר קבלת האוטומטים. סה"כ —.135 ל"י.
שם פרטי .... משפחה .... ת.ז. ....
עיר .... רחוב .... מס' .... חתימה הקריחה
מגיל 18 ומעלה בלבד.

פרסום יצחקי-סבין

---

non-stop freshness
רעננה ריחנית ומושכת תמיד...

מבצע
דיאודורנטים לקיץ

	גרם	מחיר קיים ל"י	מחיר מבצע ל"י
בליצרד			
דיאודורנט מי קרח			
ספריי מיוחד	80	20.90	18.80
לאקלים הארץ	150	33.10	29.70
מוסון דאו-ספריי			
3 ניחוחות	200	33.10	29.70
אינטים-ספריי			
לשעות האינטימיות			
שני ניחוחות	75	25.—	22.55

כעת 10% הנחה על כל מוצרי MOUSON

מדפים וספריות

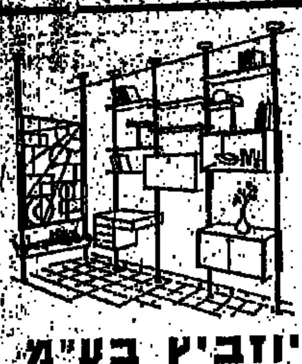

גם להרכבה עצמית.
שולחנות כתיבה,
מיטות וארונות ילדים
עיצוב וסידור
חנויות ומחסנים
✶
תצוגה מתמדת במקום
פתוח כל היום
✶
מחלקות לצינורות ופרופילים,
מסילות וגלגלים.

א. את י. יוזביץ בע"מ
נחלת-בנימין 120, טלפון 821610

מלון ופנסיון „תל-אביב"
בית ברנזון, צפת
הפתיחה: 27.6.75
הזמנות מתקבלות בדואר או בטלפונים:
067-31381
067-31382

אופנת בגדי הריון
דוגמאות חדישות במבחר גדול
כלילת יופי
תל-אביב, רח' דיזנגוף 109
טלפון 231948

هكذا من الأصل

הסרחון היה נורא. בכל מקום ועל בגדיהם של רבים היתה צואה. מספר המתעלפים היה עצום, אבל לא היה להם לאן ליפול והם עמדו לחוצים ומעולפים. אנשים השתדלו לא ליפול, כי ידעו שאם יפלו לא יקומו; האחרים פשוט ידרכו עליהם.

אחרי יומיים, שהיו גרועים מחודש שלם ברכבת, הגענו לאיי סולובקי. שוב סידרו אותנו בחמישיות ופקדו עלינו ללכת. חלק מהאנשים נחנק, ורק כשהאחרים יצאו מהסירה התברר שהם מתים. אף אחד לא התרגש; לא האסירים ולא החיילים. את המתים שמו בערימה ואת החיים התחילו להצעיד באי. מחנות מוקפים גדר בגובה שמונה מטרים, שעליהם תיל ובארבע הפינות מגדלי־תצפית כפולים. סביב הגדר היו גלילי תיל, כששטח ריק של עשרות מטרים הבדיל בין הגדר לתיל המגולגל. דירבנו אותנו הלאה והלאה עד שהגענו למחנה שעל שערו כתוב „מחלקה 12". ליד השער קיבל אותנו שומר שצעק „לעבור אחד אחד, לשתוק, לא לזוז מהשורה בלי הוראה, לעמוד ישר". הוא תפס בסנטרו של עלוב נפש אחד וצרח: „מה אתה עומד כפוף? נבלה! ליישר את הגב! עמוד ישר!" והכניס לו אגרוף ישר באף. האיש נפל על האדמה והשומר צעק: „הבנת? הבנתם כולכם? אני ,קורילקה' (אסיר ממונה). דעו לכם שכל מה שאני אומר זה קודש בשבילכם".

אותו קורילקה העמיד אותנו בחמישיות. הקור היה שלושים וחמש מעלות מתחת לאפס. הוא ציווה להתפשט ולהשאר רק בנעליים. שומרים אחרים הסתובבו בינינו, וכשמישהו העיז להוציא הגה השכיבו אותו במכה אחת על השלג. ראיתי איך אלה ששכבו גופם הפך כחול ואצבעותיהם השחירו. החזיקו אותנו ערומים בשלג קרוב לשעתיים. אחר כך הריצו אותנו לתחנת־הביקורת, ספרו אותנו ונתנו לנו מדי מחנה מטולאים.

שלושת אלפים מאתנו דחסו לבניין שהיה פעם כנסיה. היו שם דרגשי עץ בארבע קומות. הודיעו על סדר היום: קימה בחמש, יציאה לעבודה בשש. יש חדר־אוכל במרחק כמה מאות מטרים. מי שרוצה לשתות משהו חם לפני העבודה, שילך לעמוד בתור. בשתים־עשרה יביאו אוכל למקום העבודה. חוזרים למחנה בשש בערב. אז אפשר ללכת לחדר־האוכל. בשמונה כולם חייבים להיות במיטות ותערך ספירת לילה. כולם היו רעבים ועייפים עד מוות. נשכבנו על המיטות והתכוננו לשינה ראשונה ללא טילטולים.

המון האדם היה מכל הסוגים: פושעים רגילים — רוצחים, גנבים, כייסים, אנשי שוק שחור; ופושעים פוליטיים — אקדמאים, כפריים, פקידים ואנשי דת. בדרך הטבע התחברו האסירים הפוליטיים אלה עם אלה והפליליים התרכזו יחד. במחנות קראו להם „רצידיבים".

מישהו שאל אותי על מה שפטו אותי. עניתי את האמת — „לא יודע. אמרו שאני בן למשפחה של אוייבי העם. אבל אני לא עשיתי כלום. אפילו לא שפטו אותי. פשוט הודיעו לי שיש לי עשיריה".

ילדותו של רימובסקי היתה בקירקס, כבן של מאלף חיות

שמעתי איך כמה מהפליליים צוחקים על „הז'ידים המחורבנים האלה". איך דחפו אותם יחד איתם. „ראיתם איזה נבלות?"

פתאום נזכרתי מה שאבא היה אומר לי: „לובה, אני לא מספיק חכם ואינטליגנטי להסביר לך, אבל אני רוצה שתדע שאנחנו יהודים. אני, אמא שלך, אתה והאחיות שלך, כולנו יהודים. יש אנשים שקוראים לנו ,ז'ידים' והם מתכוונים להעליב אותנו. אני רוצה שתדע שאין לך מה להתבייש שאתה יהודי. להיפך, זו גאווה להיות יהודי, ולא משנה מה האחרים אומרים. אם מישהו יקרא לך ,ז'יד' תירק לו בפרצוף ותקרא לו בן־זונה ארור".

עכשיו, כששמעתי „ז'ידים", נדרכתי כולי. אף פעם לא הייתי בחברת בני עמי והייתי סקרן להכיר אותם. פניתי לפליליים שדיברו ושאלתי בתמימות: „איפה יש כאן יהודים?" הם פרצו בצחוק פרוע ואחד ענה בשאלה: „גם אתה בן־זונה, ז'ידוק?" עניתי מייד: „אתה בעצמך בן־זונה ארור!" והוא קפץ ממקומו והתכונן לזנק עלי. מישהו התערב: „עזוב אותו. אתה לא רואה שהוא ילד?" זה שהתכונן להתנפל עלי ירק על הרצפה והראה בידו: „הנה שם. השתקנים האלה — הם ז'ידים".

תספורת וגילוח

הלכתי לשם. ראיתי כמה גברים שלא נראו לי שונים מהאחרים. שאלתי. „אתם יהודים?" הם הביטו בי בצורה משונה והחליפו ביניהם מבטים. אחד מהם, בעל מצח גבוה וקרחת, השיב באיבה גלויה: „למה אתה שואל ילד?"

„כי גם אני יהודי". אמרתי בשקט. „את אבא שלי הרגו ביריה; את אמא שלי אסרו ואותי הכניסו לעשיריה בלי משפט ואני לא עשיתי כלום. אני לבד כאן. ואם אתם באמת יהודים אני רוצה להיות איתכם ולישון על ידכם".

הם שתקו זמן מה, בחנו אותי מכף רגל ועד ראש, ובסוף ראיתי רבע חיוך על פניו של בעל המצח הגבוה.

„בסדר ילד. אבל אתה רואה. כאן כבר אין אף דרגש פנוי. לא מיהרת וכל המקומות נתפסו. לך תמצא מקום לישון שם ואם ישאר זמן לחיי חברה ניצור קשרים. בסדר?"

הלכתי בחזרה לצד של הפליליים. שם היו עוד דרגשים פנויים. כולם בקומה השלישית. כשהתחלתי לטפס קרא לי אפיר אחד.

„הי ז'יד, תביא מים!"

הלכתי לחבית, מילאתי מים בספל והבאתי לו. עמדתי והסתכלתי איך הוא שותה.

„מה אתה מסתכל עלי?" צעק ופתאום ירק עלי את המים שבפיו.

ניגבתי את הפנים בשרוול. החרוקתי והתחלתי לחשוב. אף פעם לא העליבו אותי בצורה כזאת. בקרקס שררו בין כולם יחסים ידידותיים וכולם עזרו אחד לשני. קללות שמעתי גם בקרקס, אבל הן נאמרו בלי כוונה להעליב. ירקה, ידעתי, היא דבר משפיל. אבל איך אני צריך להתנהג? מה לעשות?

טיפסתי אל הדרגש שלי ולפני שעצמתי עיניים שמעתי: „תזהר לך שם ז'ידוק שלא תפול עלי באמצע הלילה".

למחרת התעוררתי לקול צעקות. „מספיק לישון! זה לא בית־הבראה נבלות. כולם לקום! אנחנו הולכים לרחוץ אתכם זקים•. מי שיספיק לאכול יספיק לאכול. כולם צריכים להיות על יד המיטות מוכנים לצאת בשעה שש".

החלה מהומה. כולם רצו החוצה. ליד חדר־האוכל, צריף ענק שקירותיו שחורים, התאספו המון אנשים. חלק מהם ראשם היה מגולח, והתברר שהם ותיקים במחנה. בתור לאשנב דרכו הגישו תה רותח, לחם שחור וסוכר, דרסו אנשים אלה את אלה. מי שלא השתמש במרפקים לא קיבל אוכל. היו כאלה שקיבלו את המנה שלהם. אבל לפני שהספיקו לטעום חטפו להם גנבים את האוכל מהידיים. לא נדחפתי ונשארתי רעב. מחשבותי התארגנו באימיות מרגיזות.

בכנסיה, כשהתחילו לגלח את כולם היו הרבה יבבות, בעיקר מצד הדתיים. „רק לא את הזקן!" צעקו. התשובה היתה חד משמעית: „השיער הוא מקור כל המחלות, הכינים לא מסתלקות מרצונן, הן יושבות בזקנים המחורבנים שלכם". גזיזת השער נעשתה במהירות מפליאה. היו מושיבים על כסא, אחד מחזיק בשערות של האסיר והשני גוזז את השיער במקצצת ספרים כמו נייר. כשירד זקן צעקו הפליליים, „עכשיו רואים לעוד ז'יד את פרצופו האמיתי!" או „או מה מותק, חשבת שתהיה יפה עם הזקן..."

כל משפט כזה והצחוק הגלוי על היהודים הגבירו אצלי את הרתיחה. הרעב שהציק לי לימד אותי דבר חשוב מאוד: צריך לדחוף. צריך להשתמש במרפקים. אסור להיות חלש. צריך לפתוח את הפה, לצחוק ולהשיב על כל עלבון.

מגיפת טיפוס

לא הוציאו אותנו לעבודה ובמקום זה דחפו את כולנו למקלחות. אמרו שינקו אותנו וקיימו את ההבטחה. אבל כשיצאנו מהמקלחות לבשנו שוב את בגדי המחנה, שקיבלנו ביום הקודם. נכון, הבגדים המטולאים היו נקיים כשקיבלנו אותם, אבל לבשנו אותם יום שלם על כל הליכלוך שלנו, ומהתספורת נדבק אליהם שיער והחיטוי הגופני לא שינה הרבה.

בצהרים נדחפתי לראש התור. מי שניסה לעבור אותי קיבל בתגובה מכת אגרוף. השומרים היו עסוקים בדירבון האחרונים בתור ואני הרגשתי עצמי גיבור אמיתי כשקיבלתי את האוכל.

היינו שוב בכנסיה ואחד הנמושות שחטף ממני אגרוף בתור לאוכל התקרב אלי בראש חבורה שלמה. „את הז'ידוק הזה צריך להרוג לפני שהוא גדל ונעשה בן־זונה מטונף". אמר ישר בפני.

התחממתי, תלשתי רגל מהמיטה הקרובה, החזקתי אותה מעל הראש וצעקתי, „מי שיתקרב אלי שידאג קודם שיהיה רופא שיטפל בו!!"

הם בכל זאת התקרבו ואני הנחתתי מכות רצח בכל מי שניסה לפגוע בי. השתוללתי כחיה והם התפזרו. כשהמהומה נפסקה, הלכתי לפינת היהודים והכרזתי, „אם מישהו יעליב אתכם או יפגע בכם, תגידו לי רק מי זה והוא מחוסל". הם מילמלו משהו שלא הבנתי והמצח הגבוה אמר בקול אבהי. „לא צריך בחור. לא צריך להיות כמו הפושעים. אלוהים ירחם על כולנו ואת הכוח כדאי לשמור לעבודה שנצטרך לעשות".

דבריו הרגיזו אותי וחזרתי בשתיקה למקומי.

בלילה העיר אותי קול רחש. בחשכה ראיתי מישהו מטפס לעברי. התנהגתי בחוכמה — את רגל העץ הרצחנית של המיטה שמרתי איתי. כשהראש החשוד היה קרוב, הוצאתי את הרגל והרבצתי ישר על הגולגולת. שמעתי פיצפוץ, אחר כך חבטה ובסוף לחישה. בבוקר השתמטו ממני כל המבטים וככה זה נמשך כל זמן שהותי בכנסיה.

להפתעת כולנו לא הוציאו אותנו בכלל לעבודה. מפעם לפעם לקחו כמה אנשים למרפאה, וכשהם חזרו סיפרו שרופא בדק אותם. הם שמעו שמועות על מגפה שמתפשטת בכנסיה. „אומרים שיש בינינו חולים מסוכנים שיכולים להדביק את כולם". הסבירו.

אחרי שבוע הפסיקו להוציא אותנו לחדר־האוכל והביאו חביות של בלנדה, דג־מלוח ו־לחם לתוך הכנסיה. בימים הראשונים חילקו הקורילקות בעצמם את המזון. אבל אחר כך פשוט השאירו את החביות ליד הדלת והסתלקו. אז התחילו פרעות אמיתיות. אנשי העולם־התחתון השתלטו על האוכל ומי שלא נלחם בשיניים ובציפורניים נשאר רעב. אנשים התחילו להתפגר. כל פעם שהאוכל הגיע צעקנו „הוציאו את המתים!" אבל זה לא הועיל. לכולם כבר היה ברור: הכנסיה נגועה בטיפוס. על הפגרים היו כתמים שחורים בגודל של שניים־שלושה סנטימטר. היו בינינו רופאים וחובשים, והם גילו לכולם שזה טיפוס קשה.

חימום לא היה. הכינים זחלו מהמתים אל החיים. אנשים מתו כמו זבובים והחיים אפילו לא ניצלו את המנות שלהם. סיפרו שזה טיפוס אסייתי. אמרו שהבסמאצ'י, אנשי מרכז אסיה, הם שהביאו את המגיפה לאיי סולובקי. חיפשו ומצאו עשרה באסמאצ'יים וחנקו אותם בשנתם. אבל הקורילקות שהביאו אוכל אמרו: „שום דבר לא יעזור לכם. אפילו אם תהרגו אחד את השני אף אחד לא יצא מכאן חי. במחנה פוחדים ממכם פחד מוות. פוחדים להידבק במגיפה".

מה עושים במצב כזה כשהמוות מחכה ואף אחד לא מוכן לעזור? כשהבנתי עד כמה המצב חמור התחלתי לדאוג ושברתי את ראשי איך לצאת משם. למות בגיל כל־כך צעיר? לוותר על החיים שעוד לא הספקתי לטעום? „שמור על עצמך ואל תעשה שטויות". אמרה אמא. אבל היא ודאי לא התכוונה שאני צריך להתפגר לי סתם ככה, כשאני עוד לא בן שמונה־עשרה.

מתוך שלושת אלפים איש שהוכנסו לכנסיה נותרו בחיים רק כמה מאות. מבין עשרות היהודים נותרו רק ארבעה. סיפרתי להם את תוכניתי: אנחנו נשתלט על הקורילקות כשהם יביאו אוכל. נחנוק אותם ונצא במקומם עם החביות הריקות של הארוחה הקודמת.

הם לא הסכימו. „בחוץ יתפסו ויהרגו את כולנו", אמרו לי.

„פחדנים", אמרתי להם. „בחוץ יש לפחות סיכוי להישאר בחיים. כאן אתם בעצמכם ודאים. כולם מתפגרים". התווכחתי איתם כל הלילה וקרוב לבוקר נפרדתי מהם ואמרתי, „שתהיה לכם דרך קלה לעולם הבא, צדקנים. אני יוצא מכאן".

התגנבתי אל הדלת. תפסתי דלי ריק וכשהדלת נפתחה והקורילקות נכנסו פנימה, עמוסים במזון, פשוט יצאתי החוצה. תיכננתי לחנוק ולהרוג והנה לא הייתי צריך לעשות את זה. שום דבר לא עמד בדרכי ואני הלכתי בחוץ בראש מורם. פגשתי זק שעל ראשו כובע מצחיה. הורדתי מעליו את הכובע והתעלמתי מעיניו שהתרחבו מתימהון ושפתיו שגימגמו „מה מי למה..." או משהו כזה והמשכתי ללכת, הכובע על ראשי והדלי בידיים.

שם חדש

ליד חדר־האוכל היה תור. השלכתי את הדלי ליד המטבח ונדחפתי בין האנשים. אף אחד לא אמר כלום, רק המבטים היו עויינים. קיבלתי את המנה שלי ואכלתי בנחת.

כשהתחילו כולם להתפזר שאלתי מישהו „הגיעו חדשים?" והוא ענה „כן, הנה שם". רצתי לסוף השורה וקירטעתי כאילו עצרתי לתקן את המגף שנקרע. בבניין בו שיכנו אותנו זיהיתי מייד את הפליליים והצטרפתי לפינתם. הניסיון בכנסיה לימד אותי שמוטב כך. חשועלים האמיתיים ישנים במיטות הגבוהות והנמושות, הגנבים הקטנים, למטה. טיפסתי לקומה העליונה וחייכתי לכל עבר. כנראה שהחיוכים שלי היו מפחידים כי אף אחד לא אמר כלום.

כשהאיר השחר התברר שהסלנגה החדשה שלי עוד לא נרשמה. סידרו את כולנו בחמישיות וקצין רחב כתפיים עבר בין כולם. רשם שם פרטי, שם משפחה ושנת לידה. לצעירים אמר לחכות על־יד הדלת. כשניגש אלי לקחתי הרבה אוויר והכרזתי בגאון: „לובה אקנברג, בן שמונה עשרה".

„לחכות על יד הדלת". פקד.

רצתי לשם כאחוז קדחת.

אקנברג היה בעל המצח הגבוה, היהודי מהכנסיה. הרעיון להשתמש בשם חדש נולד במשך הלילה.

הרישום נמשך כל היום ובערב הוציאו ארתנו מהמחנה, דחסו אותנו לסירת־גרר והעבירו אותנו לאי אוזרסקי. התגאיתי מאוד בעצמי על העוזי והתעלמתי מהסרחון, מהזיעה, מהקללות ומהיללות בסירה. לובה ז'יד, אתה חכם גדול, חשבתי, הנה הצלחת לברוח מהמוות עצמו. הצלחת לסדר את כולם ונשארת בחיים. הפחדת פושעים אמיתיים והצלת את חייך. אני לובה ז'יד, מעכשיו אקנברג, עוד אחיה, ואחיה אפילו בעולם המזוהם הזה, שהוא יותר גרוע מגיהנום.

• אסירי מחנות.

• אפרים מהגרה

בשבוע הבא:
הבריחה הראשונה

שפות והשכלה תיכונית | למד והשכל | קורסים והכשרה מקצועית

משרד העבודה / משרד החינוך — המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית — אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
המכללה הטכנולוגית
באר־שבע
מודיעה על
הרשמת תלמידים חדשים לשנה"ל תשל"ו
במגמות:
הנדסאות וטכנאות יום/ערב
* מכונות * כימיה
* חומרים * בנין
* מחשבים * אלקטרוניקה
* חשמל * ארכיטקטורה
קדם הנדסאות — יום וערב
מדריכים מוסמכים — יום וערב
מורים טכניים — ערב בלבד
מורים הנדסאים — ערב בלבד
תנאי הקבלה
פרסי לימוד והלוואות
פרטים והרשמה במכללה
ת.ד. 45, רח' בזל 71, טלפון 79132, באר־שבע

האם אתה אוהב לצייר?
ללא הוצאות בכל השכלה

הרשם ולמד
נפתחים הקורסים הבאים
* יסודות לעצוב פנים
* עצוב חלונות ראוה
* נושאים נבחרים בגרפיקה
* לבורנטים לתעשיה
* קרור ומזוג אויר
* השתלמות בטלויזיה למהנדסים, הנדסאים וטכנאי אלקטרוניקה
* קריאת שרטוט
* מכינה כללית להשלמת השכלה לי"ו כתות
* שיזור פרחים מקצועי
* עגורנאים
המכון להשתלמות מקצועית מעולבת

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

למדי מקצוע ב־3 חדשים
במקום מגוריך - בכל הארץ
נקבנות
בשיטת IBM
בוקר • צהרים • ערב
קורס התבנות חינם למעוניינות
• תעודת הסמכה •
"המכון להכשרה מקצועית"

האוניברסיטה העברית בירושלים
רישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"ו
ללימודי „מוסמך" ותעודה

תכנות מחשבים
נפתחים קורסי ערב
בתל־אביב • בחיפה
ירושלים ובאר־שבע

אוניברסיטת חיפה
לימודי חוץ
קורס דיפלומה
לעתונאות ותקשורת

למד בביתך בהתכתבות
המכונים הבריטיים
THE BRITISH INSTITUTES
125,000 בוגרים
37 שנות נסיון
הנחה 20% לחיילים בשירות פעיל

هكذا من الأصل

„בלילה העיר אותי קול רחש. בחשיכה ראיתי מישהו מטפס לעברי. נהגתי בחוכמה – את רגל העץ הרצחנית של המיטה שמרתי איתי. כשהראש החשוד היה קרוב, הוצאתי את הרגל והרבצתי ישר על הגולגולת. שמעתי פיצפוץ. אחר כך חבטה ולבסוף לחישה. בבוקר השתמטו ממני כל המבטים..."

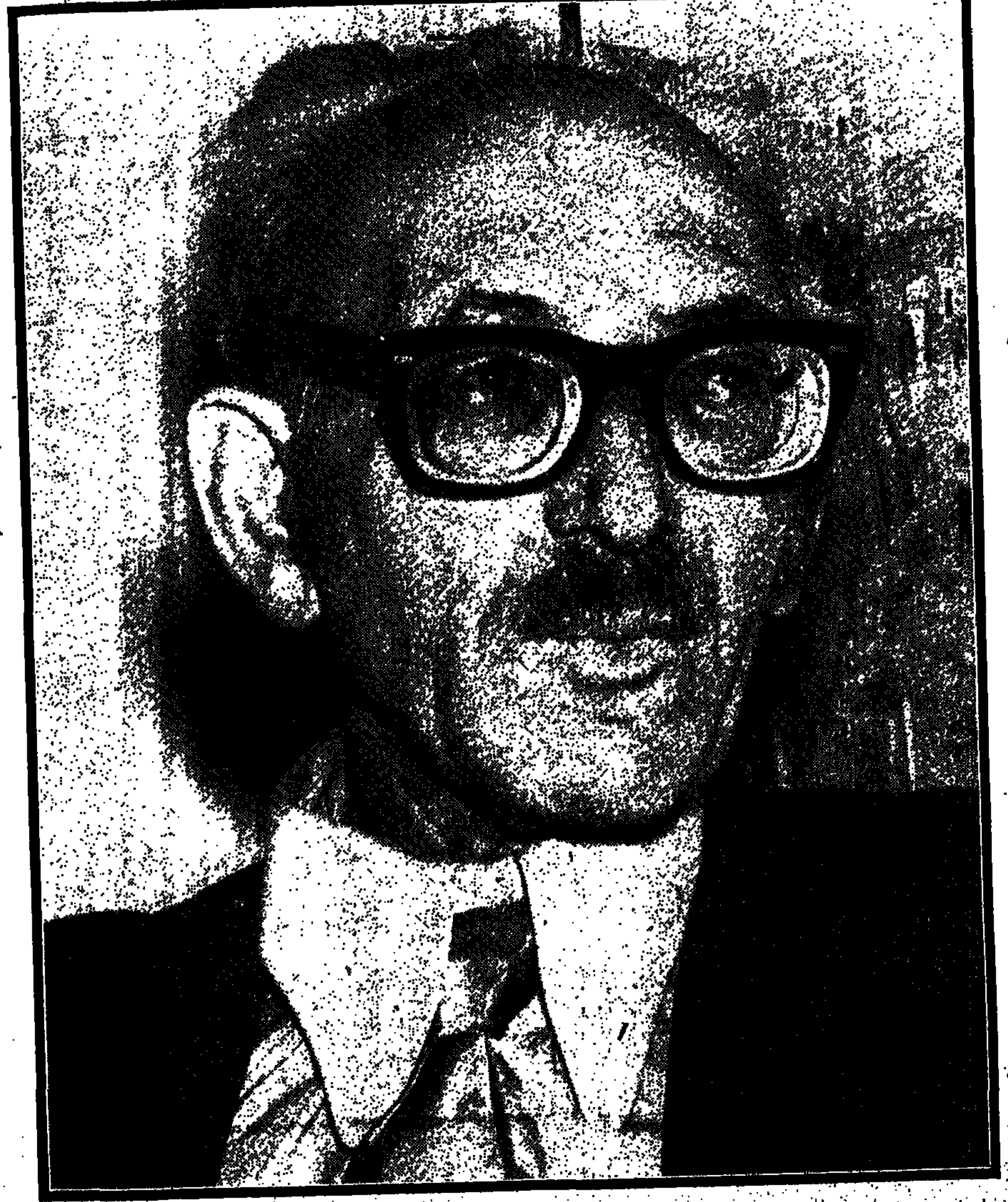

רימובסקי, כפי שהוא נראה היום. כשנכלא לראשונה היה בן 17, ונדון לעשר שנות מאסר ללא משפט, בגלל חברויות חרבות התארך מאסרו עד 29 שנים

לא, לעולם לא אוכל לשכוח את התמונה: אמי, האשה היקרה ביותר בעולם, היתה אדומה מכעס. אחיותי הקטנות, בנות חמש ושבע, לא הבינו הרבה ויללו ככלבים מוכים. אמא צרחה.

„מה זאת אומרת ,היה'? מה עשיתם לו?"

הם, אנשי המשטרה החשאית, אומרים ביובש הנורא, המעליב והפוגע:

„היה, בדיוק כמו ששמעת. הוא נמצא אשם, הוכרז כאוייב העם והוצא להורג בירייה".

עלי השתלטו כשניסיתי לחנוק אחד מהם, בעטו בצלעות במגפיים, קשרו את הידיים מאחור ודחפו החוצה. אמא, אותה הובילו לפני כבולה באזיקים, צעקה: „לובה, שמור על עצמך. אל תעשה שטויות. הם חזקים ממך". אני, שכל גופי כאב מזעם ומהמכות, הייתי מסוגל לקרוע את הסאדיסטים האלה לגזרים, כמו שעושים בקרקס לחיה שהרגה אדם במהלך הופעה. אבל הייתי אחד וידי היו קשורות, והם היו שניים, חופשיים וחזקים ממני. השליכו אותי ל„עורבית" (מכונית אסירים שחורה וסגורה) ושם, שכבתי מוכה ומעונה. הרגשתי חוסר אונים מרתיח. לא טלטולי הדרך הרגיזו אותי, אלא המראה האחרון שראיתי, כשהובילו את אמא באזיקים.

מהעורבית הוציאו אותי רק לרגע לאוויר נקי, ומייד, לפני שתפסתי מה קורה לי, מצאתי את עצמי בתא טחוב ואפל שגודלו כשני מטר. לא היה שם כלום, לא מיטה ולא מזרן. אפילו מנורה לא היתה. שמעתי שסוגרים את הדלת במנעול ובריח ושקעתי לתוך האפלה.

כעבור שעות שנראו לי כנצח נפתחה הדלת. יד חרשה הניחה על הרצפה קערה וצרה משהו. גיששתי ומצאתי חתיכת לחם, ובקערה „בלנדה" — מרק גריסים תפל, שמאוחר יותר למדתי שהוא מרק של אסירים. לא השאירו כף ושתיתי את הבלנדה ישר מהקערה. הייתי רעב ובלעתי את האוכל.

חמישה עשר יום הייתי בתא הטחוב. דאגתי מה יהיה. כמה פעמים, כשהיד הניחה על הרצפה את המזון, זינקתי אל הדלת והתחננתי שיתנו לי לצאת, שיגידו לי מה קורה איתי, שיוציאו אותי לאוויר. לנשום. אך קול צבה ואטום ציווה עלי לשתוק ואני חזרתי אל האפלה והצחנה.

ביומיים הראשונים התאפקתי. השתנתי בפינה, אבל לא רציתי לחרבן על הרצפה במקום הסגור הזה, שאין בו כלום ושהאור מגיע אליו מחריץ קטנטן בדלת. קשה היה לי להאמין שיחזיקו אותי בתנאים כאלה הרבה זמן. אחרי יומיים נשברתי. התביישתי בעצמי ובמצבי ועשיתי את צרכי בפינה. הסרחון המם אותי וחשבתי שאני הולך למות. בחור בן שבע־עשרה, שרק התחיל לחיות, הולך למות, חשבתי, איזה עולם מטורף. למה כל זה קורה לי?

כעבור חמישה־עשר יום נפתחה פתאום הדלת והאור שפרץ פנימה סימא אותי. קראו לי לצאת. לא היה לי כוח אפילו להתרומם או להשמיע אות חיים. מישהו גרר אותי ומצאתי את עצמי מול אנשים זרים שהביטו בי באדישות. אחד מהם אמר:

„אתה ליאון המכונה לובה לבית רעואל, הוכרזת כבן למשפחת של אוייבי העם. בשם ממשלת ברית המועצות הסוציאליסטיות הסובייטיות אני מודיע לך שאתה שפוט לעבודת פרך לעשירייה".

לא היה לי כוח או רצון להגיב. לא תפסתי אפילו מה בעצם קרה. הייתי מטושטש. מוחי היה אטום. ראיתי לנגד עיני רק את מראה אבי כשנאסר ומראה אמי כשנלקחה. הכניסו אותי לתא כלא שבו דרגשי עץ ועלובי חיים מכל הגילים. ואני לא התעניינתי מי הם ומה הם ומה אנחנו עושים שם ביחד.

אותם עלובי חיים, שכנראה היו אסורים וגם מלא חבורות, צורפו יחד איתי ל„איטפה" (מסע אסירים), תחת משמר ליווי כבד. צעדנו, או יותר נכון גררנו את עצמנו, אל תחנת הרכבת. השורה היתה ארוכה־ארוכה; גם הרכבת מולה עצרנו היתה ארוכה. היו שם בין ששים לשבעים קרונות משא, קרונות שבדרך כלל מובילים בהם בהמות, דחוסו שמונים איש בקרון. אף אחד לא דיבר; כאילו כולם החליטו לשתוק ולא לנסות להכיר את החברים לגורל. אני, שאיבדתי את כל עולמי, הרגשתי שהלב שלי כואב ושכל הגוף רועד. הייתי חלש מאוד ולא חשבתי כלום. כנראה שעוד הייתי בהלם.

במשך יומיים נסענו בלי הפסקה ולא קיבלנו אוכל ומים. אנשים התחילו לרטון ולצעוק. מדי פעם נפל מישהו על הרצפה ויותר לא קם. לאף אחד לא היה איכפת מאף אחד, ואפילו כשמישהו דרך על מישהו אחר, נשמעה רק יבבה חנוקה שנאלמה מייד.

חלאת אדם

אחרי יומיים הסיעו את הרכבת למסילה צדדית, עברו בין הקרונות וחילקו אוכל. נתנו בלנדה ושלוש מאות גרם לחם שחור. נתנו גם סוכר, שלוש חתיכות לכל אחד. אלה ששכבו על הרצפה לא הגיעו לאוכל. החזקים השתלטו על המנות של המסכנים האלה וכולם הבינו שלריב לא כדאי. בקרון היתה חלאת אדם. הבנתי את זה לפי הדיבור הגס ולפי הקללות שנשמעו. מישהו אמר: „מובילים אותנו לאיי סולובקי, לצפון. לשם מובילים עכשיו את כולם".

שמונה ימים עמדה הרכבת בתחנה ואחר הודעזעה ויצאה למסע הארוך. אוכל נתנו רק פעם אחת ביום. אף פעם לא נתנו להתרחץ. מי שרצה לעשות את צרכיו היה דופק על הקיר. לפעמים פתחו את הדלת והובילו אחד אחד במסדרון אל בית־השימוש תחת שמירה קפדנית. הרבה פעמים השומרים פשוט התעלמו מהדפיקות. מחוסר ברירה עשו רבים את הצרכים על הרצפה בקרון. הסרחון והזוהמה היו נוראים, היו גם המון כינים שזחלו מגוף לגוף. נסענו כך חודש שלם. לעשרים בקרון שלנו התפגרו מרעב, נחנקו בידי אחרים במאבק על האוכל או סתם התמוטטו מאיזו סיבה. התחלתי להבין שאני צריך להתכונן לדברים איומים, ושרק הכוח יוכל להציל אותי בעולם המזוהם הזה. התחלתי להטיח את הידיים בקיר הקרון במשך שעות כדי שיתחזקו. סירבתי להסביר לאחרים למה אני עושה זאת. הכנתי את עצמי לכל צרה שלא תבוא, למרות שעד אז אף אחד עוד לא פגע בי.

אחרי חודש עצרה הרכבת והדלתות נפתחו.

„החוצה!" באה הפקודה. „להסתדר בשורות חמישה חמישה!"

אנשים במדים, רובים מכוונים אלינו בידיהם וכלבים לידם, גירשו אותנו מתוך הקרונות לרציף נמל. ראיתי הרים מיוערים, נהר ענקי וסירות גרר כבדות. לתוך אחת מהן, גדולה ומפחידה, דחסו מאות מאיתנו. צופפו אותנו בתחתית כמו סרדינים בקופסה: מעלינו, על הדופן, ניצבו עשרות שומרים וצלפים עם כלי־בים. הכלבים היו אפורים ונראו אכזריים, השומרים נראו לא פחות מפחידים.

בפנים היה כל־כך צפוף, עד שאי אפשר היה לזוז. כשמישהו היה זז, זה שעל ידו היה צועק ומקלל, אנשים דרכו על הרגליים, דחפו מרפקים לצלעות, הכאיבו אחד לשני בכל תנועה. כשהשומרים התחילו לחלק לחם ודגי מלוח היתה מהומה. הם העבירו את המזון מעל הראשים ואמרו: „תעביר הלאה עד הסוף!" כמה ניסו להחביא אבל הסמוכים להם פרצו בצעקות, „גנב! גנב! מנוול! כלב מסריח!", וכך כל אחד קיבל את מנתו למרות המהומה. מהדופן הודיעו, „זה כל האוכל שתקבלו. הנסיעה קצרה, רק יומיים".

פוליטיים ופליליים

סירת־הגרר לא נועדה לשאת מטען אדם. מעלינו היה רק סיפון באורך שישה מטרים בערך, שדרכו נראו פיסת שמים, מגפי חיילים והגלבים. הלחם היה רקוב וכך גם הדגים הכבושים. בפינות היו חביות מים, אבל מי היה יכול להגיע אליהן? אלה שהצליחו לשתות אמרו שהמים מעופשים. ביום השני לשייט התברר שאכן זה נכון: עשרות אנשים נתקפו בכאבי בטן ובשלשול. הם רצו לעשות את הצרכים ולא היה איפה. הם צעקו כלפי מעלה „מתים! לתת בוז! המים המטונפים הרעילו אותנו! תנו לצאת!"

השומרים הירשו לכמה לצאת ואלה דרכו על האחרים. בשל הדוחק והצורך להמתין לא התאפקו רבים ועשו במכנסים בתוך הסירה.

• עשר שנות מאסר.

© כל הזכויות שמורות למחברים ולהוצאת „עמוד".

שפות והשכלה תיכונית | למד והשכל | קורסים והכשרה מקצועית

למד בפנימיה הטכנית של חיל חימוש
• אלקטרוניקה • חשמלאות רכב • מכונאות רכב
המקצועות הנילמדים:
לאלקטרוניקה מתקבלים נערים בני 16 עד 17 ו־9 חודשים, בוגרי י', י"א.
לחשמלאות רכב ומכונאות רכב מתקבלים נערים בני 16 עד 17½, בוגרי ט'—י"א.
פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות.
פרטים בכתב אפשר לקבל בדואר צבאי 2375/ש.
נערים המעוניינים לבקר בפנימיה, יפנו בכתב לדואר צבאי 2375/ש.

למד בגרות בביתך!
המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

הסתדרות הפקידים — בית־הספר גינת
הנהלת חשבונות — 3 למתקדמים, 1+2 משולב. תחילת הלימודים 24.6.1975
בי"ס לחשבונאות ומינהל ע"ש צ. גינת, תל־אביב, רח' ברנר 6, טל. 290775

קורסים מזורזים — הנהלת חשבונות • נקוב בשיטת IBM • פקידות ומזכירות
שרותל

תיכון לחשבונאות ומינהל – רמת גן
תושבי רמת־גן, בני־ברק, קרית־אונו והסביבה
בגרות + מקצוע

משרד החינוך והתרבות — הנוער העובד והלומד — המרכז — בית ברל
הרשם למדרשה למדריכי נוער
פתיחה יולי 1975

עבורך גברת! עבורך אדוני!
• מודליסט/ית • תופרת סלון • ציירי אופנה • גזרן קונפקציה
חוגים לתפירה של חודש

STUDIO 18 — צילום מקצועי

בי"ס לגננות ומבנאות נוף
נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ו

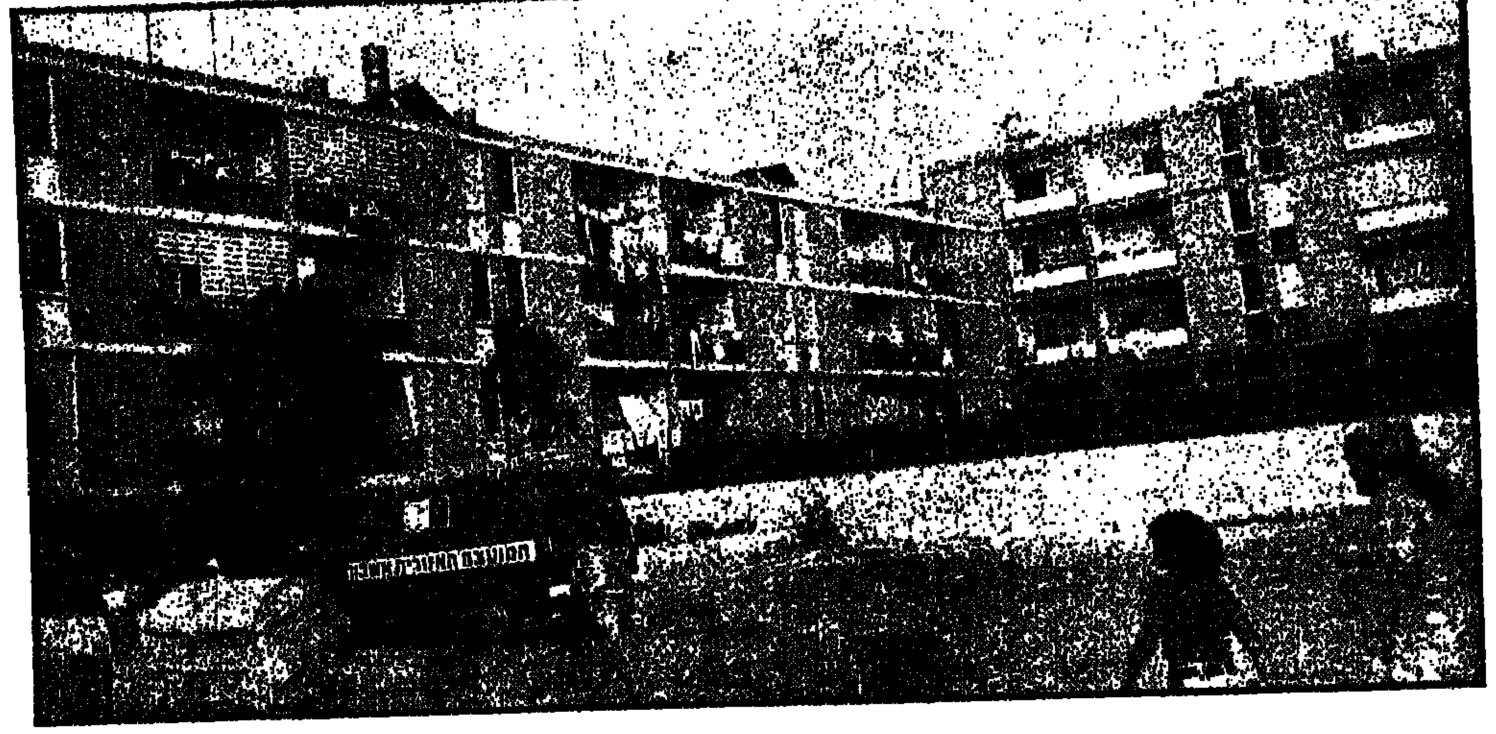

גלי העליה, לא היתה ברירה. אלא להמשיך ולבנות סטאנדארט, כדי לענות על צרכי דיור. אופקים היתה צריכה להמשיך איכשהו לחיות, לא חשוב איך. עכשיו מתחילים לבנות גם בתים אחרים. אבל המראה הדומינאנטי בכל זאת נשאר.

משום כך חסר לאופקים קצת אופי. היא דומה לכל עיירת פיתוח ברחבי־הארץ. אם לא ביקרת בה מעולם, תתקשה מאוד להבדיל בינה לבין קרית־שמונה. ** אם היית אי־פעם בעיירת כורים באנגליה, יכולת לראות אותם חוזרים מתנדנדים מן הפאב, עליזים, שרים ומקשקשים בעגה המקצועית. בתי־המרזח של צרפת מעניקים לעיירותיה לא רק אופי ואווירה, אלא גם משהו שאולי קצת קשה להגדירו במילים. עיירת־הפיתוח הישראלית היא מקום בלי צבע, בלי יחוד, אפילו בלי טיפת לוקאל־פאטריוטיזם קרתני.

מי תלוי בחסדי השלטון ?

כמו בכל עיירת־פיתוח, יש באופקים תלות מוזרה של האדם בשילטונות. בתל־אביב אתה יכול לצפצף על שילטון הפקידים. באופקים אתה אבוד בלעדיו ונופל תמיד בין כיסאותיו. בוא ניקח, לדוגמא, לקוח מקרי של לשכת־הסעד. אחד מיני רבים. פועל־דחק ואב למשפחה מרובת ילדים. הוא מרוויח ממקום העבודה שלו, אם אפשר לקרוא לזה כך, 500 לירות (נטו) לחודש, כולל קיצבת מעביד עבור שני הילדים הראשונים. הוא מקבל את שכרו בראשון בחודש, ונגיד שהוא הולך למחרת להפקיד אותו בבנק. כעבור שבוע עליו לפנות למשרדו של עטא מנשרי, לעמוד קצת בתור ולקבל את תמיכת הסעד המגיעה לו, בצדק, בתוקף החוק. עליו ללכת שוב לבנק, כדי להפקיד אותה שם בחשבונו. עבר שבוע — והגיעה הקיצבה ממשרד־הבטחון, עבור בנו הבכור המשרת בצבא. הסיפור עם הבנק חוזר על עצמו. כעבור יומיים עליו לפנות לביטוח־הלאומי כדי לקבל משם את המגיע לו. בקיצור, כדי להתקיים איכשהו כמו בנאדם, רק כדי להתקיים, עליו לפנות לארבעה מוסדות, שכל אחד מהם תורם את חלקו להכנסה החודשית שלו. אנשים רבים מבלים באופקים את זמנם בריצה בין המוסדות. מוסדות השלטון סבורים, כנראה, שכך נאה.

השילטון מצטייר לרבים מבני אופקים כמשהו שעצם קיומם תלוי בו. עליהם להתייחס אליו בנימוס וביראת־כבוד. אולי אפילו להתרפס קצת בפני נציגיו, כדי לא לעורר, חלילה, את זעמם הרדום. השילטון נתן, השילטון יכול גם לקחת. יהיה שם השילטון מבורך מעתה ועד עולם.

יתכן שהתלות הנוראה הזאת, המשפילה עד עפר את קומתו של אדם, היא אשר העניקה, יותר מכל, לעיירות כמו אופקים את דיוקנן כערי־מיסכנות.

** חכם בלילה, הסתכלת אם יש הרים סביבך

סיכוי, אתגר וחלום מתגשם

אבל יש בה גם אנשים גאים, וקומי־קומה, שבאו אליה מתוך דחף ליצירת בראשית. יש משהו מעודד בדמותו של אדם כמו גדליה סטביצקי, יליד טבריה, שבא לאופקים כדי לבנות בה את חייו, כדי להבנות מאפשרויות חדשות, כדי לשים כתף ליצירה חדשה. היום, בתור מזכיר המועצה, הוא נוסע מדי פעם ללוד לצוד שם עולים חדשים מברית־המועצות, להזכיר להם שגם אופקים היא ארץ־ישראל, שגם היא זקוקה לפנים חדשות, שגם היא ראויה לקצת אהבה.

בעיניו אופקים היא סיכוי ואתגר. משהו שאפשר להקים ולעצב אם לא מבראשית — לפחות קרוב ככל האפשר להתחלה. נקודה על־גבי המפה שכל אחד מבניה מסוגל להעניק לה משהו משל עצמו, להטביע עליה את חותמו.

בשביל עולה חדש (יחסית) מאנגליה, כמו יונתן הנסון, עובד קהילתי [illegible] בעיירה, אופקים היא חלום מתגשם [illegible] ציונות מתגשמת. [illegible] הנסון היה קצת בירושלים, התחבב פה ושם ברחבי־הארץ. שמע על אופקים, בא לראות — ונשאר עם אשתו. [illegible] את החבר'ה האלה ליהנות מבירה טובה. בינתיים, אופקים היא בשבילו [illegible] כל אנגלי טוב [illegible] המזרח המסתורי. הוא יספר לך על מקומו של בית־הכנסת [illegible] על מקומה של המסורת בחיי משפחה של בני אופקים, על רוחב ליבם ומאור פניהם של פשוטי־העם.

בניגוד לשגינה, הנסון סבור שכל הסיפור על ארץ־השיכונים ויושביה [illegible] באנגליה, הוא יכול להעיד מניסיונו, אינה יותר צבעונית מעיירת־פיתוח ישראלית — צבעיה משום שונים. יש בזה משהו.

בשביל אדם כמו יוסי מרציאנו, סגן ראש המועצה, אופקים היא מקום שהעניק לו סיכוי. [illegible] 17, [illegible] הוא קיבל בית, חינוך, עבודה. עכשיו, [illegible] להעניק אותו דבר לאחרים. בשביל עטא מנשרי הוא הכל: בית ויעוד — ואולי גם חזית אחת [illegible] במלחמה על דיוקנה החברתי של ישראל.

לאהוב את המלאכה והתורה

מכל אנשי אופקים, יש איש אחד [illegible] אני שמח להציג בפניך את משה ביטון, [illegible] אחד שרק בשבילו היה כדאי לך לבוא לאופקים. [illegible] משה ביטון הוא ממלא מקום ראש המועצה [illegible]

[illegible]

(המשך בעמוד 29)

אפל "יצור פאות לגבר"

וחלקי פאות לנפגעים מתאונה, שריפה או ניתוח פלסטי בראש

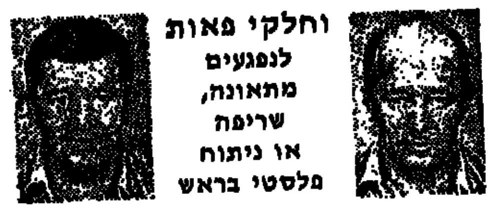

צביעה, תיקון וחידוש פאות

שד' בן גוריון 11 תל־אביב, טל. 243847

יעוץ חינם ★ שרות מובטחת

בא ביוני לים המלח

חצי פנסיון 120 ל"י כולל מיסים

מלון גלי זוהר ים־המלח

הזמנת מקומות: ת"א שד' רוטשילד 66 טל. 625955; סדום: טל. 057-86061/2/3/4, 97848; טלקס 05-284

רהיטי ק-ו-ק

הרהיטים החדשים ביותר במחירים הנמוכים ביותר

סלון קומפלט החל מ־1295.— ל"י

מערכת שינה החל מ־1095.— ל"י

מערכת סלון איטלקי במקום 4995 ל"י רק 1995.— ל"י

רהיטים מוכנים ★ הספקה במקום

תל־אביב, ביאליק 6, טל. 54104; גבעתיים, סירקין 20 (בנין הדר) טל. 726877

בוטיק למידות גדולות

עד גודל 54

מבחר גדול של שמלות ומקסי במודלים החדשים ביותר

עשויות מבדים נהדרים אקסקלוסיביים

אופנת זייפר

תל־אביב, רחוב בן־יהודה 102

קוסמטיקה לנעלים?

*אפשרי בהחלט!

למה חגורה

מפרץ שרת, בו ייבדו אלפי אנשים דרכים, עם פגועים. הוכיחה כי:

חגורת הבטיחות היא האמצעי היחידי שימנע מגופך להיזרק קדימה בעת תאונה. ללא חגורה — אתה עלול להיפצע קשה או ליהרג.

חגורת הבטיחות תמנע מגופך להיזרק אל מחוץ למכונית שם גדל הסיכון ליהרג פי חמישה.

חגורת הבטיחות תשמור אותך בעת תאונה בהכרה מלאה שתאפשר לך לשחרר את עצמך ולהיחלץ במהירות.

חגורת הבטיחות — האמצעי היחידי המגן על גופך בעת תאונה

חגור אותה כבר מהיום

החל מ־1.7.75 — השימוש בחגורות בטיחות חובה.

לשכת הפרסום הממשלתית

סלון פלג טלויזיות בע"מ

Trade in... החלף ישן בחדש!

עבור טלויזיה ישנה עד 1200 ל"י

עבור מכונת כביסה ישנה עד 800 ל"י

עבור מקרר ישן עד 800 ל"י

תנור בישול ואפיה ישן עד 500 ל"י

■ צוות מוכרים מנוסה, אדיב ומקצועי

■ הספקה ושרות לכל חלקי הארץ

■ הוזלות ללא תקדים גם על רכישות ללא החלפה

■ המבחר הגדול ביותר בארץ למוצרי חשמל ביתיים

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta

המאוורר הדו־כיווני REVERSIBLE

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ

מזגני אויר Amana

4 טיולים לחו"ל

היפים, המעניינים והחסכוניים ביותר

באמצעות

אוניברס

רמב"ם 17 תל־אביב

דרום אפריקה, ארגנטינה
ברזיל, פרו, מכסיקו.
(או ארה"ב במקום מכסיקו)
טיול מאורגן
28 יום 12,220 ל"י + $825
מלונות 4 כוכבים

הבלקנים, תורכיה, בולגריה
רומניה, יוגוסלביה, יוון
טיול מאורגן במחיר מדהים!
27 יום, כלכלה מלאה
5500 ל"י (כולל מטבע חוץ).

ארה"ב, קנדה, מכסיקו
טיול מאורגן
27 יום
10,950 + $770
מלונות 4 כוכבים
500 ל"י הנחה לנרשמים עד 25.6

יוון, רודוס
ושייט בים האגאי
טיול מאורגן
22 יום
5950 ל"י (כולל מטבע חוץ)
מלונות 4 כוכבים

אוניברס Univers

רמב"ם 17 תל־אביב טל: 613971, 622976-9

צבעים בספריי

ILLINOIS BRONZE-PAINT COMPANY

צבעים סינטטים, אפוקסיים,
המרטון, זוהרים, מתכתיים,
בשלל גוונים.
צבע עמיד בחום עד 400°C.
צבעי פוליאוריטן שקוף,
מט ומבריק.
להשיג בחנויות הצבעים
המובחרות.

יבואן בלעדי:
זאב טלמור בע"מ
טלפון 03-35605
ת.ד 29351 ת"א

חברת החשמל לישראל

מחוז הדרום
תל־אביב

מכרז מס' 366/108/75

מתבקשות הצעות:

לגיזום עצים באיזור פתח־תקוה

את הפרטים על העבודות חייל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב החשמל 16 תל־אביב, טל' 614343, עיר מרכז, החל מיום 9.6.75, תמורת תשלום של 50 ל"י.

את ההצעות יש להחזיר עד יום 18.6.75, שעה 14.00.

הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

bellady

בל־ליידי קולור־שמפו
לצביעת שיער מושלמת
לשימוש ביתי – מבית "וולה"
17 גוונים מרהיבים
משחור עד בלונד בהיר

האריזה מכילה: צבע, מי חמצן, כפפות
ויחידת "קולור־אקזיר" (לשטיפה אחרי הצביעה)

WELLA

שיער יפה אינו מקרה עם וולה

פרופיל

מאת אהרון בכר

גם אופקים היא ארץ־ישראל

א ופקים. נקודה קטנה וכמעט בלתי־נראית על־גבי המפה, 23 קילומטר מבאר־שבע, 8 קילומטר מצומת אשל־הנשיא. מתי שמעת עליה בפעם האחרונה? שמה מעורר אצלך אסוציאציה של מקום, שלא היית רוצה לחיות בו. אם אתה, במקרה, עסקן מפלגתי — זהו, קרוב לוודאי, עוד מקום אחד על־גבי מפת־ההבטחות הנדיבות שלך. אין דבר, אתה לא יחיד. פעם בשנה מבקר באופקים מישהו מאח"מ ואנ"ש ומשאיר בה למזכרת צרור מרשים של הבטחות חסרות כיסוי.

אני יודע שאופקים אינה בדיוק המקום, שאתה משתוקק לבלות בו את סוף־השבוע. אבל לפני שאתה ממהר לעבור לעמוד הקאריקאטורות, בוא נעשה עסק: תמשיך לקרוא — ואני מבטיח לך שתימצא פה מתח! סקס!!! הפתעות!!! עשינו עסק? *

אין כמעט ספק, שכל מה שנכתב עד כה על אופקים, או על כל עיירת־פיתוח אחרת, שיעמם אותך עד מוות. עוד לא נכתבה שורה אחת על מקום כמו אופקים, בלי להזכיר שיש שם מועדון־נוער, קופת־חולים, בית־תרבות, קולנוע מיסכן או שניים וגן־ילדים. במבט מתל־אביב, כל אלה נראים כאילו היו פיסגת ההישג האנושי במהדורה מיוחדת לעיירות־פיתוח. אל תדאג, לא אקח אותך למקומות כאלה. אני יודע שעל אדם נאור כמוך, אם תסלח לי על החנופה, מועדון־נוער אינו עושה שום רושם. בוא ניגש לעניין.

אפשר לראות מקום כמו אופקים מזוויות־ראיה שונות ומשונות, וכל אחת מהן מעניקה מימד אחר לדיוקנה. הנה אופקים, כפי שהיא משתקפת בעובדות ובמספרים, מנקודת ראותה של לישכת־הסעד המקומית: עיירה בת 2,250 משפחות — ו־1060 מתוכן נמצאות, בצורה זו או אחרת, בטיפולה של לשכת־הסעד, כמעט מחצית האוכלוסיה.

המספר מעביר בך צמרמורת. אבל בוא נצא רגע מתוך המספרים אל תוך מציאות החיים, שהיא אולי הרבה יותר מורכבת ורב־גונית מכפי שאפשר לתארה בלשון המספרים היבשים. הסתכל ברחובות האלה. רחובות נטולי צבע וברק;

האם ראית במקומות רבים בארץ נקיים מזה? הבט סביבך, עד קצה האופק שמעבר לגבולה של אופקים: אתה רואה שמיים ומרחב משמים. אופקים היא נקודה של ירק. שדירת עצים מטופחת, גינות נוי, כרי־דשא סביב בית־התרבות. גינה ציבורית קטנה. יש במראה הזה משהו שמרחיב את הלב, משהו המעיד על עליונות האדם על־פני האדמה הקשה. עיירת גנים במדבר. אם אתה, במקרה, רמת־גני, אתה מחייך לעצמך בבוז ובעליונות. טוב. נראה אותך בעוד עשרים שנה.

עכשיו בוא נשוב אל המספרים. אם תבוא איתי למועצה המקומית, ואתה מוכרח לבוא, תוכל לשמוע שם מפי גדליה סטביצקי, מזכיר המועצה, שהמספרים הנוראים האלה אינם משקפים את המציאות, על כל פנים לא בצורה כל־כך מדוייקת כפי, שאולי, נדמה לשנינו. הוא, למשל, משוכנע שחלק ניכר מן האנשים הרשומים בלשכת־הסעד מסוגלים לחיות גם בלעדיה. אבל מה? ההרגל הפך אצלם לטבע. אם נותנים לך, מדוע לא לקחת?

יתכן שיש משהו בדבריו. על־פי נתוני משרד־הסעד, אחוז ניכר מאוד ממקבלי התמיכות, הם משום רמאים קטנים המנצלים את טוב ליבה ורוחב ידה של המדינה כדי לזכות בהכנסה צדדית מן ההפקר. סטביצקי, על כל פנים, מציע להוריד שליש מן המספר המפחיד הזה. אולי אפילו קצת יותר משליש. בוא לא ניתווכח איתו על 250 משפחות.

סטטיסטיקה מעניינת ועצובה מאוד

ה שאלה העיקרית היא, כפי שמייד תבין, אם עקר־מת־הסעד נמצאת בעליה או בירידה. במילים אחרות: האם קיים סיכוי סביר שבניהם של נתמכי־הסעד באופקים יצליחו לפרוץ את המעגל הזה ולהתקיים בכבוד מבלי להזדקק לטובות של משהו. כדי לגנות ולבדוק את העניין, בוא נציץ בסטאטיסטיקה מעניינת, אבל עצובה מאוד, שהכין בשבילך חבר טוב שלי, עטא מנשרי, שהוא, אם לא איכפת לך, אחד האנשים הנחמדים שתוכל לפגוש במקום הזה. עטא מנשרי הוא מנהל לשכת הסעד המקומית.

הוא לקח מדגם של 106 משפחות מנתמכות הסעד, כשבכל משפחה כזאת למעלה מ־6 נפשות, וניסה לבדוק מדוע היא, בעצם, ניזקקת לשירותיו הטובים. לא אשעמם אותך כאן בכל המספרים, כדי שלא תיברח לי באמצע לעמוד הבא — אלא רק בנתונים העיקריים: רק 17 מתוך 106 המשפחות האלה סובלות ממצוקת דיור. אצל 14 מהן הבעיה היא עבריינות, אצל 4 — סמים. העקומה עולה כשמדובר בבריאות פיזית או נפשית, במומים המטילים על האדם מיגבלות תעסוקה.

אבל בעיית הבעיות היא, על פי הנתונים האלה, דור ההמשך: לא פחות מ־93 מתוך 106 המשפחות האלה אינן מסוגלות להעניק חינוך נאות לילדיהן. 52 מהן סובלות ממה שניתן להגדיר בלשון עובדי־סעד כליקוי בתפקיד אם המשפחה ו־72 בליקויים בתפקיד האב. מספרים אלה מעיבים עוד יותר על מצוקת החינוך.

במילים אחרות, קיים סיכוי סביר מאוד, שדור־ההמשך של נתמכי־הסעד באופקים ימשיך להזדקק לשירותיה של לישכת הסעד. הנזקקות היא הירושה היחידה, שהורים לא מעטים מסוגלים להעניק כאן לילדיהם. הסיכוי הזה מטיל צל קודר על עתידה של אופקים. הוא מטיל את רישומו גם על דיוקנה ומעצב, במידה רבה, את דופק החיים בה. באופקים אין כמעט עבריינים, אבל יש בה, בעיקר בין צעירים, אווירה של עבריינות זעירה. הצד השני של המטבע מוטל בבתי־הספר: בסקר שנערך לא מכבר בחטיבת־הביניים המקומית, הסתבר שכ־45 אחוז מן התלמידים קוראים קריאה מיכאנית. אני מתאר לעצמי שאתה יודע מה זה אומר.

שיכונים שיכונים לכל מלוא העין

א ופקים הוא גם מקום שחיים בו אנשים ושמחים בחלקם. יש בו מיתרונותיה של חברה קטנה, אינטימית, שבה הכל מכירים את כולם, שמחים איש בשמחת רעהו ונעצבים בעיצבונו, כאילו היו משפחה אחת גדולה.

כשהם מונים את מגרעות המקום, נוטים בני העיירה הזאת למנות את ההבטחות חסרות הכיסוי, את המורים המתחלפים מדי שנה בבתי־הספר, את העולים הממעטים לבוא, את זיכרונו הקצר של השילטון המרכזי, שהבטיח ואינו מקיים, ואת כל טרדות החיים שאדם ניתקל בהן בכל מקום שבו הוא חי.

אבל אם תחשוב על כך, אתה עשוי להגיע למסקנה, שאולי יותר מכל, מעוצב דיוקנה של אופקים בידי המראה החיצוני שלה. הוא מעניק לה לא רק את אופקיה ואת אפרוריותה אלא גם את אורח מחשבתה, את דפוסי־חייה ואת דיוקנה הערכי והתרבותי. אופקים, כמו כל עיירת־פיתוח, עשויה משיכונים, שיכונים, שיכונים לכל מלוא העין. הקוביה המפוצלת מציצה בך בכל אשר תיפנה. החיים בתוך יער של בטונים הופכים לסטאנדארט. אחרי שנה בקוביה שלך, אתה מגלה שהשכן בקוביה ממול דומה לך כמו שתי טיפות מים. הוא עובד, אוכל, ישן, מתעניין ומשתעבד לטלוויזיה בדיוק כמוך, כמו עשרות דיירי השיכון, כמו מאות תושבי השכונה, כמו אלפי בני העיירה. בבוקר הם יוצאים איש איש מקוביתו, נפלטים בתוך המיפעלים הסמוכים. לפנות ערב הם נפלטים מתוך המפעלים, חוזרים ונבלעים בתוך הקוביות, שוקעים על הכורסא מול הטלוויזיה. במשך השנים הם נעשים מרובעים כמו הקוביות שלהם. עולמם המורכב מריבועים־ריבועים אינו יכול להיות שונה מהם.

לפני 20 שנה, כשהגיעו לכאן ראשוני המקום, מבלי שאיש את שאל לדעתם על כך, לא היה זמן לתכנון מתוחכם יותר, עם

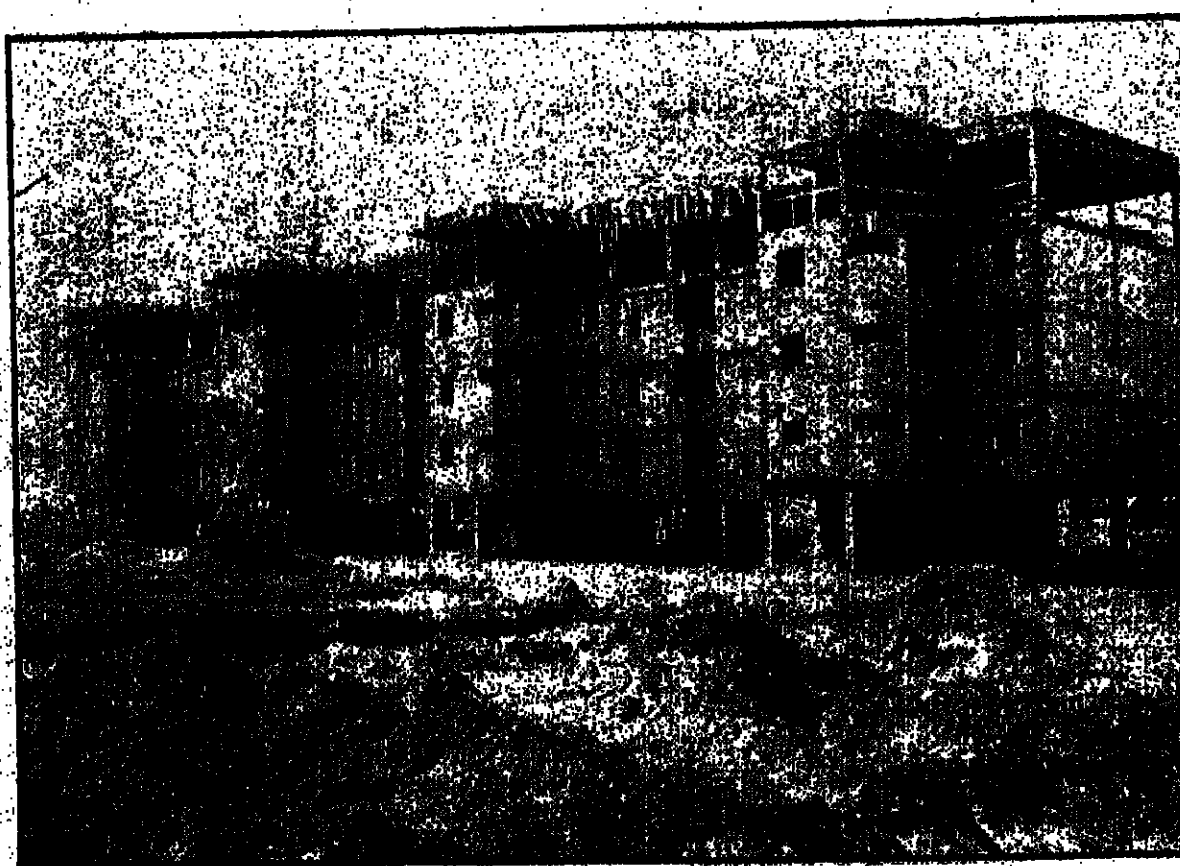

צילום: יצחק נופך־מוזס

* איך אני בשבילך?

האגודה למען החייל בישראל
רחוב הארבעה 8 תל-אביב טל. 26-22-91

תוצאות ההגרלה השנתית
שהתקיימה ביום שלישי א' תמוז תשל"ה - 10.6.75

הסדרה (1 או 2) והקידומת (אחת מהאותיות א, ב, או ג,) שמשמאל למספר הנן חלק בלתי נפרד מן המספר הזוכה.

3333 פרסים

דירה בת 3½ חדרים בפתח-תקוה 483933 ג'2 בסדרה
דירה בת 3 חדרים בראשון-לציון 349055 א'1 בסדרה

	סדרה	
012960	ב—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
013453	ב—2	פטיפון סטריאו "פיליפס"
014671	ג—1	מכונת תפירה "סינגר"
024038	ב—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
047752	א—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
052565	ב—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
075083	ב—2	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
082280	ב—1	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
085651	ב—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
088462	ג—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
089988	ג—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
090149	ג—2	מכונת תפירה "סינגר"
090233	ב—2	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
092856	ג—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
097482	ב—2	פטיפון סטריאו "פיליפס"
107665	א—1	מכונת כתיבה "אוליבטי"
120537	ג—2	מכונית "סוברו מיני", דגם 75
154352	ב—1	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
167506	ב—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
174073	א—2	טילון ICM
179657	א—1	מכונית "סיט-ואן ג'י.ס.", 4 דל', 75
191855	ב—2	פטיפון סטריאו "פיליפס"
192673	ג—2	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
206808	א—2	טילון ICM
208390	א—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
223441	א—2	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
227054	ג—2	פטיפון סטריאו "פיליפס"
235108	ג—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
254243	ג—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
254251	ג—1	מטרסת "קודאק"
272085	ב—2	מכונת תפירה "סינגר"
273637	ב—1	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
273812	ב—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"

	סדרה	
276504	ב—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
278770	ב—2	טילון ICM
286459	ב—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
286548	ג—1	מטרסת "קודאק"
299648	ב—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
300473	ג—1	מכונת תפירה "סינגר"
314683	א—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
322566	ג—1	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
326550	ב—1	טילון ICM
330477	ג—1	טילון ICM
331074	א—1	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
335861	א—1	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
349055	א—1	דירה בת 3 חדרים בראשל"צ
358453	א—1	מכונית "סיט-ואן דיאן", 4 דל', 75
364925	ב—2	טילון ICM
370164	ב—2	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
383864	ב—2	מטרסת "קודאק"
391118	ג—2	מטרסת "קודאק"
393752	א—1	מטרסת "קודאק"
394727	ב—2	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
399020	א—1	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
403624	ב—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
406974	ב—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
407140	ג—1	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
410829	ג—1	מכונת תפירה "סינגר"
413675	ב—2	מכונת תפירה "סינגר"
427414	ב—2	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
430756	א—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
432754	א—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
445790	א—2	מכונית "מוריס מיני מיינור", דגם 75
454383	א—2	מכונית "סוברו מיני", דגם 75
468753	ג—1	מכונת תפירה "סינגר"
470697	א—1	מכונת כתיבה "אוליבטי"

	סדרה	
471713	ג—1	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
483933	ג—2	דירה בת 3½ חדרים בפ"ת
488762	ב—2	מטרסת "קודאק"
495912	א—2	טילון ICM
500132	ג—2	מכונת כתיבה "אוליבטי"
500476	ג—1	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
503405	ב—1	טילון ICM
506483	א—1	טילון ICM
507086	ג—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
508361	א—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
525966	א—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
532391	א—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
564338	ב—1	מכונית "מוריס מיני מיינור", דגם 75
573311	א—1	פטיפון סטריאו "פיליפס"
584350	א—1	מכונת כתיבה "אוליבטי"
590761	ב—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
600783	א—2	מכונית "רנו 5", דגם 75
603927	ב—2	מכונת תפירה "סינגר"
641126	ב—2	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
641783	ב—1	מטרסת "קודאק"
644207	ב—1	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"
646009	ג—1	מטרסת "קודאק"
655237	ג—2	מכונת כביסה "פגור" "תדיראן"
659962	ג—2	טילון ICM
661424	ג—1	מטרסת "קודאק"
665066	א—1	מקלט טלוויזיה "תדיראן" 24"
666850	ב—2	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
677402	ב—2	מטרסת "קודאק"
681796	ב—1	מכונית "מוריס מיני מיינור", דגם 75
684525	א—2	פטיפון סטריאו "פיליפס"
687046	א—2	מכונת תפירה "סינגר"
687078	ב—1	מקלט טלוויזיה "סוני" 12"
688945	ב—2	תנור בישול ואפיה (גז וחשמל) "פז-גז"

הכרטיסים מכל הסדרות (1 או 2) והקידומות (א, ב, או ג,):

42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	18558	זכו כ"א במערכת תיקי נסיעה (מזוודה + 2 תיקים)
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	21449	זכו כ"א בטוסטר פיצה דגם גרילקס "אמקא"
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	28936	זכו כ"א במאוורר 12" "אמקור"
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	56058	זכו כ"א במצלמה אינסטמטיק "קודאק"
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	64502	זכו כ"א בכסא-נח עם מזרון "פרימה"
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	67654	זכו כ"א במכונת חישוב (קטנה) "טרוניק"
42	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בחמש הספרות	80781	זכו כ"א בשעון-יד לגבר אוטומט "סיטיזן"

הכרטיסים מכל הסדרות (1 או 2) והקידומות (א, ב, או ג,):

420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	4658	זכו כ"א במכונת גילוח עם סוללות "פיליפס"
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	5276	זכו כ"א בצידנית פלסטיק "כתר פלסטיק"
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	5593	זכו כ"א במכונה לחיתוך לחם, פרות וירקות
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	6883	זכו כ"א במייבש שיער "מרקור"
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	7111	זכו כ"א בטוסטר-שיפוד "מרקור"
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	7801	זכו כ"א בטרנזיסטור AITC
420	כרטיסים שמספריהם מסתיימים בארבע הספרות	9461	זכו כ"א במזרון-אויר לים 75/205 ס"מ

במקרה של טעות בפירסום כלשהו, קובע רישום השופטים במשרדי הנהלת האגודה למען החייל.
חלוקת הפרסים תתחיל ב-8.7.75 - פרטים על מקומות ומועדי החלוקה יתפרסמו בעתונות סמוך לתאריך זה.
הזוכים בדירות ובמכוניות מתבקשים לפנות למשרדנו עם הכרטיס הזוכה ותעודת הזהות
תוקפו של הכרטיסים יפוג ביום 11.9.75, בתום 3 חדשים מיום ההגרלה.

תודתנו נתונה בזה לרוכשי כרטיסי ההגרלה לשנת תשל"ה,
אנו בטוחים כי ביודעכם את חשיבות פעולותינו למען חיילי צה"ל תגבירו השתתפותכם במפעלינו בשנים הבאות.

אלוף (מיל.) יעקב פרי
יו"ר האגודה

מישפט הנעזר בחבר-מושבעים. בארצות-הברית, ובעיקר באירופה, היו גם מיקרים בהם זוכו כליל נאשמים, ברצח-מתוך-רחמים. חבר המושבעים שוכנע, כי המניעים של הנאשם היו כה טהורים, אמיתיים ונעלים, עד שניתן להתעלם מעצם ביצוע המעשה.

כך היה, למשל, בסוף 1962, באחד ממישפטי התאלידומיד, שנערך בבלגיה. ב"ליאז'" נשפטו סוזאן ואן דה-פוט, בעלה, אמה ואחותה ורופא המשפחה. [illegible] סוזאן, בת ה-25, לסם-ההרגעה תאלידומיד, [illegible] בת 8 הימים [illegible] 12 המושבעים — במדינה קאתולית בבלגיה — זיכו את סוזאן מאשמת רצח ואת שאר הנאשמים מאשמת סיוע-לרצח.

[illegible]

הגב' כפרי נידונה לשנת מאסר. [illegible]

[illegible]

מחוץ למסגרת המישפטית

[illegible]

ואומנם, היא הועמדה לדין באשמת רצח, אבל [illegible] הטראגדיה [illegible] לשפת [illegible] שעשתה [illegible] נוי בעמד[illegible] סס. שנת[illegible] ...אוכל רק

ד"ר דוד ליבאי
החוק אינו יכול להתעלם מדילמת הרופאים, הנענים לתחנוני חולים ומחישים את מותם

בצער. האב חרד לגורל שני בניו הבריאים ולעתיד בנו המפגר — ופתח את ברז הגז בחדר הסגור. חבר המושבעים פסק תוך 10 דקות, שי ג'ונסון אינו אשם ברצח, אלא בהריגה בלבד, כיוון שבעיקבות הלחץ הנפשי בו היה נתון לא היה בעל כושר שיפוט מלא בשעת המעשה. השופט אמר לנאשם: „שום אדם חושב לא יוכל שלא לתשתתף השתתפות מלאה בצערך. הנני מקבל את הדיעה, שביצעת את המעשה הנורא אך ורק כדי לגאול את ילדך ממצבו האומלל. אולם, ידעת כי הינך עובר על החוק. אינני יכול להתעלם ממעשך, פן יחשבו אחרים, כי מותר להם לפעול כמוך". השופט הטיל עליו את העונש המינימאלי שהיה נהוג אז בברי־טניה — 12 חודשי מאסר.

„אין לפטור מעונש"

חבר מושבעים מכיר גם ביתר קלות בטירוף־דעת זמני, שאחז במבצע הרצח בשעת ביצוע המעשה. לא כן בארץ. כשמוכחים כל היסודות היוצרים את העבירה — והאיש אינו חולה נפש — אין מקום ואף בלתי אפשרי לזכות את הנאשם. לכל היותר ניתן להתחשב בנסיבות, לבקש עונש סימלי — ולהמליץ בפני הנשיא לחון אותו. וכך אומנם היה במיקרה של הגב' כפרי, התובע הכיר בעובדה, שרצחה את בנה מתוך רחמים, והחליף את סעיף האישום מרצח להריגה. בפסק דינם כתבו השופטים: „אף שאנו מבינים לליבה של האם, לא ייתכן כי יורשה אדם לקפח את חיי הזולת, יהיה זה אפילו בנה, ואפילו נעשה הדבר מתוך ריגשי רחמים כנים ועמוקים ביותר, ואפילו ביקש זאת האומלל בעצמו". ובמקום אחר באותו פסק־דין הסביר בית־המשפט המחוזי: „מעשה אחד יגרור שני, ואין לדעת לאן יגיעו דברים, ולכן אין לפטור מעונש אזרח הממית אדם אחר מתוך רצון לשחררו מייסוריו".

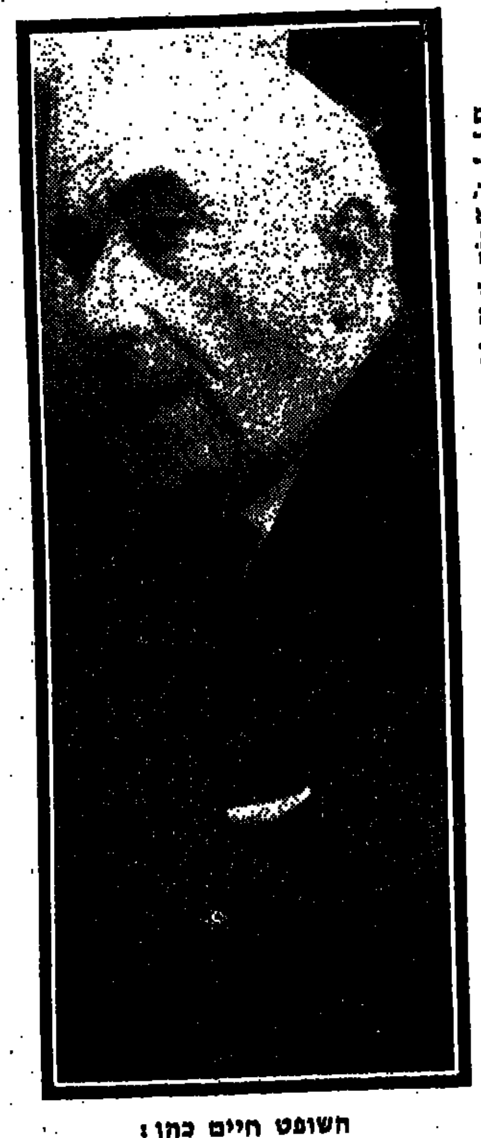

השופט חיים כהן
זאת החלטה המצויה בשטח הנפשי, הנמצא מעבר להשגתם של דיני העונשין

פרופ' אהרון אנקר
אם מותר לרופא לקרב את המוות — מדוע אסור לו „לחרוג" בבת־אחת!

את העיקרון, שגרימת מוות על־ידי אדם האח־ראי למעשיו היא בלתי־חוקית, זולת במיקרה של הגנה עצמית. אבל, יש להכיר בשני חריגים:

● לעניין העונש קיים הבדל מהותי בין דינו של רוצח רגיל לבין מיקרה של רצח־מתוך־רחמים.

● יש לשקול מתן הגנה מלאה לרופא, אשר אגב טיפול רפואי, שנעשה בהסכמת החולה, ובהת־ייעצות עם רופא אחר, עשה בתום־לב מעשה, כדי להחיש את מותו של חולה חשוך מרפא, בכוונה למנוע ממנו כאב ויסורים. מסביר ד"ר ליבאי: „יש להיזהר מטעות בדיאגנוזה, ואין להשאיר לשיקול־דעתו הבלעדי של רופא אחד את השימוש באמצעי קטלני, שלא למטרה של הצלת החיים וריפוי המחלה, אלא כדי לשים קץ. אבל, החוק אינו יכול להתעלם מהדילמה בה נמצאים רופאים, הנענים לתחנונים של חולים — ומחישים את מותם".

לעכב או לא לעכב?

כיום צפוי רופא כזה לעמידה לדין באשמת רצח, אם יהיו הוכחות נגדו ואם יתגייס אחד מקרוביו של החולה למסע של רדיפות ותלונות נגד הרופא. אך, אין זה סוד שבארצות שונות, וגם בארץ, הודו רופאים כי בשלבים קריטיים של מחלת אנושה ביצעו המתת־חסד, אף נכתבו מאמרים להצדקת המעשה. הדבר אינו נראה לפרופ' אנקר: „לא הייתי מטיל זאת על רופא, מתפקידו להציל חיים, ואינני רוצה ליצור אצלו את הסתירה האיומה הזו".

בכלל, מתעוררת בהקשר זה עוד בעיה קשה מבחינה מישפטית. בחוק הישראלי שוב אין ההתאבדות נחשבת כעבירה — אבל הסיוע להתאבדות הוא עדיין בחזקת מעשה פלילי, מקשה פרופ' אנקר: „אם אין זה עבירה להתי־[illegible]

[illegible]

אחת, בהמתת־חסד ?"

חוק שיכיר באוטנזיה

הבעיה היא, שאנשי רפואה ומישפט טרם השתחררו מהניסיון המר שהיה לעולם בנושא זה בעת השילטון הנאצי. לפני המלחמה העול־מית השניה היו שצידדו באוטאנזיה — המתת־חסד — שתהא בחזקת חובה לזקנים חשוכי־מרפא או לחולי־רוח. המישטר המודרני הראשון, שאימץ רשמית אוטאנזיה כחובה היה של גר־מניה הנאצית. היטלר נתן ב־1.9.39 צו סודי, שהוגבל תחילה לגרמנים בלבד, אבל אחר־כך הוחל גם על זרים. בסיכום משערים, כי במרכזי האוטאנזיה הגרמניים הושמדו כ־275 אלף נפש, רבים מהם עובדי־פרך זרים, שנאמר עליהם, כי סבלו משחפת חשוכת־מרפא. שבעה מעובדי הסנטוריום הנאצי הורשעו, באוקטובר 1945, בי־מישפט־הדמר, בפני הוועדה הצבאית האמריק־נית בוויסבאדן, ועל שלושה מהם נגזר עונש־מוות. האוטאנזיה נגד אזרחים זרים הוכרה כ־פשע נגד החוק הבינלאומי. נקבע, כי אין לשום מדינה הזכות לשלול חייו של נתין זה, אלא לאחר הרשעה בדין בבית־מישפט מוסמך, על עבירה שהעונש עליה הוא מוות.

האגודה הבריטית למען הכרה חוקית באוי־טאנזיה מנסה, מאז 1936, להעביר את הצעת־חוק שהוגשה לבית הלורדים. ניסיונות דומים לא עלו יפה גם באחדות מהמדינות של ארצות־הברית. הצעות אלה מתכוונות ליצור חוק, שיכיר באוטאנזיה ויפטור את „המבצע" מכל עונש שהוא, כפוף לאמצעי זהירות נאותים. ההצעה הבריטית, למשל, מ־1936, דורשת, שה־חולה יהיה לפחות בן 21, בריא ברוחו, וסובל ממחלה פטאלית חשוכת־מרפא, המלווה בכאבים חזקים. על החולה לחתום על בקשה פורמאלית, בנוכחות שני עדים, ואת הבקשה יש להגיש ל„ממונה על האוטאנזיה", המתמנה על־ידי שר־הבריאות. לבקשה יש לצרף שתי תעודות רפו־איות — אחת מהרופא המטפל והשניה מרופא המוסמך לנושא זה. על „הממונה" לערוך ראיון אישי עם החולה, לוודא שהוא מבין את אשר הוא עושה — ואילו המתת־החסד עצמה תבוצע על־ידי רופא מוסמך, בנוכחות עד רשמי (איש־דת, או שופט־שלום). הצעה דומה של האגודה האמריקנית כוללת עוד פניה לבית־מישפט מוס־מך לקבלת תעודה, ובית־המישפט יכול עוד למ־נות ועדת־רופאים לבדיקת המיקרה.

גם חסידי האוטאנזיה מתחו ביקורת על הצעות־החוק הללו, כיוון שהן פורמאליות ומכ־בידות מאוד. במקביל, ממשיכים להתפרסם מאמרים ומחקרים בגנות המתת־החסד, לא מעט בהשפעת הכרוזותיהם הנמרצות של כוהני־דת בני כל האמונות. הארכיבישוף מקנטרברי, למשל, הכריז, עוד ב־1957, שאל המתת־חסד יש להת־ייחס כאל רצח. אך החברה המודרנית מסתייגת מתפישה זו, והפיתרון המעשי הוא בקביעת עונשים פחות חמורים למבצעי המתת־החסד, אף כי המעשה נשאר בחזקת עבירה על־פי החוק.

בהתחשב בבעיות הסבוכות מבחינה מישפ־טית, מוסרית ודתית קשה להצביע על דרך־נוחה יותר לטיפול בבעיה של רצח־מתוך־רחמים, שהרי, בסופו של דבר, מחובר ברחמים גם ל„רוצח", כפי שאמר המשורר הרומי לוקרציוס: „החולה נפטר מיסוריו וישכב בשקט, למישפחתו ולמכריו העצב ישאר תמיד".

هكذا من الاصل

רצח מתוך רחמים — רצח?

מאת דב עצמון

ה נושא של המתת־חסד — רצח מתוך רחמים — חוזר ומטריד אחת לכמה שנים את החברה שלנו, כל אימת שמתרחשת טראגדיה כזו שאירעה בחודש שעבר בגני־עם, שליד כפר־סבא: הגב' עליזה הלמן ירתה בבנה אורי בן ה־37, קצין המילואים שסבל ממחלה ממארת בשלב מאד מתקדם.

מבחינה מישפטית זהו רצח — עבירה שהעונש עליה הוא מאסר־עולם־חובה — אך המציאות אינה כה נוקשה. בחברה המודרנית, וגם בארץ, מרשיעים בדין, אולם אין מטילים עונשים חמורים על רצח מתוך רחמים.

זו בעיה מורכבת מאוד מבחינה מוסרית: האם מותר לאדם לקטול חיי זולתו, ולוא גם מתוך רחמים, כדי לגאול אותו מייסורין? בעולם העתיק היו שצידדו בהמתת־חסד, בעיקר מטעמי יעילות. הזנחת זקנים היתה תופעה מקובלת בחברות פרימיטיביות. בספארטה נהגו לחסל ילדים מפגרים. ביוון וברומי היו אלה כבר דעות מיעוט, אף שאפלטון ואריסטו — ובמידה מסויימת גם הפילוסוף הרומי סנקה — תמכו ב„אוטאנזיה". פירוש מלה יוונית זו הוא מוות מתוך אושר, והיא נחרתה על דגליהן של כל התנועות, שביקשו להתיר המתתם של הסובלים ממחלה חשוכת־מרפא, מזיקנה או ממום פיזי. אלא, שתנועות אלה נשארו במיעוט, בעיקר בגלל ההשפעה החזקה והמתנגדת של התפישה הדתית. לפי המקורות החיים הם ערך אלוהי, החייב להיות מוגן מפגיעה בידי בשר־ודם. גישת היהדות נובעת, כמובן, בעיקרה מתוך הצו של „לא תרצח". הנצרות, שהלכה גם בתחום זה בעיקבות היהדות, גורסת, שתיכנון חיי האדם מסור לאלוהים, ואל לו, לאדם, להתערב במעשי האל — גם אם כוונתו למנוע כאב וצער מחברו. לפיכך, אנו עדים כיום למצב, בו למרות הנטיה להקל בעונשם של המבצעים רצח־מתוך־רחמים אין שום מדינה בעולם שאינה מעמידה על כך לדין.

שימוש נדיב בחנינה

רצח מתוך רחמים — לכאורה, אין לך סתירה גדולה מזו. „האדם הוא אבסורד, ופועל מתוך מניעים סותרים" אומר פרופ' אהרן אנקר, דיקאן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת בר־אילן. „מבחינה מישפטית אין בכך כל סתירה", קובע ד"ר דוד ליבאי, ראש המכון לקרימינולוגיה ולמישפט פלילי באוניברסיטת תל־אביב. „רצח, בכוונה תחילה, מעיד על כוונת העושה: לקטול חיים. גם כשהרצח מבוצע מתוך רחמים מעיד הדבר על המניע. אדם יכול לקטול חיי זולתו מתוך מניע אנושי, מתוך מניע פסול, ואף ללא מניע".

העובדה, שרצח בוצע כדי להקל על סיבלו של חולה חשוך־מרפא, או הריגת בן מפגר, אינה מקנה כיום בישראל הגנה כלשהי. מבחינת החוק זהו רצח. מעשית, מתייחסת לכך לא רק החברה אלא גם התביעה הכללית, בצורה סלחנית יותר ובדרגת־חומרה נמוכה הרבה יותר. הפיתרון המשולב נמצא בהעמדה לדין באשמת הריגה בלבד. זו עבירה, שהעונש המאכסימלי עליה הוא 20 שנות מאסר, אבל לבית־המשפט נותר שיקול־דעת רחב בקשר לעונש. אחרי הרשעה, מקובל בארץ שימוש נדיב מאוד במוסד החנינה. מסורת הענישה במיקרים אלה בארץ מצביעה על מאסר של שנה עד ארבע שנים וחנינה לאחר חודשים אחדים. ואמנם כך נהגה השבוע גם פרקליטות מחוז המרכז: בכתב האישום, שהוגש לביהמ"ש המחוזי בתל־אביב, מואשמת הגב' הלמן בהריגה בלבד — ולא ברצח, כפי שהתחייב, לכאורה, מלשון החוק היבש.

זיכוי ע"י מושבעים

אולם, ייאמר מייד, שבפועל אין התמונה כה ברורה...

יום שישי 13.6	יום שבת 14.6	יום ראשון 15.6	יום שני 16.6	יום שלישי 17.6	יום רביעי 18.6	יום חמישי 19.6
רשת א	רשת א	רשת א	רשת א	רשת א	רשת א	רשת א
עודד סברדליק „סיפורדיו" יום ו', רשת א', 10.30	ארנון תמיר „פרופיל נמוך" שבת, רשת א', 11.05	לאה פורת „עולם במלחמה" יום א', טלוויזיה, 21.00	מיכאל חזני „אש צולבת" יום ב', גלי צה"ל, 19.05	שמעון כהן „מסיבת יום הולדת" יום ג', גלי צה"ל, 21.05	ז'ראר פיליפ „התאטים" יום ד', טלוויזיה, 21.00	רוברט שומאן „מיצירותיו" יום ה', רשת א', 14.10

הגל הקל — גלי צה"ל — טלוויזיה

שידורי הבוקר הקבועים

החדשות

هكذا من الأصل

מעליתי לייצור ישראליות
מבצעות מדי שנה
על עשרות חומרים ומוצרים
המבטיחים נעורים
ומעשה בצעירה,
בלי שמשרד־הבריאות ישמור
על הצרכן מפני הטעייה
ויבטיח שגם אשר ייצור הרכב
המוצר שאותו הוא קונה
ראוי בכשר,
אך שאינו מסוגל לבדוק ואינו יכול
גם לבריאותו ולכיסו...

שווים פחות או יותר. ובהחלט סבי־רים.

הבעייה הופכת מרתקת יותר, כש־מדובר באותם המוצרים המבטיחים מניעת קמטים, מראה צעיר ורענן, מוצרים הבאים לענות על תקוות ותשוקות גנוזות לנעורים ויופי.

לא באנו לנפץ כאן את אשליות הפז הנרקמות סביב מרקחות־הפלא, אולם שיחות עם אנשי־מקצוע המת־מצאים בתמחירי תכשירי היופי מפ־ריחים כל אשלייה. מתח הרווחים של פרפומריה לגבי מוצרי קוסמטיקה יוקרתיים מגיע לכדי 30 אחוז. משרד האוצר אינו טומן את ידיו בצלחת כשמדובר בחולשות נשיות וגבריות נפוצות והוא משתתף במחיר המוצר — באמצעות היטלים ומיסים — ב־30 אחוז נוספים. ממה שנותר, על הצרכן לשלם לדוגמה עבור הקרם (שיודעי דבר גורסים בביטחה כי עלותו נופלת לעתים מעלות האריזה בה הוא נתון) דמי הפירסומת, רווחי סוכנים, יעוץ קוסמטי הניתן על־ידי דיילות היופי, תמלוגים לחברות האם בחו"ל, ורווחים שמנים מאוד לבעלי המפעלים.

ההונאה בפירסומת מהווה פרק ב־פני עצמו. היא באה לנצל את החלו־מות הכמוסים של רוב הנשים והגב־רים המשתוקקים לצאת מן השיגרה האפורה ולהפוך ליפים, עשירים, מושכים ומסעירים.

בואו נתבונן רגע במודעות של חברות־יוקרה, בהן תופסת יפהפיה מדהימה עטופה בלבוש הדור, שקועה באלגנטיות נונשלאנטית בתוך ספה — את מקום הכבוד. היא משתמשת בקרם „איקס" זועקת התמונה באלם. מתחתה ניתן לקרוא: „הקרם מחליק על השנים, מחדש את עור פניך ומע־ניק לו חיות... מונע היווצרות קמ־טים. טפחי פניך בעזרת התכשיר ובמהרה ייראה עורך רענן וזוהר ו־צעיר יותר. וזאת הבטחה" — כך בפירוש כתוב.

אין תכשיר המבטיח נעורים

מ־משרד הבריאות אנו למדים כי: „הקריטריון לפיו ניתן אישור לשיווק התמרוק, הנו: האם הרכבו אינו מזיק לבריאות. יעילות של המרכיבים והאם הם אמנם עונים על הבטחת הצרכן, אינה נבדקת במסגרת זו".

למותר לציין, כי אין מסגרת אחת הבודקת אם יש ממש בהבטחות ה־מתפרסמות על גבי מודעות הפרסומת של יצרני הקוסמטיקה. אולי הגיע הזמן שנלמד משהו מארצות אחרות ונאמץ, לדוגמה תקנה בריטית בנידון הקובעת כי: „פירסומת לתכשיטים קוסמטיים לא תכלול טענה או אף רמז לכך כי המוצר מסוגל להחזיר לעור נעורים או שהורמונים או ויטא־מינים הכלולים בו מסוגלים להרחיק או למנוע את היווצרותם של קמ־טים". תקנה זו באה לשמור את ה־אמת הידועה לכל, כי אין תכשיר פלא המבטיח נעורים נצחיים.

אם כך נוהגים בארצות נאורות, מדוע לא נתגונן גם אנו מפני הבט־חות המטעות בפירסומת ו„יהתורפה הפסיכולוגית שלנו"?

„כאשר באים לדון בבטיחותם של תכשירים קוסמטיים, חייבת לעמוד לנגד עינינו ההכרה, כי הללו אינם חיוניים, בעצם, לחיינו ולבריאותנו כפי שזה בתחום המזון והתרופות. לכן, בתרופות, למשל, אנו נכונים להיכנס לסיכונים בריאותיים מחוש־בים, על־מנת לרפא מחלה או להציל חיי־אדם. לעומת זה, אין הצדקה כל־שהי להסתכן בשימוש בתכשירים קוסמטיים, שכל מטרתם היא להעניק מימד אסתטי לחיים, אמצעי הסוואה או, אולי, תמיכה נפשית". במילים אלה פתח נציב המינהל למזון ולתרו־פות של ממשלת ארה"ב („פוד אנד דראג אדמיניסטריישן") את דבריו בהופעתו בפני ועדת משנה לשירותי הבריאות של הקונגרס האמריקני, עם פירסום ה„צו לבטיחות של תכשירים קוסמטיים משנת 1973".

הוא המשיך: „השימוש הנרחב ב־תמרוקים מחייב אותנו להבטיח את הציבור האמריקני, שאנו מגנים עליו לחלוטין. מה גם שאנו משוכנעים כי לציבור זה יש זכות לדעת מה הוא רוכש, ומהם הסיכונים, הצפויים והבלתי צפויים, הכרוכים בתכשיר קוסמטי מסויים. רוב התכ־שירים הקוסמטיים אינם מהווים סכ־נה כשלעצמם. אולם קיימים חומרים להבהרת עור או כתמי עור, חומרים כימיים מסויימים להצבעת שערות, תכשירים לחיזוק ציפורניים, מוצרים ליישור השיער ולהבהרתו, המכילים חומרים הנושאים בחובם סכ־נות מסויימות. חומרים אלה עלולים לגרום לתגובות רגישות, אפילו אם משתמשים בהם על פי ההוראות ה־מצויינות על־ידי היצרן. יתירה מ־זאת: קיימים חומרים קוסמטיים, בטוחים לכאורה, שהסיכון לגביהם מתעורר משום שמשתמשים בהם במקומות רגישים של הגוף, למשל סביב העיניים".

חומר העלול להזיק הצרכן

„זיהום של החומרים על־ידי חיי־דקים", ממשיך נציב המינהל, „מהווה בעייה, במיוחד לגבי תכשירי איפור העיניים ומוצרים המיועדים לטיפוחו של עור התינוק. אם כי חיידקים אלה אינם מהווים סכנה ממשית לרוב ה־צרכנים, יש ביניהם הסובלים מ־פצעי־עור או מחלות־עור, או אנשים הרגישים במיוחד לזיהומים, והללו מועדים להיפגע. הגזים בהם משתמ־שים בתכשירים המשווקים כתרסי־סים („ספריי") עלולים להיות רעי־לים ואף לגרום למוות, אם אין מש־תמשים בהם בצורה הנכונה".

„למרות השימוש הנרחב בתמרו־קים, אין בידינו מידע מהימן לגבי שכיחותן של תופעות־לוואי שליל־יות, הנגרמות בעטיים. היצרנים לא סיפקו לנו את מלוא האינפורמציה לגבי התלונות שנתקבלו אצלם, ולכן בא הצו הנוכחי, שיחייב את היצ־רנים להעמיד לרשותנו מידע זה".

„לאור כל אלה", אמר נציב המינ־הל, „ברור לנו כי החברה חייבת ליצור כלים יעילים שיבטיחו את בטיחותו של כלל הציבור. כלים שה־חשובים ביניהם הם רישום כל המר־צרים הקוסמטיים המשווקים והרכבם, הוכחת בטיחותם. תווית המציינת על האריזה את ההרכב הכימי של כל תכשיר. אמצעי פיקוח יעילים והע־נשה מחמירה של מפירי הצווים"

הדברים הובאו כאן באריכות, לא רק משום דבריו המאלפים של נציב מינהל המזון והתרופות האמריקני, אלא בשל עצם הרצינות בהם מטפ־לים בשאלה זו הממשל והקונגרס האמריקני, הרואים עת עצמם אחר־אים להבטחת בריאותו וכיסו של הציבור בארה"ב.

מה בפי משרד הבריאות הישרא־לי? — „משרד הבריאות מחייב רי־שום של כל תכשיר קוסמטי, לפני שיווקו. בדיקת הרכב התמרוק נעשית עם הגשת הבקשה לשיווק והיא מב־טיחה אי־נוכחות של חומר העלול להזיק לצרכן. משרד־הבריאות אוסר נוכחותו של חומר כזה בתכשיר ה־קוסמטי, אף אם מדובר בכמויות מז־עריות".

מפיסקה זו ניתן להסיק, כי הכל שפיר וטוב בתחום התכשירים ה־קוסמטיים בישראל, שלא כבארה"ב, שם הוקם מערך שלם של צווים ופי־קוח לשמירה על האוכלוסייה מסכ־נות העלולות לנבוע מהשימוש בתכ־שירים קוסמטיים.

אולם, בהמשך דבריה, מודה דוברת משרד־הבריאות, כי יש בכל זאת בעיות: „בזמן האחרון, עקב השימוש הנרחב בתכשירים הקוסמטיים מוד־גשת בעיית תופעות־הלוואי יותר. משרד־הבריאות נערך לקבל מידע על תופעות שליליות, ישירות מן הצרכן, דרך לשכות־הבריאות בכל איזור".

הסדר לפתרון

כאמור, על־מנת למנוע סבל וכאב מאנשים ותגובות אלרגיות חוזרות, הוחלט בארה"ב לחייב את היצרנים לרשום על האריזה את התכולה של כל תכשיר קוסמטי.

ד"ר אנטול קרקובסקי, מנהל מח־לקת העור במרכז הרפואי ע"ש רוקח בתל־אביב, רואה צורך חיוני ודחוף ברישום ההרכב הכימי על גבי כל מוצר קוסמטי. „רוב האנשים סובלים היטב את התכשירים המצויים בשוק, אולם יש ביניהם המגיבים בצורה שלילית על השימוש בהם עד כדי תגובה אלרגית חריפה.

לדוגמה ניקח את ה„לנולין", חומר המשמש בסיס נפוץ ביותר לקרמים למיניהם. יש שאינם סובלים חומר נפוץ זה והשימוש בקרם המכיל אותו גורם לעורם אלרגיה, לעתים חריפה. כיצד הם יכולים להישמר בפני תגו־בה אלרגית זו, אם אין הם יודעים האם הקרמים שקנו מכילים „לנו־לין"? מה יכול לייעץ להם הרופא, אם הוא עצמו אינו מכיר את הרכב הקרמים המצויים בשוק?"

קיימת גם שאלה של חומרים, אשר כשלעצמם אינם מזיקים. לדוגמה, שמן־בושם „ברגמוט" היקר. אולם אם משתמשים בבושם זה וחושפים לאחר מכן את העור לשמש — מופי־עות תגובות בעור עד כדי כוויות מכאיבות ומכוערות", אומר ד"ר קר־קובסקי.

לדעה עקרונית זו מצטרף פרופ' ס. חיים, מנהל מחלקת־העור במרכז הרפואי ע"ש רמב"ם בחיפה: „אין תכשיר שהוא בטוח לכל אדם. קרם אחד מביא שמחה לאחד ועצב וכאב לרעהו. משום כך חשוב שההרכב ה־כימי של התכשירים יהיה ידוע ל־רופא, כדי שיוכל לייעץ בצורה ה־טובה ביותר לחולה. ממה עליו להי־זהר בעתיד. חשוב גם שהחולה עצמו ידע מה הוא החומר ממנו עליו להי־מנע".

למרות טיעונים כבדי־משקל אלה, עומד משרד־הבריאות בשלו: „ארה"ב פירסמה לאחרונה צו המחייב רישום הרכב התכשיר על גבי האריזה. אולם המציאות הוכיחה, כי הסדר זה אינו מביא לפתרון משביע־ רצון. אין כל בטחון שרישום ההרכב יאפשר לצר־כן לקבוע, אם החומרים בתכשיר ה־מסויים עלולים לגרום לו לתופעות אלרגיות או נזק אחר", טוען משרד־הבריאות.

המתחרים יודעים את הסודות

קשה להבין מהי אותה „מציאות שהוכיחה כי ההסדר אינו מביא לפת־רון משביע רצון". הרי רק עתה נכנס ביצוע הצו בארה"ב לשלביו הראשו־נים וטרם נצטבר שם כל נסיון לגבי יעילותו והצלחתו. כיצד זה כבר הסי־קו אצלנו את המסקנות הנכונות?

קשה עוד יותר להבין, מדוע עומד משרד־הבריאות על כך שיצרני ה־תמרוקים יורשו להציב מסך של סו־דיות ואקסקלוסיביות על התכשירים — מציאות המשרתת אך ורק את האינטרסים המסחריים שלהם ואינה מגינה על הצרכן ובריאותו.

כאן אולי המקום לציין, כי כאשר העלו היצרנים בארה"ב את הטענה כי הם משקיעים כספים רבים בפי־תוח מוצרים, בעלי פורמולות סודיות, נתפרסמה, לאחר שיקול דעת, תשובת מינהל המזון והתרופות האמריקני בזו הלשון: „בהקשר לסודות המס־חריים של תעשייני התמרוקים. אותם אין הם ששים לפרסם על גבי ה־תוויות של מוצריהם, ניתן לקבוע כי אין אלה „תערובות" או פורמולות בלעדיות וסודיות. אלה הם פרטים בעלי ערך מסחרי בלבד, משום ש־בדיקות במעבדות כימיות יכולות לעמוד ללא קושי על טיבם של המר־צרים. ומכאן שהללו ידועים בוודאי היטב ליצרנים המתחרים".

בעקבות הכרזה זו אנו נאלצים להגיע למסקנה, כי כל בניין האש־ליות של יצרני התמרוקים הטוענים לחומרים אקסקלוסיביים, הוא בסך־הכל הסכם ג'נטלמני ביניהם. הגורם לציבור הצרכנים להאמין, כי הוא קונה תכשיר בלעדי בעל הרכב סודי־פלאי, בעוד שלאמיתו של דבר, ידו־עים סודות מקצועיים אלה לכל היצ־רנים המתחרים, והיחיד המוחזק ב־ערפל המידע — הוא הצרכן עצמו.

המסקנות לגבי הדרכים בהן אפשר לנקוט כדי לשפר את המצב השורר בארץ בתחום התמרוקים מתבקשות מעצמן. יש לקיים לפחות את אותם הצווים הכתובים בפירסומים הרש־מיים. לגבי ציון שם המוצר, כמותו ומען היצרן, בעברית. ולמרות ההת־נגדות התמוהה של משרד־הבריאות, שהתבצר מאחורי טענות היצרנים — יש לחתור לקריאת חיוב היצרנים לרשום על גבי המוצרים את הרכבם הכימי.

יחד עם זאת חייבים הצרכנים להו־ציף את משרד הבריאות בתלונות, אם אומנם הן מוצדקות — על טיב המוצרים הקוסמטיים, אם בעקבות ה־שימוש בהם — נגרמו להם נזקים.

טלוויזיה לימודית

יום ראשון
יום שני
יום שלישי
יום רביעי
יום חמישי
יום ששי

"מוגרבי" תל־אביב — שבוע 2 — "סטודיו" נתניה
"אימה על העיר"
PEUR SUR LA VILLE
בהשתתפות: ז'אן פול בלמונדו

"דקל" תל־אביב — שבוע 2
"אליס לא גרה כאן יותר"
ALIC DOESN'T LIVE HERE ANYMORE
בהשתתפות: אלן בורסטין

"פאר" תל־אביב — שבוע 3
"פרנקנשטיין הצעיר"
YOUNG FRANKENSTEIN

"פריז" תל־אביב — שבוע 3
"כלה למכירה"
ZANDY'S BRIDE
משתתפים: ליב אולמן וג'ין האקמן

"אסתר" ת"א — "אורון" בת־ים — "חן" ירושלים — "אורה" חיפה — "חדר" גבעתיים — "רינה" חולון — "שרון" נתניה — "היכל" פ"ת — "דור" הרצליה — "אסתר" אשדוד — שבוע 3
"יהיה טוב סלמוניקו..."

"חן" תל־אביב — שבוע 2
"שוטרים שבאלה..."
SUPERCOPS

"חוד" תל־אביב — שבוע 3
"הקשר האפריקני"
WILBY CONSPIRACY
משתתפים: סידני פואטייה, מייקל קיין וניקול ויליאמסון

"לימור" תל־אביב — "דרייב־אין" תל־אביב — שבוע 2
"שיירה לואקארס"
CARAVAN TO VACCARES

"דרייב אין" תל־אביב — בשעה 8
"אטילה"
ATTILA
משתתפים: אנתוני קווין, סופיה לורן

"סינרמה" תל־אביב — שבוע 2
"3 בני כלבה"
A reason to live and a reason to die

בקרוב
"סונקר"

"תמר" תל־אביב — שבוע 2
"דניס הטרמפיסטית"

"ארמון" חיפה — "ארמון" רמת־גן — שבוע 2
"חטיפת פלהאם 1.2.3"
TAKING OF PELHAM 1.2.3

"אורויון" ירושלים — "עצמון" חיפה — "בת־ים" בת־ים — שבוע 3
"פריצת הכלא"
BREAKOUT
משתתפים: צ'רלס ברונסון

"אורדע" ר"ג — "עממי" חיפה — "חדר" רחובות — שבוע 6
"החרדל מגרה לי את האף..."
La Moutarde Me Monte Au Nez

הבל החן ושקר תעשיית היופי

מאת רות שרייבר

...היקף מחזורו של שוק זה אינו ידוע. כמו כן לא ברור מהו היקף יבוא התמרוקים מחו"ל.

לעומת זאת, מצויים בידינו נתונים מהימנים ומדוייקים שפורסמו בארה"ב. מהם אנו למדים כי בשנת 1973 רכש הציבור האמריקאי תכשירים קוסמטיים בסכום של חמישה מיליארד וארבע מאות מיליון דולאר. יצרני ומשווקי תכשירי היופי הוציאו בשנה זו כ־540 מיליון דולאר לפירסומת ועידוד המכירות של כ־20 אלף מוצרים קוסמטיים שונים. מכל הנתונים הללו יש להסיק, כי אין מדובר כאן בענף צרכנות שולי, אלא בתחום מסחרי בעל היקף עצום.

בחנויות הכל־בו, בצרכניות, בבתי המרקחת ואפילו בחנויות המכולת, ניצבות שורות ארוכות של בקבוקונים, שפופרות וצינצנות בארייזות מפתות, המצפים לבחירתו האישית של הלקוח. אך ראה זה פלא: על רוב האריזות לא תמצא מלה אחת בעברית אשר, כידוע, היא השפה הרשמית של מדינת ישראל. בדרך כלל, מציינים שם המוצר ומטרתו באנגלית, לעיתים בצרפתית או בגרמנית. מען היצרן גם הוא אינו מופיע. הקונה אינו יודע כי התכשירים מיוצרים לרוב במקומות שונים בארץ, ועינו נתקלת משום מה בערי העולם הגדול: ניו יורק, פאריז, לונדון. לעיתים מצורפת גם פיסת נייר כתובה בעברית אך היא חבוייה היטב בתוך האריזה החיצונית ונזרקת עימה, בלי משים, לאחר הרכישה.

...לץ הקונה הפוטנציאלי לעבור קורס אוניברסיטאי ממושך, כדי להבין את צורת השקילה המיושנת, המבולבלת והארכאית הזו. מכל מקום הצרכן הישראלי חש — ובצדק — שגם במישור ידיעת הכמות הוא נופל קורבן להטעייה מכוונת.

מה מאחורי ההפרש במחיר

תגובת משרד הבריאות: „בארץ אין צו המחייב את היצרנים לרשום את התכולה בשיטה המטרית, אולם בעתיד נקפיד שהדבר יבוצע הלכה למעשה". איך אפשר שלא לשאול כיצד לא הקפיד עד עתה משרד הבריאות, המופקד על התחום האמור מאז שנות החמישים — על רישום התכולה בשיטה המטרית שהיה עשוייה להקל ולהגן על הצרכן?

מערכת־החינוך אמורה להעניק היום לתלמידיה כלים באמצעותם יוכלו להשתמש כדי לשקול את האלטרנטיבות השונות אותן מציעה להם החברה המודרנית. כל תלמיד לומד גם משהו מיסודות הכימיה ועולם האלמנטים והתרכובות אינו זר לו לחלוטין.

אינפורמציה בסיסית על תכולת המוצר נמצאת על כל צינצנת ריבה או מיץ־פירות ממותק, אינה נעדרת גם מאריזות התרופות, אולם על אריזות התכשירים הקוסמטיים היא אינה בנמצא. הרכב התכשיר הקוסמטי הוא בגדר סוד, שאינו מאפשר לכן לקונה להשוות שני קרמים לפנים, למשל, כשהאחד עולה 7.90 ל"י והשני 11.90 ל"י (אין זו טעות במחיר!) הקונה רוצה לדעת אם ההפרש במחיר טמון במוניטין החברה המייצרת אותו או שמא יש הבדל מהותי ומוצדק בין מרכיבי שני המוצרים. הוא מעוניין לדעת אם מאחורי ההפרש העצום במחיר מסתתר פולחן־מכירה וייעוץ מהמם, על־ידי דיילות־יופי והדרות ואוסטתיות ולכן גם תענוגות באריזה מושכת, שניתן לוותר עליהם ולחסוך כסף רב?

העובדה שבארץ אין חובה להדפיס את ההרכב הכימי של התכשירים הקוסמטיים, כפי שהדבר נהוג לגבי מוצרי מזון והתרופות היא מציאות הפועלת אך ורק לטובת היצרן ופוגעת קשה בצרכן. עובדה: לאחרונה חוייבו יצרני התמרוקים בארה"ב להדפיס על האריזות את הרכב תכולת תכשירי היופי שהם מוכרים.

ד"ר אמיל ויסברג, מנהל המכון לביקורת ולתקנים של חומרים רפואיים במשרד־הבריאות, מגיב על כך: „אנו חושבים כי הדבר אינו בר־בצוע בארץ ולכן החלטנו לא להחמיר בתחום התכשירים הקוסמטיים כפי שהונהג בארה"ב, אין אנו צריכים להעתיק את כל הנוהלים שנתקבלו שם, למציאות שלנו".

מדוע ? ! ?

אמצעי פיתוי בחברת השפע

בהיעדר אינפורמציה בסיסית הכתובה עברית על המוצר, תלוי הקונה בעצת בעל התמרוקיה, דיילת היופי או הזבנית, היודעים היטב מה כ ד א י להם למכור.

הואיל ומשרד הבריאות חולש על שטח התכשירים הקוסמטיים בקשנו ממנו תגובה על מצב זה. מטעם דוברת המשרד נמסר לנו כי: „קיים צו תקובע, שעם הגשת בקשה לייצור ושיווק תכשיר קוסמטי — יש להגיש גם תווית עליה רשום שם המוצר ומען היצרן — בעברית".

ובכן, מדוע אין מקפידים על אכיפתו של הצו? — „הדבר היחיד שאנו עושים בנידון הוא, במקרה של קבלת תלונה מאזרח, אנו תובעים לדין את מפירי הצו", הודיע משרד הבריאות.

המציאות בשוק מעידה כי שיטת מורות זו של אכיפת צווים של משרדים ממשלתיים אינה יעילה כלל, מה עוד שצווים דומים לגבי תרופות ומוצרי מזון, מקויימים הלכה למעשה.

ובכן עובדה, הצרכן לא יכול לדעת מה הוא קונה, האם הוא מסוגל לעמוד על הכמות של המוצר אותו הוא רוכש בכספו? כאן נכנסת לפעולה הטעייה אופטית מתוחכמת. הוא קונה קופסת קרטון סגורה, בא הביתה פותח אותה ונוכח לדעת כי...

דוחים שמנים לבעלי המפעלים

גם היום תוכלו לרכוש מערכת יוקרה "אמבאסדור" ב־3.800 ל"י

קח את עתון מעריב מיום 22.12.72 או ידיעות אחרונות מיום 5.1.73

ותיווכח כי עוד לפני שנתיים מכרנו מערכת אמבאסדור כזו במחיר של 3.800 ל"י.

היום המערכת יפה יותר עם השכלולים של 1975

(שהיא שווה הרבה יותר)

המחיר כולל שולחן סלוני. איש לא יוכל להציע לך הצעה כזו! הצעה לזמן מוגבל.

ניתן לקבל ב־10 צבעים שונים.

רהיטים לסלון, חדרי שינה ולפינות אוכל.

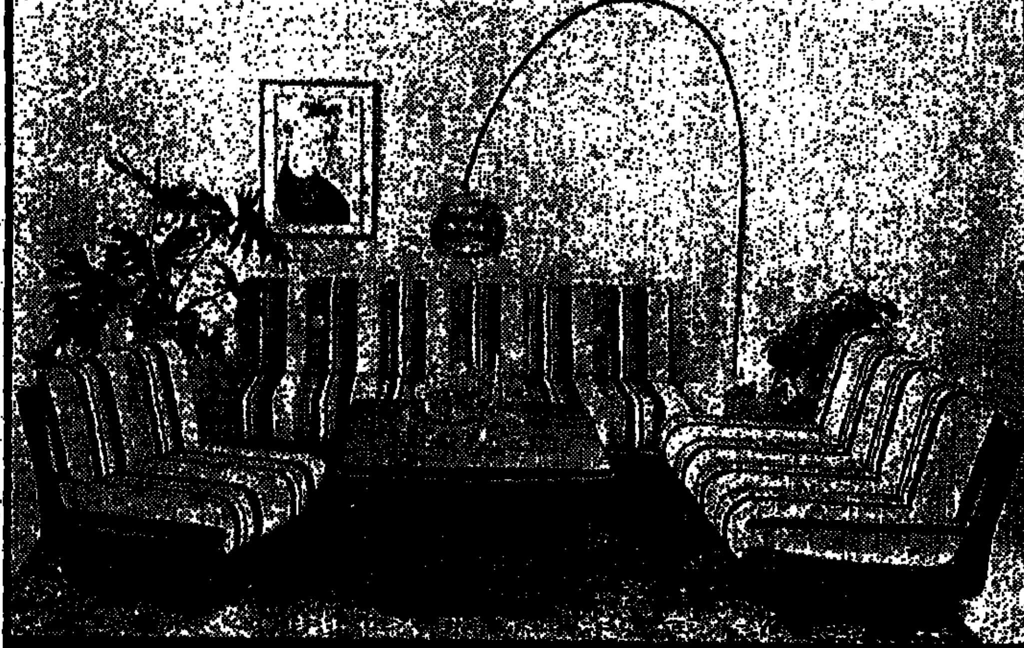

רהיטי אפרתי

תל־אביב: רח' הרצל 105, טל. 824777 | תל־אביב: תחנה מרכזית, רחוב הנגב 4 | חולון: ליד קולנוע ארמון, כיכר ויצמן 1

לאן השבוע

תיאטרון

הצגות בכורה

עודד תאומי ויהודה פוקס „קוריולאנוס" בקאמרי

מוסיקה

„ספינת השעשועים" באופרה הישראלית

מחול

בידור

מועדונים

סרטים שכדאי לראות

תל־אביב

חיפה

ירושלים

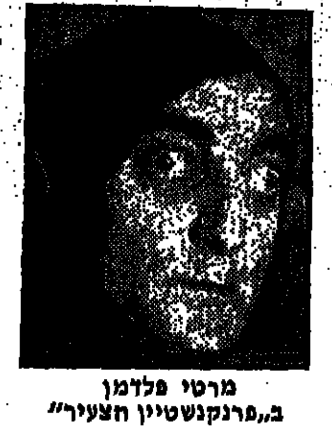

מרטי פלדמן ב„פרנקנשטיין הצעיר"

هكذا من الإصل

הטירה של בני סמחאן

מאת שמעון דר

בקצה מצוק תלול בכפר רס כרכר, בין השומרון להרי ירושלים, עומד בית אבן גדול המזכיר טירה מימי־הביניים נוטח ארץ־ישראל, ולבעליו סיפור על יריבות־דמים עתיקת־יומין על השילטון באיזור.

טירת בני סמחאן ברס כרכר

עבדול קדר סמחאן, מוכתר הכפר רס כרכר, בחברת בני משפחה

ב הרי בית־אל המערביים, בגבול שבין השומרון והרי ירושלים כ־10 קילומטר מצפון מערב לרמאללה, שוכן לו הכפר הקטן רס־כרכר, מוקף בגאיות ונחלים גבוה כקן נשרים. גובהו של המקום מעל פני הים פחות מ־500 מ׳, אך [illegible] מזדקפים בתלילות [illegible], ולקראת הפיסגה [illegible]. לולא הכביש המודרני המפתל אליה בתלולות, ספק אם היתה זוכה לתריסר מבקרים בשנה. אך כיום, אין קל [illegible] אליה ברכב. ובשל אופיו [illegible] המצוק [illegible] רס־כרכר [illegible].

על קצה המצוק [illegible] הכיפה [illegible] של בני סמחאן. המזכיר בצורתו החיצונית טירה של ימי הביניים נוטח ארץ־ישראל. זהו בית־אבן מוצק, הניצב לגובה של שלוש קומות, ובמרכזו חצר גדולה. [illegible] מצוק [illegible] לסגור [illegible] להישאר [illegible] השערים [illegible] במש־ [illegible] לבית [illegible] הכבי־ [illegible] ופי־ [illegible].

חורבן האיזור

בכפר מתגוררים היום כ־600 נפש, רובם ממשפחת סמחאן ובני [illegible]. הכפר מתפרנס [illegible] לעי־ [illegible] בע־ [illegible] לקו ה־ [illegible] היוש־ [illegible].

[illegible]

כבר בימיהם של השליטים הממלוכים ולאחריהם העותמנים, קיים היה ריב דמים עתיק־יומין בין איגוד שבטי חקייס ושבטי הימין. שני הפלגים, אשר מרכז שילטונם וישיבתם בהרי שכם ושומרון, ניסו למשוך לצידם תומכים רבים ככל האפשר מתוך כפרי האזור.

לא פעם ניצלו השילטונות המוסלמים את היריבות עקובת הדם, שיסו פלג במשנהו. וכל ארץ המורע הפכה לשממה. מתוך עדותם של היסטוריונים ערבים מימי הביניים וממסורות בעל־פה הנמסרות מדור לדור, גרמו המלחמות בין הקייס והימין לחורבנה של ארץ שומרון והרי יהודה יותר מפעם או פעמיים.

בראשית המאה ה־19 עמדו בראש בני הקייס משפחת סמחאן מרס־כרכר, ובראש פלגי הימין בני משפחת אבו־גוש. אין לדעת כיצד הגיעו בני סמחאן לראשות הקייסים, וגם המסורות המסופרות כיום על ידי ראש המשפחה אינן מפזרות את הערפל. על פי המסורת, באו פלגים של המשפחה ממצרים, מן העיר זקזיק אשר בדלתה. לדעתו של ראש המשפחה כיום עבדול קדר סמחאן סמחאן, גבר במיטב שנותיו ובעל אישיות מטילת מרות וסמכות, הגיעו בני סמחאן לארץ עם צבאותיו של אברהים פחה בשנת 1832. אולם על־פי עדויות של בני הדורות הקודמים, הרי כבר בראשית המאה ה־19 שלטה משפחת סמחאן בהרי בית אל ודרום השומרון. מכאן, שבני סמחאן מוצאם אומנם ממצרים, אך פלגים של המשפחה היו כבר בארץ ישראל זמן רב קודם לכן.

מרחץ דמים

אנשי הסקר של הקרן הבריטית לחקירת ארץ ישראל, אשר פעלו בארץ לפני למעלה ממאה שנה, מעידים בכתביהם, כי משפחת סמחאן דוכאה בידי השילטונות התורכים ולא היוו אז בעיה ביטחונית. אך מתוך סיפורים של זקני האזור רשמו חוקרים אנגלים את תולדותיה של התנגשות אלימה שבמרכזה משפחת סמחאן מרס־כרכר. בסביבות שנת 1800 נערכו בני הקייס למלחמה על הימין. לצד משפחת אבו־גוש, שבראשה עמד מוסטפה, נאספו המשפחה של אדוואן, מסעוד, קבנה, מסלחה ושבטי הבדואים של מואהא.

חוסין אבן סמחאן מרס־כרכר, נתמך על ידי שבטי הבידואים של תל אל־חסי בראשות האמיר חוסיין אל וואהידה, [illegible] טי החוואריה, בני סוקר ופלג השוקראן בראשות משפחת עבד אל האדי מערבה.

שבטי הקייס שלטו על צפון המערבי של הרי שומרון, ואילו בצידם המזרחי שלטו בני ימין. בתחילה, נטה המזל לצד הימין והם כבשו את טירה, כפר פלוך וסלואד. כאשר עברו בני הקייס להתקפת־נגד, הם כבשו מחדש את הכפרים שלעיל וכן הרסו עד היסוד את חרבת־אל־עליה, השוכנת מזרחה לביתון (בית־אל).

התנגשות נוספת בין הקייסים והימנים אירעה בשנים 60—1850 ובעקבותיה נהרגו יושבים רבים בהר שומרון. לבסוף, עלה בידי השילטונות התורכיים לשבור את מטה עוצם של ראשי האיגודים השבטיים. אך כנראה לא לאורך זמן. לפי סיפורו של עבדול סמחאן, ראש משלחת סמחאן כיום, אירעו עוד התנגשויות מזויינות בראשית המאה שלנו.

יריבות נצחית

היריבות נשארה בדם: בימי המנדט הבריטי, ירשו החוסיינים את מורשת הקייסים והנששיבים את מסורת הימין. מרחץ־דמים חדש נערך בשנים 9—1936, כאשר אחד ממנהיגי משפחת סמחאן נרצח בדרכו לירושלים. בתום ימי המאורעות לקקו הצדדים את פצעיהם ובני סמחאן חזרו לטירתם.

נראה שגם בימינו נחשבת רס־כרכר לזירת הפיגיון והאקדח: בביקורנו בטירת המשפחה, אשר מגגה מבט נפלא על כל המרחב, סיפר לנו אחד מבני המשפחה הקשישים את סיפורו של שוד שזה מקרוב אירע. „יום אחד", כך מספר הזקן, „באו אלי שלושה אנשים לבושים כחיילי צה"ל ופקדו עלי לבוא עמם לשדה. מלאתי אחר פקודתם. והנה בשדה, תבעו ממני את כספי וזהבי. בכוח שדדו ממני את כל שהסתרתי על גופי ובבגדי ונותרתי חסר כל. אולי תוכלו אתם לעזור לי ולהשיב לי את הגזילה ?"

השתתפנו בצערו, אך אמרנו שלא יתכן כי חיילי צה"ל ישדדו זקן בשדה, ונראה שהשודדים ידעו את שהוטמן, בבגדיו ואומנם, כעבור זמן לא רב נעצרה באזור חוליה של גנבים ושודדים אשר התחפשו לחיילי צה"ל ובתחפושתם הצליחו להעלות שלל רב. אך עד היום טרם הושב כספו וזהבו של בן סמחאן.

פינת התנורים בבית האבן הגדול של בני סמחאן

שער וכתובת משנת 1836 בפתח הטירה

הנועזים מהר אוזרק, רק בפני קהל מצומצם

הכפריים מהר אוזרק

[illegible]

נאמנות לסיגנון הישן

[illegible]

מושגי יסוד

צליל החוף המערבי

[illegible]

פראנק וואלי, עדיין עם „ארבע העונות"

התגייס לצבא הקבע

לצה"ל דרושים

בחילות האויר, הים והיבשה

קצינים — בתפקידים שונים.

חוגרים — בתפקידי פקוד — בוגרי קורס מ"כים או קורס פקודי אחר.

חוגרים — בעלי הכשרה במקצועות הטכניים מכל הסוגים.

חוגרים — בתפקידי מנהלה — אפסנאות, מחסנאות ונהגים.

* מסיימי שרות סדיר בצה"ל, בוגרי 10 שנות לימוד לפחות וחסרי מקצוע, יוכשרו במסגרת השרות בקבע במקצועות שונים.
* מקומות השרות בכל חלקי הארץ.
* לבעלי מקצועות חיוניים שיתנדבו לתקופות ארוכות יינתנו תנאים מיוחדים.

על המעוניינים בפרטים לפנות אל:

- קצין העיר באר־שבע, [illegible], משעה 9.00—17.00.
- קצין העיר חיפה, [illegible], משעה 9.00—17.00.
- קצין העיר ירושלים, [illegible], משעה 9.00—17.00.
- רמת־גן, [illegible] 100, בימים א׳—ה׳, משעה 9.00—17.00.
- או בכתב לד.צ. 2146, צבא קבע.

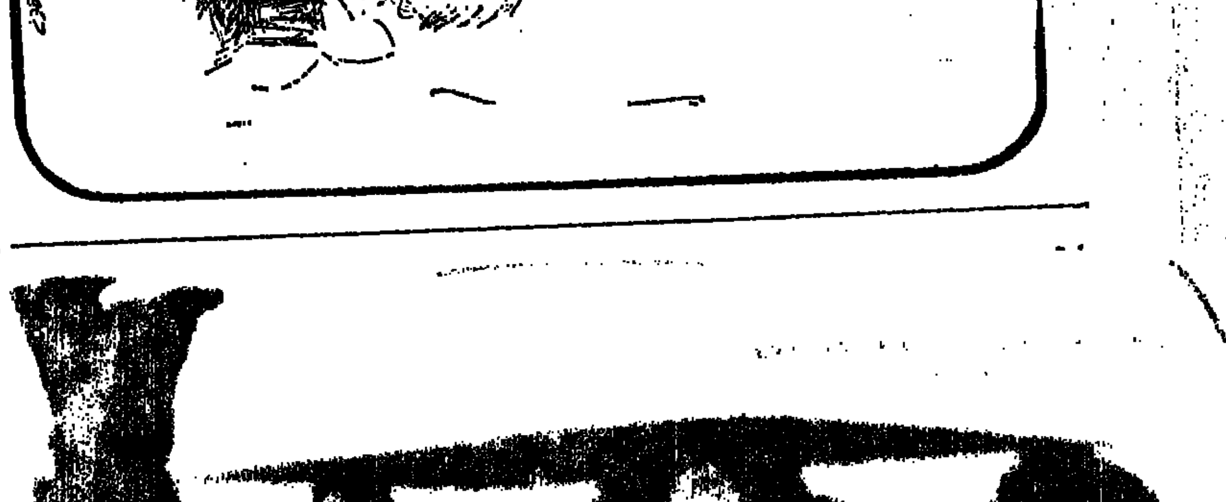

קופל נופש בישראל

הזמן מלון לנופש בארץ באמצעות קופל במחירים מיוחדים ובלעדיים

רשימות בתי מלון במשרדינו, או בדאר באמצעות התלוש המצ"ב.

הצעה מיוחדת לזוג המזמין 5 לילות:

כרטיס כניסה חינם־ לכל אתרי רשות הגנים הלאומיים,

וכן אחת משלושת ההטבות הבאות:

א. טיול מודרך של "אגד" (יום אחד) זוג במחיר יחיד.

ב. שני ימי השכרת רכב במחיר יום אחד (לא כולל דלק, ביטוח, מסים, וקילומטרז׳)

ג. ארוחה לזוג במלון בעיר הנופש (לא תוקף במלון השהייה) זוג במחיר יחיד

לכבוד קופל טורס בע"מ רח׳ הירקון 282 תל אביב

נא לשלוח לי חינם וללא כל התחייבות מצידי, עלון עם רשימות בתי המלון [illegible]

שם: ____

כתובת: ____

משרדי קופל לנופש בארץ: חיפה, נתניה, תל־אביב, רמת־גן, אשקלון, באר־שבע, ירושלים.

KOPEL CONCERN

ע"י הזמנת מלון באמצעות קופל לא תשלם יותר (ברוב המקרים פחות) מאשר הזמנה ישירה בבית המלון.

הפרברים, 15 שנים עם שתי גיטרות וצלילים אהובים

פחות חשמל - יותר קהל

שלח לחמך...

„דרושים זמן רב וסבלנות מרובה, כדי להבהיר לאנשים מי אתה ומה אתה. כהרכב של להקה, לא עשינו רבות למען הפרס. כל מערכת הפירסום ויחסי־הציבור שלנו — היתה בנויה כדי לקדם את הלהקה — כלהקה. לכן אני מרגיש עכשיו, כאילו עלי להתחיל את הכל מחדש. אבל אני מאמין שלא יעבור זמן רב, ואנשים יתייחסו אלי בזכות עצמי..."

הדובר הוא לא אחר מאשר דייוויד גייטס — סולן להקת „לחם" לשעבר ומי שכתב את רוב להיטיה הגדולים, כמו „לעשות זאת אתך", „איש הגיטרה", „בגיעה מתוקה", „כל מה שלי", „ילדת, הנני, אני אוהב אותך" ועוד. ולא רק ללהקה כתב גייטס להיטים. עתה, למשל, הוא זוכה לתמלוגים רבים בזכות גירסתו של טלי סבלאס לשיר „והיה אם", אף הוא פרי עטו של דייוויד.

דייוויד נטש את להקת „לחם" בשיא הצלחתה. לא היה חסר לו המעמד החברתי ולא הבסיס הכספי. אבל — כפי שהוא טוען — ישנו שלב בחיין של כל אדם, ובעיקר של כל אמן, בו הוא חייב לעשות הערכה מחודשת של מטרותיו בחיים.

„אנחנו החלטנו, עוד בתחילת הדרך, כי ברגע בו יימאס לנו להופיע ביחד — נפרק את הלהקה כליל, ולא „נמכור" את השם והמוניטין למישהו אחר. ידענו כי זו החלטה שעשויה לפגוע קשה בחצי תריסר אנשים — או אולי יותר, אם לקחת בחשבון את כל אלה שפעלו סביב הלהקה. אבל קיימנו אותה".

לאחר שהתפרקה להקת „לחם", הקדיש גייטס שבועות אחדים למחשבה על המשך דרכו. הוא יכול היה להמשיך כסולן, להרכיב להקה חדשה או לפרוש בכלל מעולם הפופ. לבסוף בחר באפשרות הראשונה. „לא רציתי לפרוש", הוא אומר. „משום שהיו לי עוד הרבה שירים לכתוב. חברת התקליטים היתה נכונה להעניק לי חוזה הקלטה — והחלטתי להמשיך כסולן".

אולם השירים הראשונים שכתב והקליט כסולן — לא זכו להצלחה רבה. „אנשים פשוט התקשו לשייך או לזהות אותי עם להקת „לחם"", אומר דייוויד. „אולם אני מאמין שעל־ידי עבודה עקבית והופעות — אצליח לפרוץ את המחסום הזה. אין לי טענות חמורות לגבי מכירת התקליטים שלי כיום — אם כי אני עדיין סבור שרבים מהם טרם התגלו על־ידי אותם מאזינים, שאהבו את המוסיקה של „לחם", או על־ידי אלה האוהבים את הרוק־הרך..."

רוב שיריו של דייוויד גייטס הן בלאדות רומנטיות, שוות לכל נפש. ואולי משום כך הוא זוכה שזמרים רבים אחרים יקליטו גירסות משלהם לשיריו. „מה שאני מנסה לעשות בכתיבה, הוא לקחת מצב מן החיים ולתמצת אותו לתוך 16 שורות", מסביר דייוויד. „זה אתגר. אלא שמתרחשים סביבך כל־כך הרבה דברים, שאתה לא יכול להרשות לעצמך להקדיש זמן רב מדי לכל אחד בנפרד.

„חוץ מזה, כאשר אתה מתחיל את דרכך כמלחין או כפיזמונאי, אתה חייב לכתוב מה שיותר, כדי להבהיר לעצמך למה אתה מסוגל וכדי להגיע לרמה כלשהי. אבל ברגע שהגעת לאותה רמה — אתה מתחיל לשים דגש על האיכות.

„בכלל, אני צופה שכל עולם הפופ יעלה עתה על דרך האיכות, במקום הכמות. תעשיית הפופ האמריקאית נהנתה מרווח של שני מיליארד דולאר לשנה, במשך חמש השנים האחרונות. אינני מאמין שניתן יהיה לעבור את השיא הזה בהרבה. לכן אני משוכנע שבעתיד תהיה חשיבות מכרעת יותר ויותר לאיכות. זמרים טובים — יישארו. זמרים גרועים — ייעלמו..."

דייוויד גייטס, בלי להקת „לחם"

מצעדי הפזמונים

הצעדים בראש

בריטניה

ארצות־הברית

שידורי ישראל — המיצעד הלועזי

גלי צה"ל — המיצעד הלועזי

אם אתה מחפש טנדר שלא יגמר לך
סמוך על הדודג'!
מסירה מיידית!!!

D-300 D-200 (אוקטן 83)

מתפיצים ומשאיות — החברה של תעשיות רכב נצרת

תעשיות רכב נצרת עלית

שתה וזכה בפרסים יקרים במסגרת

מבצע המאה

של קריסטל

10,200 פרסים!
200 מחשבים - 10,000 חולצות-פופ

100 מחשבי כיס בלי הגרלה
100 מחשבי כיס בהגרלה
בכל יום במשך 100 ימים יוגרל מחשב כיס מעולה מתוצרת commodore ארה"ב

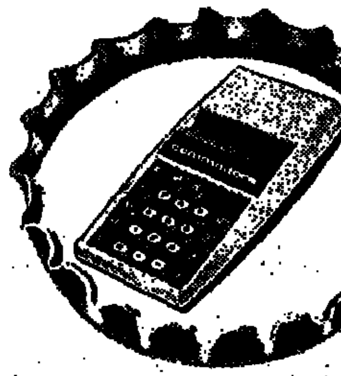

100 חולצות-פופ בכל יום
בכל יום במשך 100 ימים יוגרלו 100 חולצות-פופ צבעוניות

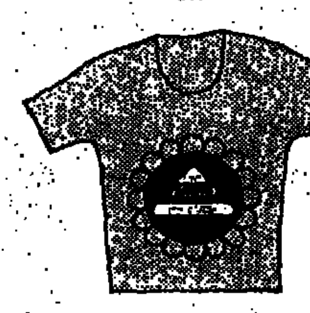

בהצלחה!

DRINK Cristal קריסטל

מי שעושה חשבון - שותה קריסטל

ברכות לאפנת ניבה ביום חגה!

איוניך - בתי האופנה הראויים לאמונכם
תל־אביב — חיפה

אתל'ס - בוטיק לאופנה נשית
בן־יהודה 21, ירושלים, טל. 221807

המשביר לצרכן
רשת בתי כל־בו בישראל

הבוטיק הקטן - נחמה אקסלרוד
ראשון־לציון

ויצמן - בית האופנה המעולה לגברות ולגברים
אלנבי 58, תל־אביב

י. שנידמן ודוין - רשות בתי אופנה
דיזנגוף 128, 125, 120, זמנהוף 25

כל־בו שלום בע"מ
מביא חידושי תבל לישראל

מצקין - רשת בתי אופנה
תל־אביב — חיפה

בוטיק "ניו לוק"
המלך ג'ורג' 14, ירושלים

סלומון - הלבשת גברים, נשים וילדים
רחובות, הרצל 151—149, טלפון: 952095

סלוי שושנה - אופנת נשים
הרצל 185, רחובות

* * *

בידקס (ישראל) בע"מ
תובלה בינלאומית

בית הטקסטיל בע"מ
יצואן מוסמך של אריגי כותנה ופוליאסטר כותנת

ולניט - מפעלי סריגה בע"מ
שביל המפעל 5, קרית המלאכה, תל־אביב

חנינא בידרמן - ביטוחים בע"מ
מקוה ישראל 10, תל־אביב

ישפאר בע"מ - SONY - מגדל שלום
מערכת הטלוויזיה במעגל סגור לחברת פריון הייצור בניבה

ל. טאובה בע"מ - לילינבלום 15 טל. 54233 ת"א
ספקי הציוד למפעלי ניבה

לוז נסיונל - חברה ישראלית לבטוח בע"מ
כל סוגי הבטוח, אלנבי 87, תל־אביב, טלפון 297327

פיינארטס בע"מ
הדפסת בדים ואשפרתם

קופל נסיעות (1970) בע"מ
פרישמן 14, תל־אביב, טל. 246121. סניפים ברחבי הארץ

משפחת קבילי - בגדי ילדים תפארת בע"מ
דרך יפו־ת"א 11, טלפון 3—56452, תל־אביב

החברים: **ניסן, אורליצקי, פיינגולד, רוזן, לוין, סלומון, יקל, בראונדה, טל**
עובדי אופנת ניבה

יהודה אלעזר — פרסומאי

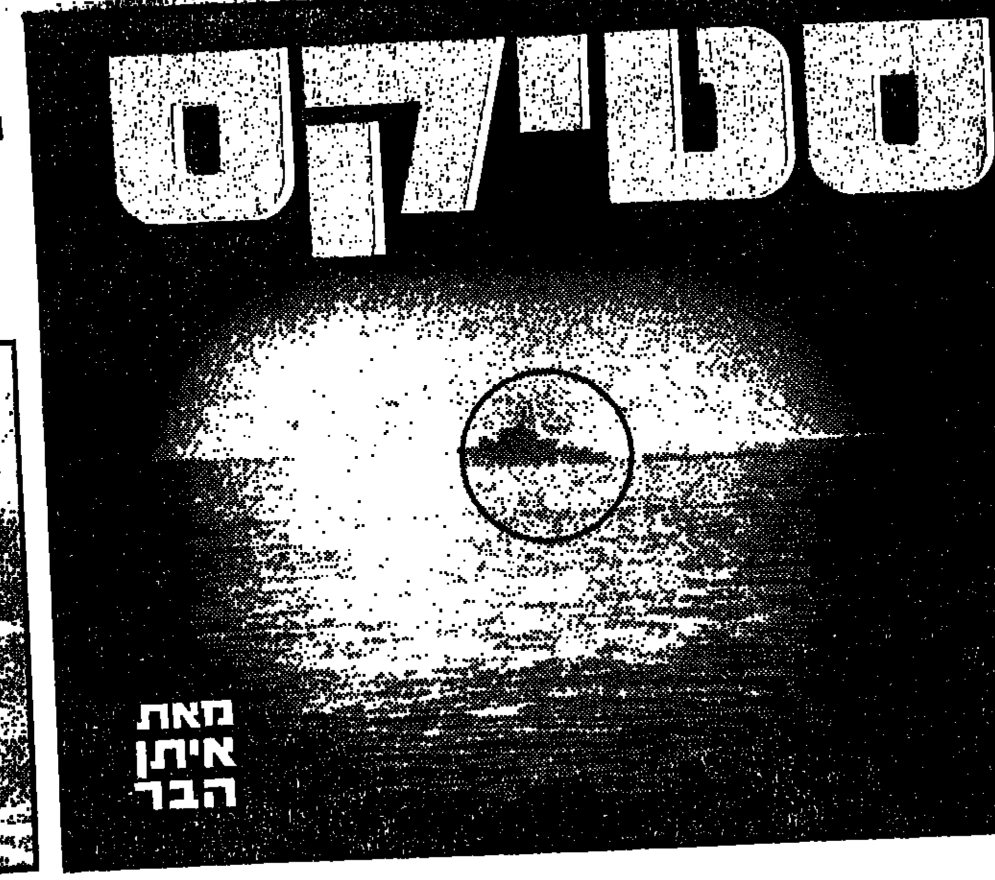

54 טילי „סטיקס" התעופפו מעל ראשיהם של אל"מ מיכאל ברקאי („יומי") ופקודיו בעת שפעלו מול חופי סוריה ומצרים במלחמת יום־הכיפורים. לרגל יום חיל הים משחזר „יומי" את הפעולה הגדולה של שייטת הסטי"לים, בה הטביעה מקשת, 3 ספינות אוייב וספינת טורפדו של האוייב, ועליה קיבל לא מכבר את אות־המופת

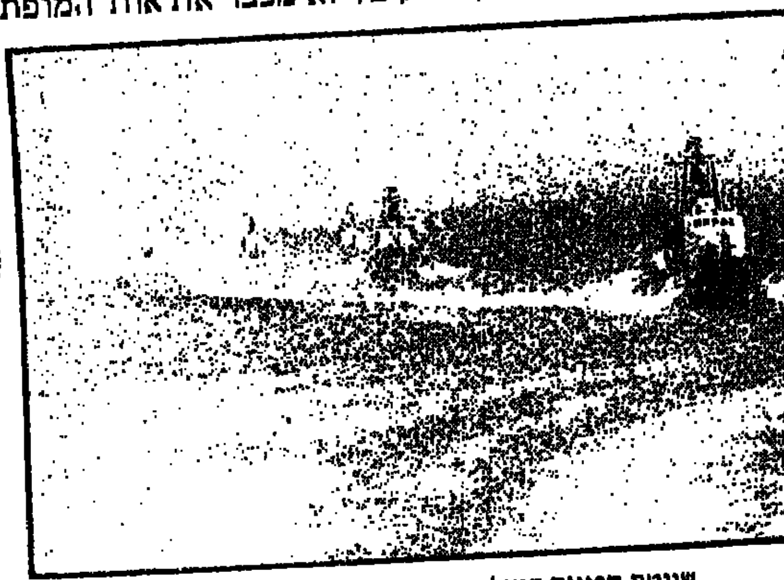

שייטת ספינות הטילים חוזרת הביתה לאחר פעולה

אל"מ מיכאל ברקאי, מפקד שייטת ספינות טילים

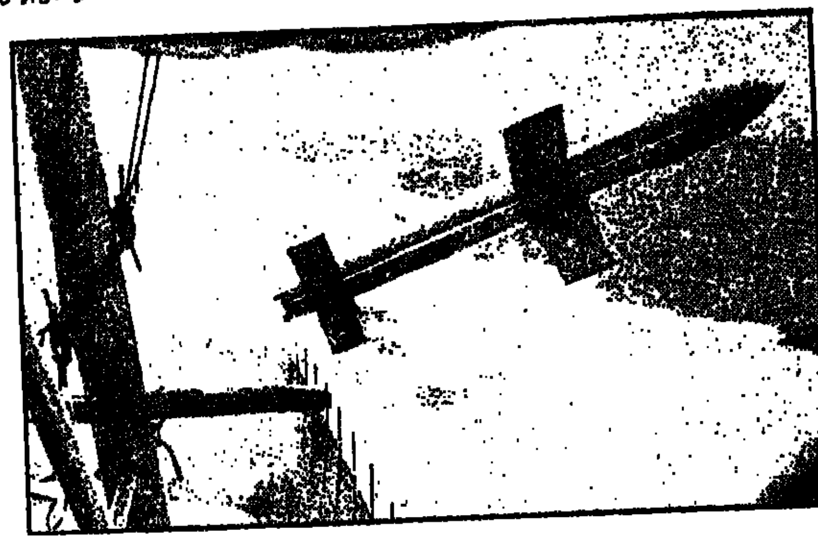

טיל גבריאל: בירי המיבצעי הראשון פגעו כל הטילים

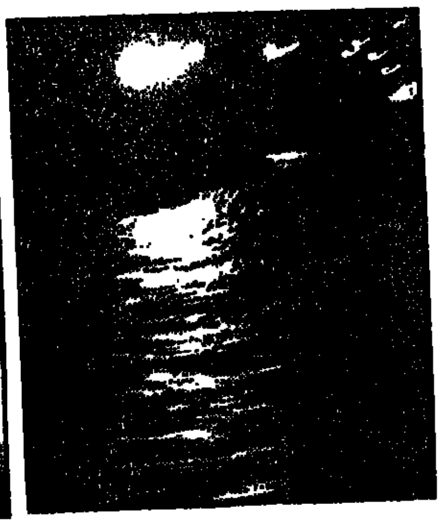

אש מסטי"ל לעבר טיל „סטיקס"

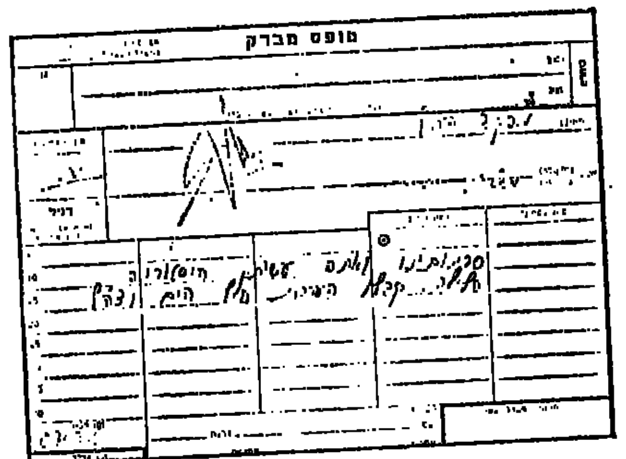

מברק הברכה ל„יומי" ולחייליו, לאחר הפעולה בסוריה

לא — אז לא יקרה דבר. הוא הרי לא יכול לברוח יותר ממני.

אש מקלעים

ירינו שני צרורות. הספינה הסורית החלה לטפטף אש בחזרה. גמרנו את החשבונות. מהספינה שעל סיפונה במצאתי — נורו כמה מטחים. הספינה הסורית נעצרה. עכשיו תשמע! מרגע שאתה פוגע בספינה ועד שאתה מטביע אותה זה לוקח לפעמים הרבה זמן. במקרה הזה היה עניין של חצי שעה. הספינה הזאת פשוט סירבה לטבוע. מה אגיד לך? ירינו עוד כמה צרורות. הספינה הסורית נעצרה אבל לא טבעה.

„פתאום הבחנו בגילוי כוחות סוריים נוספים. פה היתה לי דילמה: יש לי כבר ציפור אחת ביד, עומדת בים וחסר רק קצת כדי להטביע אותה. ושם בכיוון מזרח יש לי אוייב — מה לעשות? לבסוף התפשרתי עם עצמי: הוריתי לאחת הספינות להישאר מול הספינה הסורית ולטבע אותה עם מקלעים. עם שלוש האחרות והספינה הרביעית שאני עליה הסתערנו לכיוון לטאקייה במהירות גדולות".

● איך קרה שספינת הטורפדו הסורית לא טבעה?

„יכולנו לפתוח באש עם תותחים גדולים, לעשות מהומה לא נורמלית ולהטביע אותה ציק צאק. אבל לא רציתי לעשות זאת. הערכתי שאש מקלעים תטביע אותה. מהומה גדולה יכולה היתה להסב תשומת לב אלינו — ואולי האיש מספינת הטורפדו עוד לא הספיק לדווח?"

● מתי נורו עליך טילי „סטיקס"?

„כמה דקות אחרי תחילת ההסתערות ראינו את הטילים הראשונים (מצביע על תצלום גדול באחד מכתלי חדרו: תראה, כך נראה טיל ערבי שעף עליך בלילה. מין כדור אש כזה!)

„טיל! טיל! טיל!"

● זו הפעם ראשונה שראית טיל „סטיקס"?

„עד סוף המלחמה לא ראיתי אף טיל בעיניים שלי. 54 טילים נורו על הכוח שלי במלחמה ולא ראיתי אף אחד מהם. אני נמצא בקרב במרכז הידיעות, בבטן ספינת הטילים. האלחוטן הראשי שלי היה מחוסר עבודה בקרבות. הוא ספר את הטילים.

„ואז אני שומע: „טיל! טיל! טיל!" זהו הדיווח הסטנדרטי בחיל־הים על טיל שבא עליך. אומרים את המילים האלה ואת הכיוון שממנו הוא בא.

„אני רוצה להכניס אותך קצת לאווירה: את התרגיל הזה — מה אומר לך? — תירגלנו אלפי פעמים. ספינה יוצאת לים ולא חשוב מה היא עושה — היא מתרגלת את זה. זו עבודת צוות מורכבת מאוד. אף אדם לא מסוגל ברגעים כאלה לפקח על העבודה: אתה לוקח את פלוני ואומר לו התפקיד שלך יהיה כזה וכזה ולשני אתה אומר תעשה כך וכך. וכולכם, כל אחד מכם עושה את העבודה כך ואחרת. כאשר שומעים את המילה „טיל! טיל! טיל!" לא חושבים, לא בודקים, לא מסתכלים תירגלנו את זה אלפי פעמים ופתאום אתה שומע „טיל טיל" ואתה יודע שהטיל הזה הוא לא סתם מלה — זה חצי טון חומר נפץ והספינה שלך? היא עשויה פלדה. ואם הטיל יפגע — ישאר סלט ולא תהיה ספינה. כששמעתי שהטיל חלף ידעתי שהצלחנו. כל אותו זמן המשכנו בהסתערות לעבר המטרות".

● מהיכן נורו הטילים?

„מספינות טילים סוריות שהיו במבואות לטאקייה מחוץ לנמל. אל תשכח שהטווח של ה„סטיקס" הוא 50 ק"מ והגבריאל שהיה לנו באותו זמן הגיע לטווח של 20 ק"מ בלבד. באותו לילה נורו עלינו שמונה טילים, בשניים־שלושה מטחים. ספינות הטילים שירו עלינו היו מדגם „אוסא" ו„קומאר".

● המשכתם בהסתערות?

„בוודאי. הכלי הראשון שהתקרב לטווח הירי שלנו זה המקשת. היא איטית יותר מספינות הטילים ואלה הסתלקו לכיוון דרום מזרח כאשר השאירו את המקשת מאחור. ירינו במקשת שני טילים. המקשת הזאת היא כלי־שייט חדיש יחסית. זה היה הירי המבצעי הראשון בעולם של טילי גבריאל. שני טילים — שתי פגיעות. אחרי שחסורים פיספסו שמונה טילים ואנחנו פגענו בשני הראשונים — התחלתי להרגיש יותר טוב. המקשת עצרה אבל לא טבעה מייד. עזבנו אותה. היא עמדה בים ולנו היה זמן. עניינו אותנו יותר ספינות הטילים הסוריות שיכלו לברוח. המשכנו להסתער עליהן. תוך כמה דקות הגענו לטווח יעיל של הגבריאל. ספינה אחת ירתה טיל. ספינה שניה ירתה וראינו פטריות של פיצוצים. אפילו במרחקים האלה רואים אש. אני מסתכל על המכ"ם: אין ספינת טילים סורית! הקומארים טבעו. נעלמו מהמסך. כאילו לא היו. אני שואל את קצין המבצעים לידי: ארדי, איפה הקומארים? והוא אומר מלה אחת: טבעו!

מברק ברכה

„ספינת הטילים השלישית נתנה „פול ספיד" ועלתה ממש על החוף הסורי כאילו היתה נחתת. אי אפשר כבר היה לירות עליה טיל, כי הוא יכול היה לפגוע בקלות בחוף. ברגע הזה קיבלתי דיווח מהסטי"ל שלנו שהשארתי לפגוע בספינת הטורפדו. הוא דיווח לי שספינת הטורפדו טבעה. אמרתי לו: תראה, בנקודה זו וזו תשארנו מקשת עומדת במים — לך וחסל אותה. הוא הגיע לשם ומצא אותה עדיין על פני המים. ירה בה טיל וטיבע אותה. עם ספינת הפיקוד שהייתי עליה קרבנו אז למרחק קילומטר מהחוף. לא היתה שום סיבה לסחוב את שאר הספינות אחרי. עם התותחים של הספינה שלי, ירינו על ספינת הטילים שהיתה תקועה במים הרדודים ליד החוף. הדלקנו אותה. היא בערה והתפוצצה".

● יצאתם בחזרה הביתה?

„בסביבות חצות, אחרי שחיסלנו מקשת, 3 ספינות טילים וספינת טורפדו אחת, קיבלנו הוראה לחזור. התארגננו במבנה תנועה ליציאה והתחלה תנועת ארוכה הביתה. בשעה 3 לפנות בוקר, קיבלנו מברק ממפקד חיל־הים שבירך אותנו על ההצלחה. הגענו בבוקר. אתה מכיר את שובר־הגלים? הוא היה שחור מאנשים. כל המרפסות, כל המבנים. זה היה מחזה מרחיב עין. קבלת הפנים היתה פנטסטית. היו לחיצות ידיים והתנשקויות ומייד נכנסנו לתחקיר. אחרי זה נכנסנו להתארגנות לקראת הפעולות הבאות. לקראת סוף המלחמה כבר נראה משרד מפקד השייטת כמו מחסן של משקאות. כולם שלחו ויסקי וקוניאק — להצלחת השייטת.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גבריאל נגד

כמה מלים על ה־איש לפני ש־ניגש לסיפור: אלוף משנה מיכאל ברקאי הוא ממוצע קומה, כבן 40. יליד רומניה. את שנת חייו ה־12 עשה במחנה המעצר ב־קפריסין עם הוריו ואחיו (ש־אבד במצולות־ים. כסגן־מפקד הצוללת „דקר") לאחר שנלכדו באניית מעפילים. הוא התגורר ביפו, למד בבת־ים. בגיל 15 הצטרף להפועל בת־ים. זה היה מיפגשו הראשון עם הים. מיכאל ברקאי, שה־כל קוראים לו „יומי". לא נפרד מסירות המיפרש, מה־צוללות, מספינות הטילים — אלא לתקופה של כמה חודשים. בראשית גיוסו לצה"ל.

כאשר הצטרף לגרעין נח"ל. וכבן, זהו „יומי", מפקד שייטת ספינות הטילים של חיל־הים, שקיבל לא מכבר את אות המופת על חלקו ב־מלחמת יום הכיפורים. 54 טילי סטיקס, בעלי ראש קרבי של חצי טון, התעופפו מעל לראשו וראשי פקודיו במל־חמת יום הכיפורים, ותחת „מטריה" זו ניהל קרבות בים הפתוח ומנגד לחופי סוריה ו־מצרים. הצלחתו הגדולה של חיל הים במלחמה היא במידה לא מבוטלת גם הצלחתו ה־אישית.

● היכן שירתת לפני שהגעת לספינות הטילים?

ברקאי: „הייתי בקורס חובלים ושירתתי על טרפדות איטלקיות באילת. מאוחר יותר התנדבתי לשירות בצוללות. לא ידעתי אז מה זו בדיוק צוללת ואמרתי לעצמי: ,אם אינני יודע מה זה — אלך ואראה'.

„שירתתי 10 שנים בשייטת הצוללות, בתפקידים שונים, ביניהם קצין מחלקת טורפ־דות, סגן מפקד צוללת ומפקד צוללת. לאחר מכן הצטרפתי לשייטת ספינות הטילים. שלו־שה חודשים לפני מלחמת יום־הכיפורים נתמניתי כ־מפקד השייטת".

שינוי תוכניות

● היכן היית בימים שלפני מלחמת יום־הכיפורים?

„כמובן שאיש לא ידע ש־תפרוץ מלחמה ב־6 באוקטו־בר. בלילה שבין יום חמישי ליום שישי היה לנו תרגיל גדול מאוד. ביום שישי בבוקר היינו בחדר התחקירים ותיח־קרנו את התרגיל הזה, כאשר הגיעה הודעה שיש להעלות את מצב הכוננות. ביום שישי ושבת עסקנו בהכנת הספינות. בשבת בבוקר כבר ידענו ש־נצא לתקוף בסוריה ובמצ־רים".

● מה היתה המשימה שלכם?

„הכוונה היתה לגלות כלי־שייט סוריים בים הפתוח או קרוב לחוף, להיכנס איתם ל־קרב ולהשמיד אותם. אם לא היינו מוצאים כלי־שייט בים, היתה לנו כוונה להיכנס להפ־גזה על נמל מינט ביידה, ש־הוא הנמל הצבאי של לטא־קייה. אני זוכר שבתדריך אמרתי לבחורים: חבריה, אנח־נו נכנסים להפגזה — ומתק־רב עד שנעשה, עמודות ה־תקשורת' בתוך הנמל. אתה מכיר את המושג הזה? פירוש הדבר להיכנס ממש לתוך ה־נמל. לסורים יש מכ"מים על החוף ולכן היה נתיב השייט של הספינות שלנו כזה שיהיה מחוץ לטווח הגילוי של ה־מכ"מ. יצאנו לדרך אחרי ה־צהרים".

● כמה ספינות יצאו לפעו־לה?

„חמש".

● מה המרחק לנמל לטא־קייה?

„זה סיפור של 350 ק"מ. אנחנו נעים במהירות של 30 קשר. וכל העניין הזה הוא סיפור של כמעט שש שעות.

„המקרה שמעניין אותנו קר־רה בסביבות שעה 10 בלי־לה, אותו זמן אנחנו נמצאים כ־35 מייל מערבית ללטא־קייה. ספינות הטילים שטות בטור עורפי ואז — בטווח קרוב יחסית, גילינו כלי־שייט. היה ברור לי שזהו כלי־שייט קטן. כך ראיתי זאת ב־מכ"ם שלנו. התקרבנו וגילינו ספינת טורפדו סורית. אנחנו מכירים אותה. זוהי ספינה מ־דגם ק־123. היתה לי נטייה די טבעית לפתוח באש. אבל בכל זאת אתה נמצא באמצע הים־התיכון. זוהי חים של כו־לם. יכולות להיות שם יאכ־טות קפריסאיות וספינות אי־טלקיות — מה שלא תרצה. אז לפני שאתה פותח באש — אתה חושב פעמיים. שום טיל עוד לא עף עליך והים שלווה ושקט. היה לילה נעים מאוד. קשה להיכנס בבת אחת לפלי־חמה.

„למרות הזיהוי שקיבלתי שאכן זוהי ספינת טורפדו הו־ריתי לירות צרור לכיוון כלי־לי. לא רציתי עדיין לפגוע בה. אמרתי לעצמי באותו רגע: בוא ונראה איך הספינה תגיב: אם זה כלי שייט מל־חמתי, הוא יחזיר באש, אם

ים ההפתעות של בזוקה

5555 פרסים

במבצע הפרסים הענק!

6 סירות גומי עם משוטים

1 מפרשית גלית

1 שעון צלילה זניט

4000 כדורי־ים

1047 חולצות טריקו

500 זוגות מחבטי־ים (מטקות)

אוריס רווי, מקיבוץ סאסא

זכתה בסירת גומי עם משוטים בהגרלה הראשונה שהתקיימה ב־1.6.1975.

למאות הזוכים בכדורי ים: חולצות טריקו ומטקות נשלחו הפרסים לבתיהם.

תנאי ההשתתפות

כל השולח 10 עטיפות בזוקה אל־"מבצע בזוקה" ת.ד. 50102 תל־אביב, וישלים את הסיסמא: "כיף לי עם ...."

ישתתף בהגרלת שתערך מידי שבועיים החל ב־1 ביוני ועד ל־31 באוגוסט.

כל המשתתף בהגרלות הדו־שבועיות, יישתתף גם בהגרלה הגדולה שתערך ב־31 באוגוסט, בה יוגרלו מפרשית ושעון צלילה.

כל המרבה במשלוח העטיפות, מגדיל סיכויו לזכות.

ההשתתפות בכל ההגרלות אסורה על עובדי חב' בזוקה ועובדי פרסום אריאלי.

כיף לי עם בזוקה

אריאלי

הורוסקופ השבוע

(מ־13 ביוני עד 19 ביוני 1975)

● [illegible]

תאומים (מ־22 במאי עד 21 ביוני): [illegible]

סרטן (מ־22 ביוני עד 23 ביולי): [illegible]

אריה (מ־24 ביולי עד 23 באוגוסט): [illegible]

בתולה (מ־24 באוגוסט עד 23 בספטמבר): [illegible]

מאזניים (מ־24 בספטמבר עד 23 באוקטובר): [illegible]

עקרב (מ־24 באוקטובר עד 22 בנובמבר): [illegible]

קשת (מ־23 בנובמבר עד 21 בדצמבר): [illegible]

גדי (מ־22 בדצמבר עד 20 בינואר): [illegible]

[illegible]

צחוק המורל

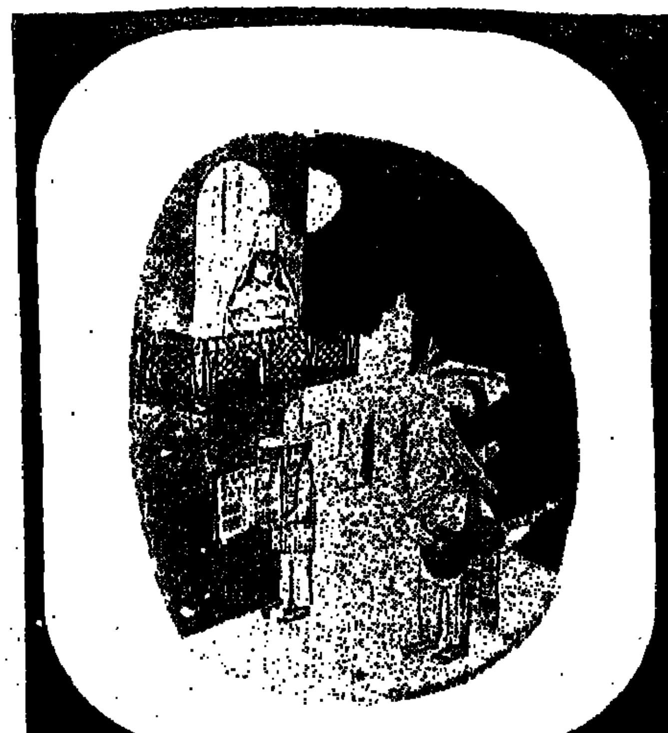

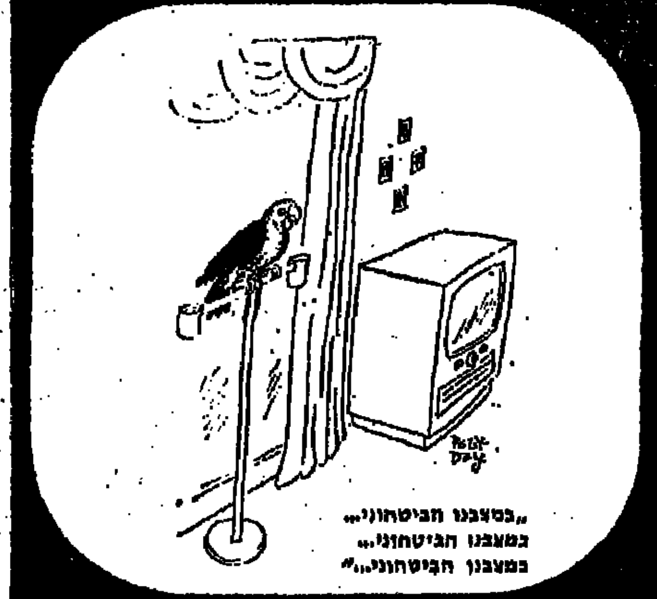

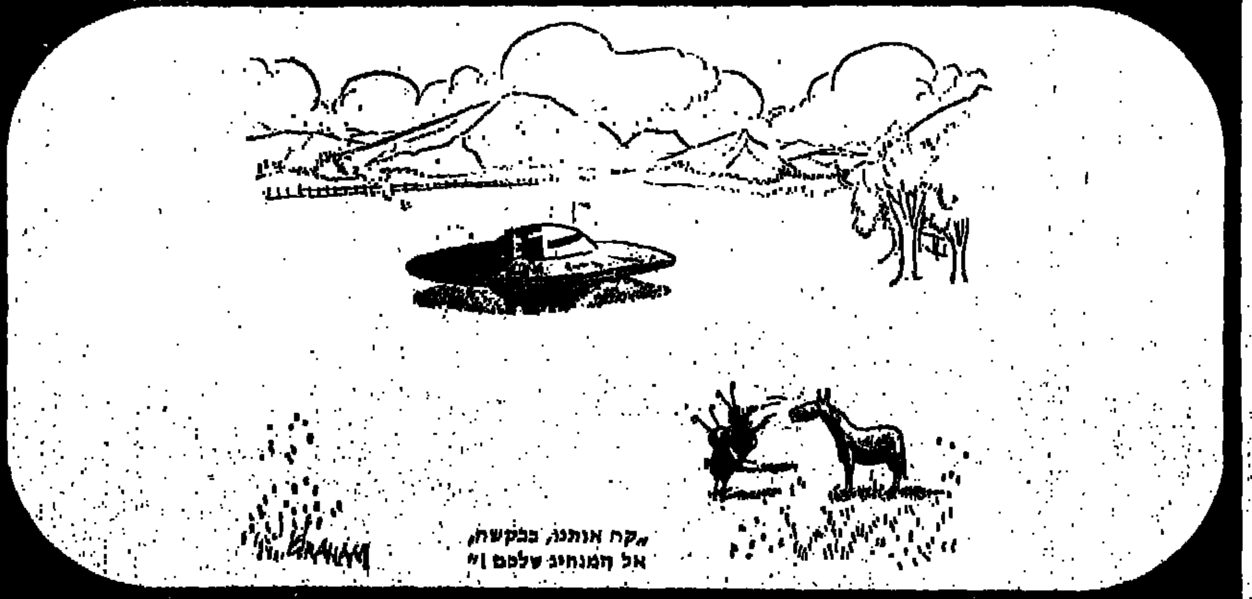

עדית נעמן

על הסרט „חגיגה לעיניים", בבימויו של אסי דיין

מה אתם מתפשים בסרט ישראלי? — שיצמח בהשראתה של איזו פרובלמה מסרמית? שיביא לגויים את סיפור התקומה הציונית בת האלפיים? שיהיה משובץ ביהלומים, במיליונים, בטכניקולור, בסינרמה, בשירים, בריקודים, בססצינות־המון ושנוכל לומר עליו בגאווה מקומית ש„זה כמעט כמו סרט אמריקני של שנות החמישים"? — אז אל תלכו לראות את סרטו החדש של אסי דיין „חגיגה לעיניים".

כי זה לא זה — אבל זה כל השאר. ו„השאר" הזה הוא בדיוק מה שחיפשנו עד כה לשווא, בסרטים ישראליים רבים. סרט אנושי, קטן, מלא הימור, קצת מקאברי, אך עם הרבה טוב־לב. סיפור קטן על כפר פרובינציאלי קטן, על גבולה הלוהט של מדינה. יכול להיות בישראל — אבל לא מוכרח להיות. את הפרובינציה הקטנה והמגוחכת הזו, עם הקרבות הבינמשפחתיים ועם שיגעונות הגדלות המטורפים שלה לעלות על המפה ולהיכנס להיסטוריה בדלת הראשית. אפשר היה תיאורטית לשחול בכל מדינה אחרת.

*

יחד עם זה, זהו סיפור ישראלי מאוד, מדבר בהימור ובמציאות ישראלית על ישוב כמו מטולה. זו חלקת אלוהים הקטנה שנשארה רובצת דרומה ליד מפל „התנור", ההיסטוריה עברה עליה, המלחמות, הגבול הלוהט וכל השאר.

מעשה במשורר דגול מרבבה, שאול כתן (יוסי שילוח), איש צעיר על סף הזיקנה המביט אחורה בזעם ובייאוש, סוקר את אפסותו היוצרת בעבר, את כישלונותיו האישיים בהווה, את סיכוייו המסכנים בעתיד כאיש זקן — ומחליט להתאבד. נוסע כל הלילה, מגיע עם שחר. נכנס לפנסיון של אבויש (אבנר חזקיה) וחותך לעצמו את הוורידים בתוך הכיור. שלא ללכלך את סדיניה של הגברת אבויש (מרים גבריאלי), מצילים אותו. ודפנה (טליה שפירא) — הבת של אבויש — ששימשה בעבר מיזרון לחיילים במעבר, הופכת לאהבתו החדשה של המשורר. המוצא שוב מטרה בעצם היותו בחיים.

לראש־המועצה (מוסקו אלקלעי), בעצתו של המורה לספרות אלישע (דורי בן־זאב) והאמרגנית־תמי"לית הפילגש בעבר של המשורר (אווה ליאון) נכנס ג'וק לראש: אם המשורר הדגול והמהולל שאול כהן אמנם יתאבד וימות במקום, תוכל המועצה להקים לזיכרו גבעה, אנדרטה, בית־ספר, רחובות, שכונה ומה לא? המושבה תיבנה ותשגשג ותפרח על גווייתו של המשורר המתאבד, ואתם יודעים כמה אנשים מבקרים בבית־שקספיר או בבית־ביאליק, בשנה? — מ־י־ל־י־ו־נ־י־ם!

הרעיון מתגלגל בביצועיזם ישראלי מטורף: טרקטורים מיישרים גבעה, סוללים כבישי־גישה, מעמידים אנדרטאות, פלקטים מונומנטאלים, המקהלה המקומית מתרגלת את כל שירי שאול כהן, בעיקר שירי שדות רשלום, שהוא עצמו אינו זוכר כי כתב אותם — אלא שהדמות העיקרית בעיסקה אינה משתפת פעולה. לשסרן־הצנחנים מציע למשורר עיסקת־התאבדות־באחריות מעבר לגבול. „אתה יוצא לנ.צ. הזה עם החומר מדליק את הפתיל, מתפוצץ ולא חוזר על בטוח". עונה לו המשורר בחיוך מבריש: „לא בא לי להתפוצץ השנה". במלים אחרות: פאשלה. את הסוף תוכלו לגלות בעצמכם. כי הסרט יוקרן החל בשבוע הבא.

*

אך כדי לקלקל לכם מעט את ההנאה — כדאי שתשמעו משהו על היסטוריה הקטנה של הסרט שצילם בדיוק לפני שנתיים. הוצג לפני חודשיים בפסטיבל הסרטים בסן־רמו וזכה מתוך 35 סרטים בציון־לשבח הראשון, שהוא למעשה הפרס השני בפסטיבל, אך ללא מענק כספי. ושלא אשכח לספר לכם על הביקורות המצויינות שפורסמו בגדולי העיתונים האיטלקיים: „אסי דיין, הבמאי המחונן ובעל המגע־האישי... חבל שלא נוכח אישית כדי לקצור את מטחי התשואות שרעמו בתום הסרט ושאומנם הגיעו לו... הסרט מציב את אסי 'היונה' בעימ"ת קוטבי נגד אביו משה 'הנץ' ומוכיח בעזרת הומור סרקאסטי וסיפור פרדוכסאלי, מה ערכם של רגשות לאומיים הדורשים מהפרט את הקורבן העליון, למטרה שהיא פסולה לחלוטין... סרט מבריק, בהיר וצלול, שנעשה לאורך כל הדרך בטוב־טעם ובחוש מידה, מוכיח על לידתו של יוצר קולנועי חדש: אסי דיין".

עד לרגע המאושר הזה שבו ירדה הילת הכבוד הבינלאומית ונקשרה בעבותות של סנוב־אפיל ל„חגיגה לעיניים", יש לסרט בן השנתיים היסטוריה עצובה במקצת. היא התחיל להיות בתור רעיון, מרגע שאסי דיין קיבל תקציב מסויים מחברת משקיעים צעירים מארצות הברית, שאהבו את סירטו הקודם „הזמנה לנצח". התקציב, בסך 400 אלף ל"י, מעורר גיחוך במושגים של היום, כשכל סרט ישראלי נעשה במיליון־פלוס ל"י. אבל את אסי ושותפו לתסריט, המפיק נפתלי אלטר — זה לא הפחיד. הם פשוט החליטו שיעשו סרט קטן על מקום קטן.

*

התחילו לנסוע צפונה. נסעו נסעו, ראו הרבה מקומות משוגעים, אך כשנחתו במטולה הגיעו מהר מאוד למסקנה שזה המקום הכי־הכי.

מדווח אסי על חוויות־מטולה שלהם: „מצאנו שם טיפוסים שאין בכל הארץ הזאת. הזקן שעושה בסרט שליחויות לראש־המועצה היה אחד הטיפוסים של מטולה. עכשיו כבר מת, אך כשצילמנו, היה בן 94 ועוד ניסה „לרדת" על המאפרת שלנו. הריב הנוראי בין שני הפנסיונים במטולה — לקוח ישר מהאוריגינאל. ישנו בית־מלון גדול ומודרני וישנו הפנסיון של יפה (בסרט: הפנסיון של אבויש) שהוא קטן וביתי יותר, והשניים בריב נצחי ואומרים דברים איומים זה על זה. זה משהו כמו המונטגיו והקפיולטס ברומיאו ויוליה. בעל הפנסיון, שיקה, קם בכל בוקר בחמש, מתיישב בכסא המתנדנד שמונח קבוע מול החלון ומשקיף במשקפת לעבר ההרים. תיפש שלווה, שום דבר לא בוער במטולה.

אסי את נפתלי, שישבו במטולה וכתבו את התסריט במשותף, יודעים עוד לספר על טיפוסי־מטולה: על ראש העיר שמחפש רק הזדמנויות להרים כוסית. מכריז כל יום שני על יום־יישוב (יום ירושלים, יום כפר־סבא, יום רמת־גן) וחוגג את המאורע בשתיית כוסית. על מרסס־הג'וקים שנוסע משדה לשדה לרסס ג'וקים, למרות שלא נראו ג'וקים בסביבה באלפיים השנים האחרונות, ונכנס מבית לבית להוריד כוסית וודקה בין הריסוסים. עד שהוא גומר לרסס את הכפר נוסע גם הטרקטור שלו בזיגזגים. במלים אחרות: הם התאהבו במטולה ובאנשיה השחקנים, כולם ליגה א' שעבדו בסרט תמורת פרוטות, התאהבו כנ"ל במקום ובסרט, ולכשהצילומים הגיעו לסוף בזמן שיא של שלושה שבועות, היה בכי גדול של צער הפרידה.

נגמר הסרט — התחילה המלחמה. הבן של דיין היה במילואים כמו חצי המדינה. כחצי שנה נח לו הסרט בקופסאות. כשראו אותו לאחר המלחמה החליטו לקצץ ולשנות דברים. קיצרו במספריים, הורידו מונולוגים של המשורר, העבירו את הדגש בסיפור מן המשורר אל הכפר. ביקורת קטנה וליגלוג קל על שחצנותו של המפקד הישראלי המצוי — קיבלו מימד חדש. המשהו הישראלי שמאחורי הסיפור הקטן — השאיפה הקולקטיבית שיקרה אסון התביעה המובנה מאליה לקורבן „לטובת ציון" — הטיל צל של עמלות. על הסרט שהוא לכאורה „רק" [illegible]

*

הסרט הוצג בפסטיבל הסרטים בצפת, קצר שבחים ושני פרסים: לשחקנית טליה שפירא ולתסריט. מכיוון שתקציב להפצת הסרט לא היה, התחילו שני יוצריו, אסי את נפתלי לחזור על פתחי בתי־הקולנוע. הבעלים ראו ופסקו: זה נחמד, רגיש ועדין, אבל לא מסחרי.

כרבים וחכמים לפניהם החליטו השניים שמוטב להצליח עם הסרט בחו"ל, ולחזור הביתה כשהדי ההצלחה החו"לית מפלסים להם את הדרך. ניסו לשלוח את הסרט לפסטיבל ברלין, אך מישהו מאנשי וועדת הקבלה (ישראלי־לשעבר) טירפד את הנסיון בטענה שהסצינות עם החיילים פוגעות במדינה.

בבלגיה הוצג הסרט בחסות הקהילה היהודית בבריסל — במסגרת פסטיבל סרטי ישראל. ונחל כשלון. היהודים הטובים הזדעזעו למראה נערה ישראלית כשרה השולפת ציץ ונכנסת לכל מיטה בטיבעי.

שבוע הוצג הסרט גם בברוקלין, עד שפרצו מהומות בקרב אברכים אלימים.

עד שלבסוף הגיעו לסן־רמו, לגאולה ולתהילה. הסרט נתקבל באהדה טוטאלית וזכה כאמור בפרס המיוחד של השופטים. עכשיו הוא יסתער בשקט על הקהל הישראלי. מכל הכיוונים ויצא שוב לגיחות חו"ל, בשביל הכבוד והמסחר.

„פסטיבל שאול כהן", האיש שמותו יעלה חישוב על מפת המבקרים

מבצע רכישת ספרים

תערוכות ספרים ומו"לים, תל־אביב, רח' אלנבי 76, טל. 624655

בתשלומים עזור לילדיך בלימודים עם ספרי עזר מתאימים. במחיר קטלוגי — ללא ריבית

התשלום במזומן מקבל 12% אחוז הנחה

		המחיר	מספר תשלומים	תשלום ראשון	תשלום חודשי
.1	**האנציקלופדיה העברית** 4 כרכים יישלחו מיד ובכל חודש בתוספת 5 ל"י לכרך, לכיסוי דמי המשלוח	2950	28	150	100
.2	**אנציקלופדיה לנוער מכלל** מהדורה חדשה	425	19	41	32
.3	**אנציקלופדיה בצבעים „טיים לייף"** בעלי חיים, יקום, גאוגרפיה, האדם ועוד	385	12	37	29
.4	**עולם התרבות אנציקלופדיה מצוירת** ספרות, מוסיקה, בולאות, ציור, פיסול ועוד	609	15	57	46
.5	**תנ"ך פאר קסוטו** כולל פני עולם המקרא בתמונות צבעוניות	755	15	59	58
.6	**תנ"ך קסוטו רגיל** מהדורה חדשה	395	15	35	30
.7	**אנציקלופדיה שער למדע** ביולוגיה, גאוגרפיה, פיזיקה, רפואה	465	10	45	35
.8	**תנ"ך גורדון** פירוש חדש	415	17	43	31
.9	**אנציקלופדיה מקראית**	447	6	39	34
.10	**תולדות האנושות** המזרח הקרוב (הרחוק), יוון ורומי, הרנסנס, העת החדשה וכו'	515	8	47	39
.11	**הטכנאי הצעיר לנוער**	295	17	31	22
.12	**קורס לאנגלית לפי B.B.C. לונדון** 27 תקליטים במזוודה נאה	645	3	57	49

המחירים הנ"ל כוללים דמי משלוח

לכבוד תערוכות ספרים ומו"לים, רח' אלנבי 76, תל־אביב

הנני מזמין סדרה של: ....

מצורף בזה תשלום ראשון בסך .... ותשלומים של .... לחודש.

התחייבות זו היא החלטית ובלתי ניתנת לביטול.

השם: .... הכתובת: ....

מס' תעודת זהות: ....

הספרים ישלחו תוך 7 ימים. החתימה

עשי זאת בעצמך

BURDA - בורדה חסכון - הגזרה המוכנה בשקית

מאות דגמים חדשים לאשה, לילד ולגבר ✱ זול, פשוט וקל — חבגד מוכן תוך 3 שעות ✱ שמור לעצמך את הגזרה לשימוש חוזר

להשיג בכל הארץ בחנויות כפתורים או בדים ✱ מידע ודוגמאות ללא תשלום ולהזמנות בדואר — בורדה, רחוב אלנבי 76, תל־אביב. טלפון: 624655.

...

בנוסף־**מס ערך מוסף**

מי יודע בכמה יעלה מחיר מכונת תפירה ...

10%...20%...ואפילו 30%...!

אל תחכה למיסים החדשים-קנה עכשיו!

BROTHER

המבחר הגדול ביותר של מכונות תפירה

BROTHER עוזרת לכל אשה להיות אופנה. אנו עושים את החיים קלים עבורך. אפילו אם את תופרת מעט את חוסכת הרבה! מכונות התפירה BROTHER משוכללות, ובעיצוב מודרני -עונות לכל דרישותיך ותשרתנה אותך לאורך ימים.

כל הדגמים כוללים מזוודה ומנוע חשמלי

★איכות ★אחריות ★הדרכה

סופר אוטומטית	אוטומטית	זיג-זג
3 דגמים	4 דגמים	3 דגמים
Brother 702-461-795/6	Brother 601 - 451 - 791 - 455	Brother 641-888-401-405
החל מ- 3295 ל"י	החל מ- 2595 ל"י	החל מ- 1895 ל"י

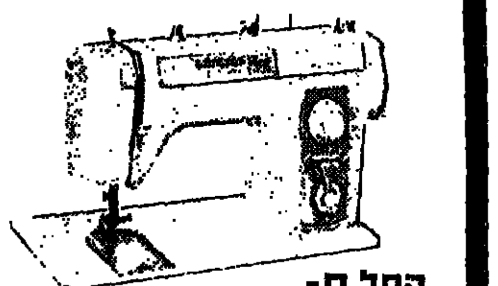

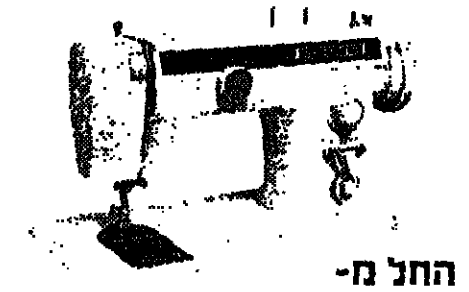

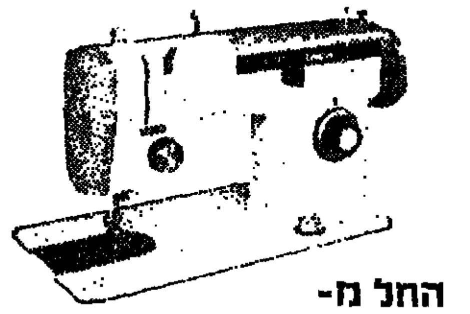

adco adv.

מפעלי ידיעות אחרונות - מחלקת הספריה

המתנה הנפלאה - לבני הנעורים

סיפורי התנ"ך בצבעים

2 כרכים מפוארים • 130 סיפורים מלווים תמונות צבעוניות • סיפורים המתאימים לכל גיל

הורים הכניסו לביתכם את המתנה הנפלאה לילדיכם

המחיר לתקופה קצרה 42 ל"י במקום 52 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות ב„ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים.

לכבוד „ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים ת.ד. 14125, תל־אביב

נא לשלוח לי את הספר „סיפורי התנ"ך"

„צ'ק שיק/המחאת דואר בסך של .... ל"י

שם: ....

כתובת: ....

מיקוד: ....

מצא את ההבדלים

هكذا من الأصل

הציור השבועי לילד
מאת ג'קי

היכן הארנבת?

יצא לו מיקי לצוד ארנבת — כשיפתע עברה מכונית בלב היער ומחמת הרעש נעלמה החיה הקטנה. התוכלו לעזור לו למצוא אותה?

אם כן — צייבעו יפה את הציור, הדביקו על גבי גלויה ושילחו למערכת "ידיעות אחרונות", ת"ד 20227, ת"א. המדור לילד. ציינו בכתב יד ברור את שמכם המלא, הגיל והכתובת.

על פתרון הציור "היכן שומר היער?" זכו בפרסים הילדים הבאים:

הזוכים בפרסים

פרס א' — צבי גרינברג, בן 4, רח' בידנהיימר, תל־אביב

פרס ב' — אשר דיין, בן 4, רח' הזית, קריית־גת

פרס ג' — זמנון אוחיון, בן 9, רח' זבולון, מגדל־העמק

כן זכו בפרסים: אורית בנימין, לוד; זיוית אשר, הרצליה; לאה כהן, רעננה; ארנה רון, ת"א.

שחמט
מאת אורי צחור

התאוששות מפתיעה

אלוף הולנד, רב־האמן יאן טימן, שנוצח בשני משחקיו הראשונים בתחרות נתניה, גילה התאוששות בהמשך. החל מהסיבוב השישי זכה בשבעה נצחונות רצופים ובין היתר גבר על אלוף ישראל, ולאדימיר ליברזון. רק בסיבוב החמישי נטל טימן הפסד שלישי בתחרות. היה זה בקרב מרתק בו גילה האמן הבכיר עמיקם בלשן יכולת מרשימה.

הגנה הודית של המלך

לבן: בלשן, שחור: טימן.

ההערות: עמיקם בלשן.

1. ד4 פ"ו6 2. ג4 ו6 3. פ"ו3 ר"ז7 4. ז3 ט"ט 5. ר"ז2 ד6 6. פ"ג3 ג6 7. ט"ט מה"א5 (מסע שעל טיבו אין מסקנות ברורות. נראה כאילו השחור מחפש צרות) 8. ח3 ה5 (לא 8... מה"ה5 בשל 9. ז4 והמלכה חייבת לחזור ל־א5) 9. ד5 ג:ד5 10. ג:ד5 ר"ד7 11. ר"ה3 (מקובל 11. פ"ד2, בין היתר במגמה להטריד את המלכה) 11... פ"א6 12. פ"ד2 פ"ג7 (12... צו־גא, ש־אינו חוסם את הדרך ל־ר8 בפני המלכה, נראה כטוב יותר) 13. פ"ג4 מה"א6 14. מה"ב3 ב5 15. פ"ד2 פ"ח5?! (מוטב 15... פו־ה8 בשל הוואריאנט הבא: 16. א4 ב:א4 17. פ:א4 מה:ח2 18. פ"ג3 מה"ח5 19. ז4 מה"ח4 והשחור מנסה לפתוח התקפה באגף המלך והלבן פועל באגף מנגד כשהמצב לא ברור. לעומת זאת אין למלכה מקום ב־ח5) 16. א4 ב:א4 17. פ:א4 צו־ב8 18. פ"ב6 מה:ח2 (או 18... צ:ב6) 19. ר:ב6 מה:ח2 20. מה:מה א:ב6 21. צ:א8 פ:א8 22. צ"א1 פ"ג7

[illegible]

23. צ"א7 וכלי שחור נוסף וכן גם רגלי ד' או ב6 והלבן זוכה) 19. ר"ו3 צ:ב6?! (הרע במיעוטו היה 19... מה:ו1 + 20. צ:ו1 א:ב6 וללבן יתרון מכריע) 20. ר:ב6 מה:ד2 21. ר"ח3! (המלכה השחורה נלכדה. אך דרך הלבן לנצחון רצופה, עדיין, מכשולים טכניים) 21... מה:ה3 22. מה:מה פ"ב5 23. צו־ג1 פ"ו6 24. ר"ו2 צ"ה8 25. צ:א7 (חמטרה: רגלי חופשי, ולו גם במחיר חומר) 25... פ:צ 26. מה:א7 ה4 27. צ"ג7 צ"ה8 28. צ"ג8 + 1. ר"ו8 29. צ"ד8 ר"ה8 30. מה"ב8 צ"ח5 31. צ:ד6! ר:ד6 32. מה:ד6 פ"ד7 33. ב4 ה3 34. ו:ה3 צ:ה3 35. מ"ו2 צ"ג3 36. ר"ו1 מ"ו7 37. ר"ה2 ח6 38. מ"ה1 פ"ו6 39. מה"ח5 צ"ב3 40. מה"ד4! (הרגלי ז' ו־ח' מוקרבים למען איומי הכתרה מנגד) 40... צ.ג3 41. ב5 צ:ח3 42. ב6 צ"ב3 43. ר"א6 ח5 44. ב7 ח4 45. מה"ח5 (לאחר 45... ח3 46. ח8 = מה צומה 47. מה:ב8 פ:ד5 48. מה"ח5 + פ"ו6 49. מ"ו2 בא 50. מ"ז3 ולאחר הכאת הרגלי ח3 יגיע המלך הלבן ל־ז5 ואין למנוע לכידת הפרש) השחור נכנע.

*

רב־האמן האסטוני פאול קרס מת בשבוע שעבר בגיל 59. היה מענקי השחמט שקמו אי־פעם. שבוע קודם מותו זכה בבכורה בתחרות בקנדה, בהקדימו 323 מתחרים בהם אלוף ארה"ב, ולטר בראון.

קרס היה שלוש פעמים אלוף בריה"מ וכמעט אלוף העולם. משחקו הנפלא הקנה לו מעריצים רבים.

על בולים ובולאים
מאת שלמה שמגר

ילדה חולה מבקשת בולים

מכתב נוגע ללב נתקבל השבוע במערכת — וזו לשונו:

"הנני ילדה בת 12 ומרשה לעצמי לפנות לעתונכם בבקשה שיישלחו אלי בולים משומשים של ישראל. אני אספנית מושבעת. בגלל מקרה מצער חליתי לפני שבועות מספר ואני רתוקה למיטה. אך מקווה להחלים בקרוב כדי לשחק שוב עם ארבעת אחי ואחיותי. התערבתי עם אתם תענו לי. היא טוענת, שעתונאים הם תמיד אנשים חביבים וטרודים מאוד עד שעות הלילה המאוחרות. אם אזכה בבונבונייירה, אתחלק בה עם אחיותי ואחי. בברכה ובתודה, פטרה אקהרדט"

ובכן, אנו מפרסמים את הקריאה של הגרמניה הצעירה ומשאירים לקוראינו לגלות נדיבות־לב ישראלית ולשלוח לה בולים באיחולי החלמה. כתובתה:

Fräulein Petra Eckhardt
6340 Dillenburg
Marbach Strasse 61
West Germany

*

ועידת נפט ביפאן

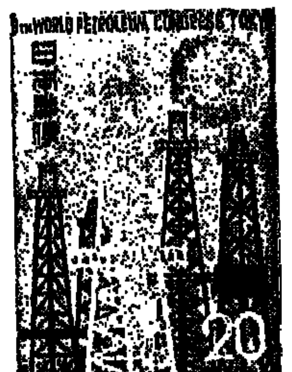

לרגל ועידת הנפט הבינלאומית ה־9 שנערכה בטוקיו, הוציא הדואר היפאני בול בן 20 ין.

*

בולי נוער מראים קטרים

ארבעה "בולי נוער" המראים קטרי־רכבת הופיעו בגרמ־

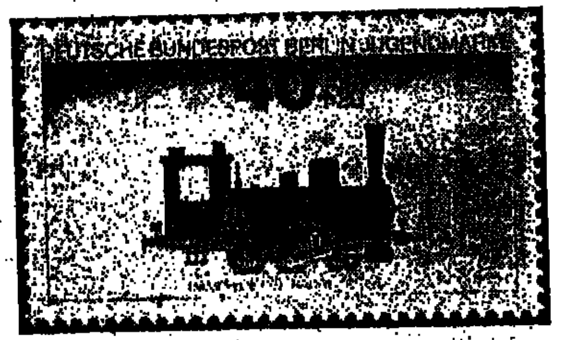

רב־גרמניה. כן הופיעו במערב־ברלין ארבעה בולים המראים קטרים מדגמים ישנים.

*

פרחי בר באנדורה

סידרה של שלושה פרחי־בר הונפקה ע"י הדואר הצרפתי בנסיכות אנדורה.

*

200 שנה לתפיסת טריטוריה

בול המראה את דיוקנו של הימאי הבריטי הגדול ג'יימס

קוק נכלל בסידרה בת שלושה בולים, שהופיעה בג'ורג'יה הדרומית, באנטארקטיס, למלאת 200 שנה לתפיסת הטריטוריה על־ידו.

תשבץ 7 ימים
מאת הלל הרשושנים

מספר 773

41 פרסים: פרס א' — 30 ל"י ועוד 40 פרסי ספרים

[illegible]

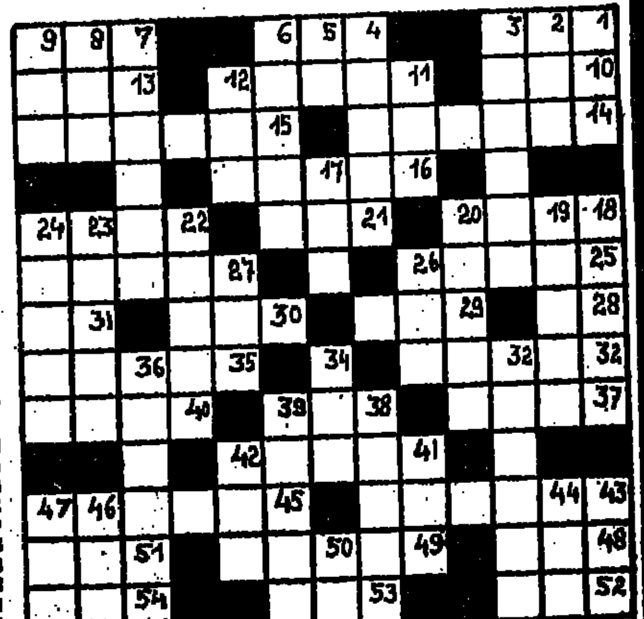

במאוזן — [illegible]

במאונך — [illegible]

מצא את ההבדלים

[illegible]

אותיות ומספרים

מספר 573

[illegible]

פתרון חידת "אותיות ומספרים" מס' 569

[illegible]

מהיום יש רק שיטה אחת לנקוי וטיפול בשטיחים!

מַרְבַּדִיָּה של קשת

קשת KESHET

המפעל החדש והמשוכלל בעולם, הגדול והיחידי מסוגו במזרח התיכון לנקוי וטיפול בשטיחים.

מרבדית של קשת

מושג חדש בנקוי וטיפול בשטיחים. שיטה המעמידה בצל כל שיטת נקוי שטיחים שהיתה מוכרת עד היום.

בהשקעה של מיליונים מביאה קשת לישראל את חידוש הבינלאומי העדכני ביותר המאפשר לכל שטיח בישראל לחנות מנקוי וטיפול מושלם.

"מרבדית של קשת" פועלת על עקרון "חדירה לעומק", מערכת מיכון משוכללת מאפשרת התאמת הטיפול לכל סוג שטיח ונקויו. מלמעלה, מלמטה וגם לעומק.

שיטת ה"מרבדיה של קשת" מאפשרת נקוי יסודי ואמין של כל סוגי השטיחים ולו העדינים ביותר ומומלצת במיוחד לשטיחים פרסיים, סיניים וסקנדינביים.

ב"מרבדית של קשת" מקבל השטיח, בהתאם לדרישה טיפול לתיקון קנטים ופרנזים (עבודת יד ומכונה) וטיפול "קשוח" (אפרטורה) בהתאם לצורך כדי להעניק לו יציבות אחידה.

צוות מומחי קשת, עתירי נסיון של 40 שנה כשלרשותם הציוד המודרני ביותר, הם ערובה לנקוי ולטיפול הטוב ביותר על מנת להחזיר לביתך שטיח שהודש את נעוריו.

לרגל פתיחת המפעל החדש

20% הנחה

על נקוי שטיחים במרבדיה של קשת עד 30.6.75 בלבד

מַרְבַּדִיָּה של קשת

קשת KESHET

היחידה המנקה שטיחים מלמעלה, מלמטה וגם לעומק!

100 סניפי קבלה של קשת ברחבי הארץ, אחד מהם בוודאי קרוב לביתך! (ראו "דפי זהב")

אורה שם-אור | **בכל הרצינות**

בגדי המלך

„ש.-לך מהר בחינה ז. או לכי הערב לתפוס רויקס ב,הבימה'. עם אדי קינג של אלוני. אני כבר לא זוכרת מתי ישבתי כל-כך טוב. המושבים שם זה משהו לא נורמלי.

„זה המחזה שכל הארץ מחכה לו כבר שנה? על אדיפוס?

„בדיוק. ישבתי בשורה החמישית, עם כל המוזמנים. ומזמן לא ראיתי מחזה כל-כך מרגש: כל השורה חטפה שינה בריאה. מהקצה אל הקצה. את מכירה ללכת.

„שמעתי שזה ארוך."

„שלוש שעות ושמונה. ולא דורשים תוספת מחיר על הכרטיס. ממש מציאה."

„משהו אמר שזה קצת דומה ל,הסנדק' חלק ראשון. גנגסטרים ויריות וכל זה."

„תראי, יש גנגסטרים ויש גנגסטרים. אבל אלוני אף אחד לא מחזיק הרבה של זה [illegible] ויש סכנה שהתרבן ייתקע לו בגרון. [illegible]"

„מאיזו בחינה?"

★

„סיפר לי אחד מ,הבימה', שאלוני מענה אותם כבר שבעה חודשים [illegible] שכל בוקר באים כל השחקנים, אלוני מעמיד אותם על הבמה, ושואל: [illegible] אבל אף תשובה לא מוצאת חן בעיני אלוני, הוא צועק עליהם שישחקו יותר לעומק. [illegible] בקיצור, סוף סוף יש להם נקמה קטנה שלהם."

„מאיזו בחינה?"

„מהבחינה שהם מתנקמים באלוני בעד שבעת חודשי היצירה, ומדקלמים את הטקסט כמו תלמידים של כיתה ה"א, במסיבת הסיום. זה לא אומר שאלוני לא נותן להם קונטרה."

„מאיזו בחינה?"

„מהבחינה שהוא עדיין אומר להם לבוא כל בוקר לחזרות, בשביל למצוא את הנוסח הסופי של אדי קינג."

„אבל מה הולך למעשה? במה זה אני מתכוונת."

★

„שום דבר מיוחד. חנה רובינא מחפשת כבר שלושים שנה את הגנגסטר שרצח את בנה [illegible]"

„את, אבל למה כל זה צריך היה לקרות באמריקה?"

„אני חושבת שמשתי סיבות: [illegible]"

„שום דבר, אני סתם חושבת בקול רם. אני גם לא מבינה למה זה צריך לקחת יותר משלוש שעות."

„זה מה שכל אחד שואל את עצמו. אבל אני אישית חושבת, שהוא רצה לתת איזושהי תמורה בעד שבעה חודשי יצירה עם כל השחקנים. [illegible]"

★

„אני לא רוצה לפגוע חס וחלילה באלוני. אבל למה הוא לא כותב את המחזות שלו כמו כל מחזאי. משכמל. מחלק לשחקנים ועושה חזרות מהמוכן?"

„זה מה שכל אחד שואל את עצמו — אבל אף אחד לא מעז לשאול את אלוני. יש דברים שלא שואלים. [illegible]"

„אבל שבעה חודשי חזרות [illegible]"

„נכון. רק שאף אחד לא רוצה שיגידו עליו [illegible] במה את נבחנת מחר?"

„בהשפעה של ניסים אלוני על הדראמה היוונית. מה, לא ידעת שלמדים אותו במקומות?"

אדם ברוך

קשר עין

ענייני מקומיים

חצי-המיליון של נסים אלוני

החשבוניה הגיעה גם לתרבות. זו, כמובן, היתה רק שאלה של זמן. אחרי משרד-הביטחון ודו"ח מבקר-המדינה, רק טיבעי היה שאנשי-התרבות יגלו את זיקתם ,לחיים' ו,למציאות' ויבררו כמה אלוני, ואדי קינג' שב,הבימה' עלו למשלם ה-מסים הישראלי. מי שחקר מסיבות אמנותיות, כדי למצוא את היחס שבין ההשקעה ובין המו-צר המוגמר — מילא, בסדר, אולי לגיטימי.

אבל מי שטיפטף את האינפורמאציה המשו-ערת לעיתונות ולידיעת-הציבור כ,שרות לקורא' — עשה מעשה שספק אם ניזקו שווה אף לסי-פוק העצום ביותר של האנטי-אלוניסטי המוש-בע ביותר. מה הוא עשה? לכאורה הוא מסר אינפורמציה הנתונה לשיפוטו ולתגובתו של כל אחד ואחד. למעשה הוא פתח או ניסה לפתוח את תקופת ה„עליתום" גם בשטח התרבות.

הצדקות לא חסרות: המצב הכלכלי הכללי, מצבה של ,הבימה', תקציבי-התרבות המדולד-לים, מחזאים ובימאים אחרים, צניעות וכיו"ב. אני לא מפקפק בעובדה שקיימות הצדקות. אני מפקפק בהצדקות שייסודן צדקנות, ויודע שצד-קנות כלכלית/ביטחונית/תרבותית/שיוויונית היא גם תוצאה וגם הנחלה של משהו רע.

אפשר, ללא קושי, להיגרר להנחלת-חשבונות נגדית, אף היא צדקנית ומיתממת. למשל, אם אלוני עלה חצי מיליון ויהושע בן-ציון 47 מיל-יון, אז אלוני עדיף וזול ובריא מבן-ציון, שלא לדבר על מיכאל צור.

אבל כל זה הבל. מה שמסוכן מן ההבל הוא הבל-הפה התרבותי. האיש שברחוב, ההולך או לא הולך לתיאטרון, אינו מעסיק עצמו במחירי ההפקות וספק אם תיאטרון ,הבימה' נחשב בעיניו כנכס שגם לו בעלות עליו. מי שהתעסק בגודל ההשקעה ב,אדי קינג' הוא בהכרח אחד מ,אנשי התרבות' — ואליו מופנות המלים ה-באות, שסיגנונן מותאם לרוח הגילויים סביב ,אדי קינג'.

1. חצי מיליון זה לא יותר מדי.

2. ,אדי קינג' שווה חצי מיליון, כי ,תרבות', תסלח לי על המלה, שווה השקעה.

3. ,אדי קינג' לא לקח את טרפו של אף מחזאי אחר מפיו. מה שהלך ל,אדי קינג' הלך להפקה זו ולא הלך להפקה שלך, כי באמנות יש היראַרכיות.

4. כשהאמנות תהייה מיסעדה קואופרטי-בית, התלונות תהיינה מוצדקות ומוצרי-המזון יהיו אחידים.

5. לנסים אלוני אין כל קשר לזה. הוא פועל במיסגרת הקיים.

6. הצגת ,הכלה וצייד הפרפרים' החזירה את ההשקעה, מה תגיד ל,אדי קינג' אם יחזיר את ההשקעה?

7. הברירה, חבר יקר, אינה בין חצי-מיליון ל,אדי קינג' לבין חוסר-תקציב לתרבות. הברירה היא לא חצי מיליון ל,אדי קינג' ולא תקציב לתרבות.

אורי זהר דמות חינוכית או לא

עובדה: מישהו בחבר-הנאמנים של הטלוויזיה טוען שאורי זהר הוא דמות לא חינוכית משום שהורשע על עישון חשיש; ולכן אין להרשות לו להפיק/לערוך תוכניות טלוויזיה אלא רק להנ-חות, להצחיק וכו'.

הערה: לעתים קרובות מוכיחים לך שאתה טועה כשאתה חושב שאתה יודע איפה שאתה חי. אם חשבת שטענה כנ"ל לגבי אורי זהר אינה אפשרית עוד בחברה הישראלית — אז הנה, היא אפשרית. מכאן והלאה אתה יכול לדבר ולטעון רק בסיגנון וברמת הטענה של „דמות לא חינוכית". אין מקום ואין היגיון טאקטי לטיעונים ולסיגנון-טיעון אחר; כמו ,בחצי מיל-יון של נסים אלוני' — גם כאן צריך לצאת ראש בראש, אחרת אתה מחמיץ את הוויכוח שאינו ויכוח, עובר למסלולים אחרים. לאיש אין כוח או עניין לשמוע מה דעתך על המושגים „דמות" ו„דמות חינוכית". נותר כוח רק להחלפת סיס-מאות. מין תפוש-כפי-יכולתך תרבותי-ספורטיבי ישראלי.

מה אפשר לומר? אפשר לומר, שאדם שהור-שע וריצה את עונשו (אורי זהר), רשאי לחזור לשוק-החיים ולהתקבל כשווה-זכויות. אבל, לאף אחד אין סבלנות לתורת-אזרחות זו. אפשר לומר, שזו טענה חצי-דימאגוגית וחצי-קומיסא-רית-ז'דאנוביסטית, בה משתמש מי שאורי זהר מייצג בעיניו את כל מה שהוא עצמו מתנגד לו או חושש ממנו. אבל אז יגידו לך, תוכיח.

אני לא רוצה להוכיח שום דבר. אין מה להוכיח. אי-אפשר להגדיל את העניין לממדים של מילחמת-תרבות. לא שווה במאמץ. עניין קטן, עסקני מאוד. להנחות ולהצחיק — כן. לערוך ולהפיק — לא. מצחיק מאוד ומנחה מאוד. מקום עצוב, מקום מריר-מתוק ארץ-ישראל עם הוועדים-המנהלים היושבים לראשה בכל עניין. אתה חושב שלאחר כל מה שקרה, אנשים יתרעננו מחשפה ומהמושגים ,החינו-כיים' הברורים כל-כך; שאדם יתפוש את לשונו בכפו קודם שישפוט מה הוא היום ,חינוכי', ואם בכלל „החינוכי" שלו שווה לחגיע לידיעת-הציבור; ואם-כן, האם הוא יכול לצפות מאתנו להתיישר לפי מושגיו החינוכיים. אבל לא.

חפיתוי לערוך השוואות חינוכיות הוא, כאמור, חזק. האם תוכנית הבידור ,לולי' של אורי זהר וחבריו פחות ,חינוכית' מדו-שיח יהדותי-שורשי-הגותי משוחח ומזומר בין חנן פורת ו-שולי נתן? אין לזה סוף, כי אין לזה התחלה נכונה. מי שמחלק את ,החינוך' בין הנחייה לבין עריכה, אינו מבין דברים יסודיים עליהם הוא טוען ולכן אינו בא בחשבון כפארטנר לווי-כוח. ראשית, הנחייה, לעתים קרובות, בעלת השפעה מכרעת על תוכנית טלוויזיה ומאפילה על העריכה. שנית, אם אתה רוצה להסתיר מעיני הצופים ,דמויות לא חינוכיות' — תן להן להפיק ולא להנחות.

אפשר רק להתנחם בבניין הארץ ולסמוך על החברים האחרים בוועד-המנהל או בחבר-הנאמנים. חוץ מזה, אם הטלוויזיה תקבל לשו-רותיה רק דמויות חינוכיות — לפי הדגם של החבר המתנגד לאורי זהר — אז פסוקו-של-יום לא ילווה את החדשות; אלא הטלוויזיה כולה תהווה תוספת לפסוקו. כמו שנאמר: אין תמי-מים כישראל ואין חינוכי כפסוקו-של-יום.

אלופת העולם
צריכה היתה לעלות הרבה יותר ממה שהיא עולה לך למעשה

אלמלי ההאטה הכלכלית באיטליה ושערה הנמוך של הלירה האיטלקית, צריך היית לשלם עבור הלנציה מחיר גבוה בהרבה. לכן כדאי לך היום לנצל את המצב המיוחד הזה ולא להחמיץ את ההזדמנות לרכוש את הלנציה, שזכתה באליפות העולם למכוניות.

לאחר 6 מרוצים בשלוש יבשות, בדרכים משובשות ובמזג אויר קשה זכתה הלנציה ב - 94 נקודות ובתואר אלופת העולם. המכונית שזכתה במקום השני קיבלה 69 נקודות בלבד.

זאת ועוד. אילו היית משלם עבור כל התוספות בלנציה שאתה מקבל בחינם (כגון משענות ראש, 5 הילוכים, חימום לחלון אחורי, פנסי הלוגן, שמשות צבעוניות ועוד), היית משלם הרבה יותר. אבל אתה מקבל אותן ללא כל תשלום נוסף.

אגדת הלנציה שהחלה ב - 1906 נמשכת עד היום הזה, וקיבלה אישור נוסף באליפות העולם 1974.

LANCIA CAMPIONE DEL MONDO RALLY 1974

LANCIA

arayo

לנצ'יה-עוצמה שהתחילה ב-1906

הצוגה ומכירות: תל-אביב, רח' המסגר 64 טל. 37538 03 263925 03, ירושלים, יפו 3 טל. 225522 02, חיפה, רח' המגינים 53, בית רסקו, טל. 532588 04, באר-שבע, דרך חברון, אור התעשיה, טל. 77021 057, נתניה, מוסך מרכבי בע"מ, טל. 23037 053, שרות: תל-אביב - מוסך מרכבי לנצ'יה, טל. 853091 03, ירושלים - רביב, אזור התעשיה תלפיות, טל. 262665 02, חיפה - אייבי את עזרה, טל. 640456 04, באר-שבע - מוסך כרמלי, טל. 77021 057, נתניה - מוסך מרכבי בע"מ, טל. 23037 053

„מלאי" מחסן מרכזי לטריקו, ציפות, מגבות, שמיכות ומגבות

חיסול המלאי

★ סט Cannon 1 סדין + 2 ציפיות 121.50

★ מיגבת „בייבי דול" ללא גיהוץ 30.40

★ שמיכת קיץ - מילוי DACRON 112.80

★ שמיכת פיקה 42.—

„מלאי" רחוב [illegible]

שרות חדש ליוצאים לנופש

22 20 42

[illegible]

קל

כלה ווו

עבורך מבצע מיוחד

חינם! חינם! חינם! חינם!

החל מ-500 ל"י

אצל „ברודיה"

9.00—18.30

מפעלי ידיעות אחרונות מחלקת הספרים

עבור עקרת הבית

הופיע ספרה של עפרה בורלא-אדר

כדאי לך לדעת

411 עצות לעקרת הבית

המחיר —.18 ל"י

לכבוד „ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים ת.ד. 14125 ת"א

נא לשלוח לי את הספר כדאי לך לדעת.

שם ומשפחה ....

רחוב .... מס' ....

ישוב ....

מצ"ב שיק/המחאת דואר בסך .... ל"י

חתימה ....

מילון גבינות

בלשון המדוברת קוראים להן "גבינות צהובות" בגלל הגוון הצהוב השולט במרבית סוגיהן. שמן הנכון הוא "גבינות קשות", שמאפיין אותן תהליך הכנה ממושך הדורש ידע ומומחיות.
בדף זה מגישה לכם "תנובה" מבחר גבינות קשות מתוצרתה.

בריא

"בריא" הישראלית היא למעשה תאומתה של "בריא" Brie הצרפתית. גבינה זו משווקת באריזות קרטון משולשת ונמנית על משפחת ה"קממברט" Camembert הצרפתית. ה"בריא" מיוצרת מחלב בקר וטעמה וריחה מיוחדים במינם. מומלץ להגישה עם לחם מכל סוג שהוא או עם קרייקרים פריכים.

בשן

זוהי גבינה מעושנת מחלב כבשים. טעמה המעושן והפיקנטי מזכיר את ה"פרובולונה" Provolone האהובה על האיטלקים. גבינת בשן מתאימה מאד לכריכים וחטיפים. צורת הגבינה – גליל עגול ב"קליפה" אדומה. ניתן לקנות את "בשן" לפי משקל או בחבילה ארוזה מראש של 200 גרם בפרוסות.

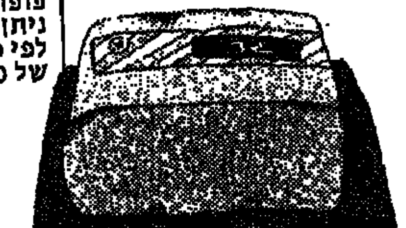

גד

"גד" הם ראשי תיבות של גבינה דנית. אכן, גבינת גד מיוצרת במתכונת הגבינה הדנית הידועה "דנבו" Danbo. זוהי גבינה שמנה, מחלב בקר שטעמה וריחה חריפים במקצת. היא מתאימה להגשה עם משקאות חריפים או עם קפה, וכן לשילוב בסנדוויצ'ים פתוחים – "סמורברוד" – המקובלים בארצות סקנדינביה. "גד" ניתנת לקניה בחריצים לפי משקל או בחבילה ארוזה מראש של 200 גרם בפרוסות.

גולן

"גולן" המיוצרת על בסיס חלב כבשים, דומה גם היא ל"פרובולונה" Provolone האיטלקית (אך בהבדל מ"בשן" היא איננה מעושנת). השימושים ב"גולן" רבים ומגוונים – החל מכריכים וכלה בהכנת פיצות, בורקאס ופשטידות למיניהן. "גולן" ניתנת לקניה בחריצים לפי משקל.

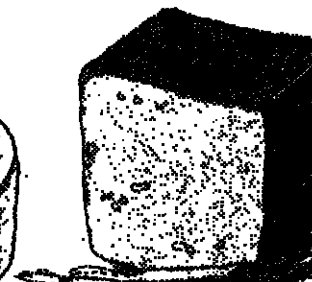

גוש־חלב

זוהי גבינה שמנה, מחלב בקר, בעלת טעם וארומה האופייניים ל"אדם" Edam ההולנדית. היא ניתנת לשימושים שונים אך פופולרית מאד בכריכים וטוסטים. ניתן לקנות "גוש חלב" בחריצים לפי משקל או בחבילה ארוזה מראש של 200 גרם בפרוסות.

גלבוע

זוהי גבינה חצי־שמנה, מיוצרת מחלב בקר, המשתייכת אף היא למשפחת "אדם" Edam ההולנדית. גם היא, כמו "גוש חלב" פופולרית בכריכים וטוסטים. "גלבוע" נמכרת בחריצים לפי משקל או בחבילה ארוזה מראש של 150 גרם בפרוסות.

גליל

"גליל" היא הגבינה בעלת העורקים הירוקים, המיוצרת מחלב כבשים, במתכונת גבינת "רוקפור" Roquefort הצרפתית הנודעת. טעמה פיקנטי ביותר ומומלץ להגישה עם יין אדום. "גליל" מתאימה גם להכנת מטבלים וממרחים. את גבינת גליל ניתן לקנות לפי משקל או באריזה ארוזה מראש של 200 גרם.

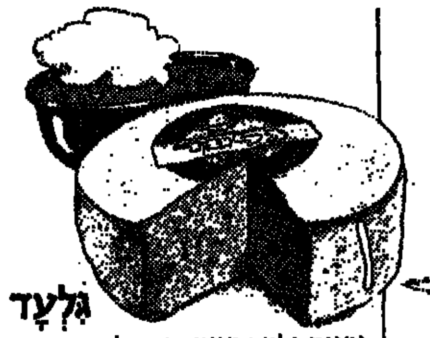

גלעד

גבינת גלעד מיוצרת מחלב כבשים – כפי שנהוג לייצר בארצות הבלקן את גבינת ה"קשקבל" Kashkaval. טעמה חריף ופיקנטי והשימושים בה רבים ומגוונים – להבשילים, לאפיה, לכריכים וחטיפים. "גלעד" נמכרת בחריצים לפי משקל.

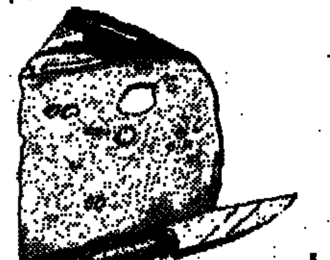

על העמק

החורים הגדולים הם סימן ההיכר המיוחד של גבינת על העמק. לגבינה זו, המיוצרת מחלב בקר במתכונת ה"אמנטל" Emmental השוויצרית, טעם מיוחד במינו – עדין ומתקתק מעט. גבינת על העמק משתלבת מצויין עם משקה חריף, עם ירק או פרי, וקשה לתאר ערב גבינה ויין בלעדיה. "על העמק" ניתנת לקניה בחריצים לפי משקל או בחבילות ארוזות מראש של 150 ו־200 גרם בפרוסות.

קל־בי

זוהי גבינה בלילה שומן, מחלב בקר, במתכונת הגבינה ההולנדית הידועה "גאודה" Gouda. היא מתאימה למאכל כמות שהיא, כתוספת למשקה ובכריכים או בשילוב עם תבשילים ודברי מאפה. גבינת קל־בי נמכרת בחריצים לפי משקל.

עמק

גבינות עמק, המיוצרת מחלב בקר, משתייכת למשפחת "אדם" Edam ההולנדית. בארץ, זוהי הגבינה הקשה הנפוצה ביותר, ועד היום קונים רבים המבקשים "גבינה צהובה" מתכוונים ל"עמק". בגלל טעמה העדין היא מתאימה לשימושים רבים – כמות שהיא או בבישול ואפיה. "עמק" ניתנת לקניה בחריצים לפי משקל או בחפיסות ארוזות מראש של 200 גרם.

עין־גדי

למרות שמה הישראלי, זוהי גבינה צרפתית טיפוסית במתכונת ה"קממברט" Camembert הפופולרית. היא משווקת בקופסת קרטון עגולה, עטופה בנייר אלומיניום, המגן עליה באופן מיוחד. יש המעדיפים אותה בשלה ורכה ויש המעדיפים אותה כשהיא עדיין קשה למדי. "עין גדי" היא גבינה בלילת שומן, מחלב בקר, ה"הולכת" מצויין עם יין שולחני יבש.

פרמזן

האיטלקים אומרים שגבינת הפרמזן היא ה"עושה" את הספגטי ואת שאר מאכלי הבצק האיטלקיים. ובאמת מעט גבינת פרמזן מגורדת מוסיפה טעם מיוחד לכל תבשיל. ה"פרמזן" היא גבינה יבשה מאד – עקב תהליך ההבשלה הממושך שלה – ומיוצרת מחלב בקר. גבינת פרמזן נמכרת בקופסאות עם מכסה מחורר, או בחריצים לפי משקל.

צדר

בשהאנגלי אומר גבינה, הוא מתכוון בראש וראשונה ל"צ'דר", הגבינה בעלת הטעם החריף. "צדר" מיוצרת מחלב בקר והיא מעדן ממש כאשר מגישים אותה עם בירה צוננת. היא נמכרת בחריצים לפי משקל או בחפיסות ארוזות מראש של 200 גרם.

תנובה

אריאלי

גם אופקים היא ארץ־ישראל

(המשך מעמוד 9)

מטושטש. אבל בליבו ינתנגנו צלילים מבית־אבא. שרידי מסורות, קטעי ניגונים. שילוב בין ישן וחדש. שהוא אולי תמציתה האמיתי של כל תרבות. הוא ירש אותם מאבא — ולכן אני חושב, שאין אדם מתאים מביטון לעסוק בענייני חינוך ותרבות.

אני מודה שבכניסה לבניין המועצה, השבתי למצוא בה קבוצה של סעדונים. אני שמח שטעיתי. אין לי ספק שביטון כזה שווה את כל ראשי הערים שאתה מכיר בגוש דן.

משה ביטון
האדם המתאים לענייני חינוך

אנשים בוהים אל תוך האופק

בכון שלא בכל מקרה היה השילוב בין ישן לחדש מופלא ומעודן כל־כך, כמו אצל משפחות כמו ביטון. באופקים יוצר שילוב כזה גם פער דורות מעיב ומעיק, אולי אף מחנק תרבותי. 71 אחוז מאוכלוסיית המקום מורכבים מיוצאי צפון־אפריקה. הם מהווים גורם דומינאנטי בעיירה. חלק ניכר מזקני העדה מתקשים להסתגל לדפוסי־החיים בישראל. הם יצקו את אורח החיים הישן אל תוך מציאות השיכונים החדשה — ומן הצירוף הזה צירוף קצת מלאכותי, נולדה מועקה גדולה. יש בה אלמנט ברור של צער על עולם שהיה וחרב, של קשיי הסתגלות, של אי־השלמה עם תהפוכות החיים. אולי גם מידה של אפאטיות לגבי הסביבה החדשה. יש באופקים לא מעט אנשים בוהים אל תוך האופק.

בניהם הביאו מבחוץ דפוסי חיים שונים, מוסכמות אחרות. בבתים לא מעטים באופקים מתנהלים החיים בצל מתח הולך וגובר בין אבות לבנים, בין דור למשנהו. בני־משפחה אחת מתקשים להבין זה את זה. בנים רבים באופקים הם דור ראשון להשכלה. עובדה זו מערערת בת אחת את סמכות האב. הוא היה רגיל לכבד את אביו, לעשות כדברו. והנה כאן, בארץ חמדת אבות, הוא ניזקק פתאום לבן שיסביר לו את דברי הפקיד בבנק, שיקרא למענו את הטופס מחברת החשמל, לפעמים שיחתום במקומו במשרדי חברת השיכון. גם בעיני עצמו מאבד האב מערכו. בניו כבר רואים אופקים אחרים. הם חוזרים מבית־הספר, מן הרחוב, מן הצבא — והאב בלבוש המסורתי אינו כפי שהצטיירו פעם אבות בעיני בנים.

עטא מנשרי
תבעית התמורה: דור המשך

אבל כשהבנים האלה נוסעים לתל־אביב, קוראים להם שם פריכות וצ'חצ'חים. במה יבחרו? האם ישובו לחיות מת שחיו אבותיהם ואבות אבותיהם? האם ינהלו מלחמה על מקומם בחברה שעדיין איננה מוכנה לקבל אותם? שני קטבים שיוצרים מועקה, חרדה, תחושת אין־אונים.

כמעט ושכחתי: יש באופקים גם עילית חברתית — קציני צבא, מורים, מנהלי בתי־ספר, רופאת שיניים, עורך־דין אחד, קצת פקידים. יש בה אפילו קבלנצ'יק אחד. אומרים שאילו משכו לכאן זוגות צעירים מן הצפון הרחוק, קצת אקדמאים, עוד שניים־שלושה מפעלי תעשיה — יתכן שהכל היה נראה אחרת. אבל בינינו לבין עצמנו: היית בא לגור באופקים?

גדליה סטבינצקי
[illegible]

להפיל אנשים בין הכיסאות

עכשיו, אחרי שאתה יודע כל מה שאפשר לדעת על אופקים במבט חטוף אחד, בוא נסתובב קצת בעיירה. אל תלך כל־כך מהר. מסע שבקצב כזה נגמר בין־רגע. כפי שאתה יכול לראות במראה עיניך, גרים באופקים אנשים שאינם שונים ממך. רובם אינו מוצא באופקים כל־כך הרבה פגמים. תל־אביב שלך, למשל, נראית להם יותר מדי גדולה ומאיימת. באופקים יש להם שלווה, חברים, אפילו אוויר טוב ויבש. בערבי־הקיץ הקרירים יוצאים הגברים אל המרכז המסחרי, עושים סיבוב, מציצים לתוך בית־קפה שעל שפת המדרכה, לראות מי משחק שם דמקה. אומרים שם שלום מה נשמע, לכל אדם שני ברחוב. מבסוטים מן החיים. מה רע להם?

יונתן הנסון
[illegible]

אבל עטא מנשרי אומר, שאם לא יעשה משרד־החינוך מאמץ דראסטי לשפר את רמת החינוך באופקים, צפוי לעיירה עתיד קודר. בבתי־הספר שלה תלוי, למעשה, גורלה וגורל אוכלוסייתה. כחיילים, כעובדים, כבני־אדם. אבל עטא מנשרי באופקים — ומשרד־החינוך אי־שם מעבר לאופק.

עטא מנשרי אומר, שאם לא יקום משרד לרווחה חברתית, שיפסיק להפיל את האנשים בין הכיסאות, עשויות אופקים לשקוע ביום מן הימים אל תהום [illegible]. האם ניגזר עליך להצמיח דור שני של מצוקה?

אבל למה ניתן למחשבות העגומות האלה לקלקל שזול יומה באופקים, עם שקיעת החמה, במרכז המסחרי, שהוא הדי־זנגוף שלה? יש שם בחורות יפות, סטקיה (סגורה) אחת, מועדון ביליארד, זוגות אוהבים, שניים־שלושה בתי־קפה, ואיזה 12 בתי־כנסת. זכר לשילטון המפד"ל. כי אם אלוהים לא יעזור לאופקים, מי יעזור?

יוסי מרציאנו
[illegible]

רציתי לספר לך על אופקים. ולכן הבטחתי לך בהתחלה הבטחות חסרות־כיסוי כדי שתמשיך לקרוא ולא תעזוב באמצע. למרות שאופקים היא לא בדיוק הדבר שאתה מצפה לו בשישי־שבת. רציתי שתדע על קיומה, מפני שגם אופקים היא ארץ־ישראל — למרות שאינה מוזכרת בתנ"ך ולא עלתה עליה התנחלויות.

פארק הספארי רמת־גן
מחר ברציפות עד שעה 6 בערב

בואו לעולם אחר... בואו לפינה קסומה...
טיילו במרחבי פארק הספארי תיהנו מחיות אפריקה
בתקופה היפה ביותר של השנה...
פארק הספארי החויה לכל בני המשפחה

פתוח מחר ברציפות
עד שעה 6 בערב.
(המכונית האחרונה תכנס
בשעה 6)

פארק הספארי
רמת־גן

למכירה
אוטוקר 1970
עולה 9.60 מ', עם מקום
עבודה מעולה, מתחממת
טלפון 877513

בית חרושת מייצר ומוכר
בגדי"ם חדישים
בשלל צבעים ודגמים · מבד Lycra חוצרה איטליה
במחיר בית חרושת ✱ טפיירה גם בסיטונאות
שפר, נחלת־בנימין 15, ק"א (כניסה מהחצר)

בולוורקר
הופך נערים לגברים של ממש

בולוורקר ערב לתוצאות שתוכל לראותן ולמודדן בתום שבועיים של אימונים בני 5 דקות יומיות, ולא — לא תשלם.

שובר הזמנה לנסיון חינם

מאורעות ונפלאים בעולם הגדול

מהפיכה באורח־החיים האמריקני

בי״א השנים האחרונות גועדה ארצות־הברית כארץ, בה יש משמעות חיונית לסממנים החיצוניים של המעמד האישי והרווחה הכלכלית. אם אדם בארצות־הברית לא החליף בעוד מועד את מכוניתו המשומשת, פירוש הדבר היה, כי הוא „איבד את מהירותו". במלים אחרות: הוא אדם „גמור". שכניו וידידיו היססו לקיים עמו מגע תכוף מדי, שמא גם הם ייכללו בעיני הבריות בין „המפסידים".

המגמה לאחז את עיני הבריות על־ידי סממנים חיצוניים של עושר היתה משותפת לכל שכבות החברה האמריקנית. מן העשירים דרך הבורגנות הזעירה ועד הפועלים השכירים. אבל כל זה חש־תנה באחרונה וב־1975 אינה חלה עוד על האזרח האמריקני תוכה „להתגין את מעמדו". אולי דווקא להיפך. לתפנית תחדה גרם בלי ספק בראש וב־ראשונה המשבר הכלכלי. האבטלה הגוברת ואי־הוודאות בנוגע לסיכויי התעסוקה. עתה מעוניינים האמריקנים, שבהתנהגותם לא יעוררו את קינאת הממונים עליהם, המנהלים של המחלקות הפרסו־נאליות או של הלקוחות שלהם. אם אדם קונה מכונית חדשה, הוא חושש שמישהו יאמר: „מצבו של סמית טוב למדי. גם אם נפטר אותו בסוף החודש, יוכל להחזיק מעמד. ודאי יש לו חסכונות אם יכול היה לקנות לו מכונית חדשה".

הסיבה השניה לאופנה החדשה של „הצנע לכת" היא „סקרנותם היתירה של אנשי מס־ההכנסה. ברחבי ארצות־הברית עוררו ממש בהלה כמה כתבות בעתונות על שיטות־העבודה „המדעיות" של אנשי המס — אשר, דרך אגב, אינן נבדלות מן המקובל בהרבה ארצות אחרות. דווקא עיקוב אחר סממנים חיצוניים של אורח החיים, כגון מקום בילוי הנופש, מכונית, אופן הלבוש וכדומה, הוא המשמש רקע לפעילותם של אנשי המס, ועל פיהם הם מנסים לקבוע, אם מישהו משלם מס־אמת או לא. הגיעו הדברים לידי כך, שאי־אלה חוגים מסחריים, סוכנויות תיירות וכדומה מחו אצל השלטונות על שיטות עבודה אלו, כי לדעתם הן פוגעות בעיסקיהם. מסתבר, שאם אמריקנים רבים החליפו באחרונה את מכוניתם המפוארה במכונית צנועה יותר, הם עשו כן לאו־דווקא כהיענות לקריאות הפטריוטיות לחסוך בדלק, כדי לצמצם את תלות ארצם ביבוא נפט — אלא משום שמצבם הכלכלי מאלץ אותם לחסוך בדלק וכן, כדי שיוכלו להגיד במקרה הצורך לפקיד המס: „העסקים שלי בכי רע, הנה, אפילו את הקדילק שלי החלפתי במכונית קטנה ועלובה".

סוד מכתבים בין בעל לאשתו

בעקבות הגשת כמה וכמה תביעות משפטיות התעורר בגרמניה המערבית פולמוס ער, אם סוד המכתבים, איסור פתיחת מכתבי הזולת, צריך לחול גם בין בעל לאשתו. החוק המערב־גרמני קובע בעניין זה כללים, שאינם מבדילים כלל בין בני זוג לכל אדם אחר: שמירת סודיות ההתכתבות חלה על הכל. העובר על החוק צפוי לעונש מאסר עד שלושה חודשים. אומנם, כשמדובר בתביעות משפטיות בין בעל ואשה, גוזרים בתי־הדין לעתים רחוקות בלבד עונש מאסר על העבריין ובדרך כלל מסתפקים בהטלת קנס; אבל מריבות מסוג זה בין בני־הזוג מגיעים להכרעת בתי־משפט בדרך כלל כאשר ממילא מעורערים היחסים ביניהם, או שהם כבר בתהליך הגירושין. במקרים מסוג זה נועדת בדרך כלל פתיחת מכתבו של בן־הזוג להשיג הוכחה בדבר חוסר נאמנותו, שתשמש עילה לגי־רושין — ובמקרים כאלה יש, כמובן, להפרת סו־דיות ההתכתבות אופי של עבירה פלילית.

לא מכבר החלבט בית־משפט במערב גרמניה קשות, כאשר אשה הגישה לו מכתב, ממנו הסתבר ללא צל של ספק, כי לבעלה יש מאהבת; אבל לא היה כל ספק גם בכך, שהמכתב הגיע לידי האשה אגב הפרת סודיות ההתכתבות של הבעל. האם מותר לבית־המשפט לקבל ראיה, שהגיעת [illegible]

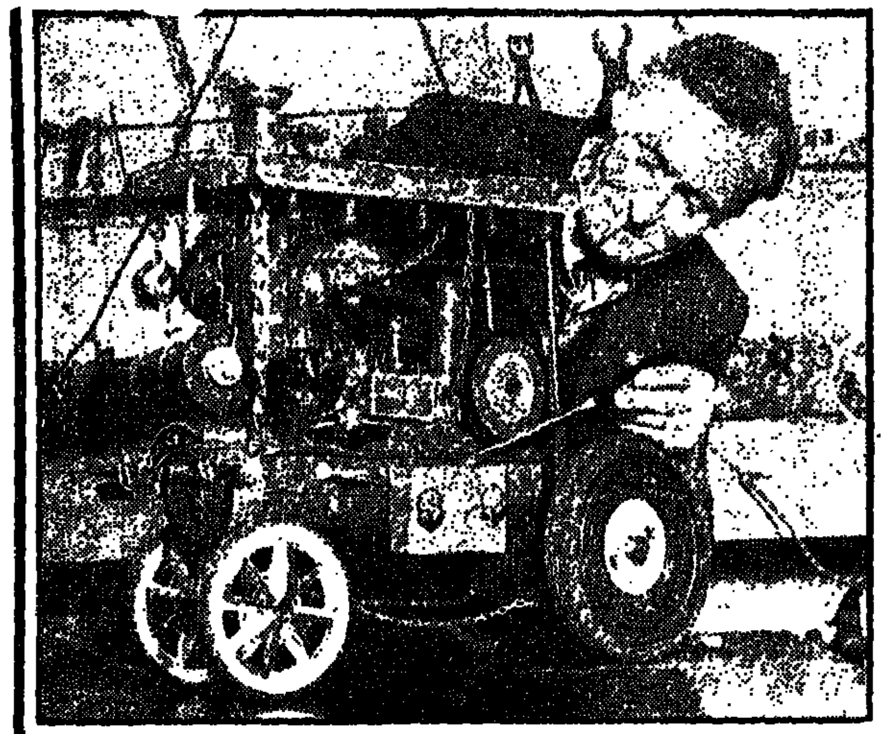

קטרים מגרוטאות. בניית דגמים של מכונות ומנועים היא תחביב נפוץ, ורבים מתמחים בבניית מנועי קיטור על־פי דגמים ישנים

אל תזלזלו בשיני החלב

[illegible]

פחות תעמולה בגלל התייקרות הנייר

[illegible]

כמה „ילדי מלחמה" חיים בגרמניה?

[illegible]

תעלומה בסרט הצילום.

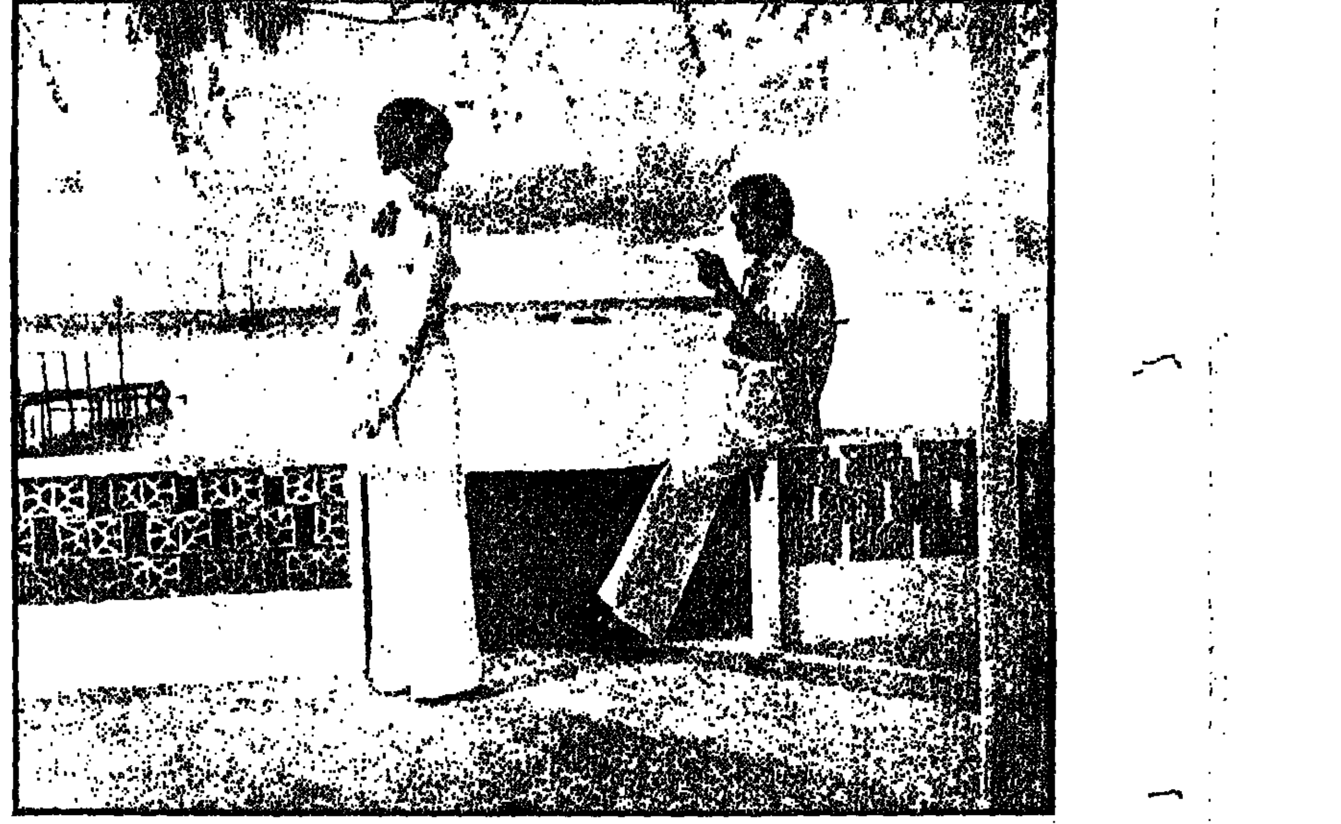

עומר שריף הרומאנטי מאוהב בג'ולי אנדריוס האנינה, בסרט „זרע התמריון"

ג'ולי אנדריוס, מתוקה, טהורה ופוריטאנית

ריאקציה בוורוד

מאת גרן אלון

הערה בשולי הקרנת הסרט הרומאנטי „זרע התמריון"

מפליא לחשוב, שעדיין ניתן היום להפיק סרט אהבה רומאנטי, שלא היה מבייש את סרטי „האחים וורנר" משנות הארבעים. [illegible]

ה„טובים" ו„הרעים"

[illegible]

חזרה לרומנטיקה

[illegible]

לא תאמינו

איזה רהיטים יפים אפשר לייצר בארץ!!!

בואו אל החוויה — בואו אל „המקור לרהיטים". שלוש קומות של רהיטים מתוצרת עצמית. חדרי שינה • מערכות סלון • ארונות קיר • פינות אוכל • מזנונים • חדרי ילדים ונוער • באיכות מעולה • בעיצוב סופר מודרני • צבעים סטנגיים • רעיונות חדשניים לריהוט • מחירים לכל כיס מהיצרן לצרכן.

חינם!

הובלה והרכבה בבית הלקוח

מבצע לרגל חודש הפתיחה

אולמי התצוגה: מסילת וולפסון 44 תל־אביב, טל. 822105־827973

هكذا من الأصل